

Astra hinc sunt orbis sed xps temperat astra
 Ut in illa sit nobis sidera clara hincant

in hoc Continetur

Infructuosioribus Albrunnasura
 Einshoz de Revolutionibus

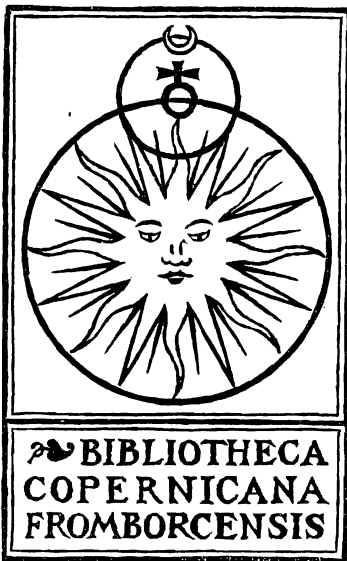
Astrologij declaratio

Astrologij vis huius hinc hinc

Instituta Astrologij

Instituta Abramo Auenare Inctei

Omar de Nativitatibus et interrogacionibus

B. 306.

314

J

1

132. ^{b.} ~~X~~ 12.

**Introductorium in astronomiam
Albumafaris abalachi octo conti
nens libros partiales.**

Venet. 1506.

STADTBIBLIOTHEK
KOENIGSBERG.

st. dr.
310.

A pud iānos artiu[m] principijs que ars extrinseca prescribi solet lib 20ꝝ in initijs: non scripto vllō autentico qꝫ ego mea lingua inuenerim: sed doctoru[m] tantum sua cuiusqꝫ sententia paratur. Apud arabes contra duozꝫ liquidē primuz nec aduertisse vident vnqꝫ: tamen si particulariter vnqꝫ ac sparsim assumant: nostro tamen iudicio non parum necessariuz. Scōm vō cōmerticium quide[m] illis nec scripto dignum vīsum est tanqꝫ egregium aliquod inuente scripture cōmendarunt. Ab hoc igitur

secdo genere huius operis auctor incipiēs: septem inquit sunt omnis tractatus in initijs auctoris intentio: operis vtilitas: nomen auctoris: nomē libri: locus in ordine disciplinū: species inter theoreticā ⁊ practicā: partitiones libri. Que apud nos qñqꝫ partito sufficiēs operis videlicet titulo: auctoris intentione finali causa: materia tractādi: ⁊ ordine que oēs fere tam tractatus qꝫ materie omnis exordio ⁊ necessaria ⁊ sufficere vidētur: suam tamē singulis reddit causam. Quic cum ego plixitatis exosus ⁊ quasi minus cōtinentia: cum ⁊ hunc morē latinis cognoscerem preterire volens animo ipso potius tractatu exordiri pararem. Tu mihi studioꝝ oīum specialis atqꝫ inseparabilis comes: reru[m] ⁊ actuum per oīa consois vnice mihi memores obuiaſti dicens. Quāqꝫ equidem nec tibi pro amore tuo mi Hermāne nec vlli consulto alienę lingue interpreti in rerum translationibus abicij sententia quādam nullatenus aduertēduz sit: ita tñ alienum iter sequendum vidēt ne pcuras. Pastioꝝ nō quilibuz hūc in arabica lingua legerit si in latina nō ab exordio suo qua primū legētis intuitus incidit inceptuz videat nō industriam sed ignorātiā putans: ⁊ operis forsitan integritatē detrimenti: ⁊ nos de uic digressionis arguat. Parui quidem est ipm etiā labore tuo potissimum instinctu aggressus sim: vt si quid ex hoc nostro studio latine copie adiciatur: nō mihi maius qꝫ tibi merita repēdatur. Cuz tu quidē ⁊ laboris causa ⁊ operis iudex ⁊ vtriusqꝫ testis certissimus exiſtas: expertus quippe nihil omnius: qꝫ graue sit ex tam fluxo loquēdi genere qd apud arabes est: latine modicoꝝrum aliquid cōmutari: atqꝫ in his maxime que tam artaz rerum imitationem postulant. His habitis nelongius differatur ab ipsius verbis tractatus initium sumamus. Intentionis inquit expositio rei summam breuiter ⁊ absolute proponens: discētis animū attentum parat ⁊ docilem. Utilitatis promissio laborem alleuans interdum animi quendā affectum adaptat. Auctoris nomen duabus de causis necessarium est. Tum vt opus autenticum reddat. Tum ne aliū dum vagum ⁊ incerti sit nominis in incerto ascriptū iniustam parat gloriā. Libri nomen intentionis testimonio

accedit. Locus in ordine discendi animū discantis: quo lecto quid legenduz
 sit instituens ad disciplinarum intellectum non inconsulte dirigit. Scientie
 genus partitū omniumq; numerus: 7 ex ipso attentum iter reddidit: 7 docet.
 Quoniam ergo inter oēs huius artis scriptores nullus actenus inuentus est
 qui vel cōtradicientibus responderet: vel approbātib; argumentuz daret:
 adhuc necnullus qui plenarie scriberet artem. Nostra quidem in hoc opere
 intentio 7 illis resistere 7 his firmamentum dare 7 integraz diuino auxilio
 artem tradere. Unde non hanc vtilitatem consequi manifestū sit: ne qui de in-
 ceptis operam huic artificio dederint: quia diuersa ex diuersis operibus am-
 nicula necessaria sint vel desistant vel deficiant. Quoniam igitur opus certis:
 7 auctoris 7 libri nominibus confirmare necessarium duximus hunc titu-
 lum prescribentes dicimus. Introducto autē in astrologiā Albumasar ab ala-
 chi. Qua de causa 7 post astronomiā in astrologiā primo loco legendus sit
 in theoricā. s. huius artis partem principali: et atq; generaliter: editus octo
 partitōnū numero descriptus: quaq; suis differentijs sub diuisa. Partitōis
 prime capitula quinq; Primum de inuentione astrologie. Secunduz de dese-
 rum motus effectu. Tertium de effectus qualitate. Quartū de confirmatio-
 ne astrologie. Quintum de vtilitate astrologie. Capitulū primum.

Primū itaq; que causa: qua ratione hoīem in ter-
 ra positum ad celestis p̄silia decreta scrutan-
 da primū excitauerit: deinde proueherit exponendū videre-
 tur. Nec enim motu quoq; in prouiso aut repentina quozū-
 liber impulsione tantū iter arreptū: nec sine summo studiozū
 impendio transcursum videtur. Partimur igitur omne fide-
 rum stellarumq; scientiā gemina specie in motū celestium ac in otūū effectus.
 Prima quidē species mathematica vniuersalis sapientia vocatur. Integraz
 etenim perfectamq; tradit scientiā quantitatis 7 habitudinis circuloz mo-
 tuumq; celestū in se eiusq; primū: deinde ad alios tamen vsq; ad terre glo-
 bum. Terresiquidē corpus rotūdum globosum: circulus sup̄rimus diuina
 virtute perpetuo ambiens ceteros infra p̄tentos suis cuz speris die noctuq;
 ab oriente per occidentem integro circuitu p̄uertit. Unde ☉ per diuersas ter-
 rarum partes diuersis nationibus nunc cleuari simulq; occidere: alijs nunc
 p̄uerso sicq; alijs diem alijs interim noctem esse necesse est. Circuloz etenim
 inter sup̄remū 7 terrā motus alijs cum summo: alijs p̄tra. Stellaris vō mo-
 tus omne genus fere contra. Supremo vō motuum quantitatis 7 qualita-
 tis pars humanis sensibus patuit. Unde oēs scientie primordium partē rati-
 onis tribus ex locis cōputo proportionē 7 mensurā: argumentū necesse ma-
 teria inferit vbi qui huic sapientie non p̄cedant: 7 sensu debiles: 7 rōnis alie-
 nos esse: p̄sequens sit. Hanc igit vniuersalē sapientiā Ptholomeus post
 hamum quēdaz tradit in libro suo almagesti postq; 7 ego ait Albumasar
 in talibus nostris maioribus in sine richene elchebir celestū discursus perfe-
 cutus sum: nos quoq;. Secunda vō naturalis in suo quidē genere non mē-
 nus vniuersalis stellarum co:poz naturas 7 proprietates in se primo tunc

accidentium inferioris mundi ducatum partim crebris quibusdā experimē-
tis partim naturali speculatione qua dū insequit̄. Ex eo siquidēz qui varios
stellarū discursus diuerse elementorū in rebz elemētatis alternatiōes solū
to certaq; lege psequunt̄. Id non sine aliq; naturali illaz in his motu fieri
necessariū videt̄ argumētū. Est igit̄ huius sciētie pars que per se p̄stās par-
tē minus manifestā ratio nature quodaz ductu psequit̄: vt qui huic scientie
p̄dicant̄: nec multe eos in his experientie z rerū nec parū p̄sciū esse cōstet.

¶ Partis igit̄ manifeste lumi-
na principaliter vbi oīum cele-
stium notabiliora sunt certa ge-
runt signa: ac p̄mo loco ☉: ne-
mo siquidē ignorat anni tēpo-
rū legitimos successus elemēta
mūdi v̄sitat̄is alterationib; affi-
ciētes ordinatos ☉ per circuli
quadrates itus atq; reditus cō-
sequi. Deinde per singulos etiā
dies atq; horas non nihil no-
ui variq; motus in rerū accidētibus ☉ sequi videmus. Quib; siquidē ori-

tur assentit: descendit occidit: aiantibus: gramīnib; metallis per singulos mo-
tus aerē terrā aquā: ipsorūq; naturas z stat: frigore calore siccitate humore
inter generationis z corruptionis: augmētū decemētūq; alternationes alte-
rat. ¶ Cūq; adeo quidē motus etiā tam hoīum q̄ ceterorū aialū p̄mūz
☉ iter sequant̄. ☉ siquidē oriēte surgere: z progrediunt̄ ascendente cursu
addunt: descendente minuūt: occidente reuertunt̄. Et tāq; motus absente du-
te quiescūt: ad exitū illius iterū exituri. In gramīnibus quoq; ☉ vir; ma-
nifesta quoq; generationes incrementa maturitas ☉ maxime cōmitant̄ ap-
paret in quibusdā manifestius: vt in obsequio z clinofar herba q̄ arabes
herba thelancianila latini necesse apū vocāt. nā nec metalle naturā hāc eua-
dunt. Quedā enim absentia ☉ coagulant̄. quedā radijs p̄fortant̄ cuius vir-
tus manifesta in eliodropia gēma necnō quibusdam. v. nominibus ac mar-
garitis. In his igitur huiusmodi vis z effectus solaris manifestus.

¶ Post soles Drex testimonio
accedit. Nonnullis enim vel de
vulgo haut dubium est lunares
accessus ad ☉ z recessus ortus. s.
z occasus: incrementa ☾ z decre-
menta aurarū mariū in aialibus
z gramīnibus z metallis quali-
tatum z quantitatum motus co-
mitari in mēstruis aialis subest
humorū incrementis z decremen-
tis marisq; quotidianis: seu per

septimanas lunationis accessibus et recessibus. Nonnulli etiam numerosis obtinent experimentis ex diuersis Mansionibus diuersa tempora varijs qualitatibus affici: vt ex hac vetero et ex illa nubiu ex alia pluuiarum atq; id genus. ¶ Post ☉ et Stellaru oium tunc quida affectus certi sunt. pter qd vulgo no adeo sunt vbi luminu v^o approbati: nequaq; tñ vel vulgo ignotum est qualitates tempo et inter augmeta et decremeta stellaru quadã in ☉ et Participatione alterari: quoz motuum nisi hec participatio causa existere nec estas estate calidior nunq; fieret: nec hyems hyeine frigidior. Certum igitur est quibusq; nationibus per oia climata reruz generationes et corruptiones tempo et alterationibus moueri. Alterationi autẽ huiusmodi causam existere ☉ et Stellaruq; amnicula. Primo quidẽ antecesso et longue vite vigiliq; indaginis experimẽtis vsq; ad postero et memoriã reseruatis. Secundo ex eis que constabat ad ea que minus patrent cognata reruz collatione ingenium puehente. Cum itaq; rōnem quidẽ ingeniu et promptius cõcedat: experimento et etiã causas in rerum indagine non ineptas esse astruendum videt. Habet enim omne artificiu in suo genere de transactis ad ea que sequunt experimento et fidem. Sic equidez agricola: sic pastor: sic naute suo quolibet officio ex quarundã stellarum locis horas comodo et vel in comodo. Agricola quidẽ sementi et insitionibus pasto: cõmiscendis gregum armento iuz sexibus: ad ceptus stabiles atq; partus sanos. Nauta nihilominus ventos amicos atq; inimicos pterito et experientis puidet: quibus omnibus stabilis et seriose indaginis per elementorum motus temporum alterationes ☉ et atq; stellarum cursus experientia fidem faciunt. In insitione siquidem ex hora temporumq; insitionis prenoscit agricola inter arborum genera: has incremento addere: illas fructus accelerare: alias fructibus indulgere: alias aliter atq; aliter. A quo si tanq; argumenti locus exquiramus experimentorum vsum nihil ambiens pretendit. Hanc secus obstetricum variis: quibus experientia fidem gerunt. Presciant siquidez experto primum vtrum ne grauida sit. Secundo sexum discernunt: deinde et ex pmo genitũ quos partus virginales vocant. Citruz ne amplius ea mater paritura sit preuidentes ipsos etiam partus futuros pnumerant. Habita nãq; suspitione pregnantis cum id experimento discernendam fuerit mamillarum capitella notant. Que si suffusa et amplexata videntur: ipsaq; colore variato: oculis profundis: acie oculorum acuta: albugine plena atq; turgida: grauidam esse ratam habent. Ad sexum discernenduz. Citrum pregnantis tractant quem si plenum rotundũ abilem duruz senserint: ipsumq; colore mundo masculũ predicant: oblonguz laxum ineptuz ipsamq; colore maculato feminã testantibus mamillarum capitellis in masculino ad rubium in femina ad fuscum colorem trahentibus. Alio quoq; modo accepta eniz inter digitos lac pregnantis sispissum viscosumq; sentitur masculi signum rarum et liquidum femine. Item alio: lac nãq; pregnantis speculo ferreo superfusum: sicq; ad radios ☉ equabiliter locatam. Si per horam confluat in similitudinem vnionis masculum fert: diffuens et expansum feminam. Da

riente vero quod primum proles supra terram decidit ad caput infantis respiciunt: quod si pilorum congeriem quasi cirtum videant masculum deinde pariturum presciant. Sicque geminis curris gemellos. Nam et domini fortune prospere signum apud illas: quotiens cum folliculo sano partus egreditur deinde future generationis numerum metientes folliculum infantis primo geniti vultu matris inherentem antequam solvatur pertractant: in quo quot tanquam nodos seu quasi calculos inveniunt: tot partus futuros numerant: quibus non inuentis nihil deinde parituram presciant: nihil in horum aliquid pubertant nisi forte prius abortu confusa fuerit. Ad hunc itaque modum cum vulgaribus ingenijs experimentorum vsus tante sit auctoritatis: tunc apud medicos etiam experimentorum certitudine firma cure sue providentia est. provident hi quibus firmio: eius artis experientia est inter naturalia et circa naturam: per anni tempora: terrarum climata: quoddam humorum genus in corporibus humanis. Ceteris autem cui ceterorum parti usque ad quantum prevaleat: deinde quid cui salubre quid noxium ipsius etiam incommoditatis corporee augmenta detrimenta statum alterationes: iuxta quod cuiusque naturam eorum que nature contraria sunt passivam vident non naturalium inter utriusque genus mediante collatione: certis terminis metiunt. Id autem est per ipsas alterationes elementorum motus: alterationum motusque causas vires stellarum: non motuum experto memorantes vim Calorem: vim Humorem: motus vitrorumque stellarum et siderum cum his permixtionem. Hoc ergo artificiorum genus quanto vulgaribus dignius: tanto huic nostro propinquius. Est autem medicine in parte dignio: officium. De primo corporum materiam elementorum scilicet naturas subtiliter perspicere: deinde in corporibus servata proportione commiscere: commixtionum demum ex naturali necessitatis accessu atque recessu accidentium motus tractare. **C**onfiscium autem astrologie in parte secundaria ex motu stellarum elementorum motus temporumque alterationes atque tum mundi ipsius tum partium eius: hic generaliter: hic specialiter metiri accidentium motus. Ut igitur medicus sensibilibus primis experimentis instructus: deinde ad nature proprietates pectus specierum hanc calidam hanc frigidam siccamque vel humidam morborum huic vel illi ratum habet accommodanda: sic astrologus ex sensibili quadam experimentorum institutione ad naturales celestium corporum proventus. Solem calidam: lunam humidam: sicque stellarum et siderum cuiusque vim et naturam effectuum ratione certam habet. Itaque vulgaria quidem artificia particularia. Ad medicina vero et astrologia magis uniuersalis videretur. eo quod sui queque generis integritatem amplectitur: nisi quod astrologia tanto altiore quanto materie dignioris est estimamus. Ad medicina siquidem in elementorum naturis et in alterationibus corporumque ex eius compositione statu et accidentibus exercitat: astrologia vero in celestium corporum motu et naturis atque per mundum inferiorem effectibus tota consumitur. Ad medicina quidem elementorum alterationibus operam dat. Astrologus stellarum motus sequitur elementarie ad alterationis causas. Sic igitur et omnibus artificijs siderum stellarum scientia quantum celestia terre

nis prestant et genere nobilioꝝ et dignitate celsioꝝ inueniunt. Que cum ita sint quid terreat sapientem vel stellarum motus sectari vel motuꝝ effectus speculari ubi cum antecessoꝝ crebris experimentis philosophoꝝ acutis assertionibus stellarum motus iuxta naturas earundem mundi accidentia consequi ratum habeat. Quando ex celestium consilioꝝ rerum generationes siue corruptiones imminere videat tanq̃ aliqua reuerentia reuenta vel credere non audeat q̃ certum habet vel enunciare vel palam monstrare potest. Quoadmo dū enim elementoꝝ et motus tempoꝝq̃ alterationes atq̃ generalia mundi accidentia. celeste ꝑsilium palam sequunt. Sic singulos etiam quorumlibet indiuiduorum per omnē mundū inter generationes et corruptiones augmēta et detrimēta omniumq̃ alterationū motus ex eadem origine ordinari familiaris totius ad partes cognationis ratio h̃z. Que oīa experimentoꝝ primū fundamento posito. cognata collatitꝝ studiosa indagatio tandem consecuta est. vt si quando vel his intercitat error: nō artis integritas. sed artificis ignorantia potius seu negligentia arguatur. ¶ Restat enim artis professoꝝ quociens artificium susceperit vt stellarū siderumq̃ motibus locis per gradus et puncta naturis etiaz et affectionibus omnino instructus accedat. nihil intermittens de rerum naturis qualitatibus ordinibus habitu locis tempoꝝibus. aptitudine stellarū habitudini apporionata. Quibus siquidem defuerit imperfectū aliqua in parte labi nihil mirū est. Hic igit error: vnde cauere possit inuenimus. Videtur enim duabus de causis principaliter incidere. tum ex parua cognitione rerū habitudinis in quibus iudicandum est quid rerum an siderum ascribatur. Cum ex minus sana celestis consilij conceptione. vnde plerūq̃ permixtio confusioq̃ ducatur accidit ne leuiter elegi possit quem pre ceteris sequamur. Que cum ita sint nec in hoc nec in alijs artificijs que ad prouidentiam pertinent. qui omnia consequi non potest pars quam obtinuerit relinquenda est. Ad dicē nāq̃ scientie non modica plerūq̃ fruges est maxime in euentuū prouidentia. ¶ Videmus autē et medicos et alios id genus in suo quosq̃ artificio nō nunq̃ decipi. Nec tamen ideo vel opem ipsoꝝ recusari vel artem displicere. q̃ q̃ alioꝝ artificum error: quā astrologi in curia ad perniciē ꝑcliuioꝝ. ¶ Sediti siquidem fallacia mortis sepe causa fit. sub auro naute interius astrologi errorem ad maximum sepe in scientia reprehensio consequitur. Cum igitur ex artis huius et veritate maius commodum et fallacia minus incommodum sequatur. Nec displicere cuiq̃ artem conuenit. et professoꝝibus summo opere studendū ne ob culpam cuiusq̃ ars innocens insecta reddat.

¶ De siderum motus effectus.

Capitulum. 2.

Nanc astroꝝ effectus speculari conuenit premisso qd̃ in omni tractatu fieri debet vt inter initia disponatur id de quo agat. Sequimur a primo dicto tractatus stellarum ducatus per mundū inferioꝝ ad omnē rerum generationē et corruptionē succedit speculatio sideree nature omniumq̃ habitus. et affectionis. Cohercemur autē quatuor terminis om-

nium rerum scientiam circumstantibus. Primum quidem quo queritur in-
uentum ne est q̄ tractat nec ne. Secundus quid. Tertius quale sit. Quar-
tus quare. O is ergo inuentionis origo prima sensuū est: monit enim sensus
opinionē. Unde ad rōnem intellectu dicto fit ascēsus. Est ergo vt docuimus
inuentionis astrologie. prima causa visus. secunda ratio cōsecuta est vt hinc
etiā ad alium quēdam celestis secreti intellectuz artis perfectio conscendat.
C Omnis vō phie superneq; indaginis auctoritate ⁊ rōne constat substā-
tiam stellarium corpōz nec ex aliquo elementoz huius mundi effectū nec
ex pluribus vel oibz cōgestam. Si enim ex his elementis esset eaz elemē-
tarie prolis necessitates cōsequerent: generatio corruptio augmētatio dimi-
nutio resolutio ceteraq; id generis alterationis: que cum illic aliena sint taz
circuloz celestium q̄ stellarū corpōz substantiā ex quinta quadā alia na-
tura p̄sistere ratio p̄cludit. **C** Qualitas autem eozuz corpōz in forma est.
Sunt enim corpōra spherica perlucida naturali motu degentia. Quoz mo-
tum eam necessaria intelligimus causam vt superioris essentie motus in-
feriores naturas agēdo misceret. Que cōmixtio ad omnē generationē nec-
essaria erat. vnde phs tandem intellexit inferioz mundū superiozi necessi-
tate quadam ligatū qui naturali quodā motu voluit: habētez hunc trabe-
ret. Superioz etenim mundus inferioz perpetuo ambiens cum sibi alliga-
tum trahat motus mūdi materias agitans actus ⁊ passiones miscet gene-
rationum omnium causas. **C** Motus autem celestibus non nisi circularis
aptus erat. Nec enim perfectus est nisi circularis qui cum causa principio
quā sine carcat nescio qua parte quiete admittat: alijs nāq; motibus cum
sic p̄ncipiuz ⁊ finē habent quo cum pueniant sistere necesse sit. **C** Inferio-
ris autem mundi corpōz duo sunt motus alter rectus finem habens quo
cum perducant sistant vt ignis ⁊ aeris sursum terre ⁊ aque deorsum. Alter
vō circularis qui resolutōes atq; alterationes ex alteris in altera rursusq;
ex illis in hoc circumagant. Hunc itaq; motum ambientes mundi motus
trahens in reruz generationes ⁊ corruptiones agit. Sunt enim generatio-
nes in elementis. i. potentialiter potentia resolutio vō ex alteris in altera ge-
nituram actu instaurat. verbi gratia. In ligno fumus potentia quem ignis
in lignum agens actu ipso generat. aut secus generatio quidem ⁊ corru-
ptio in elementis potentia quas motus siderum elementa alterando in in-
uicem resoluens in rem ipsam producit. Omniū autem huius mundi corpō-
zorum alterius in alterz actus bipartitus reperit: aut amboz contactu: aut
inter vtrūq; mediante aliquo. **C** Contactu quidē vt ignis in materia exustio-
nem: facit mediāte vō alio tripartitus. Primum arbitrio vt cum mouet al-
terum ab altero per mediū vtrūq; extremoz simul contingens: aut inter
vtrūq; intercedēs. Secundus natura: vt cum ignis aquā mediante calore ca-
lidam reddit. Tertius intrinseca pprietate quadam: vt. s. lapis magnes fer-
rum trahit per mediū aeris interuallū: eo q̄ lapides id agendi virtus inest
⁊ ferri natura eius actionis passiuā q̄ nihilominus fit vel alio corpore in-
terposito vt lamina cuprea atq; id genus: sed ⁊ contactu accidit q̄ dum la-

pis ferrum trahit ⁊ materiam aliam plerūq̄ ferro coherentem trahit: itaq̄
 modus alterum in alterum nature pprietate quadā agendi in multis tam
 herbis q̄ lapidibus inuenit̄ vt colofoniū ignis oleū. i. ebñtoꝝ olitē nouit.
 Hoc igit̄ modo celestis essentia in inferioris mūdi naturaz agere omnino
 videt̄. Quoniā ⁊ illius nature nec huiusmodi virtus inest ⁊ huius natura
 eiusmodi virtutis receptiua ex quo actu ⁊ passione mūdi natura p̄mixtio
 fit generationū oīum mater. Cum igit̄ astra generationis rerū causa sint: ea
 generationis eiusdē ducatum obtinere p̄sequens est. Sunt vō nōnulli qui
 qđ ab alio quodq̄ p̄pter aliud sit idem putāt nec quicq̄ ab alio per distā
 tiam interuallū fieri posse autumant esse quos sunt huiusmodi motuū tres
 diuersitates. Primum q̄ facit: secundū q̄ faciente fit: tertiu q̄ ex aliquo con
 sequit̄. facere vō duobus modis arbitrio ⁊ natura: arbitrio vt ire stare se
 dere. Natura vt ignem v̄zere. fieri quoq̄ similiter arbitrio item ⁊ necessita
 te: arbitrio vt litterā scribere. Necessitate vt materiā igne aduri: qđ vō pro
 pter aliud fit ab his diuersum. Nec enim faciēte alio fit: sed alio precedente
 nec quadā cognatrice consequit̄ verecūdia rabore: timorē pallor. Adusica
 modulamina animi corporisq̄ motus consonit̄: ad hunc ergo moduz cele
 stia corpora cum super hunc mūdū motu naturali ferunt consequunt̄ alli
 gati sibi inferioris mundi elementoz motus naturales: generationes rerū
 ⁊ corruptiones pducentes: exēpli gratia. Sole p̄imi circuli quadrantem
 per agrate elemēta calidis ⁊ humidis qualitatis tēperari videmus. Sicq̄
 terrā ⁊ arbores herbis ⁊ folijs vestiri: floribus adornari: rerūq̄ aliaz cor
 ruptiones aliarū generationes atq̄ ad hunc modū: nō ex solis aliqua de
 liberatione: sed diuinitus iniuncto officio eundi per circuloꝝ rerūq̄ natura
 eiusmodi motibus adapta est. Postremo philosophi sermoneꝝ subiungi
 mus: quoniā circulus mouet causam mouentē habere necesse est: quā nisi
 intelligamus ad infinita deducemur: circuli vero motus infinitus quapro
 pter virtutem mouentem infinitam esse cūq̄ infinitā ⁊ incorporeā. Sic igit̄
 causam omnis alterationis ⁊ corruptionis extraneā esse p̄sequens est.

¶ De effectuum qualitate.

Cap. 3.

Quatuor sunt genera extra que nulla inferioris mun
 di rerum species quibus exponitis facile pa
 teat qđ siderum vires de huius mundi accidentibus elige
 rint. Sunt autē hec: forma: materia: compositio: cōpositum.
 ¶ Itemur igit̄ loquendi apud phos v̄sitato mō quo for
 mam humanā dicunt eam qua omne huius species indiui
 duum hoc dicit̄ equina equus. Adateria vō seu natura quaternaria: terra: aq̄:
 aer: ignis. Cōpositio autē elementoz in corporibus armonia. Cōpositum
 vō q̄ huiusmodi cōpositione effugit̄ qualia sunt oīa aiantium germinum
 metalloꝝq̄ corpora. In oībus igit̄ corporibus his que sentimus quatuor
 hec genera inueniunt. primū q̄ cōpositum est. secundum cōpositio. tertiu na
 tura. quartū species: his ita cōpositis cum phi sermonē subiungimus: oīs
 genitū genitricē eam antiquiorē esse. genitūq̄ ad esse deprehensionē ducere.

¶ crōi grātia. Sūstento sūstīnēs antiquius vt terra terrenis corporib⁹. Sic ergo cōpositis tūc materie antiquiores sint. Erūt quidē genera ⁊ spēs animalū germinū metalloꝝ in natura potētia: actu vō tandē vt cōpositio succellit. Nec vō cōpositio nisi cōponente aliquo cūq; modo venticū ne cōposituz sui cōponens aut sibi materia sit que cum ita sint est. habere genitorē: omne genitū omneq; cōpositū cōpositoꝝ discernentes inter genera ⁊ spēs oīum. Hinc ergo cōstat opificē genitorē ⁊ diuersitatis: deinde sideris motibus nature ducātū cōmendasse. Celestis siquidē motus v̄tutem cōpositio nis huiusmodi atq; differre causam esse ex antedictis collectū est: solo q; in cōpositione indiuiduaz atq; differētis specierū p̄potēte v̄tpote aie cōpositūq; specialiter armonia p̄ciliante. Cū igit omne cōpositū ex forma ⁊ materia p̄stat. forma tñ prior quasi cōpositis adaptā sibi materiā exquirīt: vnde in phia forma quidē artificū: materia vō instris cōparat. Ut enim diuersi artifices suis quicq; instris operant nihil alienis egentes. Q̄ pus autē non instris sed artificū ascribit sic diuersę forme nec hoc belua: auis q; enim de natura hominī ap̄tū alienū est belue. Sicq; aliud belue aliud aui. Assumit enim humana forma de naturali calidū humidū sicq; de ceteris q; subtilius ap̄tumq; recipiēde aie rōnali motibusq; erecte stādi sedēdi atq; id genus. forma vō calidum siccum vnguibus dētibus barbaribus atq; asperitati ap̄tū: bestie forma frigidū siccū calci vngulis atq; tibis idoneuz. sicq; oīs forma q; sibi de materia patiēte p̄gruuz est trahit. Ita ergo omne cōpositū nō materie: sed forme auctoritate p̄ncipaliter ascribit. Hāc igit vt cognitis oībus que in rebus cōpositis h̄mōi p̄ncipia pariūt facile intelligat quid aliud obueniat q; stellarū v̄tuti relinquit necesse est. ¶ Primo materiā quatuor p̄prietates trib⁹ differētis distinguimus. ¶ Prima est qualitatuꝝ p̄ietas vt caloris ⁊ frigoris. ¶ Secda est alterius in alterū resolutio: vt terrenū aquā aque in aerē: acris in ignē: sicq; ecōuerso. ¶ Tertia est augmētū detrimētūq; receptio. Est enim aeris pars parte humidior: terre pars parte siccior. ¶ Formę quoq; tres alię p̄prietates ab his diuersę. ¶ Prima q; nulla forme inest p̄ietas neq; hō in eo q; rōnalis mortalis ē rōnali vel mortali p̄stat p̄ius. ¶ Secda q; nō resoluīt altera in alteraz: vt homo nunq; fit asinus. ¶ Tertia q; nec augeri nec detrimētū capax: nec enī hō hoīe magis minusue rōnalis vel mortalis: his igit omnia oībus cōpositibus ex his in esse p̄ncipis cognoscimus q; in rebus contrariū resolutiūz crescens decrescens reperit. vt homo nunc calidus nunc frigidus nunc ex calido in frigidum trāsiens nunc magis nūc minus calidus vel frigidus ex materia est. q; vero opposituz his in suo genere ex forma est: q; itaq; nec ex materia est nec ex forma inest: tamen quia nihil est cuius ortum legitima causa ⁊ ratio non p̄cedat nec p̄ter hoc in inferiori mundi parte quicq; q; cause locum obrineat superstes id celestē potētiā cōsequi necesse est. Id autē est vt generis a genere speciei a specie indiuidui ab indiuiduo diuisio ⁊ distantia vt anime cōpositūq; armonia aliaq; accidētia innumera: vt sexus: discretio forme: ⁊ habitudinis decoꝝ vel turpitudō stature inegalitas: varij colores: di

uersi mores: atq; id genus. Omne igitur indiuiduum ex tribus principijs cōstat pprietatibus forme pprietatibus materie sūde ex effectu. Ea ergo que sūm effectu adueniūt: diuersos corū ducatus sequunt: alios pprios alios cōmunes: vt sol dux singularis vite generalis oīum animantium: mercurius hoīs. Cum itaq; stelle rerū singularis ducatus pcessum: tñ in coibus officijs aliarum participatione assumit vt hoīs vnus generalē substantiam sol singulariter ducat specialē. Mercurius tñ in cōmūibus perficiēdis ceterarū consilia assumit. Erūt ergo solis in vno homine proprius ducatus substantie animalis. Cōmunis vō cordis et crebra. Mercurij singularis ducatus substantie humane cum participatione vero oris et lingue. Cum ceteris in participatione assumptis: saturno splen: ioui epar: marti sanguis: sicq; cetera ceteris pcedunt sic in oibus corū partibus suas quicq; partes omnesq; proprietates et accidentia gemino ducatu vendicant: que si ex diuerso ducatu non consisterent nec ex diuersis ea partibus qualitatibus pprietatibus aut accidentibus p̄stare possibile esset. Nunc autē in rerum ducatu est stellarum: aliq; genus: aliq; species: aliq; indiuiduū temporū alijs atq; alijs qualitatum quantitarum ceterorūq; accidentium aliud atq; aliud pcedat. Hinc est q; p̄templationum etiā in indiuiduis ipsarūq; naturalium pprietatum alias alijs p̄cessu vide mus: q; nequaquam materialis formalisue potētie sed fidere vtutis intelligit. Nō p̄naturalis sibi alicuius seminis origine: sed archane cuiusdā pprietatis motu. Sunt enim qui putat nihil nisi ex nature sue seminis resolutione p̄creari cōtra quos est bipartita p̄creandi lex. Cum enim omne corpus ex quatuor elementis cōpositum p̄stat: aliud tamē ex genere sui semine origine sumpta in natura sua p̄creat vt homo ex hoīe in hoīe. Arbores ex ramunculo infusa: arista ex grano recepto: aliud ex aliquo sui semine generis suo: s; materie coeuntes pariunt gramina arbusta idq; genus. Semine quoq; ceteraq; metalla que ex diuersis vaporibus congelant. Animalium etiā nō nulla tam ex aeris tam ex aquaticis et terreis: vt sunt mulcerane: pulices: atq; id generis que omnia elementorū quosdam motus temporūq; vicissitudines non ex aliquo genere sui in natura sua semine procreata sequunt.

¶ De confirmatione astrologie.

Cap. 4.

His ad hunc modū ordinatis nunc in astrologia rationanda simulq; contradicentibus respondendum videtur. Sunt enim qui fideis motibus vim et efficaciam negant decē sectis dissidentes. Primum quidē sentētia in illum penitus stellis ducatur esse ad vllōs effectus: aut corruptiones rerū mundi sublunaris quibus oīs antiqua auctoritas rñ det. Quis nquidē sube gemino impulsu agitare motū naturālē in re altera cognatis vinculis ipsi alligata naturālē resolutionē faciat necesse est. Quia cum ita fit cum motū eius resolutionis causam ipsamq; eius cause effectum esse p̄ns est: hoc euentū modo ignis motus naturalis in materia cognate receptionis: naturālē resolutionē facit eruptionē dico. Est igitur ignis quid eruptionis causa: eruptio vō huius cā effectus. Ad hūc itaq; modū corpora cele-

stra cum mundum inferiorē gemina ambient naturalē eorū motū in clemenci-
tis huius mundi naturaliter illis annexis circularis alterius in alterū resolu-
tio generationis ois et corruptionis nam nature sequitur cum itaq; motus
celestis elementarie resolutionis causa sit. De autē resolutio effectū et corrup-
tionū eisdē etiā effectus et destructiones prius celestis motus cōsequi ne-
cessē est. Quod enim alterius corruptio idē alterius est generatio: ligni siquī-
dem exustio carbonis effectus est: carbonis corruptio cinerū generat unde
apud philosophos verbum vīsitatū stellarū naturalis perpetuus: nature effectus perpe-
tuus. ¶ Secūde secte opinio: stellas ducatum habere ad res generales atq;
vniuersales: vt genera et species rerū: vt tempore alterationes: vt elementorū
resolutiones atq; id genus: nō autē ad indiuiduas res ve singulares earū
partes aut proprietates singulas. Contra quos quod in omni phia ventilatū est.
Quoniā omne huius mādi corpus ex quatuor elementis cōpositum est.
In omni siquidē corpore sentiunt stellarū motus cum illis p̄fuerint et his
p̄cesse habent. Cum enim motus celestes elementarie resolutionis causa sint:
resolutio vō generatio nū eisdē generationes eorū etiā motū effectū esse cō-
sequens est. Item quoniā nihil generib; aut speciebus cōuenit et indiuiduis
alienū sit cum p̄cedunt aialis hoīs ve substantiā proprietates et accidentia du-
catū necesse habēt et socrū et tulij substantie habitudini colorū habitudo affe-
ctioni ducatum p̄bere. cū ad oīum genera et species ducatum erigant. ¶ Ter-
tia secta subtilioris opinionis: vel argumento et similitudine quada omnē
astrologie efficaciam eripere laborat quod ex parte assumēs stellis ad vtrūq; libet
effectū negat. Id ergo cum assequi nequeat euenit vtroq; in festo tanti labo-
re fatigata deficiat. Nos enim exposita primū opinione eorū quilibet negat
eidem statim opinioni p̄radicentes vtrumlibet affirmabimus deinde stel-
larum etiā motus ad vtrumlibet ducere demonstrabimus. Tiunt enim qui
vtrumlibet assumēs astrologiā inanem reddere conant. Quoniā omnium
huius mundi rerum tres modi sunt necessarij vt ignē esse calidū impossibi-
le vt esse frigidū: vtrumlibet vthoicem scribere. Nec stellarū effectus vnquā vi-
sibilis esse potest. Astrologie officium superuacuum et inane. Huic propositioni cū
nonnulli astrologorū primū secundi ob minus firmā nisi cognitionez satis
respōdere non possent p̄clusionis in cōmodū: diffugiētes inducti sunt: vt ni-
hil vtrumlibet crederēt. Sicq; dum minus fugerēt in maius inciderunt. Cūq;
alterum alteri causa esset: gemino aggere erroris cumulus accreuit. Nisum
est igitur illi et duos tantū esse modos necessariū et impossibile. Quicquid
enim vt aiunt sic vel futurū est inter sic et non est. Sic vō ad esse non autē ad
non esse: esse igitur necessariū est et non esse impossibile: esse nāq; et nō esse con-
tradictoria circa idē simul nunq; vera: sed alterū semper verū alterum sem-
per falsum. Quod ergo sic est necessariū est quod non impossibile. Unde nihil ho-
minum deliberationē relinquit sed vel ex necessitate coactos facere vel im-
possibilitate prohibitos non facere. ¶ Quibus philosophos obuias primū verbositate
eorū validis argumētis p̄futata argumētisam vtrumlibet affirmationez
subiūgēs ait. Omne vtrumlibet aut necessariū quidē aut impossibile p̄sequi.

Cuius in vtrūlibet ꝑfirmationē hec argumentatio ꝑrima: quoniā oīs neces-
 sarij ꝛ impossibilis cognitio naturalis: tribus tēpōribus discernet ꝑsentī
 ꝑterito futuro. Ut ignej sumus ꝛ semper fuisse calidū ꝛ esse ꝛ futurū esse:
 nec frigidū fuisse vnqꝫ nec vnqꝫ futurū. Accidētales vō nō ita: scimus enim
 hoīem scripsisse vel scribere: nō vō scripturū scimus: fieri nā qꝫ potest scripu-
 rum: fieriqꝫ non scripturū: id ergo nec impossibile nec necessarius: fieri nā qꝫ
 pōt ꝛ non fieri. Est igit vtrūlibet. ¶ Scōda argumētatio est: necessariū ꝛ im-
 possibile in omni genere ꝛ specie equaliter sunt. Oēs siquidē hoīes equali-
 ter mortales totūqꝫ ignis equaliter nō frigidus: vtrūlibet vō non ita vt hō
 ambulās: hō non ambulās. Itē nec necessariū nec impossibile alterat: vtrū-
 libet vō mobile vt de motu ad quietē ꝛ ecduerso. ¶ Tertia argumentatio
 est: quoniā in his que ꝑponunt quicqꝫ ꝑimū cogitat ac consiluit vtrūqꝫ ne fa-
 uet aut vitet. Deinde qñ qualiter vbi atqꝫ id genus. Omnia ꝑimū cogita-
 tione atqꝫ imaginatione ꝑscripta: tum demū actu ipso deliberationē aucto-
 ris ꝑsequit. Necessariū autē ꝛ impossibile nec ꝑsilij nec deliberationis egēt.
 Nihil enim vllō studio adijciēre. natura ipsa dat certū ignē cremare nec vnqꝫ
 frigere vtrūlibet esse ꝑns est. ¶ Quarta ratiocinatio est qꝫ oīum necessario
 ꝛ impossibili vna tantū vix ꝛ simplex. Alteri quidē esse tantū. alteri vō nunqꝫ
 esse. Rebus autē qꝫ plurimis vūm geminā videmus vt esse vel non esse: ꝛ ita
 esse aut nō ita: vt aura nunc cal da nunc frigida: nunc magis nunc minus est
 igit vtrūlibet. ¶ Ergo ꝑhs diffinit. Omne vtrūlibet necessariū vel impos-
 sibile ꝑsequi huiusmodi est. Quoniā omne qꝫ in arbitrio ꝛ deliberatione est
 vt ire ꝛ non ire: anteqꝫ fiat possibile est. factū vō necessariū: impossibile vō
 in parte altera similiter. Cum ergo ꝑstet vtrūlibet ꝑstabit etiā sidera tribꝫ re-
 rum modis ducatur ꝑbere necessario ꝛ impossibili vtrūlibet: vt enīz omne
 huius mūdi corpus ex quatuor elementis cōstat in omni siquidēz vt deinde
 est inueniunt. Omne vō elementū ꝛ ex altero ꝛ in alterū resoluit ꝛ augmētū
 atqꝫ detrimētū capax esse necesse. Etiam ipsa corpora hoībz esse resolutiua
 augmētū atqꝫ detrimētū receptiua. Cum ergo sidera elementoz motibus ꝑ-
 sint ꝛ corporoz alterationes ducere ꝑns est: vt cum hec ex anima rōnali ꝛ na-
 turis quatuor ꝑstet stellarūqꝫ substantia vt ꝑhs intellexit vna ex aīa rōnali
 motūqꝫ naturali legem habent sui generis animas ꝑfirmatas armonia sibi
 corporibus aptare in vtrozūqꝫ genitoris Instituto. Itaqꝫ vis aīe rōnalis ar-
 bitriū ꝛ deliberatio. vis vō corporis ad vtrūqꝫ ꝑocliua. Cum ergo sidera
 anime corporisqꝫ armonia moderent tam necessariū ꝛ impossibile qꝫ vtrū-
 libet ducere ꝑns est. Ut postremū hoīs fatum vti ꝑsum volatibus ineptum
 vt nunc sanum nunc egrum: atqꝫ idem qꝫ astrologie officū maxime ꝑstet.
 Nec enim astrologus ꝑrouidēdum assumit vtrum ne moriat hoīo: certūz
 enim habet id esse inuitabile: sed vtrum ne cras aut ꝑuidē. Cum igit siderū
 ducatus rerū ꝑuentus ꝑcedant: ante quidē in sideribus potentia sunt. Post
 euentū ad necessariū vel impossibile terminos ꝑcedūt vt in igne anteqꝫ vꝛat
 vꝛere quidē potentia. deinde necessarius. ¶ igitur vnūlibet bipartitū est in
 deliberatione anime rationalis ꝛ in nature compositione ꝑtempoz con-

tinuationem: mundi vero elementa huius secundi receptiua: cetera omnia
tam animantium q̄ germinum metalloꝝum ve corpora: ad hoc secundum
spectant: solus homo utroq̄ aptus ex primo idest deliberatione rationalis
anime corporisq̄ adapti motu secundum vel consequetur, vel euitat. Nam
nec sideris corporibus licet rationalis anime deliberatio vel ad consequen-
dum aliquid q̄ egeant vel ad effundendum q̄ timeant necessaria. ¶ Quar-
ta secta gradus celsioris ex his videlicet qui vniuersalis scientie op̄ra dant:
plane autumant sideris motibus rerum huius mundi in illos esse ducatus
exceptis temporum alterationibus quo cum inconsulte proferant necsecuz
ipsi stare vident. Quis siquidez vim sideream tēpoꝝ alterationibus prosti-
tuere possit, dum eam eis que tēpoꝝ alterationes cōsequēt eripere conan-
tur dicunt absurdum est. Certum nāq̄ ex nature conscius: temporuz altera-
tiones elementarie resolutionis vomitum esse ⁊ causam. Illam vero genera-
tionum omnium ⁊ corruptioꝝum auctoꝝe. Sic ergo sideres, motus a tem-
poribus ad elementa: ab elementis ad rerum prouentus continuari necesse.
¶ Deterrea q̄ in omni phia post primaz illam hec celestis sapientie species vfi-
tata est: vniuersi quidem philosphoꝝ sententia prime illius omnē fructuz
in hac secūda referuatū. Quid enim aiunt prodest stellaz circuitus varioq̄
discursus insequi nisi ad quid tendant. Quo ne ducāt assequamur vnde hu-
iusmodi honores recte assimilari vident eis qui preciosas radices ⁊ semina
rerūq̄ species vitales inuilescq̄ seruant bono qđ habēt vti nesciant. Qua de
causa in modica eos in scientia reprehēsiō p̄sequitur. Quo cum due scientie
cōtinue vnuz totum cōponant alteram seminant, alterā ignozant. ¶ Quin-
ta secta eiusdem ordinis de eis, vꝝ, qui p̄iori scientie studerent hanc ex toto
insiciantur: id in argumentū assumentes: quoniam nihil ratum cuius expe-
rimentoꝝum vsus: fundamentum mihi sepius iteratum: idq̄ in sideris mo-
tibus humane vite impossibile est. Nullam enim stellam vt nunc in hoc lo-
co reperiri possibile est: ergo astrologie studium inefficax ⁊ inane. Contra
quos q̄ antique solertie indago non hūc ope siderum vires experita est. Est
enim celestis ducar' alter particularis manifestus: ⁊ alter vniuersalis. Par-
ticularis quidē vt ☉ in calore ☽ in humore: stellarūq̄ in quottidiana aura-
rum variatione. Vniuersalis vō vt in reuolutione annoꝝ nati diuersitatuz
ducatus inter elementoꝝum qualitates: earumq̄ temperiem: atq̄ mundi acci-
dentia inter sanitatem ⁊ egritudinem: fortunaq̄ hominis que licet minus
stantia potuit: in phs inter accidētia mūdi hominumq̄ negocia breuiori spa-
cio experiri in varijs stellaz discursibus per signa ignea terra aquati-
ca. Sic enim agebant ⁊ in eoz parte qui stellaz motus secuti sunt. Nullus
quippe stellarum reditus ad .AD. vel .v. annos expectabat: sed qui vite suo
spacio stellarum loca obseruauerat: scripto posteris relinquebat. Trāfactis
deinde aliquot annis: tēpus ctas alia atq̄ alia stellarum loca reperiret inter
vtrosq̄ q̄ locoꝝ tam temporum terminos dimensio habita est. Sic enim
Ptholomeus acceptis stellarū locis atq̄ motibus tpe quodā pariter cum
inueniendi ratione ⁊ suo ipsi stellaz motus atq̄ loca rōnabilibus artificijs

renouauit: 7 postere etaticum probata sequēdi deinceps viam parauit. Sic ergo plus Ptholomeus alioz iue quilibet accepta stella in certo loco: circulo retro gradationis partē in loco notato circuli ex centris sicq; dimisso expectaret donec ad eadem pariter vtriusq; circuli loca redirēt: cum in tantum studium instauraret: nihil vnq; perfectum esset nec deprehensi esset diuersi stellarum circuli circulozūq; diuersitatis absides videlicet digressiones: retro gradationes atq; id genus. Ad hunc itaq; modū in nostra quoq; parte ex locoꝝ per signa ipsarūq; stellarū vtrūq; partē: ipsum p̄tinuatione rōnabili ordine ad totam sciētā peruentū est. Cum etenim antecessoꝝ experimenta nonnulla ad posteroꝝ memoriā scripta perduceret postea etas. Quoq; tempore stellarum vires experiens paternūq; inuentum ad augens sequenti secūdo nemozūq; inuenta relinquens. Si quid vtriusq; defuerat preparata via facile cōplendum relinquebat. ¶ Sexta secta suo ipso errore in astrologie errore seducitur. Sunt enim homines stellarum compoto dediti qui dum a via almagesti libri qua vniuersalis sapientie veritas integra continetur deuiantes ex particularibus stellarū collocatiōe sumpta ex alijs atq; stellarum alia atq; alia loca reperiunt errore proprio in geminam astrologie blasphemiaz inducunt. Altera quippe q̄ aiunt vera stellarum loca raro posse inueniri: propterea q̄ vnde eozū collatio sumitur tam in medijs stellarum q̄ rectitudine secundarum atq; tertiarum sequentiumue minutarum augmenta siue decrementa longo tempore non parū sub crescentia stellarum loca vel posse relinquet vel promouet. Altera vero astrologici veritatem iudicij non nisi ipsa stellarū punctoꝝ veritatē consequi. Di ergo pprie iustitie errorem arti innocue deputant quibus gemina ratione respōdemus. Primo loco q̄ astrologus ex stellarū proprietatibus signozū naturis: domiciliozū affectionibus: cōmunia rerum accidentia iudicat. Gradus autē singuli ad proprios magis singulariū rerum habitus specie punctozū seu gradus etiam integri error: 7 non multum impedit. Secundo q̄ iudicij quidem ex eo q̄ hec vel illa stellarum in hoc vel in illo circuli vel signi fuerit loco id vel illud de rerum accidentibus consequi. Eo vero loco certa veritate deprehensa trahere compotiste officium est. Unde cum astrologus pro locoꝝ naturis stellarum affectus in rerum iudicij sequitur: si inter dum fallitur non astrologi sed astronomi culpa videt. Quō hinc nimirum accidit q̄ hominum eius studij nonnulli generalis sapientie veritate omissa cum ad particularia diuertuntur contenti plurimūq; sunt compoto quolibet debilis radicij: vnde ex longo tempore longum etiam erroris impendium accrescere consequens sit. Ut hanc stellarum collocatiōnem sumpta vel per signozū loca certa: vel per coniunctiōnes aliquarū determinata instrumentis veracibus: vel etiam visu aliter esse deprehendat. ¶ Quapropter 7 ipsis astrologis iniungimus vt omnia vaga atq; incerta particularis cōpōti auctoritate stellarum tam errantium q̄ stabilizū loca integre sapientie veritate qua almagesti certis dimensionibus atq; artificiosis instrumentis firmat q̄ studiosissime sequantur. ¶ Septima secta sciētiam

hanc ea de cā infestant q̄ cum ipsi eius officio studuerint nō omnes statim
q̄ affectant assequi valeant. Cumq; desperati desistant artis studio dediti
inuidiose detrahentes eos q; ipsorum inconstante atq; imperite defuerāt
a studiū efficacitā elongant. Id igitur q; obiciunt cum rationez approbandū
non habeant: vacuis sermunculis respōdere: z superuacuuū est z indignū
videtur. ¶ Octaua secta medicorum non eorūz medicorū qui multaz eius
artis experientiam habeant. Illi siquidez in arte sua non paruā astrologie
necessitatem experti: eam ipsi studio sponte p̄ferant: sed plebei quidez me-
dicine professores: quibus vt Juliano verbo vtamur facilius q̄ medicinā
adiuuat q̄ astrologiam concedat. Hi ergo aggressi ducti nihil expetendū
p̄ter opum sarcinas omnino annunciantes: dum astrologia degradare la-
borant omne studiū lucrandi z conseruandi facultatibus postponunt. Un-
de proprio testimonio tribuunt tam artis sue ignaros q̄ ceteris omnibus
scientijs alienos mentisq; inanes: more iumentū ad eluz pro infortune voti
deditos. Si enim in arte sua quam p̄fiteretur noti essent: nec astrologie sū-
mam opem ignorarent: quod ypocras attestans in lib: o quodam. Post
cetera que diximus inquit de aerea mutatione de astrologia sunt. Nec enīz
astrologia paruam in medicina obtinet: partem qua sententia phisicorum
artificio a ditos instruit temporū alterationes motusq; naturarum: sive
reos cursus cōsequit: vt p̄cipuū sit medicis astrologie fore participes qua-
ritinus artis sue fundamentū z p̄ncipiū recognoscant: cui quantum astro-
logia p̄stet perpendi potest. Cum enim p̄uiderit astrologus cui inceden-
dum sit: z quare ac quantum: demum in medicū vtiliter accedit. eiusdem si-
quidem p̄uidentia similiter z laborem inutilem peccauer: adeo nanq; si-
derum virtus in medicina p̄epotes vt etiam criticos dies quibus omnis
egriitudinis variatio deprehendit omnino vendicet. vnde taz Ypocrati
q; Salieno q̄ ceteris fere oibus philosophis compertum: astrologia plane
phisice ducatum obtinere. vt qui astrologiam damnet phisicam necessario
destruit. ¶ Nona secta vulgus est: qui quonīaz omnia sapientia alieni sūt
astrologie dignitati detrahere p̄sumunt. Nec enim apud eos beatum est
nisi opib⁹: affluere: nec sapere nisi lucraturi. sicq; maior pecunie dignitas q̄
sapientie: qui nisi tam obscena comparatione abuterentur inter fortune lu-
brica z naturalis celerrimi bonum cum omnē sapientiam infester: nec astro-
logiam nimiruz p̄terit. Eiusmodi agnosce hoīum genus nec responsione
dignum esse quibus id p̄imum occurrit: qm̄ compatio rei extra genus suū
inepta est. Quē ergo int̄ opes z scientias compatio nē faciant: qz nihil miruz
videri debet: cū eiusmodi rerū discretio intentionis eorū p̄pria sit: cum ergo
fortuna sapie p̄ferant: nobis qd̄ intersit exponendū videt. ¶ Fortuna qdez
ceca nec probū nec improbū nec vllaz hoīs dignitatē aut ordinēz discernit
sed se vel citius pueris moribus aīoq; ignobili q̄ppe ad votū eius p̄clui-
ori cōcedit. Sapia noiata nec enim iners ingenii animiue degenerē patiens
vix sūmo studio curijs atq; vigilijs perperuis consequendaz p̄stare se illa
quidē in p̄te affectionis. Fortuna: sapia hic in ambitū p̄cedit ad hoc qd̄ est

euz multis in rebus bestiis inferiores sum⁹ hoc solū maxime excellimus q̄
 sapiū⁹. Quantū ergo homo a sapia recedit tantū ab hoīe aliena f:mate be
 ftiarū p̄ximatus. Quāto autē sapientiā sequit tantū a brutis elōgatus in
 hominis natura excellit. Multo ergo magis ea sapie pars appetēda q̄ ho
 minem enā supra hoīem efferens: supe nisi q̄ p̄ximuz reddat. Hanc autem
 astroū cognitionē esse plane intelligēdū. materie dignitas ⁊ ordo tribuit.
 ¶ Decima secta ceteris aliquāto iustiorē causaz habere videt. Ex eo siq̄dē
 q̄ plerosq̄ huius artis professores minus peritos in officio suo nonnunq̄
 errare vident: artificis culpaz arti iponunt q̄ certe minus culpā dī vidrent
 nisi tam ineptā facerēt trālationē hoc itaq̄ remouēdū: taniū culpe ipsa er
 rozis causā exponere sufficiat. Sūt enīz nōnulli huius hoīum generis q̄
 debilis ingenij tenuis itellectus cū sese huic arti addicūt tā redij laboris q̄
 ingenij inopia cōpetētibus: tuz pp̄ nomis reuerētiam: tum emolimētī spe
 cie responsa negare nō audeāt. plerūq̄ vel plus quesitū p̄mittētes falliunt
 ⁊ fallūt. Qui ergo rerum iura sano iudicio tractauerit: nequaq̄ huiusmo
 di erro:is culpam arti innocue ascribendum censēbit.

¶ De vtilitate astronomie.

Cap. 5.

Actenus diuersos hoīum errores astrologiā calum
 niantes q̄ breuiter potui redarguisse op̄i
 noz. Nūc quātā humanis necessitatibus frugez h̄ artificij se
 rat asserēdū videt. Sic enīz q̄ dīcētes aiunt taciti verax fir
 mūq̄ astrologicū artificij certa sez rerū p̄uentibus iudicia
 tribuēs. Quid tñ interest futura p̄scire anteq̄ fiant Si enim
 bonuz futurū est quid addit p̄scientia q̄ diu nō sit. Si vero malum ⁊ ante
 aduentū mali p̄scientia ledit: atq̄ hos quoq̄ domesticus arzo inuoluit vt
 tantos fructus prouidentie ignorent: cui tantū operam dare non desistunt
 nomenq̄ rei non rem ipsaz dissilant. Omnis enim homo rationis cōpos
 naturaliter habet vt prouidentie rerum operaz det: quas si vtilis p̄scierit
 prouido consilio cōmodum plerūq̄ adauget: si aduersas prouida cautela
 noxā nōnunq̄ ibi minuit. ¶ Sūt igit̄ huiusmodi prouidentie tria genera.
 P̄imū experimētis q̄d vulgare est. Seduz tēporz alteratiōe q̄d medicorū
 est. Tertius effectu siderū q̄d astrologus ministrat. Omnīuz cōmunis cura
 vt euenturis bonis ac cōmodis reddant aduersis cautos. Vulgaris itaq̄
 prouidentie nō parua vtilitatē videmus que cum sepius expto elemētoz
 qualitates successūq̄ prenotarit: contrarioz ope anteq̄ supueniāt p̄munit
 vt zira frigus locis atq̄ vsib⁹ calid⁹ cuiusmodi quortidian⁹ est hoīb⁹ vsus
 vt p̄uisa plerūq̄ morboza ante pluuiā ad tectoria p̄fugiūt: vt p̄e audito
 nonnunq̄ hostium insultu ac superuēit: ut ad repellendos preparant aut
 saltē effugiunt. Habitaq̄ prouidentia nequaq̄ rem ipsam impellit aut mu
 tar: sed cautela data rei vim quidez aut prohibet aut saltem alleniat: hocq̄
 genere omne vulgus vt nauta pastor agricola in suo quisq̄ officio fungit.
 ¶ Medico:um quoq̄ prouidentia nō negligēda: vtilitas q̄ est ex tpm al
 teratiōibus naturarū moribus: humozū in corpozibus: generatiōes corru

ptiones: augmenta decrementa certis in terminis consequi prescribit natura-
 turales preperat opem: que iam influentibus: obuians: superfluos iminuent
 deficientes augens: tpatos medio statu pseruans: dissolutõe repulsa natura
 solidat. Hinc est q̄ nerualibus formacjs aduersus estiuas febriçulas: hinc
 fleubotomo: hinc ventosis contra sanguinis putredinez atq̄ apostematuz
 molestias vitimur: atq̄ ad hũc modũ multa phisice puidencie in pseruãda
 sanitate vtilitas est. In egritudine quoq̄ prouidere inter vitaz ⁊ mortem
 discretione non minus est comodum. Que cum ita sint in his: tamẽ ⁊ in
 astrologica puidẽtia vltimo maior atq̄ certior apparet vtilitas. ¶ Astro-
 logie vero prouidentie quinq̄ sunt sp̄s. Prima quidẽ est que cuz futuros
 rerum euentus p̄terminat poterit eorum noxa repelli poterit nõ repelli: vt
 bellum publicũ: generalis fames: vniuersal terrẽmor: exustioes: eluuiões
 cõmunis hoĩum siue bestiaruz pestilẽtia. Cuius prouidentia locus annoꝝ
 seculi reuolutioes. Hui⁹ igitur hec manifesta vtilitas qđ cuz p̄scierit homo
 pestiferẽ aliquod huiusmodi regimẽ seu puidẽtie toti⁹ futuri poterit aliqñ
 vel locoꝝ mutatioẽ: vel aliqđ id genus in genio pestez curare: quẽ si penit⁹
 effugere nequeat psulto saltem interim ⁊ consolato: p̄euisi superuentus tol-
 lerantia multo leuior est q̄ his quos improuisus atq̄ repẽtinus terror p̄u-
 tiens non solum psiliũ sed plerũq̄ mentis animeq̄ inanes reddit. Secunda
 species de priuatis prima eiusmodi rerum euentus p̄scribit quoz noxa ex
 toto vitari potest vt egritudo vt hostis hisq̄ similia. Cui⁹ prouidentie loc⁹
 igenezia. Annibibus autez questioẽ talis fere vtilitatis qualis in vulgari
 medicorumq̄ prouidẽtia exposita est. ¶ Tertia species sunt rerum euent⁹
 quos cum p̄scierimus partim vitare poterimus quales sũt egritudies que
 iam ex toto vitari nequeunt: p̄ouiso tamẽ eorum tempore preparatur vt ⁊
 minus sentiant ⁊ citius terminent sicq̄ d̄ similibus icõmodis. ¶ Quarta
 species rerũ euentus inuitabiles. sed transitorios meritũ vt de morbo: itẽ
 aut de carcere inuitabili cuius magnũ hoc proficiũ quidem cum ⁊ ipsum
 ⁊ terminum eius p̄scierimus ⁊ ad tollerandũ id preparatur nec de termino
 eius desprecam⁹. ¶ Quinte species sunt postremi reruz euentus generaliter
 inuitabiles vt de morte hominis cuius prouidentie vtilitatem perdendã
 relinquinus. Oĩum igit cõmunis vtilitas q̄ subito ⁊ iprouisoz casuz
 occasionẽ phibeant. ¶ Est eniz ois vehementis ⁊ in p̄ouisis aduersitat⁹
 euentus terroris turbationis atq̄ tribulationis occisio vt cuiusm odi psusio
 nõ nunq̄ mortis repentine causa existat atq̄ euentũ ipsius euen-
 tibus plerũq̄ sint grauiora. Hec ergo futurorũ prouidentia si euent⁹ ipsos
 p̄ohibere nequit: saltem euentũ p̄sequẽtia pellit. Sidera nanq̄ cum ad
 euentus ducant: ducunt etiã ad ingenium q̄ euentuum noxaz vel phibeat:
 vel saltez alleuet. Atemur itaq̄ sermone vulgari intellectu p̄p̄inquo in eos
 qui futurorum prouidentie non solum vtilitatem negant: verum etiam gra-
 uium curarum occasionẽ imponunt. Si enim vitandẽ cure ⁊ deliberatiois
 causa hominum futuroꝝ p̄scientiam negligere conuenit: eadem de causa
 nihil inquirendũ: nihil penitus aggrediendum restat. Si eniz iter instituas

per grandi cura: vie timor reditus expectatio sequunt: sicq; in ceteris id genus quapropter nec sperandū vnq; aliquid cuz spei cōmuniter accidentia sint cupiditas gaudium amor dolorq; vt in res conducit: vt sine omni prudentia ⁊ p̄silio nihil deliberatiue agente: fortune ad omnes casus exponas sicq; ratione cassa nihil hominum super bestie naturam relinquatur. Item in eosdez qui huic prouidentie fructū adeūt ex eo q; curas spei vl timoris afferat. Si enim omne qd curam affert quodq; cuz passiones consequunt fugiendum est: nec voluptatum aliquid vnq; oblectamentum appetenduz relinquatur. Si enim musci modulaminis dulcedinē intro conceperis vtz passionis consequi necesse est. Ex eademq; de. cause pocula nec lapida nec vapes lautas nec formosa mulierum corpora cultuq; venusta vel attingere vnq; licet nec cum vsus defuerit dolor consequatur necesse sunt que de termino de victu quaq; spurcissima venere potius viendum: que cuz defuerit nec curaz sui posse relinquat. ¶ Quod cum nature hominis insit vt ratioe ⁊ consilio vel euitare studeat quod timeret: vel assequi quod sperat: sūme necessarium ⁊ astrologie prouidentiam opinor: si euitandum presciter timor cessat si assequendum gaudium certitudine accumulāt. At vero si vel incuitabile non assequenduz illuc tollerantia hic dolor tanq; consulto ⁊ psolato tanto leuior est quanto adhibitarū frustra facultatū penitētia accumularet.

¶ Secundus liber nouem habet capitula.

Arinum de numero stellarum ⁊ i equalitate atq; nominibus nūcroq; imaginū vniuersi celi. ¶ Secundū quare. i. imagines inter oēs alias rerum ducatur obtinuerūt. ¶ Tertium quare he imagies nūcro. i. sint. ¶ Quartum de compositione harum imaginuz. ¶ Quintū: qre ab ariete ichoent. ¶ Sextum de tropicis firmis ⁊ bipartitū. ¶ Septimuz de quadrantibus circuli causa q; mobiliū ⁊ firmozum ⁊ bipartitorū: causaq; nūeri signozū: ac qre ab ariete ichoēt signo ⁊ quoz naturis ⁊ trigonis iuxta q; dez Vermetē post abidemō. ¶ Octauuz

re signis masculinis ⁊ feminicis. ¶ Nonū de signis diurnis ⁊ nocturnis. ¶ De numero stellarū ⁊ inequalitate atq; nominibus numeroq; imaginū q; vniuersi celi. ¶ Capitulum primum.

Inter oēs antiq; auctoritatis viros qui ptholomeo p̄ncipe celestis orbis dimensioes qualitates ⁊ habitudines prosecuti sunt plano constans est euz circuitū terre globū vndiq; versum ambientem medio conclusū cohercere: illumq; ita constipatum sicq; immotum celestis circuli q; si centrū existere. ¶ Qd qui perdiscere voluerit Elmagesta

legat. Inter supremum autem orbem terreꝝ globum medios alios circu-
 los stelliferos contineri que stelle cum innumere sint electe sunt ex omni
 latitudine notabiliores. Io 29. e quibus septem velociores cursuꝝqꝝ dissimi-
 lis $\text{H} \text{W} \text{S} \text{O} \text{Z} \text{F}$ Diuisiꝝqꝝ circulis feruntur. Quapropter he erraticę dicte
 sunt. At vero. Io 22. stabiles quoniam omnes vnus motus eiusdemꝝ cir-
 culi singulos gradus cętenis fere peragunt annis. Omnes igitur he. Io 22.
 per sex ordines disposite sunt. Que nāqꝝ reliquis omnibus lucis sue quā-
 titate notabiliores extiterunt. In primo resident ordine suntꝝ numero. 15.
 his minus lucide. In secundo ordine. 45. infra has. In ordine tertio. 208.
 In quarto. 474. In quinto. 217. In sexto deinde. 49. e quibus preter has
 5. nebule similes vnde z nebulę dicuntur: due tenebrose quarum vna ob
 longa tanqꝫ caudata. ¶ Ad hunc modum ordinate omnis he. Io 22. De-
 mum. 48. imagines omne celum permeantes compositę sunt quas greci
 latiniꝝqꝝ fabule diuersis nominibus assignauerunt. Arabes vero nihil in
 fabulas sperantes: nec de nominibus in se discipantes rem ipsam ample-
 ctando: eas a via \odot tres eoz terminos inter vtrumꝝqꝝ polum determinan-
 tes hoc ordine disponunt. Ex omnibus. Io 22. stellis. 360. a via solis ad bo-
 ream sumpte figure. 21. constituunt. Ex quibus primo loco due sunt artas
 mediũsꝝqꝝ oraco icrius: quartus flammiger quem zepheum dicunt quem
 arabes dominum solis: quinta casio pera: sexta corona: septimus hercules
 cum pelle leonis z claua quam formam greci eugonatin dicunt: arabes el-
 geciale rulyx abel. i. genu flexum: octauus ledens olor qui z vultur cadēs:
 nona gallina: decimus quem arabes pastorem vocant artosilax seu boetes:
 vndecimus perseus almirazagal. i. deferens caput zorgotus: duodecimus
 auriga qui z ophultus: tredecimus auguiteneus: decimus quartus ipse an-
 gyvis: quindecimus ofercaltin: sedecimus aquila qui z vultur volans:
 decimus septimus delfin: decimus octauus primus equus: decimus nonus se-
 cundus equus: vigesimus andromena: vigesimus primus trigonus quem
 greci delton vocant. His ordinatis ipsa via \odot circa medium litem infra
 geminos terminales circulos. 346. stelle circunductę. 12. signa perducunt
 $\vee \text{g} \text{II} \text{O} \text{S} \text{I} \text{II} \text{P} \text{A} \text{M} \text{F} \text{X} \text{Z}$ his vñs \odot per mediũsꝝqꝝ sectis: tum hinc ad
 austrum relique. 316. segregate. 15. figuras perficiunt: quarũz primus est ma-
 gnus cetus: secundus gladio succinctus orion: tertius nilus cridanũ fluiuius
 cui cauda quasi cauda piscis: quartus lepus: quintus maior canis: sextus mi-
 nor canis: septimus argos nauis: octauus ara. 9. crater libri patris: decimus
 appollineus coruus. 11. chiron centhaurus. 12. ydra. 13. thuribulum. 14. au-
 strale sextum. 15. piscis australis. Nominum itaqꝝ rationem formarum que
 effigies z fabulas vt Albumasar arato: sic nos z arato z ignio relinqui-
 mus a quibus etiā qꝫ stelle singulas componant imagines exquiratur.
 ¶ Apud nos nō tātopere neciũ qui celestis potētie ducati per iferioris
 mundi accidentia siderumꝝqꝝ non causas comēticias verum effectus neces-
 sarios insequimur: preteritũ cum imaginatio potius qꝫ res ipsa celum hu-
 iusmodi formis impinguar. illud tamen pretermittendum non est quod in

sequentibus dicitur sumus quando de signorum proprietatibus tractabimus: quid harum imaginum in singulis signorum decanis oriatur: unde que earum stelle quos signorum gradus occupent per astrolabium inuentur naturis et effectibus earum alias tractandis.

¶ Quare. 12. signa in zodiaco pre ceteris ducatu obtineat.

Ca. 2.

Is admodum hunc ordinatis consequens est ut quara-
tione ex omni celo. 12. signa rerum ducatus pre cete-
ris obtineat exponamus. Quia: quod etenim ut dicitur est. 4. 8.
imagines omne celum perficiant. 12. tamen que celi terreque
medium ambiunt contractis aliarum viribus ad se iurecete-
ris potentia prestiterunt. Sunt enim qui dubitant que ratio
inter omnes alias harum. 12. potentiam tanquam nihil agentibus ceteris pre-
stiterunt quibus ita sufficienter respondere opinor quod nemo huius artis au-
torum vel ceterarum ullam. Omnis in mundo officij profusus imunez vel
autumat vel asserit: sed has. 12. vniuersales communesque rerum ducatus ob-
tinere cetera in singularibus quibusdam et priuatis rerum proprietatibus
a cliues quod pluribus diuersisque rationibus constat. ¶ Primo quidem loco
quoniam circulus signifer mundum ambiens quotidiana conuersione ce-
trum eius. i. terre globum medium circuit quem circuitum indices rerum ge-
nerationes et corruptiones consequi videmus ceteris imaginibus in vira-
libet partem ab hoc mundo semotis vel iure. 12. obtinere videntur ceteris
iuxta circuitus sui modum non profusus in unibus in singularibus in: nam
illis vniuersalis rerum cura concessit. Est enim vlt quidem in coibus ge-
nerum specteris accidentibus. Singulare vero ut in singulo et indiuiduo-
proprietatibus. ¶ Secundo loco quoniam ortus et occasus rerum accidentia se-
quunt. ¶ Tercio autem iter per hec. 12. tantum vlt principum ceterarum celi partium vi-
ribus eodem scripto commendarunt. ¶ Tertio quidem circulus hunc per-
ambulante anni circulus pagitur. Per anni vero tempora rerum generationes et
corruptiones ceterisque motus perpetuo continuant: ut per singula etiam signa
gressus seu status mundi accidentium causas alternet. ¶ Quarto quoniam et
ceterisque vage eandem viam sequentes nec preter latitudines alias diuer-
tentes per singula item signa tempo et alterationibus rerumque accidentibus
non nihil adijciunt. ¶ Quinto nullius aliarum imaginum nisi proportionabilis
sibi signi: cui quodammodo appetita est portio producente ducatur apparet
his itaque de causis hisque rationibus cum circulus hic ex omni celo genera-
les ducatus principaliter obtinuerit. Primum equalibus. 12. intersticijs que
signa vocamus ceteris non ita sectis deinde 360. quos gradus dicitur esse
partibus diuisus est. Succedentibus alijs atque alijs partium sub diuisiombus
in arte necessarijs. Signum quippe. 30. graduum: gradus. 60. punctorum.
Punctum. 60. secundorum. secunda. 60. tertiorum. sicque per quarta quinta sexta
vsque ad decima et duodecima vel eo amplius quantitates generum alterius
detrimentum alterius augmentum infinitum succrescit. Inter numeros etenim
12. 30. 60. atque 360. facillime quaslibet sectiones admittunt. Ut orientem

quadrantem quincuntem sextrantem ⁊ deinceps que stellaris cursu com-
puto: per hunc circulum insequendo necessaria erant.

¶ Quare he imagines numero. 12. sunt.

Ca. 3.

Nunc quare nec plures quam. 12. necessarie nec pauco-
res ad rerum ducatum sufficere videant exponen-
dum est. Ad qua primo arati accedit auctoritas. Qui cum
48. celi figuras describeret: inter cetera solis signa. 12. signa
discernit. ¶ Preterea vt in phia legitur qm̄ quicquid in hoc
mundo nascitur ⁊ occidit ex. 4. elementis compositum con-
stat quibus interstitijs deductum principio medio sine que tria in ea qua-
tuor ducta. 12. producant quibus. 12. ea signa signorumq; numeris ducati
prebent. Cum igitur ei numero signoz numeru respondere conueniret. 12.
fore conueniebat. Presunt siquidem hec signa quatuor elemētis eozq; tri-
bus interstitijs signa quippe stellarum sunt loca non sua seorsum substantia
generationes rerum ⁊ corruptiones mouentia: sed oriendo occidēdoq; su-
per mundum inferiorem stellasq; discurrentes recipiendo: sic etiā elementa
non per seipsa resolunt rerumue generationes aut corruptiones produnt
sed temporuz alterationes elementozum resolutiones generationum cause
consequuntur. Sic itaq; circuli signi mundi. 4. elementis eozq; trib⁹ inter-
stitijs vt re ⁊ numero conuenire necesse erat q̄ exponere planius constabit:
preest enim aries igni: taurus terre: gemini aeri: cancer aque: deinde initio re-
petito leo igni: virgo terre: libra aeri: scorpius aque. Itēq; repetito ordi-
ne: sagittarius igni: capricornus terre: aquarius aeri: pisces aque. Primus
itaq; signozum ordo elementozum primum foritur interstitium. i. geniture
initium. Secundus ordo secundum. i. vite medium. Tertius tertium. Sunt
ergo de signis tria quidem ignea tria terrea: tria aerea: tria aquatica. Preest
enim artes calido siccō vegetatiuo ad vitam ad incrementum atq; nutritiū
tum animantium ⁊ germinum apto: leo minus temperato maturantiq; re-
rum status. Sagittarius nociuo corruptenti dissoluentiq; animantiū atq;
germinantium compagez. Taurus frigidō siccō geniture amico vt agro fer-
tili germinumq; ⁊ animantium nutritiū. Virgo inutili ⁊ inepto vt sunt
agri steriles ⁊ id genus. Capricornus nociuo ⁊ dissolutiū quale est sceniū
⁊ terra grauis. Gemini calido humido temperato suam rerum genituram
formentisq; adepto: quales sunt odoros suaues ⁊ confortatiui. Libra gros-
so ⁊ turbulento vt sunt venti ⁊ vapores pingues. Aquarius graui ⁊ corru-
pto vt vaporibus feridis grauiq; aere. Cancer humido frigidō temperato
dulci nihilominus rerum nature ⁊ nutritiū idoneo quales sunt humo-
res sustentatiui. Scorpius minus abili quales humores salsi animantium
germinumq; nature inutilis. Pisces corrupto distemperato ⁊ dissoluto vt
paludes lacum obscene. Quatuor ergo rerum generationibus presunt. 4.
medio inter generationem ⁊ corruptionem. 4. corruptionem habentq; ita
singula. 12. suas queq; vires ⁊ proprietates in diuersis rerum accidentibus
ex quatuor elementozum tribus interstitijs.

Dinceps signoz naturam tractare conuenit. Dicitur enim nō nulli de his qui naturali scientie operam dant. Cur inter signa naturali ordine intermissio post signū igneum non statim acreum: sed terreum succedit: quibus huiusmodi ratio non inepte rñdet qm̄ elemēta simpla: calor: frigo: siccitas: humor: ipsa quidem corpora non sunt: sed vt omnium corpoꝝ sichoꝝ que vulgo elementa dicunt terre aque aeris ignis substantialis cōpaginis origo sunt quoz qd̄q; licz ex pluribus illoꝝ ꝓgestum sit: singula tñ in singulis exuperat sicut in igne q̄uis calidus siccus: calor tñ superat: sic in terra q̄q̄ frigida sicca siccitas: tñ sic in aqua frigus humor in aere ꝓponderat. Sunt igit̄ elemētoꝝ calor ꝛ frigus actiua: siccitas ꝛ humor passiuua: actiuoz aut̄ vt cōtraria sunt. Calor qdem rez generationē agit: frigus corruptionē. Passiuoz vt ipsa opposita sunt: siccitas tamē magis est actiois receptiua. Cum igit̄ elemētoꝝ huiusmodi virtus sit ꝛ modus quare in signoz cōpositione ab igne sumat̄ initium oibus rationibus cōstat. Primo qdem loco q̄ qm̄ calor in igne superat: nec generatio motusue animātium nisi ex calore est vel iure extremitatū primaz obtinerit. Altera aut̄ aqua in qua frigus p̄ceat. vt enim generationē vitamq; aialem calor aministrat sic contrariū ꝛ ei frigus geniturā corrupens vite interniciēs est. Secūdo loco: qz calor generationis elemētū: frigus autem corruptionis primazq; in rebus generatio: postrema corruptio merito primam extremitatē ignis aqua secundā sortit̄. Tertio qm̄ oēs aialis vite ꝓsiones inter principiū ꝛ finē sunt actiua principiū ꝛ finis extremitates passiuua mediū obtinere debuerē locū. Quarto q̄ cum ois in hoc mundo generationis celestia corpora causa existant: eis aut̄ corporibus in ordine elemētoꝝ ignis primus: primū esse debuit elemētum caloris: frigoris autē q̄ contrarium erat vltimū. Cuz igit̄ actiua calor ꝛ frigus extrema sint: passiuua siccitatem. s. ꝛ humorē in medio relinqui necesse erat. Qm̄ vō vt in igne calor sic in terra siccitas habundet. Post signū igneū statim terreū succedere duabus de causis oportet. Prima est elemētoꝝ cognatio. Est enim siccitas caloris cognatione quadā ꝓns. Secda est ex vtriusq; ꝓncipalitate: vt enim inter actiua calor sit inter passiuua siccitas vtire quadā ꝓcellit. Cū igit̄ in signoz ordine primū locū ignis: quartū aqua possideat post ignē aut̄ secūdo loco terra succedat aeri tertū relinqui necesse est: his ergo de causis in signoz cōpositione primū est igneū: scdm̄ terreū: tertū aereū: quartū aquaticū vnde est q̄ ariete calidū siccum. Taurū frigidū siccum. Seminos calidū humidū. Cancrū frigidū humidū dicimus atq; ad hunc modū per ordinē.

DQuare ab ariete inchoent. **Cap. 5.**
Dinde quare signoz ordo ab ariete icipiat insinuaduz est in qua parte eis rñdet qui qm̄ circulus nec principiū habet nec finē non magis ab ariete q̄ vndūlibet inchoandū putant. Primū igit̄ exponemus necessariū qu-

dem aliquod circuli principiū fuisse deinde id ipsum præ ceteris. Cum enim elementa simpla corporum omnium principia sint composita partim generationē partim corruptionē agunt. Generationū autē et corruptionū spacia diuersa ex diuersis anni temporibus metimur. Quapropter ad temporum continuacionem metiendam que solis iter sequitur a certo aliquo circuli loco inchoare necesse erat. Aptius autē a nullo alio quā a quo temporis fit initium elementa generatio num mouent. ¶ Ceterū siquidem actio: et vitiliber passiuo: et permixtio: generationem agit aut corruptionē: vt calor cum humore nature compaginem motum vitalem: generationem et incrementum. Idem cum sicco nature solutionem vitæque corruptionem et internitiem. Item frigus cum humore nature consentaneū cum sicco inimicum que omnia non sine legitima temporum vicissitudine continuantur. A solis etenim in primum arietis punctum introitu. Tempus ex calido et humido temperatur ad omnem generationem aptum inchoans persequentia tria signa arietis tauri gemino: et continuatur vt diei incremento terminato: sole ad principium cancri migrante ex aerea temperie in igneam calidi et sicci naturam temporis fit alteratio primæque quadrantis incremento diei: decrementum equalitate per ordinem re pendens vsque ad finem virginis succedit. Qua equinoctio transacto sole in libram transeunte frigidum et siccum tempus succedens noctis incrementū vsque ad finem sagittarij perducit. Unde in capricornum descendente sole frigidum et humidum tempus consequens hinc augmento hinc decremento diei noctis vicissitudinem ad equalitatem redactis in fine piscium equinoctium celebrat. Emeris itaque sexaginta gradibus in tricenis. 65. diebus ac quadrante minus. 360. parte diei vt visum est Ptholomeo annuz peragit quem solarem diximus duodecim mensium iuxta. 12. circuli signa. Nam et ad circuli cognationem quadripartita est. Est enim veræ aeræ qualitatis calidum humidum genituras produciens nutrimenta prestans. Estas ignee nature calida sicca geniture minus apta rerum statum ad corruptionem inclinans. Autumnus frigidus et siccus geniture inimicus. Hyems aquatica vernalium partium fomentum suntque singulis tria intervalla: principium: medium: finis: per singula circuli signa deducta. Ex signis siquidem in quibus temporis alteratio fit initium sumitur. Ex secundis medium: ex tertijs finis: ergo necesse erat circulum certum habere principium idque præ ceteris: que caput esset temporis generationum momenta momentis.

¶ De tropicis firmis et bipartitis.

Cap. 6.

Consequens est vt signa vnde temporum interval la distinguuntur certis nominibus atque proprietatibus discernamus. Cum enim quatuor circuli quadrantibus. 4. anni quadrantes ordine respondent vtque circuli quadrantes trinis signis sic anni quadrantes trinis intervallis numerantur singula singulis respondere necessario videntur: sit enim temporis initium cum sol principium quadrantis ingreditur. Quapropter id signum tropicum vocatur: sequens vero quo eiusdem tē-

poris status firmatur firmum: tertium bipartitum cuius prior medieta eius temporis est. Secunda ad sequentis qualitatem vergens. Sunt igitur aries cancer libra capricornus tropica. Taurus leo scorpius aquarius firma. Gemini virgo sagittarius pisces bipartita.

De quadrantibus circuli mobilium et firmorum et bipartitorum. Ca. 7.

DOCUS hermetis sententia post abidemon de circuli quadrantibus. Signorum formis numero initio naturae trigonis. Cuius ipsius verba ad integritate in medio adducimus. Quoniam scimus inquit vlem partitionem particulari antiquiore rerumque principium accedens et crescens. finem autem recedentem et decreascentem res postulabat. Signorum primo numeram determinare: deinde naturas tractare quod sine ratione fieret: certum omnium principium ante omnia necessarium erat. Primum igitur omnem circulum equidistantibus quatuor punctis equaliter interfirmamus. Quo facto prima occurrant equinoctialia duo quorum altero in fine piscium tractato cum sol in primum arietis gradum descendit: ascendens in circulo incrementum diei praefert altero in fine virginis sol ad libram transiens descendit noctis incrementum preferens. Quoniam ergo solis ascensum lucisque augmentum rerum accessus atque incrementa descensus aut recessus et decreascentia sequi videmus ab ariete circuli principium instituumus. Consequenter autem circulum per quatuor designata puncta tempora anni. 4. distinguimus: per singula vero tempora tantum luminum coitus terne forme: terneque vicissitudines oppositae diuersitatis: id autem est diei mutatio: digressionis alternatio: temporis alteratio: diei quidem mutatio: ab incremento ad decrementum et e conuerso digressionis alternatio ab ascensu ad descensum et e conuerso temporis alteratio a principio ad medium: a medio ad finem. Itaque forma inquam cum sol intrat tempus in aliam qualitatem conuertit tropica vocatur. Inquam vero eiusdem statum firmatur: firma. Nam bipartita est prior medieta eius temporis sequens sequentis. Quoniam itaque singulos quadrantes. 4. terne forme terneque vicissitudines numerant ex. 4. ternis. 12. cofici necesse erat. Determinatio igitur signorum numero tum demum naturam tractare consequens est. Quod ut ordine fiat conuertimur ad quadrantium circuli rationem. Quorum quoniam primum calidus humidus: secundus calidus siccus: tertius frigidus siccus: quartus frigidus humidus. In medio secundi in 15. leonis gradu fortissimus calor maxima siccitas sentitur. Deprehensus est igitur leo calidissimus omnium et siccissimus cuius naturam arietem et sagittarium idem trigonus sociam cognationem astringebat: nihil autem calidius et siccius igne. Sunt igitur aries leo sagittarius ignea. Quoniam vero ut temporum. 4. primum calidum et humidum: postremum frigidum humidum est: primum trigonus 13. igneus sit: postremum. i. cancri scorpius piscium trigonum aquaticam obtinere naturam conueniens erat. Ad hunc modum arietem et cancro eorumque trigonis perspectis: ad thauri et geminum naturam tractandam transimus. Quoniam ergo nihil calidum idemque frigidum nec duo

eiusdem nature contigua esse possibile est. taurum eiusq; trigonum frigiduz sicum esse consequens erat. Quibus ita disparitatis quartum: quarto relinqui necesse est. Sunt autem nonnulli de huiusmodi artis studio qui arietem calidum humidū potius fore debere ex huiusmodi ratione natione assumunt. Cum enim postremū anni tempus frigidum humiduz sit postremū quoq; diei quadrantis necessitate psequi videtur primi tempus anni cuius caput est aries primiq; quadrantis diei rationem potius calidum humidum fore totius circuli caput. Contra quos duobus ex locis argumentamur. Primo quonia ordo compositionis signorum sita primo anni tempore inciperet et a primo diei quadrante id quidem ita conueniret. Nos autem non huic sed a medio secundi temporis atq; a medio die omnibus climatibus. Idem est quoq; per omnium signorum motus idem sidere nature ordo est inchoamus a die nāq; incipiendum erat qui rerum omnium motus agit. Secūdo q; cū in vere humore exuperet si in ariete calore minus abū dare videremus id itaq; cōcedi posset. Quia cum aliter sit que dicta sunt inuicta relinquunt.

De signis masculinis et femininis.

Ca. 8.

Itaq; pertractatis: deinde signa masculina et feminina distinguenda. Cum enim quicquid in hoc mundo sit maris et femine coitu conceptum nascitur omnium vero generationum signorum virtus principium et causa existat necesse erat inter signa tanq; sexuum huiusmodi diuersitatem distinguere. At vero quoniam actio masculi est: passio vero femine: atq; inter elementa superiora duo ignis et aer actiua. inferiora vero duo passiuā sunt: ignea atq; aerea signa masculina: terrea vero et aquatica feminea fore conueniebāt. hac itaq; ratione aries masculinum: taurus femininū: sicq; gemini masculinum cancer femineum est: atq; ad hunc modum per ordinē. Sunt vero nonnulli qui discretionem inter orientia adhibent: ut oriens masculinum: secundum femininum: tertium item masculinum ac quartum femineum dicant sicq; deinceps. Nos vero quoniam sexus discretio in rerum natura non accidentalis est eam non per accidentalem signorum motum: sed per naturalem ordinem deducimus.

De signis diurnis et nocturnis.

Cap. 9.

Postremo est signorum inter dies ac noctem discretio: cū enim signorum ordo quotidiana puerisioe mundum ambiens diei noctisq; vicissitudines alternet: dies quoq; calē nocte vero frigide sit nature: dies quoq; pcedat nocte sequat: sempq; nullo medio vicissim continuo sese comitent arietē diurnū: taurū nocturnū: geminos itē diurnū: cancer nocturnū esse ratio postulabat sicq; deinceps per ordinē. Sunt autē qui signa quatuor arietem cancerum leo nem sagittariuz diurna quatuor his opposita nocturna quatuor reliqua indifferentē putant. Idē diurna nocte nocturna. Qui quoniam quedam masculina diurna quedam feminea nocturna atq; idipsum sine diurni ponunt ratione nec responsione dignum videntur.

Liber tertius nouem habet capitula.

Rimum quare septē stelle cōes re
neāt simulq; de singularū effectu in quōz
elntis. ¶ 2^m de terminis astrologie atq;
astrologi. ¶ 3^m de pprietate ducat⁹ solis
in tēperie aerea z nāe compōne ac stellaz
cū solis participatione. ¶ 4^m de pprietate
ducat⁹ lune i mariū accessu z recessu. ¶ 5^m
de causa accessus z recessus. ¶ 6^m de aug-
mēto z decremēto aquaz. ¶ 7^m accessus
z recessum maris lune po⁹: nō maris nāe:
quōz ex locis pfirmās. ¶ 8^m de ducatu lu-
ne in marib⁹ z forma eoz que accedunt z
recedūt z eoz que nō necū effectu solis in

acri. ¶ 9^m de ducatu lune in aialib⁹ z germinib⁹ z metallis augmēto atq;
mōrmēto. ¶ De stellis fixis z planetis. Cap. I.

Ter omni fidez numero. 12. signa cōes rez ducat⁹ pce-
teris obtinere demōstratū est sic qua de causa ex oī
stellaz multitudīne septē planetas gñales rez ducat⁹ pce-
teris so: ciant exponendū videt. Sūt enim qui mirant cū tāta
nature z affect⁹ cognatione cetere his septez coicent: mouent
etenim de signis ad signa oriunt⁹ z occidunt super mūdū infe-

riorē. Oriētales etiā sūt z occidētales variāz etiā hee cōpōnuz. Quē tanq;
nihil agētibus ceteris has septē in rez ducatu pferat. Cuius antiq; aucto-
ritatis vniuersa de stellaz effectu rō ita plane rñdet. Cū enim qcqd in hoc
mūdo nascit⁹ z occidit signo z stellarūq; motum tanq; efficientē causam se-
quat. Signoz aut ordo vt in scōo libro approbatū est elemento z nature
pfitit stellas per ea signa dispositas eisq; elemēta gñant pcesse: pñs esse erat
excepto q; interest qm hee septē cum per ea signa celerius varioq; discurre-
tes crebrius eant atq; redeant ad rez motus z effectus promptiores erant.
Unde his q; gñalis rerū ducatus pcessit illis pro modo suo puiatati reruz
officiū nequaq; imūmbus q; huic etiā pstabat q; ipsaz discurrentiuz quanto
quelibet velociū motu z vario distrahit tanto pluris in rez effectu officij
reptit. Unde est q; luna oīum citissima inter oēs rez effectib⁹ frequēt⁹ sata-
git. Nam stelle firme ad puiatas stabilesq; vel tardas singulariū rerū pro-
prietates ducūt. Deinde q; cum celestis circulus cuz oībus stellis mundum
hunc ppetuo circuitu ambiat de qbus stelle stabiles per eundē circulu eod-
dem fere motu tardo eadēq; a terre globo distantia ferunt: septez vō multe
diuersitatis multe velociōres suo queq; circulo suoq; motu diuerso quale
est iter rectū: nūc statio: nunc retro gradatio: ascēsus: descēsus: augmentū: cur-
sus z decremētū atq; vt nunq; planetaz hmo i curius defistit: sic nunq; mā-
dus a generatione z corruptione rerūq; alteratione cessat intellectū est tan-

tam mundi accidētū varietatē tante planetarū motūū diuersificat: merīto magis appēditūa vt nō iniuste cōmunē reꝝ ducatū pꝛiuegio quodā ob tinere videant discretā singuloꝝ vt sibi cū naturali elemento appꝛopꝛiata: Sol enī ꝛ mars ignee nature acclīues: saturnꝝ ꝛ mercurius terre: iupiter ꝛ caput acre: venꝝ ꝛ luna atqꝫ cauda aquatice. Est autē ꝛ infꝫ ipsos ꝓꝓlices qꝫ dā discretio: qꝫuis enī sol ꝛ mars ambo calidi ꝛ siccī solis tñ calor vitalis martis corruptiꝝ. Sic frigus ꝛ siccitas mercurij natura pꝛentanea: saturni inimica iouis quoꝝ tempies nature fomētū capitis cōplexa nō satis amīca: venꝝ etiā ꝛ luna geniture accōmoda: cauda minus apta.

De terminis astrologie atqꝫ astrologi.

Capitū. 2.

His itaqꝫ positis cū hōmō celestīū virūū scīe iūnita fere nā videat ꝛ artem determinare ꝛ artificī suos pꝛscribere terminos puenit vt ex vtroꝝ vtriusqꝫ finis faciliꝝ atqꝫ certiꝝ itelligat. Qꝫ vt rōne fiat ipsa pꝛimū etiā noībus discernamꝝ hōmōi nāqꝫ scīe astrologie docū autē astrologi nomē ador nat. Est igit astrologia scīa virūū stellaris motꝝ ad tēꝫꝝ defīnitū atqꝫ ad cōsequēdū illud. Est enī scīa genꝝ astrologie cetera differre eiꝝ ab alijs eiꝝ gñis speciebꝝ: nāqꝫ stellaris motꝝ vīres cōmēmoramꝝ eos est qꝫ nullꝝ rei extra se ducatū aliqꝫē cōccēdūt vt vulgura ꝛ tonitruꝝ signa qui dē pluuie nō tamē ipsa pluuie sunt fumus ignis nō ipse ignis est sicqꝫ hu iusmōi. Ad hunc itaqꝫ modū stellarū motus ad reꝝ effectus longe a se di stātū ducunt. Ideo vō ad defīnitum tēꝫꝝ atqꝫ consequēs illud dicimꝝ qmꝫ callidiꝝ astrologꝝ in pꝛimis reꝝ pꝫerꝝ in suo tꝫe spectat: deinde reꝝ finem metit. ¶ Astrologus autē cuz fidere parentie virūūꝫ stellarium sapiens demonstrat. Cū fidere stellarūꝫ motus singulos omnium huius mundi accidētū ducatus pbeant: humanū tamē ingenīū ꝛ studiū aut ad omnē singuloꝝ integritatē cōsequendaz sufficiat stellaz ducatus tribus terminis discernamus. Primo quidē sūt res siue actus in sidereo ducatu adeo subtriles ꝛ profunde qꝫ nec ipsos stellarum ducatus cōsequi. nec quo ducāt peruenire humana facultas sufficiat. Secundo sidereos ducatus vsqꝫ ad rem ipsam quidē cōsequimur sed ante quantitātē emensaz ꝛ qualitates deprehensas deficiamus. Tertio sunt res ꝛ actꝝ quos ꝛ ipsos ꝛ qꝫitates atqꝫ qꝫlitates eoz celesti ducatu cōsequimur. Itaqꝫ pꝫi termini vt integra oīum specierū sub cūctis generibꝝ oīumqꝫ indiuiduozꝫ sub quacūꝫ diuisio vt arenemaris numerus calculorūue ruris vt quottidiani momētancie mē sura incrementi siue decrementi singuloꝝum corpoꝝum vt omniūꝫ motūū atqꝫ accidētūū differentia per singula indiuidua quacūꝫ eiusdem generis vntus etiā speciei sint singula tribus tum intersticijs differunt vt cum duo vel plura indiuidua albedinum vel nigredinum longitudine seu breuitate vultu simo vel aliquo oculoꝝum colore ꝛ figura oris amplitudine aut angustie anhelitus odoꝝe animi cōꝫisue sanitate vel asperitate hūne similibus inimicoꝝum quozꝫum neqꝫ generalis aliqua neqꝫ specialis habetur differentia: Singulis igitur omnium interuallis licet sydera du

catum prebeant non tamen omnia consequi humane facultatis est. ¶ **S**e-
cundi termini defectus est vt numerus inter populos duaruz plurimue ci-
uitatum licet vtraq; pars a maiori sit ex stellarum ducatu certum habea-
mus vt numerus granorum frumenti per agrum determinatum vt deser-
torum longitudinis atq; latitudinis insulam. In his igitur hisq; simili-
bus licet rationes stellarum ducatus habeamus ad quantitatem eorum et qua-
litates non tamen facultas nostra ad eas consequendas sufficit que omnia
quia nature humane politatis est neq; vsus humani nec astrologi necessaria
sunt. ¶ **T**ertij termini facultas est certus siderum ducatus ad genera et spe-
cies humane inuentionis ad anni temporum alterationes ad motus ele-
mentoꝝ mundi et resolutiones rerumq; generationes et corruptiones qua-
titates et qualitates vsus humani multeq; similitudinis. Quod vt breue facia-
dico stellarum siderumq; diuersos motus et vires ad singula quidem rez
omnium accidentia ducem. Verum huiusmodi ducatus pars constans in re-
bus humane intellectus pars excedens in rebus adeo subtilibus et profun-
di q; ad impossibilitates humane secedant. Que quoniam hominem effu-
gerunt nec indago eorum astrologo necessaria est. Verbi gratia: solis per
circuli quadrates itus atq; reditus diuersa reducere tpa varijs elemēta mo-
tibus efficere constans sed et per signa gradusue singulos solares gressus vsi-
tatos temporum motus consequi certum est alienum autem ab homini-
bus intellectu vt quidem solis motum seu proprium seu circulem per se-
cundam vnam aut tertiam aut decimam faciat temporum aut elementoꝝ
varietates aut aialium seu germinū affectus consequitur sicq; de ceteris stel-
lis. ¶ **D**eterminatis itaq; tam artis natura q; artificis officijs demum. 6.
omnis huius artificij circumstantie disponende sunt. Artis videlicet initium
radix: ramus: argumentum: fructus: finis. Est igitur artis initium studium sciē-
tie rerum prouentus: radix celestium motuum scientia. Rami ex celestium
corporum motibus rerum imminentium motus iudicia. Argumentum iu-
dicioꝝ vsitatus effectus. fructus rerum consequentium prouidentia. fi-
nis huiusmodi prouidente utilitas.

¶ **D**e pprietate ducatus solis
in temperie aerea et nature cō-
positione: ac stellarum cum so-
lis participatione.

¶ **C**apitulum tertium.

Nunc a so-
le in-
cipiētes pprie-
tates et nature
temperie et cō-
positione stella-

rum quoq; participatione eum ☉ tractabimus. In qua parte primum eis
respondendum videtur: qui nature temperiem rerumq; compositiones so-

lari stellarumq; virtuti negantes propria quadam substantie sue vi coale-
 scere putant. Nec minus 7 his qui ex causis quidem extrinsecis reru; com-
 positione mutant: veru; tamen solis virib; stellarum negat. P: inu; igitur il-
 lis occurrit qm; nihil compositu; sine componete compositu; est. Impossibile
 vero aliqui a seipso componere. Si eniz id ita esset non elemetoz aliquod
 in aliud resolveret sed in se quoq; imutatum semper maneret. Videmus
 autem ea in inuicem resolveri: in rebus siquidem compositis reperim; nec eniz
 qd; seipz resolveri. Itē si res non aliunde motu seipsas generarent: conueniret
 nempe vt ex quo res queq; nata esset deinde finituram. Nihil enim est qd;
 proprie nature contrarium seipsum destruat. quod cum absurdum sit patet
 generationis atq; corruptionis rerum alias extra se causas existere rerum
 nature capaci assentaneos. Deinde dicaz quidem consequens esse q; ☉ stel-
 las cum ☉ naturarum temperiei rerumq; compositioni factor omnium de-
 us tanq; efficiens causas pstitit. Ut enim ignis proprie virtute vit cau-
 sa exustionis est: sic diuinuz lumen ☉ lucis 7 caloris vltis auctor naturalis
 rerum compositionis diuinitus data virtute efficiens causa existit: quod ef-
 fectus ipse probat. loca namq; terrarum quibus ☉ plus equo vel accedit vlt
 elongatur omnino tam animantium q; germinum sterilia manent. verbi
 gratia: loca terrarum ab estiuo ☉ tropico in septentrionem. 66. gradibus
 distantia cui numero toti ☉ digressione. i. gradibus fere. 24. abicitus 90.
 sunt: hec inquam loca longinqua ☉ digressionem perpetuo gelu; pcerta: om-
 ne tam germinum q; animantium alimentum negant. Ex quo naq; ☉ in
 australia signa descēderit per sex integros menses: ex loca eius ortu carent:
 vnde totis aquilonum viribus exposita: tam estate q; hyeme insolubilia ri-
 gent. quod 7 armenicum mare firmat: q; a ☉ tropico gradibus. 21. remo-
 tum: adeo quidem est ventis validis feruidum aurarumq; obscuritate ce-
 cum q; nec nauim vnq; patitur q; q; multo propinquius: huiusmodi tamē
 error intractabile reddit. i. boreales armenie termini testantur. Qui quādiu
 ☉ australia signa graditur in vnum mole obruti per integros sex menses
 non apparent: vt infra eos sex menses 7 multa eorum animalia frigore in-
 tolerabili pereant: 7 pleraq; volatilia in nidis suis per integros quatuor
 menses frigoris metu a medio mundi conclusa manent: quanq; ab equa-
 bili linea non multo plus. 14. gradibus distant: aut secus 7 super mare a
 principio m. vsq; ad caput X absentia ☉ succedēte frigoris flatu nauigiuz
 negant atq; idem quod ad boream atq; austrum vero infra. 20. ad equabi-
 lem lineam vicine ☉ vie intollerabili estu locis tiro exustis nec animalium
 nec germinum alimenta relinquuntur. A quinto siquidem m gradu vsq;
 ad oppositum in X solaris super ea loca gressus continuo thaurorum est
 cuncta sub terra fuerunt vt siccitate steriles: harenę inter quas nilus occul-
 tatur: vt ethiopicum mare nec nauigium patiens: nec animalium ferat
 vicino desuper ☉ ortu subtiliores eius aque partes natur. li tinctu ha-
 riante. Ut quidem reliquit concepto valido calor: adeo densum atq; ama-
 rum vt effectum atq; intractabile maneat: vnde media inter ☉ accessus

atq; recessus nãe cõpositis ⁊ alimentis tẽperies apta relinquat. ¶ Ex his
 itaq; patet q̄ si ☉ vsq; ad nonaz speraz sublimat̄ esset vel vsq; ad lunarẽ
 orbem humiliatus vel inde frigore vel hinc calore nimio mundũ stare nõ
 posse. Quãrem prouidus auctor oĩuz deus: ☉ tanq̄ vlem corpore vite
 vomitẽ in media mundi regione mediũ posuit. Inuenit aut̄ ⁊ in ipsa habi
 tabili bona terrarũ loca. put accedũt ad ☉ ⁊ recedunt multa dũsilitudine
 variata vt late vel pte quo a solaruz circuitu ceteris remotiores sunt multa
 niue validoq; frigore i ea terre pte supantur: q; humidũ multũ vult carnẽ
 frigus aut̄ albedinez habitudine carnosã calor albedinis capillis prolatus
 anio inimici ingenio obtuso ceteris differunt. Ethio pes aut̄ siue mauri qm̄
 eas terrarũ partes habitant sup quas fertur ☉ in V 8 ⁊ Inimio calore ⁊
 siccitate in nã eoz superante colore nigro capillis crispis habitudine tenui
 memoria debili animo leui ceteris distant. Medij vero vt q̄rti ⁊ quinti di
 matis ⁊ cõtigebic in diuiniões vt que mediocri accessu. ☉ atq; recessu
 fruunt̄ natura tpata: habitudie apta: pulchro colore: mobili animo: subtili
 ingenio: sana memoria ceteris presunt. Quis in his proprietatib⁹ generalr
 cõmunicassent. Sunt autem ⁊ inter ipsas p: o locoz diuersitate speciales
 quedaz differente vsq; adeo quo a singulis etiã ciuitatib⁹ ⁊ puincis licet
 propinquis ⁊ ptiguis non nibiltã iformis hoĩuz q̄ morib⁹ ⁊ habitu atq;
 vsu diuersitatis interfit tam pro ☉ accessu ⁊ recessu q̄ p: o stellarũ stabilũ
 natura ⁊ habitudine sup eos orientũ. Q; aut̄ he ipse proprietates singulis
 annis inter augmenta ⁊ decrementa ceterasq; alteritates variant̄ cum hic
 nec a ☉ quidẽ necã stellis vllis esset ppio motu speciali intuitu compertũ
 est huĩusmodi variatiõũ ☉ nũc cum errantibus nunc cũ stabilib⁹ puent⁹
 ipsasq; in inuicẽ mixtiões causas existere: vnde intellectũ est ☉ stellas i
 rerũ natura ⁊ componere. generũq; ⁊ specierũ diuisione comunicare: nisi
 quidẽ principãl̄ ☉ rerum nature atantuz ⁊ vite geriminũ metallozmq;
 generationibus p̄est. Stelle vero magis singularum prouinciarũ priuatis
 moribus atq; tno recõmunicant: tpant vero aerea: nam aeris illuminatio
 luminũ est quozũ ortum accedendo: occasum recedendo sequit̄. Ut vero ☉
 aerez calefacit purgat attenuat: sic pro modo suo ☽ ⁊ stelle. vnde pocras
 in libro climatum. Nisi ☽ ⁊ stelle inquit nocturnã densitatem attenuarent
 elementa impenetrabilis aeris pinguedine corpum oĩum vitaz corũpent.
 ¶ His itaq; de causis cuz ☉ vllis rerum omnĩũ necessitatũ solus sufficeret
 requirere: alio dicit̄ creator deus stellas ministras officio solari scũdaria
 virtute cõmunicãtes. ¶ Qm̄ igit̄ ☉ per. 12. signa gressus tpum alteratiõis
 causa est: tpum aut̄ alteratio elemẽtarie resolutio nis elementaris: demuz re
 solutio generationũ oĩum ⁊ corruptionũ eũdẽ solaris per ea signa gressũ
 oĩum causam esse psequẽs est: que certis tpibus discreta ☉ motũ cõmitant̄
 Alia quidẽ annis alia mẽsuris alia diurnis: vt in vere gramina herbe ⁊
 arborũ folia atq; pleraq; aialia: in estate frumẽti grana ⁊ arborum fruct⁹
 in autumno vernaliũ: in hyeme estiuoz generationuz corruptio que cum
 discretis tpibus continuent̄: discreta etiã ☉ loca consequunt̄. Q; ergo nõ

omnibus annis omnia eadem qualitate et quantitate succedunt cum ☉ singulis annis per eadem loca redeat stellarum cum ☉ participatio causa est. Si enim solus per se cuncta ministraret: nec hyems hyemini: nec estas estati unquam dissimilis foret. Que vero quotidiana successu per mundum ministrantur ut quotidiani hominum et animalium conceptus partus incrementa magis sibi uniuersalem totius mundi superioris ambitus alligant sibi hunc inferiorum naturali motu agitantis consequuntur.

De proprietate ducatus lune in marii accessu et recessu. Ca. 4

Pars aeram solaris effectus temperie consequens est lunaris in aquarum motus marii

alternis accessibus atque recessibus ducatus ut apud philosophos constat lumina duo quatuor elementorum ordinem ita partiuntur: ut ☉ ignem et aerem: ☾ terram et aquam ducat. Duabus enim de causis et fortior et manifestior in hoc mundo luminum que stellarum ducatus est. Prima quidem ☉. ☉ quidem omnium stellarum maximus. ☾ vero celestium omnium terreque minima. Secunda que stellis quidem lumen inest non ut radii effectus earum in motu magis. Luminibus autem radii non parum in hoc mundo efficaces que motu suo mundi superioris vires collectas inferiori mundo per radios transmittunt: nam et per opacitatem celestium atque inferioris mundi corporum mediatricem ☾ illorum vires his mediando transferre asserit. Ut ergo ☉ in nature temperie rerumque compositione preualere: sic ☾ in aquarum motibus corporumque statu et accidentibus germinibus fructibus odoribus idque genus vis efficacior: quorum enumerationem ab alternis marii accessibus atque recessibus exordimur: quorum ut diuersa sint augmenta et decrementa ita diuersas diuersis nationibus opiniones generant. Sunt enim qui a separatione luminum usque ad oppositionem accessum asserunt: hinc usque ad conuentum recessus. Omnibus vero certum singulis etiam diebus ab ortu ☾ maris cui oritur accessus eam usque ad medium eius regionis celum indeque recessum usque ad occasum eius sequi. Cuius in dorum persarumque marii qua versus ethiopiā accedit: nec non in emisperijs oceani insulis quotidianis usus. Alterna vero accessuum recessuum continuo succedentium spacia huiusmodi sunt. Cuius namque maris bithoni ☾ primum emergit eius statim accessus incipiens eam usque ad celi cardinem crescendo sequitur quae lineam ubi transcendit ad occasum vergens recessus succedens: eam quo ad occumbat decrecendo comitatur: vel cum occasum statim accessus iter incipiens usque ad cardinem terre crescit: a quo recedente ☾ recessus item usque ad orientem succedit. fiunt itaque singu-

rum ordinem ita partiuntur: ut ☉ ignem et aerem: ☾ terram et aquam ducat. Duabus enim de causis et fortior et manifestior in hoc mundo luminum que stellarum ducatus est. Prima quidem ☉. ☉ quidem omnium stellarum maximus. ☾ vero celestium omnium terreque minima. Secunda que stellis quidem lumen inest non ut radii effectus earum in motu magis. Luminibus autem radii non parum in hoc mundo efficaces que motu suo mundi superioris vires collectas inferiori mundo per radios transmittunt: nam et per opacitatem celestium atque inferioris mundi corporum mediatricem ☾ illorum vires his mediando transferre asserit. Ut ergo ☉ in nature temperie rerumque compositione preualere: sic ☾ in aquarum motibus corporumque statu et accidentibus germinibus fructibus odoribus idque genus vis efficacior: quorum enumerationem ab alternis marii accessibus atque recessibus exordimur: quorum ut diuersa sint augmenta et decrementa ita diuersas diuersis nationibus opiniones generant. Sunt enim qui a separatione luminum usque ad oppositionem accessum asserunt: hinc usque ad conuentum recessus. Omnibus vero certum singulis etiam diebus ab ortu ☾ maris cui oritur accessus eam usque ad medium eius regionis celum indeque recessum usque ad occasum eius sequi. Cuius in dorum persarumque marii qua versus ethiopiā accedit: nec non in emisperijs oceani insulis quotidianis usus. Alterna vero accessuum recessuum continuo succedentium spacia huiusmodi sunt. Cuius namque maris bithoni ☾ primum emergit eius statim accessus incipiens eam usque ad celi cardinem crescendo sequitur quae lineam ubi transcendit ad occasum vergens recessus succedens: eam quo ad occumbat decrecendo comitatur: vel cum occasum statim accessus iter incipiens usque ad cardinem terre crescit: a quo recedente ☾ recessus item usque ad orientem succedit. fiunt itaque singu-

lis diebus gemini accessus geminiq; recessus temporibus put diurnus ☽
 cursus varietas per diuersas marium partes diuersis lunaris ambitus car-
 dinibus subiectas. Cum enim ☽ terram globosaz maris fumosus orbis cir-
 cumsusus ambir: lunares ambitus quotidiani. i. ☽ concircueant: temp ☽
 aliquibus tam marium q; terrarum partibus in aliquo cardine est aliq; q;
 pariter in alio vt eadem hora vno quoq; momento his in oriēte illis in oc-
 casum alijs in celi sūmo alijs sit in cardine terre: vnde etiam eodem pariter
 momento alijs accessum maris alijs recessum esse consequens est: nō tamē
 omnibus vno modo: illis etiam qui medium equozis pelagus interim na-
 uigio sulcant accessus finitum vno quodam vndarum seruoze sentitur: qui
 funditus ebulliens valido aurarum impulsu procellosas flatus agitans om-
 ne pelagus contristat: cuius relaxatione recessum sentiuntur. Multo aliter hi
 qui littoza interim habitāt. Nec enim hmōi flatus aut seruo: sed aquarum
 tm̄i tumor: et exundatio quedā vsq; ad eos peruenit: tantaq; est inter ea loca
 hoz motuum diuersitas: vt nec ☽ hmōi causam motuuz esse existimēt: nō-
 nulli. Nec enī incipit accessus nisi in loco p̄fundo et amplo multas ac den-
 sas aquas continenti fundi asperi et montuosi atq; lunari vie propinquo.
 Unde cum sup se orientis ☽ in naturali p̄citate reperiunt p̄tiguas primuz
 impellit aquas: exiitq; paulatim aquarū impulsus quousq; extremis litto-
 ribus inunder: quo incipientis momēto statim peruenire impossibile erat.

☾ De causa accessus et recessus.

Cap. 5.

Habitis causas accessuum atq; recessuum scrutari con-
 uenit. Dicimus igitur q; nunquā huiusmodi accessus
 et recessus nisi trium rerum conuentu gignitur loci videlicet
naturā aquarum habitudinem motu ☽. Loci natura est vt
aquarum locus profundus longus et latus vix temporis
impedio transfretandus montuosus asper et durus qua le-
ui quolibet motu acriter reppulisse multe vnde tumidos fluctus concipiant.
 Aquarum habitudo est tantas in huiusmodi loco longo ex tēperie aquas
 esse confusas vt nec in fluxu fluminum nec ex collatione fontium augetur
 minui sentiat. Que quanto tpe condensate salebre calefacte densos vapores
 agitent qui terre vaporibus permixti agitandis vndis aspirent. Motus
 autem ☽ desuper orientis atq; occidentis sepius repetitus cognata virtute
 eiusmodi aquas trahit: qm̄ tractum sponte sequēs quousq; illa accedit: acce-
 dunt vsq; adeo quoad diffusius eferuētes loco suo minus contempe extre-
 mis inundet littozibus. Nec enim ante locus tener mollis planus propter
 aquarum discursum: nec aque discurrentes vt flumina et amnes ppter sub-
 tilitatē minus densis vaporibus aptāt hmōi pueniūt officio. Causa vō ab
 occasu vsq; ad terre cardinē sicut ab oriēte ad sūmū. i. cardinem ☽ accessus
 sequat triplex. Primo q; oriētis et occidentis linee eque distātes sunt quan-
 tūcunq; ab ortu ad sūmū sumif tm̄ ab occidente ad terre cardinē illi eque
 distans est: sicq; totus oriētalis quadrās toti cedit oriētali eque distat: estq;
 vterq; accedēs. Scōo q; mūdi climate signo ☽ p celi terreq; cardines ortus

recti circuli ortibus equales sunt. Ut enim ortus atq; occasus sic ⁊ horꝝ car-
 dinum linee eque distantes sunt. Unde in quoto graduꝝ numero signum
 quodlibet oriat in toto oppositū eius accūbere necesse est. Tertio q̄ est ab ori-
 zontesemp ad celi medium ꝑ accessus: a medio vero circuli ad orientem re-
 cessus sequat: sicq; ⁊ occasus ꝑ s̄lr orientē ⁊ terre cardo s̄lr celi mediū cō-
 ueniēs est vt in orientali sic in occidentali quadrāte accessus: sicq; in ceteris duo-
 bus recessus ⁊ accessus lunares accessus ⁊ recessus cōitari. Sunt autē quib-
 bus nihilominus in quibusdam etiam aquis dulcibus accessus h̄mōi atq; re-
 cessus videat vt apud quosdā ethiopic: quosdam et galliese germanie ciui-
 tates maritimas quos vicinia maris decipit. De hisq; dem atq; mari influētē
 ⁊ marinis vndis trigue cum maris accessu exundāte repulsi pleno alpheo
 illabant accedere vident. Est autē accessus q̄dem aque calidior ⁊ recessus fri-
 gidior. In accessu nāq; ex imis abyssis ebulliunt in recessu forissecus expā-
 se infrigidant. In accessu igit aque ꝑ cōmitant: in recessu vero ⁊ si nō cōmi-
 tantur ꝑ naturaliter vnde venerunt ad maria reuertunt: Statiz verō q̄ na-
 turaliter ꝑ tam sup̄ terram q̄ sub terra precedētī accessui sequētē recessus
 tps̄ spatio coequat. sed qm̄ ꝑ sup̄ terrā arcus nunq; sub terrā arco eq̄lis est:
 ne hi qui sup̄ terram fuerit accessus atq; recessus sub terrāncis vnq; equales
 eē p̄nt. Quoties ergo metiri placuerit horas accessus aut recessus em̄sperij
 superioris notāndum erit primus gradus cū quo oriet ꝑ deinde cū quo occi-
 dit ne latitudine eius neglecta: deinde sumēdum quātum interest ab ortus
 gradu vsq; ad gradū occasus ꝑ eius climatis ortum totūq; ꝑ q̄ndens gra-
 dus diuidēdum. Quota igit diuisio fuerit tot crunt eq̄lis h̄re totius tps̄
 vtriusq; spatij. Si qd vero. 15. minus sup̄stes fuerit ps̄ h̄re: totius itaq;
 numeri dimidiū alterutrum tps̄ spaciū est naturalis videlicet accessus siue
 recessus ꝑ sup̄ius em̄sperium obtinēte. Sub terra nāq; ꝑ uerfo ab occasus
 gradu ad ortus gradū. subterraneus arcus: accessus sc̄ ⁊ recessus inferioris
 per spaciū more sumit: que qui certius deprehendere studuerit: latitudinē
 terre certam habeat: certumq; in ea latitudine signorum ortum.

¶ De augmento ⁊ decremento aquarum.

Cap. 6.

Inter supradicta assertum est q̄ naturali q̄dem in acces-
 sus ⁊ recessus vtriusq; em̄sperij in sua quaq; par-
 te more equales sunt. Nunc q̄ accidētaliter interdum non ni-
 hūl inequalitatis intercidit differendum. Videt enim inequa-
 litas alterius em̄sperij accessus ⁊ recessum in equali tēporis
 quātitate metiatur vtrq; tamē vnus pariter vterq; alterius
 simul tēporis spacio coequatur: vt quanto em̄sperij superioris accessus se-
 quente recessus longiores breuiore sue. more sunt: tanto inferioris accessus su-
 periori recessu longior: sit vel breuior. Est enim huius more inequalitas in-
 ter augmenta ⁊ decrementa circa horam vnā plus minusue vt si multa sit
 aquarum abundantia accessus more supra numerum recessus' hora paruo
 plus vel minus accrescat contrario similiter. ¶ Tota igitur hec inequalitas
 octo ex locis sumit. Primo q̄dem est ꝑ ⁊ O distantia luminisq; augmentus

⁊ decrementum. Secundo rectitudinis Quando medio cursui additur ad
 medium eius adiectio ⁊ subtractio. Tertio loco In circulo ecētrico. Quar
 to locus in circulo digressionis. Quinto inter austrum ⁊ aquilonez. Sexto
 dies quos marinos vocant egyptij ⁊ occidentales dies augmenti ⁊ decre
 menti aquarum qui locus non lunaris proprietatis est. Septimo longitu
 do diei vel noctis aut breuitas qui locus solaris proprietatis. Octauo loco
 est quantum ventorum vis addicit. Sunt itaqz lunaris a ☉ destere. i. qua
 tuor: loca inter augmenta ⁊ decremēta discreta. Primus Cum ☉ conue
 nitus. Secundus est primus tetragonus cum est distantos. Tertia est oppo
 sitio qua plurium luminum fit. Quartus est tetragonus. Est igitur in conue
 nitu luminuz maris accessus validus ⁊ spaciosus recessus esse: addit enim ☉
 coniunctus in his Diebus. Est enim ⁊ ☉ in accessu maris nonnulla vis.
 sicqz quotiens ☉ stellis humidis iungitur. Nota siquidem quia ☉ con
 iuncta succumbit vt rerum vomitem rerum semina concipiens conceptus
 vires statim in subiecti elementi motus. i. maris a tactu manifestius demon
 strabat longe nanqz efficacior est ☉ cum ☉ q̄ cum stellis naturali ☉ in ☉
 priuilegio conuentus. Ab hac ergo conuentus hora quantū recedit ☉ vis
 accessus decrescit: recessus vō augetur vsqz ad primum tetragonum: hic de
 cremento finito versa vice accessus augmentum vsqz ad plenilunium per
 uenit: hinc vsqz ad tetragonum decrementum: indeqz ad conuentum: item
 decrescitiam recessus accessus incrementum: excepto q̄ iter quod in oppo
 sitione id est plenilunio vis ☉ tanq̄ maturos conceptus primus edentis effi
 cacio: sicqz in tetragono primo q̄ secundo. Ut igitur infra mundi conuer
 sionem id est diem vnum cum diurno lune progressu gemini accessus gemi
 niqz recessus: sic infra ☉ reditum id est mensem vnum geminaqz decremen
 ta sunt illic inter celi hic inter lune a sole cardines. Secundo loco prima lu
 na collocanda est. Quo facto quādiu rectitudo lune medio eius adijcitur
 vis accessus preualet. q̄ diu vō detrahitur vis recessus prepotens idqz victa
 rectitudinis quantitate. Quz autem nec additur quicqz nec detrahatur nec
 accessus nec recessus vis hac ex parte crescit vel decrescit. Hi vō motus etiāz
 in aquis dulcibus fluuijs ac fontibus hos ☉ ductatus precedente sequun
 tur. Tertio loco q̄ diu ☉ abside circuli sui ex parte. 200. gradibus destitue
 rit vis accessus preualet infra. 90. recessus. Quarto loco q̄ diu ☉ in latitudi
 ne sua ascendit accessus vis augetur q̄ diu descendit recessus. Quinto loco
 q̄ diu signa borealia ☉ graditur borealium marium accessus auget austra
 lium recessus: q̄ diu vero in australibus est commutata australiuz accessus
 preualet: borealium autem recessus quantum ad hos genus attinet. Ma
 gis autem inter hec pariter post primum tetragonum ☉ compoto adden
 te atqz in inferiori circuli sui parte ab oriente: maris enim gente in signis hu
 midis cum stellis humidis atqz decenibus: his enim omnibus adunatis
 non solum marium accessus abundant: sed etiā amnes ac fontes accrescūt.
 Sexto loco sunt dies lunari oīuz quos marinos appellamus. Est enīz lu
 nario nis mensis dierum. 29. ac fere dimidij quibus, quadripartito diuisis

Angulos quadrantes dies septem ac fere dimidiū complent. Igitur a. 27. mē
 sis die vsq; ad quartam dimidiū sequētis mensis dies; diminitūm nuncu
 pantur: sequētes vero quatuor: ⁊ dimidiū augmētātui: propterea quidez
 accessus detrimenta quedam in his vero augmēta sentiunt atq; ad hūc mo
 tum sequentes duo quadrātes inter hos duos motus vsq; ad. 27. dies vi
 cissim succedunt. Id igitur hoc modo egyptijs atq; occidentalibus comper
 tum. Orientalibus omnibus maris affectionum peritis totū totis his qua
 drantibus per augmenta ⁊ decrementa vsq; est hoc modo alterari: sed in
 ter septem dies quos illi diminutiones dicunt vnum vel duos detrimenti
 inter augmentationes totidem esse incrementi dies constant tamē apud mē
 siticos inter hos lunationum quadrātes etiam aquarum dulciorū inter aug
 menta ⁊ decrementa quidem altionum motus. Nonnulli vō de maritimis
 lunationum dies inter augmenta ⁊ decrementa tripartito numerantes: p̄
 mis. 7. aut. 10. diebus accessus incrementum vltimis. 10. decrementum: me
 dijs vero medium sentiri statum. Septimo loco est quantum ☉ etiam ad
 miniculum huiusmodi motibus viribus addit. Licet enim ☽ quidem p̄
 pius sit accessuum ⁊ recessuum ducatus: in augmentis tamen ⁊ decrementis
 eorum nonnihil tam ☉ quam stelle adijciunt. Compertum enim est per di
 uersa maria in quibus hi motus apparent certis anni tēporibus inter dies
 ⁊ noctes horum motuum inter augmenta ⁊ decrementa vim alterari q̄ a ☉
 inter signa australia ⁊ borealia accidere videtur: quādiu namq; dies nocte
 longior est diurnus maris accessus nocturno preualet: conuerso similiter
 horum itaq; motuum quoniā ad hoc genus attinet ad puncta equinoctia
 lia vtriusq; equalitas: ad solstitialia vero alterius augmentum alterius de
 crementum maximum sentitur. ☐ Est huius horum motuum alterationis
 causa duplex. Prima est quantum sol inter diei noctisue vicissitudines adij
 cit. Cum enim dies nocte longior est sol diutius super terram aquas calefa
 ciens caloris viribus eximis ab yllis vadas euocat: vnde diurnos aqua
 rum motus nocturnis preualere necesse est. Secundo loco est quātum lune
 longior in superiori hemispherio mora t̄m sup addidit cum enim nox die lō
 gior est luna nocte super terram: quia diutius orientia signa retinet noctur
 nos motus diurnis mo: spacio presicit. Vnc igitur vt per singulos dies bi
 ni recessus: sicq; per singulos menses bina vtrorūq; augmēta: binaq; decre
 menta fieri supradictum est sicut nunc: ⁊ per singulos annos eorum motū
 totidem augmenta ⁊ decrementa fieri apparet similitudine quadam illis cō
 cordantia: vt enim nocturnus accessus luna super terram sole in sagittario
 existente eorum conuentus accessuum similitudinū imitari videtur sic op
 positōnis accessum diurnus sole geminos luna superius hemispherium oc
 cupante sicq; ceteri de annuis ceteris mensuris incremento non vero equa
 litate q̄ cōmetiri facile. Hec itaq; testimonia si quando omnia conueniant
 valida ⁊ spacio sissima aquarū incrementa consequentur atq; omnia illo
 rum numero quantitatis horum mensura succedit. Sunt igitur hi. 7. ducatus
 naturales. Nā octauus accidentalis quantū videlicet aquarū motibus

venti magni permance coacti pelagus omne concitantes adiciunt. Vento uiz ergo omne pelagus agitantium duo sunt genera: alterum qdem q̄ alte maris vnde supernum ad motum scopuloso fundo repercussum: vimq̄ ad supra efferuentes eximis: vt supra dictum est: ab yffis in amnis eueniunt. Alterum verum per auras coactum terre q̄ mariq̄ qucm desuper irruens: ac marino illi in equore conueniens furibundos pelagi motus exagitant. Primi ergo generis species gemini tm̄ equoris confusa permeantes raro vsq̄ ad litoria perueniunt. Secundi vero flamma ex diuersis locis spirantia inter terrarum orbem peruolant: alijs nāq̄ loca principalia sunt: alijs secundaria ac principalia sunt in .4. mundi cardinibus. Secundaria vero inter .4. hec media. In his igitur quatum huic attinet negocio id principaliter attendendum q̄ cum lune motu ab ortu ad occasum maris recessus cōmittetur: venti quidem orientales accedendi viribus fauent occidentales obsistētes recedendi vires promouent: sicq̄ inter meridionales conspentionales quicq̄ suis partibus aspirantes contrarijs obstant. Q̄ ergo supra dictus est naturale vtriusq̄ hemisperij accessum cōsequenti recessus moze spacio equū esse id quidem ita est nisi quantum ex accidenti: vt dictum est: inequalitatis intercitat. Huius ergo accidētis duo sunt genera: alterum pprium: cuius q̄s descripsimus. 7. cause sunt: alterum alienum q̄. s. vento ꝑ vis adicit. Ex his igitur. 8. locis omne accessuum 7 recessuum augmētum atq̄ decrementum variatur: de his aut̄ accessibus 7 recessibus sentētia hec vniuersalis q̄ accessus qdem primus motus effectus lune naturali effectus sequitur. Recessus vero naturalis aquarum vnde ad maria exierant reditus. Cum ergo accessus moza longius producat augmēti fere quātitate sequentis recessus spacium breuiatur. Conuerso similiter accidit preterea nō nihil inequalitatis ex litorum interdum impozunitate. Cum enim accessus exterius inundat litoribus si forte vel rupium concauis vel vallibus aut foueis altis insinat parte relicta m̄nus redire necesse est. Sic etiam qua contra fluuios mari influētes accessus nititur: ex recentis aquis recessum preualere necesse est.

Capitulum septimum.

Hs explanatis

nnne huiusmodi causam lune afferendaz opinio: q̄ ratam relinquantur si contradicentium opinionem infirmemus. Aliunt enim nature maris inesse nō aliqua lune potentia vt vno feruore quodam vndas exagitet: hisq̄ defluētibus accessum fieri. Si enim desuper ambiēdo maris accessum agit. Cur nō amnium etiam 7 fontium aquas eisdē de causis eisdēz motibus exagitat. Quibus quatuor ex locis r̄ndemus. Primo quidē q̄ si accessum maris nulla vis aliena sed proprie nature vigo: amministraret nunq̄ aliqd̄ in equalitati assumēs eodem semper modo eodēz tpe eadēq̄ spacij quātitate fieret. Nec enim pprium nec opus aliquod alienū patiens ab eodē nec suo habitu ad alteꝑ aliq̄d̄ vnq̄ recedet. Videmus enim hec quātitate qualitate locis 7 tꝑibus semp̄ alterari: alteratiōes vero lunares motus inanē comitari.

¶ Secundo vero loco q̄ cum aque diffluentes ad extrema discurrant maior nimirum q̄ qui continet loco opus est. Si ergo mare ex seipso in ampliora loca diffluit: qua iterum vt ad non sufficientem locum sibi repellitur. Id enim in natura non est vt quare nequīs aliquid sponte consistere velit.

¶ Tertio loco q̄ cum aque natura deorsum semper atq̄ in profundus tendat: quid est q̄ in accessu aquas non deorsum sed contrario motu efferri in alterum atq̄ ad superiora conscēdere videmus. Quia cum in natura aque nō sit extrinsecam rei causam aliquam esse necessē erat: que p̄ter, lunam nulla alia reperitur. **¶** Quartus locus rationem obuiat eorū qua eisdem de causis eosdem motus: etiam dulcium aquarum transire sibi videntur. In quo loco maris atq̄ dulcis aque differentia sufficit: sed ad maris aque consue dense salebre fluminum atq̄ id genus diluue subtiles dulces. Que cum ita sunt non omne q̄ alteris acciderit: alteri consequi necesse est.

Capitulum octauum.

¶ **Amigū** in natura maris tanta sit lune virtus: consequens videtur vt inter ipa maria: eorūq̄ lunarem potentiam sequuntur: a ceteris fiat discretio: vt enī apud philosophos constat luna qdem in nullo maris proorsus inefficax est: sed eius vis et efficaciam alias quidem manifesta magis alias minus non equidem ipsius aliquo impedimento: sed maris habitu minus adapto. Est igitur omnis marium habitus triformis. Sunt enim mariū alia quoꝝ nec accessus fit nec recessus: alia in qbus qdem hi motus sed nō apparent. Alia vero in qbus et sunt et apparent. Primum quoꝝ itaq̄ duum generum trine species. In primo genere prime species sunt aque ille que in primeuo conligit: nec longi temporis condensate nec salebre: sicq̄ nec ventoꝝ eos motus incitantium seraces hoc officium proprie nulla impotentia recusarunt: vt lacus atq̄ paludes que ex aliqua eluione in aliquo receptaculo in similitudine maris confuse h̄yem: si tempestate accrescūt estiuo torrore decrescunt. Secūde species sunt mariū intransiū a lune circuitu remota vt vsq̄ ad ea lune vis ptingere nō possit. Tertie species sacri quarum fundus mollis atq̄ labilis qui cum aquarū impulsibus cedit nihil est q̄ eas repercussas in accessum cogitat q̄ circa pro muretoꝝ et insulas frequenter accidit. In secundo genere prime species sunt maria quorū littoꝝa seu tanta abinuicem latitudine distant sui in t̄m ab hominū habitationum remota sunt vt licet accedant et recedāt non adest qui motus illos indicet. Secūde species sunt maria quoꝝ littoꝝa abinuicēz latitudine distant nec inhabitabilia sunt sed a deo sunt et in f: sia et sublimia p̄sūs q̄ planitie carētia vt l̄z cetera moueantur non habent quo effluant. Tertie species sunt aque alijs influētes hi nāq̄ accessus hoꝝa qbus influunt accedūt. Tertij generis sunt maria primeui fluxus vix tēporis impēdio transiretādo lunari circulo propinqua quoꝝ fundus altus asper scopulos et littoꝝa plana et habitabilia vt fretū indicum: p̄ficū: scintū: gallicū: hisq̄ similia que nō p̄ se sed lune quodā officio vt expositū est ita mouent. Demonstratū autē est

inferioris mundi corporum motus prius celestium itus atque reditus. archanis quibusdam nature vinculis trahentes sequi ut inter ipsa etiam terrestria corpora exemplis superius patefactum est: ad huc itaque modum et luna maria nature sue congrua ad equam distantia archana quadam cognatione trahit. **H**abet autem et sol in maris aliquid virtutis: verbi gratia idicum et piscium congruentia unum quidem mare sunt: habent tamen proprietates pirarias solares ambitus fecuaces. piscium enim fretum a principio virginis usque ad caput piscium veteris primum procellis turgidum omni nauigio intractabile permanet. A pice vero usque ad virginem contra. s. quietum copatiens. Usque adeo quidem in principio sagittarii validissimus seruo eius seuiat. In primo geminorum pro potentissimum quietescat. Indicium contra quod diu namque piscium seruo seuit. indicium gescit pirario sicut usque adeo in primo geminorum. Indicium maxime seuiat in principio sagittarii suauissimum. Sic tanta est eorum discrepantia ut persi et na. ura melancholici. Indici vero colerici iudicent quoque integram distantiam notissimi nauatarum certis etiam terminis emersi sunt. Perficum enim fretum ex parte orientis ab interfimo insularum terces et argues inchoantes occidentem versus ad sabeos arabesque terras perducunt usque intra portus aditi: inde ad egyptum et sream siccomeatus. Indicum autem ex orientis parte ab ultimis indie finibus inceptum. Indeque causa profanam insulam circumfluens sicque diuersas indie atque ethiopiae pronuncias abluens usque ad orientalia. perfi freti littoza protenditur. Nec itaque maria pro diuerso littozum habitu diuersas etiam affectiones sentiunt ad solaris ambitus diuersitate spectantes. Cuius virtus nihilominus in ceteris quoque maribus sentitur quod in tempore demonstrasse sufficiat.

De ducatu lune in aialibus et germinibus.

Capitulum. 9.

Actenus singulararem lune virtutem in natura maris et aquarum quantum necessarium erat exequuti sumus. Deinceps et in ipsarum inferioris mundi corporum varijs affectionibus lunaris ducatus sequendus est. Nec enim in elementorum tantum motibus verum in quotidianis etiam rerum visibus lunaris virtutis frequens ministerium. **S**unt namque plurima rerum genera que quamdiu luna crescit atque super loca eorum ascendit incrementis largius indulgent quamdiu decrescit atque a locis eorum descendit incrementa retrahit. Idque in animalibus germinibus et metallis: sic enim crescenti luna in corporibus aialium humores habundant: decrescente attenuantur ut etiam humani corporis vene illic pleniores hic laxiores reperies quod in egrotantibus clarius apparet. Qui enim primo lunationis medietate decubunt natura eorum fontis morbo validius repugnant: in sequenti debilio: leuius succubunt. Quotidianas etiam egrotantium affectiones quotidiane omnino lune applicationes ad primum locum trigone tetragone opposite et reditus metiunt: ob quod privilegium hi dies inter ceteros certo nomine discreti sunt. Nam et naute in hos dies discernentes veterum nubium et pluuiaz modum deprehendunt. Inter hoc est et illud quoque quotiens

homines noctu sub luce lune conuertantur pigris & raritate quadam affligunt & illud quoque animalium carnes noctu lune exposte tam odorem quam saporem quodammodo imitant. Quod quoque etiam animalibus frigidum & humidum est ut lac cerebrum medulla crescente luna habundat decrescere attenuatur: aut secus & album ouis in prima lunationis medietate concepti atque editi habundantius commutatur: eadem omnia tam die quam nocte inter circuli quadrante diuersis locis ascendendo & descendendo. Nonnulla quoque piscium genera per diuersas aquas in prima lunationis medietate de spelucis superiora deunt in sequenti inclusa remanent. Sic etiam ascendente luna ad superficies efferuntur: descendente ad ima merguntur. aut secus vermes atque reptilia ferre quoque & accipitres in prima lunationis medietate venatu acutiores & feruentiores sunt. Infirmos etiam lune crescentis atque ascendentis & incrementis indulgent & fructus accelerant minus vero decrescens & descendens. Plura autem germina ut licium luna exsiccatur & adurit. Cuius quanta sit virtus in germinibus herbis seminibus & radicibus apud eorum qui horum cultetur dediti sunt vstratis experimentis probatissimum constat: sed nec metalla lunaris virtutis immunita sunt omnino que cognitores crescenti luna digniora: de crescenti minus digna reperiunt. Suntque multa huiusmodi in rebus mundi lunaris ducatus officia que ut omnia consequi impossibile sit numero enumerare singula: quicquid frustra laboret.

¶ Quartum libri capitula nouem.

Primum de septem stellarum natura iuxta ptholomeum. ¶ Secundum de earum natura simulque fortuna & infortunio iuxta quosdam plebeios astrologos. ¶ Tertium de eis qui stellarum naturam fortunam & infortunium ex coloribus eorum mutant. ¶ Quartum de iudicatione fortunae earum & infortunij in physica indagacione. ¶ Quintum de discretionem inter fortunatas & infortunatas. ¶ Sextum de diuersitate habitus viriusque stellarum generis transitu alteruterius alterius. ¶ Septimum de mutatione stellarum & natura effectuumque in temporibus moribus. ¶ Octauum de stellis ma-

sculis & femininis. ¶ Nonum de diurnis & nocturnis.

¶ De septem stellarum natura iuxta ptholomeum.

Capitulum. I.

Post alexandrum macedonem grece reges egypto. 275. annis imperasse narrant: quorum decem continuo succedentes omnes vno ptholomeus nomine vocati sunt. Ex quibus vnus ex philadelphia ortus in egypto regnas astronomie libris almagesti greca ionica lingua scripsit: eidem nonnulli & astrologie tractatus. 4. partium ascribunt plurique vnicuique ex alijs

¶ nihil ita confirmare vel aliter esse nostra nihil iterest; excepto in meo libro
stellaz naturas differatimius accurate rez causas exequutus est. A sole si-
quidem incipiens cum experto vt est calidum affirmat accedēdo namq; ca-
lorem asserit; recedendo frigus relinquit. Lunam humidā q̄ terra vicina ascē-
dente vapore eius efficiat. Saturnum frigidū siccū quoniam ⁊ a solis calo-
re ⁊ terre vapore longe remotus sit. Martem calidū siccū p̄out calor igne-
us firmat; quoniā soli p̄o pinquius calore ascendente feruet. Iouem tēpera-
tum quidē inter saturnū ⁊ martem mediū sit. Venere etiam calidāz humi-
dam illud p̄o solis vicinia hinc p̄o terre vapore vsq; ad ipsum peruenien-
te; Mercuriū autē nunc siccū nunc humidū, p̄out nunc ad solē ascendit
nunc ad lune circulum deurgit. Quam nō nulli rerum naturaz altius rima-
ti tanti viri tam improuisam euentionez sine ammiratione trāsire nequeūt.
Constat enim ex libris interuallozum celestium coꝝporum lune circulum
quo terre p̄o ximus est a terre superficie. 128. miliarū milibus ac vere. 94.
miliaribus distare singula miliaria ex ternis cubitoꝝ milibus. Philoso-
phus autem mensus est terre vapores a superficie eius non plus q̄. 17. sta-
dijs exaltari. Stadium vero quadringentozum cubitoꝝ que sunt duo
miliaria ⁊ vnum stadium que cū ita sint que tanta lune terreq; vicinia que
hic ait; naturam lune terre vaporibus infici. Si enim luna terre vaporūz ca-
par esset consequi eam necesse foret que coꝝpora vaporūz capacia consequū-
tur illis sed infectis corruptio ⁊ dissolutio. Deinde cum martem sup̄o sui
solis ascendente calore feruere asserat opinari videtur soles eandē vim supe-
riori mundo inferre qua in inferiorē potentia videtur. Infert autem sol infe-
riori mundo calorem ignis s̄m virtutē ignis sublunaris mundi elementū.
Sic ergo ⁊ celestia coꝝpora horum elementoz capacia esse consequens est.
Cur itaq; nec mars continuo caloris effectū nigrescit; nec saturnus in medi-
cabili frigore pallefcit aut hic incessabili flāma quandoq; non cōburitur aut
ille perpetuo gelu non interit; qua in coꝝporibus hāz virūz capacibus natu-
raliter consequi videmus. Sic igitur venus quoq; nec ex terre vaporib⁹ nec
ex solis vicinia calorez trahit. sicq; nec saturnus frigidus siccus p̄o eo q̄ ab
vtroq; longius distat cum p̄o pinquius contrarioꝝz causa non existant. Si-
militer ⁊ iupiter si ex saturni frigore martisq; calore hinc inde obuiantibus
medius temperatur. Et si quidem equalitates aliū de obuenientes naturam
eius consiciunt. Ex accessibus eoꝝ ⁊ recessibus vnde trahūtur alterū quoq;
succumbere necesse est q̄ accidens in rebus horum capacibus corruptio atq;
solutio consequi solet. Eadem ratio nec mercuriū eis de casis quas exponaz
nūc siccū esse nec humidū. Si enim coꝝpora stellarum has qualitates aliū
de contraherent eozum substantias eozum qualitates in sese capaces esse ne-
cesse foret. Sunt autem qualitates hee elementarie; ergo stellaz substantias
ex his elementis compositas esse consequens esset q̄ inter primordia tracta-
tus reprobatum est. Nec enim celestia coꝝpora ex his elementis composita
dum ex alia quadam essentia simplici forma simplici effectū naturali motu
horum accidentibus ducatum prebeant.

Quoniam itaq; stellaz naturam fortunaz ⁊ infortu-
naz tractare ppositimus primo loco mi-
nus aptam quozdam sententiam exponi cōuenit: deinde
q; contra fit postremo quidez noster intellectus iuxta philo-
sophicā indaginē apparebit. Hic igitur quoniā imperitos
sequi nos oportet: quoz opinionez tractamus tam elemen-

torum. 4. q; eorum in corporibus cōmixtionū naturas ⁊ proprietates mi-
nus subtili ratiocinatione quadam ac sermone plebeio insequimur. eorum
ingenijs concordat. Aliant enim omnē antiquā sententiā sapientum in eo pla-
ne intellectu conuenire q; omnū uidelicet sublunaris mundi rerum sub his
duobus generibus numerus comprehendat que sunt fm elementa. 4. atq;
ex cōmixtione eozū composita opera suntq; elementa ignis aqua aer; terra.

Cōmixtiones vero colera: sanguis: flegma: melancolica: deinde q; elemētis
natura quidem inest ⁊ proprietates sua cuiq; nō autem color neq; sapor que
in rebus elementatis insunt. Nam color qui in igne uidetur nō ignis est sed
materie ardentis: cuius natura calor proprietates adustio. Sic aer etiam cui⁹
natura humo: proprietates generatiua temperies sic color aque non equidē
est aqua: sed rei ptenentis aquam cuius natura frigus proprietates rerum ele-
mentum. Terre quoq; cui videntur varij colores diuersorum eius vaporū
sunt cuius natura siccitas proprietates rerum sustentatio: de sapore non aliter
cuius saporis ignis ⁊ aer manifesto imunes. Terre vero ⁊ aque loca diuer-
sa diuersos ministrant sapes atq; huiusmodi quozdam quod non om-
nium est opinio. In parte siquidem omnes concordant: in parte dissident: in
naturis quidē ⁊ proprietatibus conueniunt. Colores autem ⁊ sapes alij
elementis omnibus negant alij quibusdam concedunt quoz alia sub diuisio
alij namq; aliud inter sapes ⁊ colores tollunt: alij elementorum: alij si-
mul. i. aliquibus: his vero illis vndeq; igitur aque ⁊ terre concedunt: aquaz
colore albam sapore dulcem asserentes: terram colore fustam sapore acidā.
Quidam terre saporē dulcem eam ratione asserere videntur q; nisi dulcis
esset germinare non posset. Igni vero saporē negantes colorem ruberū cō-
cedunt cuius rationem tam ex hoc igne q; fulgens flammis minuuntur. At
vero vt saporē negant sic colorem tollunt q; contrarium capax sit natu-
re albi nunc nigri nunc mediorum complexionum inde vt naturam ⁊ pro-
prietatem sic colorem etiam ⁊ saporē suum cuiq; distribuerit: vt ergo co-
lorem visu saporē gustu consequimur sic naturas earum. i. calidum siccū
frigidum humidū per colorem ⁊ saporē deprehendimus: proprietatē ve-
ro per effectum cum res alie alias contingunt. Est itaq; colere color igneus:
sapor amarus natura calida sicca virtus exurere. Sanguinis color rubeus
sapor dulcis natura calida humida virtus generatiua. Flegmatis color al-
bus sapor insipidus: natura frigida humecta: virtus nutritiua. Melanco-
lic color fustus: sapor saluus: natura frigida sicca: virtus retentiua. Hec sunt
que de elementis eozūq; cōmixtionibus locuti ad stellaz corpora trāseam⁹

quorum naturas ex coloribus tantum mutant: non ex saporibus quos deprehendere nec uerint gustus impossibilitate. Stellarum itaque naturas caldei siccas frigidas humidas iuxta colorum diuersitates deprehendisse sibi uidentur iuxta quod putant rerum naturas colores earum se consecutos asserentes rerum ab alijs ad alias cognatione quadam ad intellectum sic prouenire a propinquis uidelicet ad longius distantes. Sic igitur ab elementis eorumque commixtionibus ad stellas progredientes naturas earum per colores iudicant. Cuius enim stelle ut aiunt color huius vel illius elementi huiusque vel illius complexionis est eam stellam eiusdem naturae fortiri minime est. Cuius uero stelle color complexionum color diuersus commixtione facta commixte quoque nature est: ut cum terre atque melancolice color fuscus naturam frigidam siccam indicet ut saturni quoque idem color eandem naturam eandemque proprietatem atque uirtutem iudicet sic martis quoque sic et solis naturas igneas cuius in sole approbatione etiam effectus uisualis precedit: ueneris autem color inter album et glaucum medius eum habeat. Nullum simplicem complexionis alicuius calorem simul et ut ex colera et flegmate mixtus est sic naturam eius inter calidum et frigidum temperatum. id est calidam humidam representat sic iouis etiam color album siccus naturam eius temperatam uirtutem geniture congruam demonstrat. De uero colorem album cum fusco maculet pro fusto frigida pro albo humida natura eius intelligitur. Mercurium autem quia discolorum cernimus ut nunc uiridem nunc griseum aliquid vel ab his diuersi dicimus pro uarij coloris receptione naturaeque varie hac ratione stellarum naturis deprehensis discretionem habita quasi siue calidas humidas seu frigidas humidas reperiunt. Quonia haec qualitates geniture et nutrimentis accomode sunt fortunatas iudicantur: quas uero vel calidas siccas vel fridas siccas pro eo quod haec qualitates corruptiue et intemperate sunt infortunij addixerunt quae autem varie nature ignoratur eam prosperam et beniuolam aduersam cum non rejs discernunt. Hac itaque ratione saturnus et mars in partem noxia secesserunt. Jupiter uenus et luna in partem meliorem. Mercurius uero promiscuus. Sol quoque licet ut mars igneus quia generale caloris fomentum est interdum fortunatis accedit non nunquam infortunij.

De eis qui stellarum naturam fortunam et infortunium coloribus eorum mutantur.

Capitulum. 3.

His expositis nunc quod hoc modo deceptas opiniones infringat adhibendum est. Uident autem omnino quod tripartita ratione examinari. Primo quod saturni tam terreo quam melancolico diuersus color potius plubeus est. at iouis color si in glauco inficit quo album trahit cum album aliquolibet colore infectum album esse designat. si stellam martis. Ueneris autem color manifeste subalbum cum uero sole marie calidior esse nemo dubitat si color ad naturam spectat sole marie magis rubere necesse est. Quod aliter esse nec eorum uisibile ignotum est. Ne uero mercurium pro uarijs coloribus uarijs afficiat naturis uarietate colorum

cuius non naturas eius sed visus nostros causas esse distant. Qui quoniā vt non iuxta orizontem apparet varij terre vapores mediij visus nostros interceptientes coloribus suis insciunt lunam deniq; nemo qui sano lumine fruatur albam iudicat. ¶ Secundo loco quoniam comparatio diuersi generis nulla est non ideo quidem hos colores corpora stellarum representant: his qualitatibus earum naturas insci necesse est cum eniz id in huius mundi corporibus accidat nec enim sunt generis eiusdem quorum differentias nemo notus ignorat. ¶ Tertio loco quod nec celestium nec terrestriuz corporum naturas vt putant per colores eoruz deprehendimus complurima eiusdem coloris diuersē tamen nature nouerimus vt ecce nix ⁊ cāna ambo quidem ⁊ eque candida sunt alterum tamen calidum siccū alterum frigiduz humidū. Sic ⁊ aloē coloris fere eiusdē natura tñ cōtrarie. Sūtq; multa hmoi sed eōuerso nōnulla quoz natura effectu potius q̄ colore innotuit. ¶ Quarto loco q̄ cū eas stellas fortunatas iudicēt que elementis que nunt ex qbus aliqd gignit ex oibus aut reruz generatio fiat singulariq; singulis conuenire asserant omnes esse fortunatas consequens est.

¶ De inuentione fortune eaz ⁊ infortunij p̄bica indagine. Caplm. iij.

Nanc qua discretionē p̄bica indago fortunatas ⁊ in fortuna separet insinuari o:do postulat.

Quis p̄bice purior intellectus omnium huius mundi reruz vt primuz cuiusq; natura inter cōmodum ⁊ noxiū p̄spexit: statim inter fortunā ⁊ infortunium ordinē distribuit: singulariq; ordinis sui generali nomine appellendas censuit. Unde inter omnia rerum genera quodcūq; geniture atq; t̄pamento elementorum cōmixtione corporū cōpositiōni vite spacio salute cōmodis: atq; dignitatibus tam animi q̄ corporis accōmodum existit iure melioris fortune vocabulo secerni debuit. Quz autem oīum horum detrimentu in corruptionem ⁊ interniciem intendebat: id etiam non in merito in partem contrariā cedere conueniebat. his intellectis memorandum q̄ a principio tractatus explanatus credimus motus ⁊ stellarum qualitates motuum effectus per hunc mundum illi natali quadam affectione alligatum. Nuuc autem ad hācendum septem stellas que omnis huius mundi effectus principale ministerium gerunt. q̄q; singulariter ⁊ vario discurrant. Discursus vero huiusmodi plures ac dissimiles cuiusq; circulos causas existere. Quāq; eteni quelibet erraticū naturali motu suo nec tardans vnq; nec accelerans medio semper equaliter ferat: retineri tamen illam interdum ⁊ moueri necesse est in circulo retro gradationis in circulo ex centri atq; vtrūq; in signifero vtriusq; modum ⁊ quantitatem ⁊ p̄tiones diuicente. Quibus ex causis tam motibus earum imo etiam ⁊ diuersas inequitates q̄ varias colorum dissilitudines p̄petuo alterari necesse est: quas inequitatis naturarū quoq; ⁊ p̄prietatū stellarū infra varietatē p̄sequi ratio hz. Naturas itaq; stellarū p̄bica determinat que corpa spherica motu circulari mundū p̄petuo ambire describit. Proprietates vero ex horuz motuū per hunc mundū effectib; mu

tuatas cum partem rerum geniture ⁊ alimentis accomoda partem ad reruz corruptionem ⁊ interitum inclinem vident iure partem fortunatam partē infortunij nomine notandam inter hos censuit. Decem in essentia sua alterutrum vnq̄ fortune genus concipiunt: sed in nobis semper vtraq̄ representant, vnde est q̄ naturam ⁊ naturatū discriminari necesse erat quo ⁊ alteruz ex causa videlicet ex effectu deprehenderūt. Quicquid enim genitū est nūq̄ gigneretur nisi in natura quidem erat nō actu potentia sed speciales dōe coeuntes in actu producantur: sydereo desuper ambitu concitante. ¶ Hunc itaq̄ motum siquidem hic modus huiusmodi casibus subiacebat in effectu rerum huiusmodi: in alterutram fortune partes concedere necesse erat. homo siquidem ⁊ asinus in natura animalium indifferenter sunt neutrum altero magis minusue animal aut in materia rerum aliud hominis corpus aliud asini. At vbi speciales dōe accesserunt protinus alterū bipes erecto ad sydra vultu ratione ⁊ intellectu venturū prodijt alterum quadrupes pronum sensui irrationali contētum. Tum in speciebus singulares indiuiduorum proprietates accite singula deniq̄ mundi corpora effingunt, quorum tamē alijs vita stabilis: habitus decens forme dignitas accomode hisq̄ similia. Alijs vero contraria ptingunt genitricis concitantium motuum partem fortunatam: partem noxiam ceteri consequens erat. Has ergo qualitates omnes celesti potentia tribus modis imitatur. Primo pro ipsius stelle cuiusq̄ motu. Secundo pro alterius in alteram effectu. Tertio pro receptione elementaria huiusmodi actuum. Quicquid enim ex illis ⁊ his gignitur illorum actus consilio: horūq̄ passionis modo propria generatione responderet. Cū igitur ex huiusmodi coitu apta perfectaq̄ generatio prodit ⁊ illam nimirū cōmode egisse: ⁊ hoc amice consensisse cocipimus: eamq̄ partem fortunatam intelligimus. Infortunia vero que natura hoc abhorrens atq̄ inuita patiens vel felicibus aborsuz patitur vel in infaustos partus erumpit. Est igitur huiusmodi geniture trina proles. Prima in speciebus diuisionem. Secōda indiuiduorum. Tertia in eorū dē proprietatibus ⁊ accidentibus. ¶ De discretione inter fortunatas ⁊ infortunia. Caplm 5.

Quoniam inter stellas quasdā fortunatas: altera infortunia esse demonstratum est: nūc inter ipsas que fortuna sint discernendum est. Omnis rerū compositio ex elementorum consensu quodam procedit quem consensum temporum temperies amministrat priuos quarundam stellarum motus consequens. Quecunq̄ ergo stella ad huiusmodi tempericm atq̄ generationes rerum ⁊ vitaz proprio motu ducit huic mūdo vt est fortunata nūcupatur. Que vero ad nature discelsum generationis impedimentum ⁊ corruptionez declinat merito infortunium appellatur. Hac itaq̄ ratione vetusta imago in stellaruz numero fortunatas infortunia calidas frigidās siccas humidās masculinas femineas diurnas nocturnas ceteraq̄ id generis tandem discernit. Dec enim in se aliquid huiusmodi sunt q̄bus mundi sunt: sed effectus eaz huiusmodi apud

nos constans est. Singularius quidem vt H quoties ducatus anni princi-
 patum sortitur sine S altariue respectu per vniuersas boree vicinas hye-
 male frigus exasperat vsq; adeo quo ad eorum regimen aialium pluraq;
 interimat z germinum plurima sicco frigore impediatur: magisq; in circulo
 ex centri ascendens. Australibus ante loci estu \odot feruidas intatum infrigi-
 dat auras quo ad huiusmodi temperies eoz z aialium vite: saluti viribus
 z germinum vbertati non nihil adiciat. Similiter S anni dominij princi-
 patum obtinens sine H alioz respectu borealibus hyemem mitigat: au-
 stralibus estatem exasperat. Interim vsq; quo nec illi frigoris temperie pa-
 rum proficiat. in hoc estu intemperato plurimum afficiat. Ut autem supradictum
 est solares quidem per circulum itus atq; reditus per anni tepora sequunt.
 Unde stellaz cum \odot participatio causa est vt H in quibusdam signis bo-
 reales status excitans hyemale frigus auget estiuu caloz minuit. S contra
 in qbusdam signis amicis austru indulget vt vterq; nec sue parti paz ob-
 sit z hie aliquatulum profit. z aut per anni tepora \odot permixtus nec alijs
 impeditus elementa mundi ex calido z humido in oem equam generatio-
 nem rerum aliter anni ducatus principale consilium gerens. z etiam \odot per-
 mixta nec alijs impedita suis anni temporibus maximeq; in hyeme aut ve-
 re annum equa humectatione temporum vt z estatis z autini siccitatez re-
 leuet nec alter in anni dominio prepotens. z quoq; \odot permixtus nec alijs
 interim respectus totum id tempus varijs qualitatibus veterisq; diuersis
 exagit: nec alter annum regens. M vero primo lunationis quadrante calida
 z humida: secundo calida z sicca: tertio frigida z sicca: quarto frigida z hu-
 mida. Singulis etenim lunationibus totum circulum perambulans sola-
 ris anni diuisiones imitatur que cum anni dominio preficitur: aut per anni
 tempora \odot miscetur: nec alijs impedita anni quadrantibus: quadripartitis
 lunationis qualitatibus ordinat. Nonnullis autem visum M a coniunctioe
 vsq; ad oppositionem calidam z humidam: deinde frigidaz z humidaz: qui
 z annum lunaris dñij eodem modo per medium findunt. Quoniam ergo
 H z S in calore z frigore intemperate exuperant quaru qualitatū superas
 abundantia reru corruptionis atq; interitus causam no iniuste infortunia
 iudicati sunt: quoz quia H frigidus siccus vtraq; qualitate generatiuis
 qualitatibus prius matius infortunium est. Licet enim quibusdam prius
 interdum ex eis temperies veniat: nequaqp id eozum virtutis sed obuiatis
 accessus \odot aut recessus. \odot autem cum motu atq; virtutis eius elementoz
 temperies rerum compositio: generalis vite sustentatio effectu cōstet. His
 tribus de causis fortunatus esse cōmemoratur. M vero cum singulis luna-
 tionibus cōdiacum perambulans: anuas \odot virtutes quaternas in nature
 temperies in rerum effectus z vires ipsius maris mutatione renouet. ipsa
 quoq; nec inmerito fortunata est nisi q; \odot prout fortior est z clarioz fortuna
 maior cognoscitur. z autem virtus quonia itemperie tempoz mediocris
 nec non congruis geniture accomo dis. z vero proprietas item in tempore
 temperie atq; humectatione salubri consumitur: z he due in partē fortune

concesserunt. Φ quoque effectus quoniam in leui temporum mutatione est: ut nequaquam a temperie mutet: et ipse in propria natura fortunatis aggregatur. Excepto quod multa motuum varietate inter directum et retrogradum tardius: celerius continuo distractus adeo varietatis capax reperitur ut leuiter quibusque alijs permixtus minus proprie nisi potens in earum affectus concedat. Unde accidit ut permixtus cum fortunatis beneuolus est infortunjs noxijs: cum masculis masculus: cum feminis femina: cum diurnis diurna: cum nocturnis nocturna inueniat in quocumque stella fuerit eius natura accedens: que cum omnium aliarum respectu carens nec apud se impediens est fortunatus reperitur: excepto quantum natura signi in quo fuerit inter utraque partem vel addit uel minuit. Cum igitur inter has tres fortunas discernere uelimus quam Φ Ψ inferiores inuenimus: ac Φ . 47. gradibus. Ψ uero. 27. a \odot elongari ceruimus: sicque Ψ magis quam Φ aduri. Ψ autem superiorem a \odot . 180. gradibus relinqui inter eas tres esse fortunas Ψ scilicet quod ut summa extitit maior attribuitur fortuna medio Φ minor: infimo Ψ minima. Sic ergo utroque genere discreto. Huiusmodi maius infortunium extitit. Φ minus. In parte uero meliori summa mundi fortuna \odot est: post hunc Δ : deinde Ψ Φ Ψ . Ad hunc modum stellis inter utraque fortunam discretis licet his quidem fortuna illis contrariam attribuatur. Multa tamen in utroque genere diuersitas inuenitur: ut δ et η quantum calore et frigore exuperant: quibusdam interdum temperiem pariunt: sitque illis ex infortunio fortuna. Sic igitur contrario fortunato plerumque prout in circulis suis ascendunt: descendunt: stant retrogradantur adustioni casui et exicio incidunt: infortunij uicem incurrunt. Quod ergo de stellarum fortuna et infortunio apparet non quidem ex natura earum est sed proprietate. Si enim ex natura esset δ effectus \odot consequeretur: semper tamen infortunium in proprio statu infortunium est. Fortunato quoque in suo quidem habitu beate licet utrorumque ut dictum est casualium affectionum multa uariatio fiat. Exempli gratia ignis quidem natura calida siccata: proprietates exustio que si nature eius esset omne calidum siccum uere necessitate fore. Consequenter tamen proprietatem eius diuersi alij effectus: una eademque siquidem hora ignis uat calefacit siccata stringit firmat solum humectat: uel in diuersis uel in eodem etiam aliquo corpore uel simul uel continuo que ab exustione diuersa sunt. Sic igitur et forma atque infortunium nonnulla stellarum est sed proprietates quedam et uirtutes: sicque uirtus generis diuersa alia plerumque accidunt. Hec itaque proprietates stellarum bipartita est: altera siquidem ueracis atque immutabilis ducatus nec astrologo necessaria ut effectus fortuna te: fortuna infortunij contrarium. Idque in diuisione specierum sub generibus indiuiduorum sub speciebus eorum compositionis qualitas. Hec enim licet conceptu spermatum aut sementum aut infusionum variationem habeat: non tamen uariatio hec ad spem ipsam transmendam sufficit ut ex hois spermate in hoie aliud quam homo fiat: aut equi in equo aliud quam equus: sicque de ceteris tam animalibus quam germinibus uel metallis. Nullum quippe sidereo ducatu spem mutans: sed in ipsis et circa ipsa qualitatem: quantitatem: sta-

us: habitus: affectionum omniumq; tam intro q̄ extrinsecus accidentiuz: omnis variatio sydereos ducatus sequatur. ¶ Altera pprietas astrologici artificij cuius sunt diuerse stelle cuiusq; pro diuerso habitu atq; statu suo ducatus ad diuersa singulorum individuum accidentia: vt sunt effectus: corruptio corporis: status: quantitas: qualitas: habitudo: forma: color: animi habitus: sensus: omoditas: extrinsecus: accidentium casus: hisq; similia. In his enim nonnunq; accidit: fortunatos ledere: infortunio blandiri: pro modo status sui & affectionum per diuersa circula signozumq; loca rerū accidentiuz: accomoda vel inepta: verbi gratia h̄ pprietas infortuniuuz: qui tamē die super terram orientalis directus tam in seipso q̄ in loco suo saluus in vim fortunata concedit. Sic ergo fortunata contra tam suis q̄ locorum incōmodis deprauate. Itaq; stellarum ducatus bipartitus reperitur inter propiuuz & accidens: vtroq; tamē suo tempore in suo genere firmus: quozū quin partita sub diuisio. ¶ Primo quidem loco boni maliue effectus proprie stelle virtutis in singulis temporibus vt in diuisione specierum individuoꝝ: vn de alterum altero melius atq; dignius gignitur. ¶ Secundo eodem tempore in diuersis rebus effectus diuersi vt h̄ anni dominus simul alijs terrarum partibus intolerabile frigus inferat: alijs blādam temperiem. ¶ Tercio diuersoz effectus in diuersis temporib; vt in borealib; mūdi partibus per signa borealia: in australibus per australia. ¶ Quarto cū fortunato infortunij vicē suscipit aut infortunij fortunata. ¶ Quinto quātuz diuersē stelle motus sꝑerum diuersitati adhiunt. Dec igitur vtriusq; stellarum discretio p̄blica indagine deprehensa: his itaq; discretis nūc vtriusq; stellaruz generis habitudinū diuersitas indaganda. ¶ Quāuis enim vt dictū est alie fortunata alie sunt infortunata vtriusq; tamen generis in alterius proprietatez transformati duplex causa reperitur. Una quantum in ipsa stelle habitu & affectione. Altera quantum loci qualitas adhiit: sic tamen alie infortunio promptiores: alie fortunis impensiores. ¶ Est itaq; propius cuiusq; habitus atq; affectio vt sit calida sicca frigida humida diurna nocturna orientalis occidentalis: inter hec & gradiendi modus ceteraq; eozum que in ipsis sunt. Loci vero qualitas vt domicilium principatus trigonus terminus ceteraq; dignitates vel his cōtraria. Infortunium ergo si quādo ex vtroq; genere beatus fortunata vicem suscipit: vtriusq; vero meliori parte desertum vī propria noxiū relinquatur magis corruptum: fortunata contra vtroq; genere damnate infortunis officium gerunt: liberos beniuolentie effectus cōsequenter magisq; fortes: vt h̄ in naturali oriete trigoni dominus cardinē tenens tam in se saluus q̄ loco fortis nutriture: infantis: atq; vite non incōmodus vtroq; lesus vel coram meliori desertus nutrituram negat. Idem questuum atq; possessionum dux prout dictum est aduersus perditionem & damna paratus saluus & fortis cōmodus ¶ etiam nutriture dux prout expositum saluus & nutriture & vite salubris corruptus contra. Item questuum dux salutis abundantiam aggregat: corruptus detrimenta patitur.

Sic ergo quoniam vtrunq; stellarum generis mundi rebus nunc amicum nunc aduersum reperitur: consequens videtur vt habitudinum genus huiusmodi alterati omnes am ministrantes exp onamus. Dicamus igitur q; natura diei temperate calida est: noctis vero frigida humida. Stella quoq; orientalis quidem calida humida: occidentalis frigida sicca excepta ☽ cuius inter orientis & occidentis alie sunt affectiones.

☾ Itaq; h̄ quāq; in frigore exuperet in quibusdam tamen locis temperie blanditur: sitq; illis quasi fortunata: sitq; in signis diurnis orientalis in aliqua dignitate sua quantuncunq; ex his comodum legitur tanq; fortunata impendit. Idemq; nocte in signis nocturnis occidentalis in casu aut exicio suo plenum infortunium est quantūcūq; ex his incommodis cessauerit tantum fortuna accedit. Sic itaq; licet inter vtrāq; partem fortune alternetur infortunio tamen multo promptior. ☿ similiter quia in calore abūdat nocte in signis nocturnis magisq; frigidis humidis occidentalis in aliqua dignitate sua fortunato officio rez salutem accedit. cōtrarijs affectus pro moruo noxius est: & hic infortunio magis adiuuis.

☿ etiam vt cuz natura sua temperate calida fortunatum reddens diei naturam adaptat: die in signis diurnis orientalis in dignitatibus suis plena fortuna est quantoq; liberior atq; beatior tanto comodi or. Nocte in signis nocturnis occidentalis loco aduerso infortunij vicem patitur magisq; si partem cum his incommodis & circuli loco aduerso teneat quale est octauum sextum duodecimum. Hec tamen stella quia fortune impensiorum est infortunio tardus atq; minus assentit.

☾ Cū aut ois rez generationis pater existit vniuersalis ☉ & ipse qdem mundi fortuna est: interdū in calore interdū frigore inimico adeo infortunijs accedit vt & animantū & germinū per plūma loca interitus atq; detrimētī causa existat. Est ergo fortunat trigono & exagono: infortunij vō coniunctione & oppositiōe tetragono inter vtrūq; stellarū etenim cū ☉ iunctio locis quoz talē circulū p̄ineat simul est. ☉ oppositiō vō qbus longissime recedit. Tetragonus locis que in parte anni contingit in

parte longe relinquit. Medijs vero trigonū z ex agonū cum qm̄ die est de signis diurnis atq; in aliq̄ dignitate sua apprimē beatus probatur: cōtrario contrarius: z fortuna maior q̄ infortunium.

¶ Sed z ♀ q̄ temperatus humor tempera tam reddens nec noctis accommodat: nocte in signis nocturnis atq; in dignitatibus suis fortuna manifesta de quibus quantum defuerit tantum fortuna minuitur. vt contrarijs affecta etiā infortunij partem recedat: magisq; in aduersis circuli locis cuius ad fortunam voluptates z prolem q̄ ad infortunia ducatur promptior.

¶ ♀ vero prout diuersitatis capax est facile in vitamq; partem conuertitur.) quoq; vt pro ☉ mutatio fortunata nocturnūq; lumen est: nocte in signis nocturnis in aliqua dignitate sua manifeste fortune est: cōtrario cōtra. Estq; z hec fortune magis ascitanea. De igitur stellarum habitudines: locorumq; accidentia inter vitamq; fortunam: augent: mutant: minuunt in his accedit quantum z permixtio stellarum adijcit cuius aliē magis aliē min⁹ capaces. ¶ Nā h̄ vt nature grosse mor⁹ piger est aliquid boni malū ducit: in natali autem rerum primordijs rem i perpetuū firmat: vt licet postea aliē misceat parz mutet. ¶ quoq; qm̄ motu piger a primordiali ducatu suo dū nubi fortis fuerit nō facile: de inde permixtionē aliquā mouet. ♂ vero nō adeo rigidus quāto celerior: tanto eiusq; vires facili⁹ adimitat. ☉ aut vt tēporz alterationes ducatur gerat qbus alterādis stellarum permixtiones accedūt receptus earz vires inferiori mōdo trāffert. ♀ aut vt celerior: est vel magis passiuā vel multo facili⁹ permixtis qbuslibet cedit. Nam ♀ vt cōem z quālibet ptez flectit.) deniq; vt quotidiani rerz vsus vicē gerebat q̄ maxime diuersitatis opus erat: ideoq; vt citi⁹ oium respectus z z iunctiōes excipit ita oīuz affectibus facili⁹ inficit. Itaq; infortunia licet iterdū beniuoloz vicem gerant nō tamē fortunatē dē cūnt. Hoc enim infortunij fortunam proflus nec ipsius inunem vel sine multo labore adipisci vel sine multa animi vexatiōe tenere quisq; potest vt plerūq; eorum fortuna etiam infortunij fiat occasio. Sic fortunatē licet iterduz ledant non tamen infortunia dicantur. Hoc enim earum infortunium vel adeo graue est vel mellioris specie ad tantum vt ipsuz quoq; plerūq; optatus finis excipiat Draconis caput quoniam ab eo) ascendit z ipsum fortunatis accedit cauda infortunijs a qua descendit: vtrūq; tamē vtrūq; varijs de causis permisset quas vt de ceteris draconib⁹ insequentibus exequemur.

Nec itaq; stellarum naturas eorumq; commutationes tractare conuenit. Sciendum enim q; stellarum corpora nequaquam in seipsis quidem calida frigida vel humida sunt: sed earum nature prout ipsoꝝ ducatu apparet ascribitur. **C**onstat itaq; nam singularium stellarum in geminis clemens: quorum alterum stabile et immotum nisi quantum uirtus eius inter augumenta et decremēta pro diuersis accidentibus variatur. Alterum uero diuersis actionibus mobile ut saturnus quidem quantum ex ducatu eius compositum est in tempore frigidus in tempore uero frigus siccum est. Sic itaq; dicimus saturnum nam frigida sicca. In hac ergo natura frigus quidem ut actiuum immobile nisi quantum interdum augetur vel minuitur. Siccitas uero interdum commutat ut in clemētū passiuū est leuiter adeo variat ut plerumq; in alia quātaē trāsfereat.

Quotiens enim saturnus a medio absidis sue circulo ascendit in frigore sicco uiget sicq; in signis quadrante circuli frigidis siccis que cum omnia conueniunt in utraq; natura sua firmus est. Nam in calidis siccis frigus quidem minuitur siccitas iuuatur. Descendente autem ut diximus atq; in signis humidis siccitas minuitur: hic si pariter et in quadrante humido atq; in termino humide stelle simulq; a sole in orizonte humido fuerit hic si inquam simul omnia conueniant adeo siccitatem deficere necesse est ut humore succedente natura saturni frigida humida reperitur. Uiget igitur in frigore humido quādiu a medio absidis sue descendit. Qui si pariter que dicta sunt conueniunt in humore superat qui est ad oppositum absidis frigus eius debilitatur et humor minuitur: hic si pariter in quadrante calido sicco terminoq; stelle calide sicce fuerit in ipsa hora consumpto humore siccitas recuperatur ut natura eius frigida et sicca relinquatur.

Similiter mars cum pro effectu suo in tempore calidus inueniatur: nec uero calor in temperatus nisi sicca natura eius calida et sicca iudicatur. In qua natura calorum quidem ut elementum agens in motu nisi quantum inter augmētum et detrimentum non variatur. Siccitas uero ut in saturno est interdum commutatur: ut enim calida loca saturni frigus imminuerit. Sic martis calorem frigida. Siccitateq; vtriusq; sicca iuuant humida in inuunt et com

mutant. ☿ Jouis autem natura ex calido temperato locis cognatis iuuatur contrarijs inter vtrunq; comparationis terminum variat tamen calore immutato. ☼ Sol quoq; naturaliter calidus siccus qui duz in circulo suo ascendit calor siccus preualet quadiu descendit calor humido quo vbi loca humida accedunt humor ad dunt. Sicq; in parte contraria: naz de calidis z frigidis alter a calido alter a sicco fauent. ☽ Veneris etiam naturam calidaz humidam que de iouis natura dicta sunt consequentur.

☿ Mercurij vero natura q̄ diu in circulo suo ascendit mixtum sicca paruz frigida: descendente humida cum modico frigore: sicq; omniuz quatuor qualitatum capax facile ad quaslibet permutationes variatur. ☾ Luna autem vt in circulo suo est. 4. solaris circuitus tepora quadam mutatione renouat quoz in primo lunationis quadrante vernalis nature est: si interim ex centri circulo suo ascendit calor: humoru preualet si descendit coercio. In secundo quadrante cum ascendit estiuæ nature calores siccitas esfrenat. Cum descendit temperatum reddit. In tertio ascendente siccitas frigozi descendente frigus siccitati preualet. In quarto demum ascendens frigus descendens humorem presert. His accedit quantum vt de ceteris dictum est locoꝝ qualitates adijciunt. Preterea superiorum trium stellarum natura ex quo orientales sunt vsq; ad primam stationem sicca aqua vsq; quo adustionem intrent frigida. Inferiorum duarū ex quo retrogradando orientales sunt vsq; ad directionem natura humida. Indeq; vsq; ad coniunctionez solis calida. Aqua ex quo semel occidentales sunt vsq; ad retrogradationem sicca. Unde ad coniunctionem solis frigida. Capitis autem natura calida. Caudæ natura frigida.

☽ De mutatione stellarū z natura effectuz in temporum motus. Cap. 8.

Consequens est vt inter stellas quaruz natura exposita est sexus quoq; discretio fiat. Cum enim quicquid in hoc mundo gignitur primo sexuz coitu conceptum deinde in natura conformatuz maturo tandem partu in lucem prodeat. Cūq; mundi huius generatio num stellarum corpora primordiales cause existant: z inter ipsas stellas sexus discretionem fieri conueniebat. Cum autem in sexus proprietate masculus quidez natura calida sicca foret virtus actiua: femineæ vero natura frigida humida virtus passiuæ quozuz coitus: idest alterius actio cum alterius compassione genitura temperiem misceret stellas nature calidas virtutis actiue masculas: humidas vero atq; virtutis passiuæ femineas fore iudicium tribuit. Sic igitur sol mars iupiter masculi sunt. Saturnus

cum sit frigidus siccus. Frigus autem elementum actiuum atq; siccitas de genere caloris 7 tempore in masculi partes concessit quicquid caloris expers est ad masculos ducit natura imbecilles modice virilitatis quales sunt maris infrigidati desides ignaui steriles ac veneris impotentis. Mercurium etiam abundans in eo siccitas de genere caloris masculis annumerant quoniam tanta siccitas aliena caloris acutum reddit ad masculos ducit ingenij perspicacis alie prudentie neglecto s veneris modice strenuitatis. Hec itaq; siccitas quoniam elementum passiuum est leuiter ipse inter vtraq; sexum alternatur. Unde venus 7 luna femine relinquuntur. Caput quoq; ad masculos cauda ad feminas spectat. Hec itaq; discretio licet naturaliter quidem huiusmodi sit contingit tamen diuersis occasioibus vt de natura nocti est inter stellas 7 sexuum alternatio. Orientales etenim masculi fingerunt occidentales femine leuitatis sunt sicq; circuli quadrates ab ortu vsq; ad summum atq; ab occasu ad imum masculi reliqui finis vicem sustinent. his accedit quantum 7 signorum atq; domiciliorum circuli inter vtrunq; sexum adijcit.

De diurnis 7 nocturnis.

Cap. 9.

Restat sic vt inter diurnas ac nocturnas stellas discernamus quod enim aliarum natura die aliarum noctis nature aptior inuenitur id ipsum huiusmodi discretionem exigebat. Sic ergo saturnus quoniam vt dictum est natura eius die temperatur diurnus est. Jupiter quoq; prout natura eius diurna est. Mars autem cuius natura nocte migitatur nocturnus. Sol quoq; vt lumen diurnum diurnus. Venus autem prout natura eius nocturna est 7 ipsa est. Unde est quod quando est occidentalis quonia ea pars nocturne atq; femine nature impensior est fortuna reperitur. Nam orientalis atq; die super terra 7 in signis masculis minor. Mercurius autem quoniam die calidus siccitas cognata caloris improprie ducatu suo. Orientalis diurnus est occidentalis nocturnus: hic fortior quod illic permittis tamen stellis inter vtrunq; genus concedens. Luna demum vt lumen nocturnum nocturna. Caput quoq; diurnum cauda nocturna sicq; draconum stellarum capita 7 cauda. Itaq; stelle diurne orientales quidem fortiores sunt nocturnis contra nocturne qui quam diurnus fortior in occidentalis: directus enim occidentalis fit retrogradus orientalis.

Quinti libri capitula. 18.

Rimum de stellarum dignitatibus. Secundum de stellarum domicilijs iuxta ceteros astrologos. Tertium de stellarum domicilijs iuxta Ptholomeum. Quartum iuxta Hermetem post abidemon. Quintum de stellarum principatu iuxta ceteros astrologos. Sextum de stellarum principatu iuxta Ptholomeum. Septimum iuxta Hermetem post abidemon. Octauum de stellarum terminorum modis 7 diuersitate. Nonum de terminis egyptiorum Ptholo-

met aliorumq;. ¶ Decimum de terminis indorum. ¶ Undecimum de terminis caldeoꝝ. ¶ Duodecimum decanis eorumq; dominiis iuxta perlas babilones ꝛ egyptios. ¶ Tertiumdecimum decanis eorumq; dominiis iuxta indos. ¶ Quartumdecimum de nouentis signozꝝ iuxta indos. ¶ Quintumdecimum de duodenarijs signozꝝ singulorumq; dominiis. ¶ Sextumdecimum de gradibus masculis ꝛ feminis. ¶ Septimumdecimum de gradibus lucidis ꝛ obscuris rectis ꝛ obliquis. ¶ Decimum octauum de putris stellarum in signis necnon fortune addentibus.

¶ De stellarum dignitatibus.

Cap. 1.

Sptem stelle inter celum ꝛ terram medie cum per medium celi orbem continuo discursu munduz perpetuo ambientes omnis seculi preujs motibus vniuersos ducatus gerant ex illo orbe taq; errario celestis potentie superna decreta varia infra circuitu collecta sub iccto sibi mudo inferiorum eousq; porrectis luminis sui radijs ministrare videntur. Quoniam igitur in irasactis hucusq; tribus post primu libris singuloꝝ tam signoꝝ. 12. q; stellaru. ꝛ suam. scilicet cuiusq; naturam ꝛ virtutem propem odum executi sumus. Consequens videtur vt deinceps earum stellarum cum his signis nature ꝛ proprietatis communionem quandam in rerum effectu societatem insequamur. ¶ Stellarum inter signa principales dignitates. 5. sunt circulo sex domicilium. principatus. terminus. trigonus. decanus. gaudium. duo vero singulis contraria casus ꝛ exitum. tertium omnium oppositum exilium. Post hoc diuersi gradus inter viruꝝ boni maliue affectum que non sine causa rationali oppinione aliqua. Unde indubitata nec ꝛ virtutis cognitione vetusta indago ita distribuit: longo naq; tempore continuos stellaruz per signa reditus summo studio prosecuta cum inter signa stellarum hec natura vigere virtutem augeri idq; illic contra cum insignis integris cum determinatio graduu non vident collectione inter signa ꝛ stellas habita dignitate alias pro simili vtroq; distantia: alias pro viro. umq; natura ꝛ virtute cognata: alias ob aliam atq; aliam consensus aptitudinem distribuit. Idq; ita nimirum q; cum omnes stelle in omni signo in rerum effectu inter generationes varias comixtiones vident inter ipsas comixtiones per diuersa loca vario vtrozꝝ affectu multa ineqlitatem atq; dissimilitudinem inueniebant.

¶ De stellarum domicilijs.

Cap. 2.

Dignitatum itaq; distributiones a domicilijs exordientes minus aptam quorundam sententiam in primis confutamus. Nemini quide ambiguum saturni domicilia capricornum esse ꝛ aquariuz. iouis sagittariuz ꝛ pisces. martis arietē ꝛ scorpione. veneris thauꝝ ꝛ libram. mercurij geminos ꝛ virgin. m. solis. leonem. lune sanctum. sane vero non parua dissonantia. ¶ Sunt. n. qui turpiloꝝ quo

dam stellarum circuloꝝ qualitate atq; nature proprietatibus abutentes, asserat singulas stellas singulis diebus nihil medio suo cuiusq; cursu plus minusue vnq; esse quousq; soli ⁊ lune alligate in huiusmodi cursu plus minusue vnq; esse. Cum sol. 15. leonis gradum: luna. 15. cancri obtinebat. Tuz singule sua domicilia iuxta ligaminis sui longitudinem occuparunt. Erat enim vt aiunt mercurij ligamen graduu. 12. pūctoꝝ. 30. q̄ a loco solis per ordinem in. 7. virginis gradibus inciċebat. A loco lune contra ordinem in 24. geminoꝝ. Veneris autem graduū. 47. punctoꝝ. 11. quidem a sole in libram a luna in taurum incidit. martis vero graduū. 78. vnde ad arietem ⁊ scorpio nem peruenit. Jouis graduū. 120. vsq; ad sagittarium ⁊ pisces porrectum. Saturni. 136. vsq; ad capricornuz ⁊ aquarium hac itaq; de causa domicilioꝝ huiusmodi partitionem asserit. Quibus ita facile obuiamus. Si enim hi ligaminum gradus stellaruz rectitudinis gradus sunt contra est quidem superiorum stellarum rectitudinis gradus pauci sunt: ligaminum vero q̄ plures. Item si ligaminum gradus hi sunt quibus a sole transactus ipsas retro gradi ⁊ dirigi necesse est illud q̄ esse possit. Est autem contra quidem ea curuus q̄ multo tamen tot gradus retro graditur. Mars vero multo plus sicuti autem hi gradus sunt quantuz stelle a sole recedunt erit superiorum omnium. 180. Si vero earum rectitudinis non plus q̄ hec est eas a sole recedere necesse est. Nec igitur hec domicilioꝝ partitionē causam esse. Sunt autem ⁊ alij alias atq; alias eque ineptas causas representēt quos longius prosequi ociosum esset.

¶ De stellarum domicilijs iuxta pibolomeum.

Cap. 3.

¶ Is repudiatis

qđ huic partiōi carmen pibolomeus tribuat exponendum est. Septem vt ait stellarum per signa. 12. discurrentium ducatus omnes huiusmodi generationes ⁊ corruptiones cōsequitur. Inter quas ceteris vniuersalior lumen perveniuerum orbem virtus ⁊ effectus cōstat ex quibus luna terre vltima cursu citissima plurima alterationis maxime vero stellarum ducatus apparet cum nobis proxime fuerit signozuz quoq; proxima cancer ⁊ gemini. Sed gemini signum masculum in quo sol veris sinez terminat: que duo id signum a natura lune separauerunt. Cancer autem signum femineū estatis initium humidum sicq; luna stella feminea humida ad initia rerum ducens. Quatuor itaq; de causis quoniam vt inter stellas luna citima sic cācer inter signa amboq; humida ambo feminea pariter ad initia rerum ducētia luna cancerum obtinuit. ¶ Sol autem quomodo ortu suo munduz calcificat anni vero tempus calidius estas est cum per cancerum ⁊ virginem sequens plurimum in leone vigeat: signo masculino calido sicco. Sol quoq; stella mascula calida sicca cūq; leo medium estatis vt sol stellarum medius: his occanīs ⁊ sol leonem occupauit. Amplius quoniam sol quidem lumē diurnum: luna vero nocturne mensura coniunctione ⁊ oppositione rerum generationes mouent vitant sustentant: coniunctionis autem ⁊ oppositio

nis eorum in his duobus signis effectus manifestior cancer lune leo soli cō
 cessit. Cum igitur hec duo signa estatem luminibus pro ducatu eorum ad
 generationes rerum ⁊ vite sustentationez concessit merito opposita eis h̄ye
 malia saturno contrarij affectus attributa sunt. sic itaq; post lumina ad vlti
 mam stellaz ex vltimis signis numero sumpto vel penultimo proximo io
 ui penultima Sagittari⁹ ⁊ pisces ordinata sunt apta que in amica lumina
 rium domiciliouz figura post hec marti nec id inepte in aduersa videlicet fi
 gura ad luminum domicilia: deinde veneris in exagono reliqua reliqua ⁊
 quoniam ceteris bona contingerant luminibus vero singula vt partes mun
 di totum circulum per medium partiuntur: habet enim sol a principio leo
 nis vsq; ad finem capricorni: luna a principio aquarj vsq; ad cancri finem
 in singulis medietatis sue signis dñis suis cōmunicans.

¶ Juxta hermetem post abidemon.

Caplm. 4.

Dinde hermetis sententie locus qui in libro suo ipsuz
 abidemō indum antiquissimū fore astrologie
 scriptorem inducens cum inquit signozum. 12. inter stellas.
 ⁊ partitionem idoneam exigit rem adhibito studio. 5. stel
 laz binas cuiusq; figuras diuersas iuenim⁹ vt qdē nūc orīē
 tales nunc occidentales sunt nunc retro grade nunc directe:
 luminuz vero singulas. Nec enim vnq; sol orientalis sit nec occidentalis. vn
 de quinq; stellarum bina cuiusq; domicilia fore binis ad apta intellexim⁹
 luminum vero vt figure simplicis erāt singula. Idq; ideo q; in seipsis que
 dam ceteris stellis fortiora essent vt omne q; simplici forma effectū est eadez
 natura subsistens diuerse nec compage firmiter est preter q; apud veteres lu
 na solis stella nūcupata est ex eo scilicet q; cum ceterarum nulla alieno lumi
 ne egeat hic quantum lucet a sole mutuatur omni fere virtute eius ex eodē
 fonte deriuata. Nec enim exinde quicq; effingitur si non forma nec forma
 comparet sine materia: estq; materia forme necessitas. forma vero materie
 ornatus. Sic ergo cum luna quidem tamq; materia solis sit. Sol vero tamq;
 forma lune causa erat vt iure luna solis stella vocaretur cum virtute sua viz
 solis consequens: hac itaq; de causa tam domicilium lune contiguum eē q;
 principatus eius statim post solarem ⁊ dies eius dicit illius cōtinuo sequi
 debuit: his ita premissis partitionem domiciliorum inter stellas ad nature
 aptitudinem distribuimus. Quicquid enim est cognata natura iuuatur: cō
 traria leditur vt ignem aqua non creat sed destruit. aliter autem rebus natu
 re sue congruis. Vniuersis itaq; totius mundi calor quoniam solis est. Hic
 autem calor in 15. leonis gradu per vniuersum orbem virtute plena atq; in
 tegra vi sentiat a leone ⁊ sole incipientes prout in natura sua singulariter
 ⁊ integra conueniebant: leonem soli dedimus. huic vero q; lune domicilium
 contiguum erat sumpto inicio a 15. leonis gradu atq; in vtrāq; partem sin
 gulis partibus. i. trigenis gradibus ad singulorum scilicet signorum quant
 itatem deductis hinc ad 15. cancri illinc ad 15. virginis gradum peruenit
 est. Alterutrum itaq; lune obtinuit: his itaq; distributis stellam cuius circu

lus lunari primus erat amplectens. A lune domicilijs gemine hic inde par-
 tes vt ante deducto quoniam virginem ⁊ geminos designabant. ea mercurij
 domicilia dedicauimus. Postquam cum veneris circulus primus esset
 a domicilijs mercurij gemine partes. Item vt ante producta libram ⁊ tau-
 rum veneri assignauerunt. Inde per circuloꝝ ordinem producte partes
 arietem ⁊ scorpionem marti reliqua reliquis vt sese sequitur. Cuius parti-
 tionis firmamentum q̄ domicilia saturni qui maximuz mundi infortuniuꝝ
 ad rerum corruptionem ducit opposita sunt domicilijs luminum que sum-
 ma mundi fortuna ad rerum generationes ducunt. Martis autē vt aliquid
 culum leuioris tetragona que figura oppositionis infortunio aliquantuluz
 leuior esset. Jouis autem vt fortunati trigona que sume amicitie figura erat.
 Veneris exagona minoris amicitie: vt ⁊ illa a fortuna iouis descendat. Quo-
 niam vero mercurij corda fere. 19. graduū est ipse minor fortuna venire eiꝝ
 domicilia luminis domicilijs contigua sunt ad quantitatem partis fere. 12.
¶ Nonnulli vero contrarietate quadam stellarum domicilia distribuunt:
 vt quoniam lumina lucida sunt. Saturnus obfcurus eozum domicilia op-
 posita esse conueniat sic ioualia mercurialibus: quozum alter ad corporis
 opes: alter ad animi diuitias ducunt: que quidem opposita esse non ignora-
 mus sic maria veneris: quozum ille ad bella iram ⁊ horrorem: hec ad vo-
 luptates iocos ⁊ mansuetudinē spectat: sic quoq; q̄ q̄ diuersi diuersas red-
 dunt causam ad idem tamen omnes demum concurrunt. Illud accumulan-
 tes domicilioꝝ opposita stellarum exitia atq; q̄ solis quidez in omnibus
 signis masculis: lune vero in omnibus feminis virtus viget per que for-
 ma simplici domicilia singula: ceteris vero bina pro figuris binis. Alterum
 in hoc q̄ orientales ⁊ directe sunt: alterum in eo q̄ occidentales ⁊ retrogra-
 de accommodum. Saturnus capricorno retrogradandi: atq; occidentalē par-
 tis figere adeptus intemperatum frigus eius nature eius ligni augente. In
 aquario directi motus atq; orientalis temporis figure accommodi naturaz
 eius signi natura temperante: sic iupiter meliori figure in sagittario deterioꝝ
 in piscibus: ita mars in scorpione aptioꝝ q̄ arietē. Venus autem directi mo-
 tus ⁊ occidentalis partis figure in tauro adapta: sicq; mercurius in virgine
 alterius in ceteris. Unde stellarum domicilioꝝ duc procedunt partes a
 luminibus eozumq; domicilijs sumpte que illa cum his vt stelle sunt cum
 luminibus archano quodam nexu ligant: Id autem est vt a gradu solis vsq;
 ad 15. Leonis graduum equalium in numero collecto: quantum luna de
 signo suo transiuit adiciatur totumq; a signo lune per gradus equales de-
 ducatur. Eadem hora a lune gradu vsq; ad 15. cancri gradum numero col-
 lecto quantum sol de signo suo transiuit adiciatur totumq; a signo solis per
 gradus equales deducatur: harum vtiq; partium vtralibet in alterutrum
 cuiuscunq; stelle domicilium incidunt: altera in alterum incidere necesse est
 q̄ in alterutrum eozum que lumina occuparunt altera in alterz incidet.

Dinceps eam stellaz dignitatē quā nos princ patū
 vocamus siue regnū atq siue pratē seu quo
 alio noie appellēt psequit ordo postulat. Nulli qppe quead
 modū de domicilio diximus ambiguū. s. q pncipatus solis
 fit in. 19. arietis gradu: lune in tertio tauri: iouis in. 15. cancri
 mercurij in. 15. vginis: saturni in. 21. libze martis in. 28. capri
 cornt: venris in. 27. piscij: capitis in. 3. geminoz: caude in. 3. sagittarij. Ca
 sus aut cuiusqz in opposito gradu oppositi signi. Cause vō apud diuersos
 dissonē q vel hec signa vlt hos de signis gradus ceteris ptulerit. Naz Ptho
 lomeus de signis conatus z gradus pterit: nec de signis idoneā reddit cāz.
 Hermes aut vterqz post abidemō ad purū examinat. Ti os igit vtriusqz do
 ctrinā in mediū adducemus falsa quorundā op. nio nū inter iniūta pstatā.
 Sunt enim pluriqz hoium adeo impudētis amētē: vt anteqz rerū discipli
 nam habeāt earū doctrinā tradere incipiāt: qui dum vanilogs audiētiaz te
 net: necessario errore coacti in quaslibet opinioēs iustitiam pfolantes: z ipfi
 deducūtur: z stultum auditorē secum inducūt. Ex hoc hoium genere qdaz
 astrologiam proficiēs in subtilissimis rez causis frustra fatigati omīso tā
 to labore ad primozialē cām simplex imperitie solatiū, tandem pfugerūt.
 Aliunt itaqz stellis principatū eos eē gradus in quibus in prima celi acly
 derum creatioē stellas. 7. p ditor oium deus primū locauerit. Cum enim ea
 corpora aliqua primū occupare loca necesse foret. Elegit auctor que natura
 cognatione proxima erāt. Unde motu suo progressas multis postea seculis
 nō plus vel minus q̄ mediū earum luminum inest quousqz luminibus al
 ligate pro ligaminum quātitate domicilia fortirētur. Quaz opinioē quia
 partius alibi depssimus hic expeditius trāsire poterimus. ¶ Aut ergo si fa
 cto: oium deus: cui seculoz oium infinitas momentuz est. P. imo septez stel
 las in pncipatibus suis locatas: oēs eodem mō atqz motu sese hēre voluit:
 deinde trāsactis aliquot seculis tanq̄ penitens iam volūtatis p̄me eas reli
 cto munere p̄mo pariter alterari maluit q̄ psequitur: an eius q̄ deinde factu
 rus eēt impotēs erat: aut qd nature aptius primū nesciebat. Cur aut si lumi
 nib⁹ cetera vt asseris alligata in retro gradu iter agent nō silr vt lumina ipsi
 alligata retro gradātur. Si enim ideo luminibus alligata sunt: qz motu va
 riātur: qd ergo est quare lumina nō eodem semp motu ferunt. Quid ergo
 primū in pncipatibus suis locatas asserit: p̄tra omnes idos persas caldeos
 z grecos astrologos est: q̄ oēs aliū oium stellaz motus a capite V inchoā
 tes cum omni cuiusqz diuersitate a primozdio hucusqz circūducent.

¶ De stellarum principatu iuxta Ptholomeum.

Cap. 6.

Inde Ptholomeum sententia leuiter transacta ad sequen
 tia transibimus: quoniam inuenimus inqt ○ ab V
 descendere atqz diem augere: cōtra vero in pncipatum eius in
 altero casum intelleximus. h vero natura cum ○ natura p̄traria
 existat: contra ○ in pncipatum eius in opposito casum esse pcepimus

¶ vero principatus in ♄ quoniam causa ☉ in ♃ existente recedit primus
 in ♄ lucem incipit casus in opposito. ¶ autem in ♄ cuius sunt venti tem-
 perati quos in ♄ plurimum agit. ♄ in ♄ signo australi quodq; in oppo-
 sito ¶ esset. ♄ in ♃ a quo humor vernalis: et ♄ in ♃ a quo siccitatis ini-
 cium. Utq; ipse in natura sua temperate siccus erat: in oppositis vero singu-
 lozum casus.

¶ Juxta Hermetem post abidemon.

Cap. 7.

Nunc hermetem vt consueuimus inducemus nullū ver-
 bum sermonis eius mutantem. Res inquit omnes
 quibus aliquod initium est in primordio quidē accedūt q̄
 et crescent medio statu vigent in fine decrescunt et recedunt:
 in omni tam animatum specie constans est. Sic omnis stel-
 la in principio signi accedit et cōfortat in medio viget in fine
 diminuta recedit: sic cum primum orietalis fuerit: primūq; directe sic medio
 atq; fine. Sūt ergo generalr stellarū vires in medijs signis. Est autē alibi de-
 scriptum q̄ ♃ ♄ ♃ ♄ prout circuli quadrantem anniq; temporum princi-
 pia sunt precipue primatum inter signa sortiuntur: vnde superiorum stellaz
 principatus ab eis incepimus: quoniam ♃ et ♄ in parte accessus et augmē-
 ti atq; altitudinis ☉ exiterunt. ♄ vero et ♄ in parte recessus et decrementi
 atq; recessus ☉ in ♃ et ♄ fortunatarum principatus intelleximus: in ♄ et
 ♄ infortuniorum: nec enim duarum in vno signo principatus: vt nec vnuz
 signum duarum domicilium. ¶ Quoniam vero ☉ ab ♃ incipiens atq; ascē-
 dens incrementum diei prefert in ipso principatum ☉ dedicauimus vim va-
 lidissimam in medio notātes id est gradu. 15. Sed qm̄ omnis ☉ virtus so-
 lari cōtinua est: ☉ principatum in ♄ q̄ ♃ sequebat ordinauimus. Cuz autē
 luci tenebras cōtrarias ☉q; lucem h̄ tenebras viderem⁹: a solaris principa-
 tu opposito vt priore duorū h̄ inchoauimus vi maxima in medio notata.
 Relinquitur ♄ et secūdo infortunio: ♄ ¶ qui prius lumina proxima for-
 tuna erat plena virtute in medijs. ¶ Deinde sunt inferiorū p̄ncipatus: quo-
 niam enim ♄. 47. gradibus a ☉ recedit. Eratq; ♃ signum humorū impen-
 sus vt ♄ humidiorū ipm̄ genus p̄celegit potius in trigono q̄ h̄ vi maxima
 in. 15. eius gradu: vt ♄ in ♃. 15. v̄tus solidissima tanq; de ♄ trigono. Cum
 enī a ☉. 27. gradibus recedat. ♄ autē ☉ preoccupari. ♄ ♃ autumnalis na-
 ture sibi cognate obtinuit. Quēadmo dum enim ipse nimitū a ☉ recedit: sic
 ♃ ♃ magisq; ♄ cognatur: causa ex hoc q̄ dies eorū q̄ ortus per circulum
 rectum equales deinde q̄ vbi h̄ contra ☉ pro ducatu contrarie positus est.
 Sic ♄ contra ♄ locari debuit: quozum hoc ad seria intendit illa ad ludi-
 bria. ¶ Ad hunc modum inuentis principatum signis: deinceps gradus
 ipsos determinare conuenit. Conuertimur igit quo cōsueuimus vnde om-
 nium celi partitionum series apūssime orditur. Id autem a ☉ est a medio
 die a medio celi a linea equabili ab ♃ principio. ☉ enim mūdi lux et calor
 dies est in cuius medio ☉ vis itēgra huius ab ♃ capite ☉ ascēdens icremē-
 tum prefert. Signoz autē ortus cum toti mundo varietur in medio celi p̄r

totum mundum idem est qui equabilis lumine. Sic ergo cum γ stellarum
 principatum gradus vniuerso mundo idem sunt apte in his ordinandis
 a recto circulo atq; celi medio inchoamus. Scimus enim q; in recto circulo
 ex quo primum \vee punctum meridianam lineam attigerit: primum \odot pun-
 ctum ab oriente emergit. Unde memo: antiquitas nascentis mundi orbes
 \odot extitisse tradit: de quo nullus aptior geniture primordio: q; is ipse gra-
 dus in quo plena γ integra γ virtute viget. Quoniam ergo quoad omnes
 in circulo recto is gradus id est. 14. \odot primo ab oriente emergit. 18. \vee p
 mediam transit in. 19. \vee gradus \odot principatum firmauimus cuius in me-
 dio celi medio die vis integra. Scimus autem in celo nihil sine iudicio γ co
 silio decretum. Hoc itaq; iudicium γ consiliuz cum γ in medio mundi orbe
 te locarit in \vee per diametrum opponit quorum nature in inuicem vsq; ho-
 die repugnant. Est enim stellaris principatus officium melioris ducatus ei⁹
 signum certissimum. Cum ergo distantie inter eos necessarie gradus certos
 determinare vellemus distantie stellarum a \odot gradus sumpimus que di-
 stantia a stellis diuersarum affectionum causa est. Hanc autem. 12. graduuz
 inuenimus infra quos omnis stella debilior eosq; gradus distantiam vo-
 camus. Hos itaq; gradus cum γ loco adicremus perductus est numerus
 ad. 27. γ . γ igitur in eo gradu principatum designauimus. Nam adiun-
 gere maluimus q; detrachere. Detractus enim is numerus in. 4. eius signi
 gradu locaret in loco videlicet remoto γ debili: essetq; ita ad oppositionem
 γ applicans applicationem corrumpens. Quapropter γ a γ separatus γ
 in cardine sibi apto locari potius erat. Cum autem γ principatus domici-
 lium mercurialium oppositum esset γ inter ipsos ne aduersa figura conta-
 minarentur distantie gradus adicimus perducus est numerus ad. 28. \times
 Quoniam vero cum infortunium in paucioribus q; fortunata est gradib⁹
 accedens ledit γ circa γ : γ propinquiores locantes vt ipsum potius be-
 arant q; ab ipso ledrent principatum eius in. 27. \times gradu constituimus in
 loco fortune eius apto. Si enim distantie gradus detracti essent in locuz γ
 nature sue contrarium incideret. γ autem incidit signum γ domicilium prin-
 cipatus eius existeret in re. 15. eius gradus q; fortissimus erat obtinuit apte
 quidem amica figura γ ligatus proutq; fortunatus erat. Siquidem enim
 aditum esset ad oppositionem γ appropinquaret. Si detractum in ipse
 eto medijs virtute nec γ necceretur. At vero cum γ principatus signum io-
 uiali tetragonum existere. Tetragonus autem dimidia oppositio dimidiuz
 distantie id est. 6. gradus adicimus: vnde principatus eius in. 21. gradu ∞
 terminauimus apto loco in cardine terre: q; numerus si detractus esset ipse
 a cardine decessisset: essetq; γ damnans non γ ipsum beans. \odot vero prin-
 cipatus cum in \odot incidisset gradusq; ipsum determinare vellemus in pri-
 mis nouitunq; visione diuersa: quoniam id interdum infra 12. gradus ap-
 ret nonnunq; in 13 sub equabili linea per ortum recti circuli ea visio depe-
 henditur attamen principatum eius: a solari elongantes in \odot . 2. gradu su-
 dauimus que visio eiusdem quantitatis reperitur cum dimidia latitudine

sua australi. Si enim cum latitudine australi non uilunij uisionē mutaremur principatum eius in fine V consisteret. Prohibitum autem erat ne due stelle in uuo signo principarentur: eratq; primum & lune ducatus. Est autem a capite draconis ascensus lune ut in geminis altitudo ☉ Quapropter in geminos put nature cognatio exigebat: capitis principatus incidit: cuius ipsum gradum captantes id perspeximus: q; omnis stella in media latitudine sua: quantum ad illud iter attinet in optimo statu est. Unde quoniam ☽ in media latitudine sua a capite per unius signi quantitatem distat capitis principatum in tertio II gradu stabiluimus: caude in opposito ubi p omnia capiti opposita est. Hec est itaq; stellarum principatum ordinatio cuius firmitermentum q; superiorum stellarum principatus cardines obtinent inferiores quoq; loca sibi apta quodq; fortunate aut infortunata sunt: prout reꝝ generatio est: primum a fortunatis mota: deinde corruptio infortunij effectus consequitur. Sunt alij qui ut nos distantia stellarum a ☉ utimur non uilunij uisionem adhibent. Similiter. 12. gradus numerantes q; illic ☽ rerum generationes innouet. ♀ autē ideo minus uno q; ♂ gradu locant: quia ꝛ ante q; ♂ apparet ꝛ corpus eius corpore ♂ uno q; ♂.

De stellarum terminorum modis ꝛ diuersitate.

Cap. 8.

Habitis terminorum diuersitas distinguenda est quam quinq; partitam inuenimus. Alij nāq; sunt egyptiorum termini. alij caldeorum. alij ptholomici. alij aristotue. alij indorum: quorum si certa ratio haberetur nec ipsi quid incerti essent: preter q; longuū experimentū studij distribuerunt. Inter ea uero que experimentū quod sepiissime rectum inuenitur id iure obūnet. Qua de causa inter omnes diuersarum fere nationum astrologos frequentioris vsus egyptiorum termini reperuntur: qui hi soli maiores stellarum annos integre numerent: signorumq; sine infortunia excipiant principio maxime fortunatas: primum itaq; differentia prenotata singulos deinde ordinabimus. Aristotua quidē signorum terminos inter septem stellas partitur rationem adhibens nullaz inter signa stellis dignitatem esse debere cū lumina proꝝus imunia fore cōueniat. Ceteri uero omnes eos terminos inter quinq; tm stellas distribuūt: eo q; stellis omnibus per domicilia sua cōmunicent lumina excipietes. Alij siquidem asserunt utriusq; lumen in sua circuli medietate in singulis signis dominis suis cōmunicare. Alij ☉ in omnibus signis masculis. ☽ in omnibus signis femineis cum dn̄s suis partem habere: utriusq; ratum. Quapropter his contenta luminibus terminis superfederunt: que ratio egyptijs sufficiens uisa est. Nam alij quidam alias ꝛ alias accumulantes aiunt: uel ideo luminis proprijs carere terminis. Quod cum inter quinq; stellas omnis nature diuersitas expensa fuerit. De ipsis enim est calida sicca: frigida sicca: ut ♂ ꝛ ♄. de eisdem calida ꝛ humida ut ♃. frigida ♀. promiscuus ♁. Quā itaq; ☉ marcie nature. Venerie terminis eorum ut suis contenta remanserunt equa uirtute ꝛ eos terminos ipsoꝝum eozum dominis. Quāq;

ergo diuerse sint rationes in re tamen omnium preter aristotum cōsensu lumina terminis prohibuit. Tam et si alia quedam in ea re generaliter cōuenientium specialis sit discordia q̄ nulli eorum alijs nec in stellarum ordi ne nec terminorum quantitate concordant preter q̄ plures eorum signozū fines infortunjs tribuunt a fortunatis maxime inchoantes q̄ harum quidam initium illarum vtro finem rerum intelligant. Inter que signorum nihilominus p̄ncipia et fines discurrunt: quos quoniam vt dictum est egyptij per terminos suos maioris stellarum aliquarum numeri obseruatione precedūt iure inter ceteros obtinuerunt. Quāq̄ ptholomeus inter egyptiorum et caldeorum terminos conferens qui sibi rectissimi v̄si fuerint se inuenisse refert in vetustissimo volumine quodam magno temporis impendio partim distracto et interrupto: partim de assy et ex eo plurimuz anno sa caligine obsecuto: cuius auctoritatis nomen euz diu lateq̄ scitatus rescire nequiret: ne vage auctoritatis incommodum incurrent illos obmittens imitatione suos edidit: nec tñ vel hī vel alij neq̄ vel ante vel post ptholomeū egyptioꝝ terminis aut frequentioris vsus: aut grauioris auctoritate inueniunt. Quos p̄pter hoc p̄mū ordinabimus: de ceteros nō q̄ necessarios habeamus: sed ne illoz̄ nescij hos preferre videamur: si p̄ius caldeoꝝ terminos excusauerimus in eozum p̄ncipijs tantum designatis.

¶ De terminis egyptiorum.

Capit. 9.

Sicem admodum Ptholomeus et preter eum q̄ plures veteris auctori

tatis viri antiq̄s seculi hystorias memoriter retractantes narrant ab vniuersali diluuiō q̄ vniuersam terram operiēs offerre p̄ioris seculi memoria deleta paucas admodū animas supstitas reliq̄t ex oibus mūdi nationibus in caldea p̄mū syderei motus atq̄ virtutis cōcepto studio sapiētia nata: deinde successu tēporis adolescēs paulatim in orbē deriuata est. Narrat quippe trāfacto diluuiō quā p̄mū vndis ad p̄iores alucos reuersis arida patuit. Noue cum filijs supstite cum ex armentia temperatiores auras sequeret vsq̄ qua postea babilonia surrexit puenisset: deinde renascēte mūdo nepotes eius ad hoc medio vndiq̄ versum: penes tygrim vsq̄ kastarum ab eufrate vsq̄ kufan t̄pis successu diffusos. Inter quos p̄mū vt aiunt vnus ex filijs suis Sem a vita memoria instructus: seu diuino p̄prij ingenij dono illustratus sydereos cursus sequens effectus mirari cepit. A quo sequentis etatis studium intantum vsq̄ accreuit quoad ex omni celo tam signifero circulo parium q̄ stellarū infra discurrentium: p̄mo sua cuiusq̄ virtute formata: deinde cōmunionē quadam permiscens vt ceteras stellarum dignitates ita terminos a generationis initio sumpta per annorum reuolutiones stellaruz effectus p̄tinu mericētes deprehenderunt: a quibus crescēte humano genere cetero postea mundi nationes eam sapiam mutuate adhibito studio p̄o ingenij facultate nō nihil emendarunt et plurimū adauxerūt. Inter quas egyptijs nec aures subtilitas nō parum accomodauit. Erant ergo caldeoꝝ termini ea rōne

ordinati vt per singulos trigonos singulis modis deducerent. Quos cum Pitholomeus in tetrastrin suo quem arabes a tarba vocant eis modis ordinauerit subiungit: non tamen ex autentico processu: um aliquo sumptos. Quāobrem ⁊ nos supersedendum eis duximus.

¶ De terminis indorum.

Cap. 10.

Indi vero primi seculi partes siue ita primum habuerunt: siue caldeorum inuentione postea recuperantur prout rectius eis visum est: stellarum terminos aliter ordinantes omnia masculina signa vno modo: omnia femina vno alio partiuntur: a masculis a ♂: in femineis a ♀ inchoantes: mascula in ♀: feminea in ♂ finientes. Sunt itaq; de ♀ gradus. 5. h. 4. ♄. 8. ♃. 5. ♀. 7. de ♂ duo ♀ gradus. 5. ♃. 5. ♄. 8. h. 5. ♂. 5. Ut igitur ♀ diuisus est sic omnia mascula: vt ♂ sic omnia feminea eodemq; ordine diuiduntur.

¶ De terminis caldeorum.

Cap. xi.

Deinde trigonorum dominos ordinauimus. Cū enim 12. signa quatuor naturas representent per tria interualla deductas terna eiusdem nature necesse erat. Vel sicut signifer tres limites terminabat circuli videlicet ♀ ♄ ⁊ ♃ sic inter eos ⁊ infra trigonum diuiduntur. Cuius ⁊ alie rationes in secundo libro expositae sunt. Ex hac itaq; naturae cognatione stellarum dignitati aliquid accrescere consequens erat. Dicitur ergo trigonis masculis diurnis stelle femineas ⁊ nocturnis femineas ⁊ nocturne que maioris in ea cognatione testimonij atq; aptioris: haizen haubalic in primis locis: ergo ignei trigoni dominorum die primus ○: secundus ♄: nocte conuerso particeps nocte dieq; h. Terrei trigoni die primus ♀: secundus ♃: nocte conuerso vtrunq; particeps ♂: ♄ quoq; tantū in ♄. Aerei trigoni die primus h: deinde ♄: nocte conuerso princeps vtrunq; ♄. Aquatici trigoni dominorum die primus ♀: secundus ♂. nocte ♂: ♄ precedit: ♃ vtrunq; particeps.

¶ De decantis eorumq; dñs iuxta peras babilones ⁊ egyptios. Cap. 12.

Sequuntur decant quos arabes in lingua sua facies vocant: quos eorumq; dominos primum prout perse caldei ⁊ egyptij vtuntur ordinabim⁹: deinde quid indica sententia diuersitatis asserat exponem⁹. Sunt enim omnia signa trinis affectionibus diuisa: singule partes denorum graduum. Ut ergo stelle ipsa signa equis quantitatibus discreta per circuloꝝ ordinēz partiuntur: ita ⁊ equas signorum partes eodem ordine prosequi debuerunt: igitur ab ♀ incipientibus primum decantum signi dñs. ♂ occupat sequentem sequentis circuli stella ○ tertium tertij ♀: secundij signi primum ♄: quarti scilicet circuli primum sequentis. Secundum ♃: tertium h: atq; ad hunc modum per ordinēz.

De decanis eorumq; dñis iuxta indos.

Cap. 13.

In indis

aliter visum est qui licet eandem partitio-
nem faciant non tamen eundem ordinem

in distributione sequuntur: tripartito siquidem omni signo
secundam. 5. domino: tertiam. 9. per ordinem signorum trigoni.
Ut V primam & secundam O: tertiam ¶ atq; in hunc
modum. Idq; ita recte facere putant ut trinorum per trigono-
nos signorum domini trinis signorum partitionibus per ordinem impe-
rent prior tamen distributio plurimum visuum celebrata obtinuit.

De nouenarijs signorum.

Cap. 14.

His ad hunc

modum ordinatis: deinde secunda-
rie quedam stellarum per circulum opes

exponende: vel quibus prime sunt nouene quas in recipien-
tes nouenarij vocarunt. Qui post trimembrem signorum
diuisionem quaz in trigoni dominos distribuunt singula
statim signa nouies secantes singulas partes trinis gradibus
et triente: ex punctis. 20. metiuntur. Quas sectiones ideo recte facere viden-
tur: quoniam ab omni signo in nono eadem natura reperitur: distribuunt
eas inter stellas signorum ordine. Ut de V prima & secunda ¶: tertia ¶ sicq;
per ordinem quo ad nonam noni dominus ¶ obtineat. & vero primam
H: secundam ¶: tertiam & quartam O atq; deinceps in hunc modum: cu-
ius dominij prompta huiusmodi inuentio est. Ex omni siquidem trigono
tropici signi per singula eius trigoni primas nouenas sortitur: secundas se-
quentis dominus sic deinceps per ordinem. Ut ignei trigoni &: terrei H: ae-
rei ¶: aquatici D. Nonnulli vero nouenas has per ordinem circulozum di-
stribuunt singula signa ab eorum dominis inchoantes. Ut de V prima &:
secundam O. de & primam ¶: secundam ¶: tertiam D: quartam H: atq;
in hunc modum prior tamen obtinuit.

De duodenarijs signorum.

Cap. 15.

Post hoc

et duodenarie signorum tractande: dominijq;
singulorum graduum inueniendi. Ut enim

circulus ipse per. 12. spacia diuisus erat: sic ipsa spacia singula
toridez equis partibus subdiuidi conueniebat. Intellecto
singula signa omnium habere cognationes. Metiunt itaq;
singulas partes gradus bini et dimidius id est puncta: 150.
singularum primas ipsorum nec sequentes sequenti non per ordinem: cuius
artificij huiusmodi prompta est inuentio. Collectio enim quantum interest
a principio signorum vsq; ad ipsum gradum: cuius duodenarius querim
duodecies sumetur. Tota ergo summa ab ipsius signi principio per singula
signa trigenis gradibus deducta ubi steterit in eo signo illius gradus duo-
denaria reperitur. Derimes autem eiusq; sequaces primi singulorum gra-
duum naturas ita distribuiebant ut primus cuiusq; gradus ipsius signi natu-
ram traheret: secundus secundi: tertius tertij sicq; per ordinem. Ut duodeci-

mo in .12. terminato. 13. itē ab ipso incipiat deinceps. Quo artificio Hermes in libris suis de diuersis tam nati q̄ questi onū negocijs: plurima tradit ne-
gocia singulis gradibus cognatorum signo: rum dominos prestituens. Nec
vero putandum q̄ que signorum cedem sint stellarū duodenarie. Nam stel-
la quilibet in quocunq̄ signo fuerit eius gradibus duodecims acceptis to-
ta summa a signi principio deducta stellarum duodenariam designat.

¶ De gradibus masculinis ⁊ femininis.

Cap. 16.

Ue cum ita fiat ⁊ iter ipsos gradus masculos ⁊ femi-
nas esse consequens est preponemus itaq̄ di-
uersorum sententias: deinde eos qui frequentioris usus sunt
ordinabimus: firmus tamen vt omnia conuenerint. Nam di-
scretionis huiusmodi ea nimirum utilitas est q̄ cū vel in na-
tali masculorum vel questione de masculis proposita. Si stel-
le mascule in signis ⁊ gradibus masculis conuenerint ducant firmant sicq̄
in parte altera. Ceterum igitur alij quidam de signis masculis primos. 12.
dimidium masculos ponunt: deinde totidē in reliquos feminas. De signis
vō feminis pra primos. 12. ⁊ dimidiū feminas totidē sequētes masculos.
Alij vero per duodenarios sexū discernunt primos de signis masculis ma-
sculos iudicantes: primos de feminis feminas. alternatim deinde per ordi-
nem vsq̄ in finem. Nunc eos qui restant ordinabimus si prius ⁊ aliam gra-
duum discretionem exposuerimus vt ⁊ illos post illos post hos continua-
ti ordinemus.

¶ De gradibus lucidis ⁊ obscuris.

Cap. 17.

In eadem causa iter eisdē criculi gradus: alij quoq̄
lucidi iudicant: alij obscuri: alij vero me-
dij quadam conditione vmbrosi: alij vacui. quorum ea quidē
utilitas q̄ lucidi quippe dignitati rerum accedunt obscuri con-
tra medij inter vtrūq̄.

¶ De puteis stellarum.

Cap. 18.

Postremo sunt varij per diuersa signa gradus inter
adminicula stellarū ⁊ obstacula versan-
tes quorum qui obstant arabica lingua putei stellarum vo-
cātur quos nos precipitia dicere solemus. Qui vero fauēt
addentes fortune ex re nomen traxerunt. Precipitia quidē
eiusmodi officij sunt vt quamlibet stellam tulerint vim ei⁹
imnuant: itaq̄ fortunatis quidez semper periculosa sunt. infortunjs nūq̄
salubria dum scz no xiam eorum vim imnuāt. Quorum veritas cū apud
plerosq̄ incerta sit nos omisiss diuersoz opinio nib⁹ que perse ⁊ egyptij tra-
dunt ordinabimus dum scz fortune addentium rōne exposita vtrōsq̄ con-
tinuo disponamus. Gradū nāq̄ fortune addentium eam vetustas rōnez
experta est vt cum stelle pro locoz comoditate ad fortunā duxerūt. si vel
D vel pars fortune hos gradus possiderit aut eoz vllus orientis gradus
extiterit nati fortune addunt. E quibus sunt quidam vt si stelle duces etiam

ad nati casuz inclinariñt. Hi gradus hoc modo adhibiti postmodū in subliuione recuperant. Sunt ergo de 8 tres. 15. 28. 30. de 8 duo. 3. 5. de m. 4. 7. de 3. 4. II. p̄ter quos ⁊ alij p̄r singula singa discreti in quibus nihilominus antiqua experientia conuenit: q̄ quociens uel ipsi orientiū gradus existant aut die O: nocte D gerūt in loco circuli accomodo. Nato sublimis dignitatum gradus ut regna uel regniis proximos p̄ncipatus promittūt hec sunt stellarū p̄r oēz circulū dignitates icō moda adminicula obstacula p̄ter q̄ singulis ex p̄mixtione quoq̄ non nihil inter utrūq̄ genus accedit que suis in locis ut particulatim incidit exequemur. Nec tamē ignorare nos quisq̄ existimet p̄ter hec in dos alijs atq̄ alijs circuli p̄ partitionib⁹ stellarumq̄ dignitatibus uti suo quidez artificio ap̄is quas quoniam nostro indicandi modo nec apte sunt necessarie si longius sequeremur dispēdij intium castigatum opus intinaret.

Incipit liber sextus.

Runum de nā stellarum. ¶ Secundum queque forme in singulis decanis oriuntur ut eodem de ortu signozum p̄r circulum rectū. ¶ Tertium de respectu graduū circuli. ¶ Quartum de signis amicis. ¶ Quintum de signis natura congruis atq̄ distantia uirtute ⁊ via. ¶ Sextum de signis appositione ⁊ exagono conuenientibus tetragono. ¶ Septimum de signozum annis mensibus diebus ⁊ horis. ¶ De significatoruz ducatu sup̄ diuersas terras. ¶ De signis ad motum ⁊ quietem ducentibus. ¶ De signis rationalibus. ¶ De signozum do-

minis in partitione temporis. ¶ De signis ad forme dignitatem ad largitatem ducentibus ad coniunctionis complementum ad accipiendum ⁊ tenendum. ¶ De signis ad morbos eorumq̄ occasiones ducentibus. ¶ De signis ad honestatem mulierum ducentibus. ¶ De signis ad honestate ducentibus. ¶ De signis multe prolis pauce ⁊ sterilib⁹. ¶ De signis morborum sectorum acutis ⁊ iracundis. De signis ad votum qualitates ducentibus. ¶ De signis ad uolum fraudem perfidiam ducentibus sollicitis etiam ⁊ obsecris. ¶ De signis inter uolatilia quadrupedia reptilia ⁊ aquatica discernentibus. ¶ De signozum plagis. ¶ De cardinibus circulis de quadratibus de domicilijs. 12. omniumq̄ eorum ducatu ⁊ causa. ¶ De quadrantibus circuli corporalibus ⁊ spiritalibus. ¶ De commixtione nature cardinum. ¶ De quadrantibus ⁊ domiciliis coloribus. ¶ De quadrantibus ascendentibus ⁊ descendentibus longis ⁊ breuib⁹. ¶ De partitione quaternerep. ¶ De quadrantibus diei ⁊ horis. ¶ De dñis diep̄ ⁊ horazp̄.

Primordio tractatus partim singulares nunc stellarum nunc signorum naturas partim communes utroque affectus secuti sumus. Deinceps uniuersalis in hoc quidem signo in sequenti stellarum ducatus insequitur ac primum occurrit ut formarum que per singulos signorum ducatus oriuntur ratione exponamus. Uix enim in intellectu concepte ab omni sensu aliene sunt tam graui ammiratione homines in tantas opiniones agunt: ut vel maxima astrologorum pars cum de ortu harum formarum legerent nec usque ad ducatus earum peruenirent in eam opinionem ducti ut rem existimarent aut prosum inefficace aut forsitan effectus ab homine intellectu alieni quod per larum astrologi hermes et ascalius. Indozum quoque summates in electioibus libris suis proprijs harum formarum qualitates atque vires solerti indagine exquisitas relinquunt ducatu quidem earum partim figere descriptione partim proprietate partim etiam qualitatum expositione legentis ingenio atque intellectu commode dato partes autem vt altius remota erat ut nec quando scirent sic nec scienda tradiderint non quodaz artificij celeste potentia experiente. Quorum ducatus quoniam huius negotij non sunt alia differimus. Nec tamen existimandum eorum qui huiusmodi rerum scientiam adepti posteris relinquunt eorum intentionem fuisse quod aliquas eiusmodi in celo esse intelligerent aut sic corporum quid aut ita figurati aut his qualitibus inspectum quo ad eiusmodi forme in ea essentia per singulos signorum gradus decanos super terre facie oriuntur. Verum ut singula circuli loca signorum singulos decanos varios rerum euentus consequi utque adeo quidem vt nonnulli signis et gradibus circuli rerum omnem ducatum negantes formas tum desuper ferri asserentur que cognatos rerum inferioris mundi figuras trahendo in varios casus agunt. Cum hec inquam viderent eiusmodi affectibus formas consentaneas per signorum dixerunt ut affinioze aliquo sermone dissentis intellectus dirigerent ceteraque secreta ab umbrato sermone et minus occultarent et sapientia ingenio pleno intellectu designarent sicque iter eos et nominibus et descriptionibus varijs discernunt partim quidem generi nostro assinibus partim inauditis atque imaginatione nostra alienis quod genus idcirco adhibuerunt ut inter inferioris et superioris mundi formas longe discernenduz iudicarent. Inuenimus igitur inter omnes huius artificij scriptozes trinam celestium formarum diuersitatem de quibus partim dictum est partim dicendum restat preter quod nonnulli alias celo attribuit et res et formas. Que quoniam huius negotij non sunt suis tractatibus relinquimus. De eis vero que assumimus primum exponemus eas formas earumque loca in quibus perse caldei et egyptij conueniunt deinde indicam inuentionez adhibemus. Postremo. 48. imaginum quas Alatus et Ptholomeus describunt ortus ordinabimus. Que quoniam singule ex suis stellis componuntur quas motu suo circuli loca temporis impendio mutare necesse est a ptholo

mayea collatione progressu facta. Nos vt Albumasar nri temporis ortus
 eoꝝ mentur: terminuꝝ subiuꝝges alexadri videlicet Anno 1160. ⁊ nobis
 progrediēdi modū reliq̄. Alij vō quas indi qualqꝫ se tribuūt ab eisdem
 locis imore in eisdē semp decanis oriunt. Nec enīz he stelle sunt vt isti: sꝫ su-
 perioris circuli quedā intersigna indice vō forme in singulis decanis oriū-
 tur cetere partū in singulis ptim in pluribus hoc apud nos p̄uilegiū est:
 vt sicut Albumasar nihil de his formis a p̄ma inuētiōe variat sic traslatio
 nra: nec vnū de v̄bis etus cōmutet: nec punctū vnū addēs vel minuens.

¶ De naturis signorum.

Cap. 2.

Sic igitur aries nā igneus
 gustu amar⁹ sta-
 e ture porecte bicolo: biformis aug-
 mentās diē vltra horas. 12. oru
 minor. 30. gradibus: Oriū in primo

eius decano: vt perse ferūt femina cui nomē splē-
 doris filia postqꝫ cauda piscis marini ac p̄ncipiū
 eridonij caputqꝫ ceruothauri. i. forme ex ceruo ⁊ thauro ꝑgeste. Post hec cu
 nocefalus manu sinistra candelā dextra clauā gerēs. Juxta idos vir niger
 oculis rubeis grādī coꝝpe fortis animosus feroꝝ ⁊ erectius iugib⁹ memoꝝ al-
 bo lintheo vestitus de. 48. imaginib⁹. Post grecos ⁊ Ptholomeū doꝝsum
 celphei: qꝫ arabes dñm solis vocāt clunīsqꝫ eiusdē ⁊ genua atqꝫ sinistra ma-
 nus mediuꝝqꝫ doꝝsuz andromade clunīsqꝫ ⁊ coꝝa simīsqꝫ ferri piscis scōs
 quoꝫ filiū lini. i. itest: nū ceti. In 2° arietis decano iuxta p̄sas mediū marini
 mediū eridonij mediū ceruothauri nauis equus manu celū gerēs femina ca-
 put suū pectēs cū bachnīs ferreis caput meduse curuisqꝫ harpes p̄sei qꝫ ara-
 bes nēbus p̄se idos femia syndone ⁊c p̄ānis rubeis idura vna pede eqꝫ: ipa
 forme eqne cogitās ire questū p̄ānos monilia p̄lez. Post grecos d. 48. stel-
 liferis coꝝa cephei dñz solis tibie cū pedib⁹ caput p̄sei simīsqꝫ man⁹ dexter pe-
 des andromade eridani⁹ caput ariet⁹ ⁊ cornua reliquūꝝqꝫ lini cū pectore ceti.

¶ In 3° arietis decano iuxta p̄sas inuenis cui nomē falsus solio residēs cuz
 quo equ⁹ duplex ac posteriora solij genitū deficiēdo deos acclamātis: pectus
 quoꝫ piscis ⁊ caput postremū eridoi cauda ceruothauri: scōaqꝫ medietas
 frōtis. Juxta idos vir flauī coloris crine rubeo: feroꝝ manu: torqꝫns lignēū
 virgāqꝫ gregis rubeis idutus aptus artificio ferri gestiēs id apte facē: qꝫ de-
 canus iouis est vt idis placet nec p̄ualet qꝫ domiciliū martis. Post grecos
 destellatis pect⁹ p̄sei cū manu sinistra qua meduse
 caput deserit stellaqꝫ obloꝝga i capite arietis: vēter
 quoꝫ arietis ⁊ caput ceti.

¶ Thaurus nāe terreus gustu acidus augmen-
 tans diē nā diminutus. Oriū in p̄mo ei⁹ decano
 vt p̄se docēt gladio succintus orion sinistra manu
 gladiū dextra bastā tenēs supra manum ei⁹ duo
 cādelabra ipm alloquētia ⁊ noie orioneꝝ appel

lantia. Post hoc nauis eximia supra quā vir nudus residens subitus vō os-
 midiu corpus femine mortue deinde vir humero tenēs diminiut capite canē
 no q̄ genus p̄las lingua sax greca cynoccephali latina antipites appellanē.
 Juxta idos femina circuta crispa honesta demonio filis plē hñs induta
 pānis prim adusta vñ sollicitē queritet pānos ⁊ ornām̄ta filo. Post grecos
 mediūz p̄sei ⁊ clunis caputq̄ q̄ manu sinistra gerit femora atq̄ illā arietis
 locusq̄ ifectiōe arietis sinus atq̄ spuma eridanij seu nili. ¶ In secōdo thau-
 ri decano iuxta p̄las nauis supra quā vir nudus in p̄tem nauis tēdēs eleua-
 ta manu clauē gestās sc̄baq̄ mediētas femine mortue dimidiūq̄ corp⁹ sin-
 cipitis manu dextra hastam ⁊ spiculā ferēs sinistra clauē viraq̄ manu assū-
 gnās. Juxta idos vir corpore ac vultu filij vxorē hñs thauro filēz digitans
 caput vngulās imitās robusto corpore ardētī stomacho edax atq̄ ipatiēs
 famis lintheo veteri idutus sollicitus domos ac terras incolere boues ara-
 tro iugare. Post hec forma defecti corpis dextra manu virgā tenēs sinistra
 in sublime leuata. Post grecos genua p̄sei cū tibia ⁊ pede posteriorz dozūz
 thauri ⁊ v̄eter armus cū dextro pede fluui⁹ a p̄ncipio vsq̄ p̄pe finez. ¶ In
 tertio thauri decano iuxta p̄las finis ancipitis deinde vir erectus angues te-
 nēs at duo plaustra sup quā vir iuuenis residens duos equos plaustra tra-
 hentes agrū hūc p̄ crura trahēs manu sinistra. Juxta idos vir valde albis
 dētūb⁹ eueris labijs lōgis pedib⁹ ruffi coloris eniue rubeo corpe ex elephā-
 te ⁊ leone gēsto turbati sensus maliuolus scamno isēdēs tapeto iuolūt⁹ ni-
 ger horribilis cū quo equ⁹ borealis thaurusq̄ p̄strat⁹. Post grecos dexter
 p̄sei pes ⁊ humerus habenas trahēs manusq̄ sinistra cū sine freni pelq̄ fini-
 ster caput thauri ⁊ genua cū radice cornuum finis etiam sub orionis manu
 finisq̄ fluuij cum suo finu.

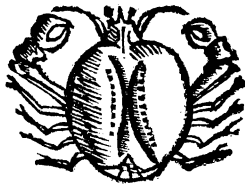
¶ Gemini signū nāe acreū gustu dulce coloris celi
 cōdirecte stature: oris in p̄o ei⁹ decano vt p̄sis placet
 cauda incipitis postiq̄ v̄gaz manu tenēs cū quo
 ex p̄te austri duo currus post geminos equos iu-
 gales supra quos vir agtans residet post hoc ca-
 put cerastis: iuxta idos mulier formosa beniuola
 erecta sollicita p̄lez ⁊ ornāmēta que rez suendi ac
 pulchra artificij docta oris cū ea speculū pluciduz:
 post grecos caput aurige ⁊ a genu dextro vsq̄ ad pedē australi thauri cor-
 nu orionis humerus sinister caput leporis ⁊ manus. i. ps anterior. ¶ In se-
 cūdo gemino ⁊ decano iuxta p̄las aureo vir canēs calamo. Persica lingua
 Ternuelles greca Hercules dicit⁹ idēq̄ nixus genu pariter ⁊ coluber arborē
 asēdēs fugiēdo in yelloni mediū cerastis cū quo lupus manu signata. Ju-
 xta nidos vir ethiopi filis colore grisis caput plūbaz vitta ligatus armis lē-
 gatus: ferrea, tectus galea desup vt sunt currū manu arcum tenēs ⁊ sagittas
 focos ⁊ saltus parās cātans tūpanū pcutiēs poma ex orto rapiēs qui si-
 mul oris cū eo multū odoriferi ligni: post grecos dextra aurige manus atq̄
 alnū posteriorz thauri pedū simulq̄ orionis caput humerus manus p̄eci⁹

baltheus genu cū pede leporisq; pectus ⁊ dūnis. ¶ In tertio decano iuxta
 plas aſion q; arabes muſicū timpaniſtrā interpretantur ſup verticē eius pce-
 ra mirtus cū eo corde ⁊ calami aurei deide canis latrās cum delphina ⁊ līn-
 ce poſt hec ornāmēta ſutozis primaq; medietas minoris vſe cū cauda cera-
 ſtis ariſte radicē amplexa. Juxta indos vir arma induēda querēs arcuz ⁊
 pharetrā geſtās vna manu ſagittā operoſas telas ⁊ nauſragia muſice mo-
 dulamina iocos ⁊ gaudia mulſaria celebrare cogitās: poſt grecos pollu-
 tis humeris man⁹ dūnis ⁊ pes de cricaſtozis coxa ⁊ pes leporis cauda ca-
 nis erecta ⁊ pes dexter primuſq; agricolē nauis remus cum ſine ſecundū.

¶ Cancer aquee nāe guſtu ſaluſ oriſ in pmo de-
 cano vt pſis viſum eſt medietas minoris vſe cuꝝ
 qua forma perfectā romana lingua ſatirus ruptis
 pāniculis iuolūtus ppinqu⁹ aſion hmuſicū timpa-
 nū pcutēs ſimul tamina ferri cui⁹ caput enecum cū
 de trib⁹ puellis pma virginib⁹ poſtq; caput ſcara-
 bonis ⁊ cauda aſpidis emēbrata eſt. Juxta idos
 vir adoleſcens dare forme pānis ornatis vetuſtis
 facie ac digitis aliqūatūlū tortis corpore ex equo ⁊ elephante cōpoſito pe-
 dibus fructuū generibus arborūq; frondibus circumpenſus cuius manſio
 in agro quo ſcādalum naſcī. Poſt grecos facies calixto cum vtroq; gemi-
 noꝝ capite ⁊ manu deide canis minor reliquum maioris atq; puppis ar-
 gos cum remozum dñis. ¶ In ſecundo cancri decano iuxta perſas puella
 ſacunda tribus virginib⁹ quoddāq; nubi ſimili poſt hec anterior medietas
 canis cum dimidio auriū aſini ſeptentrionalis mediū ſcarabonis mediūq;
 ſembrarū. Juxta indos puella placidi viſus capite coronam ex cedro atq;
 mirto rubeo manu virgam ligneam geſtans altis vocibus de amore ſuo pu-
 tādi ⁊ canēdi laudiſq; deoꝝ in tēplo damitās. Poſt grecos caput calixto
 cum poſteriori cācri forcipe atq; ſine puppis argos. ¶ In tertio decano cā-
 cri iuxta perſas puella tertia de tribus virginibus ſecum deferēs nunc acce-
 dens non recedēs: canisq; poſterior medietas cū ſecūda medietate auriū aſi-
 ni pariter ⁊ ſecundus aſinus auſtralis deinde ſinis ſtrabonis atq; caput qe
 ambrarum. Juxta indos vir pedem habens tartuce pedem ſimilem corri-
 giole ſeu q; arabes tiniām līni dicunt colore tinctum ſupra cuius corpus au-
 guis extentus ipſe aurifrīgū ornatus cogitans nauigio pontum peruola-
 re auri negotio ⁊ argenti. Unde muliebrā ſumat ornāmēta. Poſt grecos
 occiput vſe maioris cū manu dextra ⁊ pede tū ca-
 put aſine quē colubrē dicim⁹ velū nauis ⁊ deiceps.

¶ Leo nā igne colericus oriſ in pmo eius decano
 vt pſe ſcribūt cauda canis arcu iacentis forma leo-
 nis dimidia nauis cū remo ⁊ nauicō caput idree
 caput equi caput aſini. Juxta indos arboꝝ ex-
 panſe radicis ramis canem furionem ⁊ aucami-
 qa ſereus par iter ⁊ vir obſcenis pānis idur parē

tes lugere parans cum quo dominus equi in partem bozee respicientes vultu simul cuius quo sicce et sagitte caput canis reliquos simul cani. Post grecos cololum vultu cum manu sinistra rictus leonis cum manu collum asina mediusque navis. ¶ In secundo leonis decano iuxta persas ydolom elcuvata manu alta voce clamitas cum quo timpana saltoria decu primo pariter et cantilene multimo de tamē plenus bacho senex cum cratre et vitrea simulque decibile decombibus campolis: deinde anathais et harabien ac cauda porrigētis manum. Secundaque medietatis navis cernis ydre' medius equi medius asini. ¶ Juxta indos uir acuto naso capite coronam ex albo mirto arcum latronibus imitantes gestans calidus atrox feritate leoni similis: sindone leonibus calozis indutus. Post grecos humeri maioris arctos cum manu dextra cuius vi leonis et harmus medium colubae cum argos proza. ¶ In tertio leonis decano iuxta persas adolescens cui nomen seclos nimium flagello agēs plastrum ducens desuper hominem scidentem sequitur paruulus manu sinistra thaurum et vacam trahens tum coruus medius ydre posterius asini posterius equi. Juxta indos uir forma ethiopi simul turpis obscenus multe pene grauis anxie ore carnem et pomum manu vireum tenens. Post grecos pectus maioris vultu medium leonis parsque colubae.

¶ Virgo signum fertile bipartitum triforme. Orietur in primo decano ut ple caldei et egyptii omniumque duorum Hermes et Ascali. A primeua etate docet puella cui plicum nomen secedidos de darca maarabice interpretatur ad re. nedesa. i. vgo munda puella dico virgo immaculata: copore decora: vultu venusta habitu modesta: crine plixto manu geminas aristas tenens supra solium auleanum residens:

puerum nutries ac iure pascēs in loco cui nomen hebreica puerum dico a quibusdam nationibus noiatu ibesum significatibus: et sic que nos grece christum dicimus oritur cum ea virgine ut eidem solio insidens nec attingens pariter et stella ariste que finis est serpentis secundi deinde caput cerui caputque leonis. Juxta indos puella virgo sindone ac pannis antiquis iduta in manu eius facies vultuque manuque deprehensa stans in medio formose mirte volēs ad domos parentum et amicorum ire vestimenta quesitum et monilia: post grecos cuius piscaude draconis cauda vultu compe de clunis leonis pedes et cauda cuius cratre ad caput colubae parsque colubae. ¶ In 2. v. d. iuxta persas muscus timpanum percutiens pariter et calamo canens postquam homo comete dominus cuius dimidio forme persica lingua albece romana phetio dicitur est aut homo cui caput thauri in manu eius dimidius homo nudus post hoc dimidium fossorium lignum cuius caput ferreum et cauda ydre dimidius corui dimidium leonis. ¶ Juxta indos uir niger hirsutus triplici panno indutus corio serico lintheo rebeo incaustus manu ferens sumptuosus et questus computare intendens post grecos pars caude draconis clunis vultu maioris finis oblonge quam adde vba dicunt caput virginis et humerus sinister caput corui cum rostro et

aliū caudaq; centhauri. ¶ In 3. v. d. iuxta perlas secunda, medietas minor
 thauri albescit: secundaq; medietas hominis nudi. Secūda q; medietas so-
 forij cauda corui cauda leonis simul ⁊ arista atq; duo thauri cum dimidia
 clune pastoris. Juxta indos mulier muta casta candida magnanimitas lin-
 theo tincta loco nōdum exsiccatō vestita sollicita orandi cā templa visitare
 maioris reliquūq; ad beba. Cū virginis humerus dextra cum parte pecto-
 ris corui spina clunis centhauri cum coxa.

¶ signū tpatum ortu ad ductū: bicoloz forme
 stature directe. Quis in pmo eius decano vt p se fe-
 rūt. vir iracūndus in sinistra eius manu stateram: in
 dextra agnus cū quo libri ūscripti: ac tertia pars
 scie ei^o quoz noia carathimeme. In semita eozum
 musicus equū sedēs timpanū pcutiēs calamo ca-
 nēs: post hoc draconis caput primūq; ei^o quā ple
 maiorē vlsam vocāt cū nauis cāna. Juxta indos

vir manu modū ⁊ libzā gestans ad forz in tētozia sedens docte intēdens
 mētū appēdere ⁊ mercari. Post grecos mediū caude maioris vrsē: mediūq;
 alui vginis cū manu sinistra qua arista gerit cauda corui parsq; caude colu-
 bī australis ⁊ asine dextrā: humerus centhauri parsq; pegasi. ¶ In scdo li-
 bre decano. Juxta plās vir agitari^o cui piscū nomē bredemif cum quo plau-
 strū i quo vir manu flagellū tenēs ⁊ canistrū rubēū: alteri^o viri secū cū ostra
 māticē exumene colorate: tñ q̄ plēs farmarij atq; sectinariozum: post hoc
 vir lectice insidēs circa ipm locū: deinde pusillus mediūq; nauis pars anterior
 cēthauri medie nauis mediūq; draconis cū medio maioris vrsē simul cum
 aq; sōte. Juxta idos vir forme vulturis aukamie sitibūd^o manu sbilis per
 aerea volitare volēs cupiēdo vxorē ⁊ plē. Post grecos ps caude draconis:
 finis caude vrsē maioris cū crure sinistro sedis vginico atq; equ^o cēthauri: cū
 humero ⁊ pectore. ¶ In tertio libze decano. Juxta plās posteri^o draconis cū
 qppe nauis ac sine cēthauri vrsēq; maioris: deinde cerebrū capitis: herme se-
 motū a capite: deinde vir nudus arbedi noie cubito sufful^o manū sinistra supra
 caput hīs dextra pcedēs tū cornua arbedi supra capita duoz hoium
 q̄rū capita geminis cornib^o onerata pplexis iuicē quoz no mē estuari^o: post
 has res q̄dā noie celū. Juxta idos vir equi vult^o māticis honorat manu ar
 cū gestās ⁊ sagittas vna iā sagitta iposita iter virgulta stās itērone venadi
 solus rēp euet^o p̄siderās. Post grecos ps caude draconis manus archadis
 cū brachio genu dextro: simlq; habenaz vginisq;
 cōpede cēthauri quo q; man^o sinistra cū pede lupi.

¶ natura: scignaticus. Quis in primō eius deca-
 no vt p se afferūt finis equi masculi qui ⁊ ipse bzi
 demiffa appellat quē ipsi cēthaurz dicūt. Cū quo fi-
 nis thauri: simulq; nigellus tactoz in manu ei^o ba-
 stil: cresq; cimbalū dicta. Juxta idos mulier adapte
 stature oino idonea cibos gestiēns fame: flabellas

terrasq; pambulare. Post grecos manus archadis partq; capitis asine cau-
da caput gorgonis quā aloē dicit cū brachio dextro tuz libze pectus ⁊ hu-
meri finisq; alfeca. i. corona adriagnes finis lupi cū cauda: caudaq; centauri.

¶ In scdo m. decano. Juxta plas vir nudus cui nomē affali⁹ mediūq; ma-
sculi cū medio thauri. Juxta indos puella exul vultu placido nuda sine ve-
ste ⁊ pecūia pede cōpedi astricto: pelago fluctuās ⁊ tāq; littoza captiās. Post
grecos lacertus vīse minoris cū pre caude dracois: atq; hastile gorgonis cuz
coma septētrionali cū crura libze ⁊ pede cū thēla scorpionis dosumq; lupi.

¶ In tertio m. dec. Juxta plas ps anterior ingētis equi masculi cauda sup
tergū reuoluta partq; anterior thauri cū pre canis testi adoperiti: qm̄ trahen-
tem habentis dicit in manu eius gemini angues. Juxta idos canis furiosus
siluestris ingēs fetis albicatibus generaq; venationū sandaletā habitantia
respectu mutuo singula abinuiçē diffugētia. Post grecos pect⁹ minoris arco s
finisq; dracois: tū euganeios hūer⁹ ⁊ brachiū dextrū cū septenarij brachio
dextro vēter scopiōis: laterūq; nodus: postremo caput thuribuli igniferi.

¶ A bicorpo: medio interceptus. Orit in pmo de-
cano vt p̄tis vīlum est. forma viri ornati nudi ca-
pite diminuti acclamātis nauē supra cuius caput
coruus rostro ppe nauis p̄tiguō: deinde corp⁹ ca-
nis testa adopti defecti est caput ad caudaz. Juxta
indos cētaurus a femore sursum hō nudus: deinceps
equus in manu ei⁹ arcu ⁊ spicula iam arcui i-
posita cū valido clamore tendēs ad locū cū rama

spoliandi cā prop̄tis vībus. Post grecos ceruis minoris vīse cū parte dra-
conis clunis alcide cū pre dozi caput etiā ac pars cor: pis agnos genētis hu-
merus dextra clunis cū dune ⁊ pede sinistro.: tum aculeus scopyi corp⁹ pul-
thurbuli. In scdo ¶ decano. Juxta plas cerarasius pseus sinistra manu ca-
tus fauces obtundēs dextra capricorni cornua p̄mens pede dextro: fero ca-
ni. resistēs in canis capite lepo: caputq; leōis pariter ⁊ dimidiū corpus nau-
te dimidiūq; nauis cū dimidiō delphine medioq; astro come. Juxta indos
mulier camelū sedēs pilosa p̄ntis induta cū karcā idest veste pilea iter ma-
nus eius cistella redimicula cōtinens. Post grecos pectus vīse minoris cuz
parte dracois ⁊ genu alcide: tum vultures duo: tum angui tenentis caput
cum humero ⁊ manu sinistra partq; anguis finisq; nonarci cū parte qua ma-
nus sagittam tenet atq; ferro sagitte: ac pars feri australis.

¶ In tertio ¶ de-
cano. Juxta perfas canis in cuius ore manus pia calij finisq; feri canis cū le-
po re atq; cetero leonis cor: poze nauteq; reliquo: scōa medietas nauis ⁊ del-
phini cum cauda astroconis tum dimidiūz arctos ale ⁊ vīse maioris plau-
strum nauis: tum draco ⁊ serpens inuicem perplexi. Juxta indos vir auri
coloris pilea tunica atq; arboris cortice amictus: in manu ei⁹ duo torques
ligni ipse punice lectice insidens. Post grecos corpus minoris vīse cū par-
te dracois. pars etiā olois qui ⁊ vultur cadens: partq; caude serpentis
caput sagittarij humerus cum pede anteriorum ac parte feri australis.

Co forma rotundus imperfectus nature duplicis. Oritur in pmo eius decano vt pſarū opinto. Se-
cūda medietas vſe maioris puer ⁊ mulier aqua-
tica quā bedas dicunt cum capite piſcis ingentis:
primūq; fontis aque noctue: primūq; fere dolore
corpore ſuine capite canis quam perſelax vocant.
Juxta indos vir niger hirsutus atrox corpore ſus
ſilueſtris dentibus ad trabis mēſuram longis vt

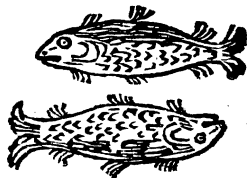
ſpina acutis cum eo ligamina bouum ⁊ iumento ⁊ rethibus piſcari parans.
Poſt grecos dimidium vſe minoris parsq; draconis cum ceruice ſiniſq; et
gni q; ⁊ açelſage. i. tarcuta cum ſine galline: ⁊ alarum parte: pars quoq; ad-
dita mēti arctophilacis paſtoris atq; eius equi. **C**In ſcdo decano **X**. Jux-
ta perſas mulier quam ipſi albabe romani iculie dicūt lectica reſidens cum
qua arbor vitis medium piſcis ingentis cuꝝ medio fonte noctuo medioq;
feta dolosa: poſtremo dimidiū plauſtrum. Juxta indos mulier nigris pan-
nis ac ſindone amicta habēs de pecunia igne excocta: ferro laborata cum ea
muſcule ⁊ ſumie. Poſt grecos poſtremum vſe minoris pars caude draco-
nis medio pꝛigua cum parte corporis qua pectus ſequitur. Tum ala galli-
ne cū collo ⁊ roſtro tum telum tum corpus aquile tuꝝ capꝛicorni coꝛnua cū
ſine ſagittarij. **C**In tertio **X** decano. Juxta pſas cauda piſcis cui poſtremo
fontis noctij poſtremoq; fere dolose ac ſcda medietate plauſtri: tuꝝ dimidiū
rei mōſtruoſe ſubhani qua maſtar dicūt eq̄bilibs ſtatere ſine capite qđ manu
deſert. Juxta indos mulier viſu placida oculis nigris manꝝ tenues habens
opere laborās multiplici cōficere ſibi colores ornatos ex ferro. Poſt grecos
elumis vſe minoris cū ſinu draconis: nū pes galline dexter cum ala ſiniſtra.
Delphinus etiam ⁊ brachia aquarij mediumq; capꝛicorni cū cauda piſcis.

Cæcereus aquoſus. Oritur in primo eius deca-
no vt pſarū tradit doctrina abudius arabice an-
numerum id eſt pantha caputq; trahentis equum
cui nomē domus delos caputq; cētauri quem al-
meat dicūt: ſiniſtra manu ſupra caput ſuum eleua-
ta. Tum iam ales capite nigro piſces ex aquis ra-
piens. Juxta indos vir forme ethiōpis: eſſentie
aukanneta peto circundatus cum eo: vaſa enea ad
extrahendum aurum vinum ⁊ aquam. Poſt grecos cauda minoris vſe
cum qua pes ⁊ manus dextera cephei. pes galline ſiniſter ſiniſq; ale ſiniſter:
caput equi primi caput aquarij cum humero dextro elumis capꝛicorni cau-
da poſtremum piſcis australis. In ſecundo **☿** decano. Juxta Perſas
medium corpus trahentis equum: ſiniſtra arcum apprehendens: dextra
ſuam ſilueſtrem: quem ⁊ pede impellit: in cuius ore colubri: medium cen-
tauri cum ala mergi capite nigri ſimul ⁊ draco. Juxta Indos vir vultus ac
forme ethiōpis. equo ſimul manu arcum ⁊ ſpiculam geſtans pariter ⁊
pꝛides margaritis plenas gēmaſq; precioſas: iacincto ſimaragdo atq; id

genus. Post grecos medium vñe minoris cum coxa ⁊ cluna cephei hume-
 roq; dextero: deinde arcus secundus atq; ansa vñe in manu aquarij cum clu-
 ne medioq; corpore piscis australis. ¶ In tertio ☿ decano! Juxta p̄sas ali-
 tis eximia que gallina est postremumq; trabentis equū cum postremo cen-
 tauri ac sine auis quam alaici dicunt. Juxta indos vir niger atq; dolosus
 aure pilola capite sertum ex frondibus pomis ⁊ resina gerēs in pondere pe-
 cunie laborans vt loco transmutet. Post grecos coxa ⁊ humerus sinister ce-
 pheī atq; caput cum manu archite mentis pariq; vñe cum manu dextra ac
 pede sinistro aquarij atq; capite piscis australis.

¶ X signum duplex aqueuz. Oritur in primo
 eius decano vt persarum habet auctoritas di-
 midiumq; equum alatus: cui romanum nomē
 pegelus: idēq; equus sedos: deinde caput cerui-
 thauri quā perij atramur dicunt: in manibus
 eius gemini colubū: qđ Ptholomeo visum est
 caput scorpionis cum geminis in ore colubū.
 Tum p̄cipium fondionis arabice atāhaz: id

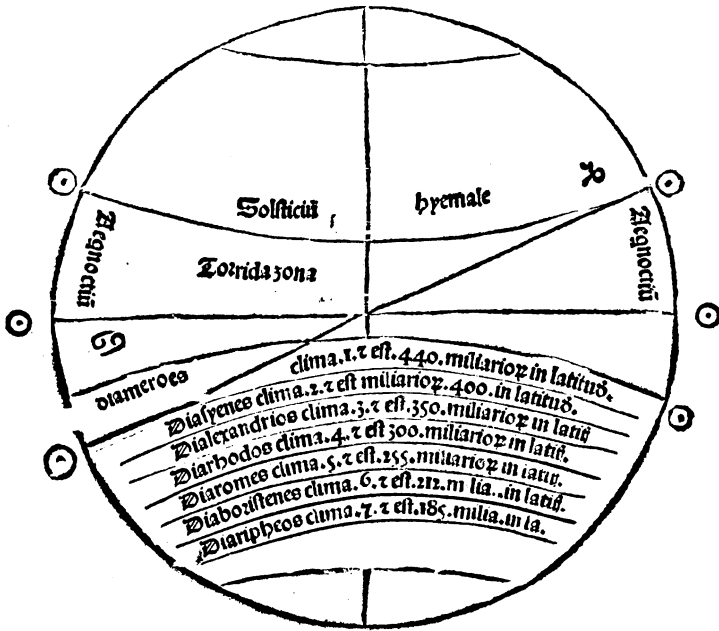
est cocodrilli: quem alij amnē alij viam perustaz dicunt. Juxta indos vir or-
 nate vestitus domum tendens ignem tenaci ferrea componens manu tres
 pisces ante se ponendo. Post grecos postremū vñe minoris cū brachio sint
 stro cephei: ac vñe equi scōi cū principio piscis primi ⁊ pte vñe. ¶ In scōo
 X dec. Juxta p̄sas mediū ceruothauri in cuius manibus angues. Nam pi-
 sces egyptio quē Ptholomeus audit medium scorpionis angui ferri: vñe
 deinde medium cocodrilli siue amnis aut vie peruste. Juxta indos mulier
 vultu venusta corpore candida mari nauigans pectori puppi astrico: cum
 ea cognati eius ⁊ non ipsa portum desiderans. Post grecos crus cephei cū
 pede: p̄sas ipsius solij: manus andromade: caput castapie postremum equi
 secund: cū postremo piscis primi ac cauda ceti. ¶ In tertio X decano. Jux-
 ta p̄sas postremū thaurocervi agni tenētis: p̄out sicheus estimat scorpionis
 colubū ferri. Tum finis cocodrilli: tum amnis aut via perusta: tū vniuersus
 sobidulus: tum posteriora ante oculos eius inter manus suas residās. Jux-
 ta indos vir porrectis pedibus cū quo masculū pregnans in vtero ethiopē
 habens in rupe statem vociferantē primeui p̄donū ⁊ ignis. Post grecos po-
 st: rius solij pectus andromade elecilē tereballē pars filii linei cū sine ceti.

Hunc diuersarum nationum inuentiones celestium
 formarum per omnem circulum supra terre sa-
 ciem orientium: quarum quedam sunt comenta que p̄ vni-
 uersum mūdum virtus intimo nature itellectu cū longeva
 speculatione. Plurimū vero diuinis celestū virtutū: siue hu-
 mano generi familiarū siue hūane necitati deducto ⁊ q̄si fati-
 cinjs q̄buldam inotuit q̄ gens p̄sica atq; indica signēta primū edidit q̄ in-
 dies q̄ ad iteriore syderū efficacā penetrēt visu facile est. Nam q̄s Ptholo-
 meus ⁊ greci describūt ipere p̄sideratio vt primū ordinauit ita nunc per di-

uerfos co dices facile corrigit. In huiusmodi namque formas cum perfe primuz in orbe significationes animadu criti sunt sapientie fonte in vtramque partem deriuato: illinc indi superno ingenio arrepti altius conscendunt: hinc greci post egyptios infra in sydereis regione subsistentes discreta stellarum interualla fabulis suis adaptauerunt. Quapropter harum quidem ad sydereos motus metiendos illarum ad sydereas vires accipiendas cognitio necessaria.

Frigida zona.

Frigida zona.

Aoniam deformis que per signorum decanos ortu, tur expeditum est. Nunc ipsorum etiam signorum ortus per diuersas terrarum partes metiri psequens est: quauis enim omnia signa equalis dimensionis sint non tantum equos omni per terre connexa circuli obliquitas ortus patitur. Huius ortus igitur octo sunt principales in equa

Utates videlicet recti sub linea equinoctiali ad climata septem. Zone habitabilis duo sunt circuli qui signiferum orbem inter secantes signorum ortus in equali quantitate metiuntur. Quorum alter orizon a quo signa in superius emisprium emergunt atque inferius occumbunt. Alter vero meridianus qui celi terreque cardines equali distantia signato. Signorum itaque 12. in recto circulo per utrumque transitus id quaternis eandem ortus quantitatem seruantibus. Nam per climata bina quidem eadem quantitate oriuntur. Transitus enim per meridianum omnium idem qui recti circuli. Interfunt igitur inter hos signorum ortus per singula climata dimidie horae quorum cum diuersi extiterint auctores nos ceteris omisissis quoniam recti non sunt.

Alexandri signorum ortus disponemus. Oriuntur igitur in recto circulo ν ζ χ : ϵ ζ η singula gradibus. 27. punctis. 53. δ ζ η θ ι κ gradibus 29. punctis. 54. π ρ σ τ υ gradibus. 32. punctis. 13. **C**limate terrarum est quantum ab equali linea distant: eademque ζ altitudo terrarum appellatur. Quantum enim vernalis circulus a recto circulo distat tantum orizon infra polum deprimitur. Nos autem climatum latitudine accipimus totius spatij quantitatem. Itaque primi climatis latitudo est ab vno gradu vsque ad gradus. 20. punctorum. 27. Cuius terrarum partis dies maximus equalium horarum. 13. Oriuntur igitur ei terrarum parti ν ζ χ singula gradibus. 24. punctis. 20. δ ζ η θ gradibus. 4. π ρ σ τ υ gradibus. 31. punctis. 6. ϕ χ gradibus. 33. punctis. 17. η θ ι κ gradibus. 32. punctis. 20. λ μ ν gradibus. 31. punctis 20. huic climati huius presidet.

Secundi climatis latitudo a gradibus. 20. punctis. 27. vsque ad gradus. 27. puncta. 12. Signorum autem ortus in eo climate ad latitudinem graduum. 23. punctorum. 56. Cuius loci dies maximus horarum. 13. ac semis. Oriuntur igitur ei terrarum parti ν ζ χ gradibus. 22. punctis. 37. δ ζ η gradibus. 25. punctis. 38. π ρ σ gradibus. 30. punctis. 30. τ υ ϕ gradibus. 34. punctis. 2. η θ ι κ gradibus. 34. punctis. 10. λ μ ν gradibus. 22. punctis. 3. huic climati perfecte Φ preferunt: romani \odot .

Tertii climatis alexandrias latitudo a gradibus. 27. punctis. 12. vsque ad gradus. 33. puncta. 49. Ortus signorum ad latitudinem graduum. 30. punctorum. 22. Cuius loci maximus dies horarum. 14. Oriuntur ei loco ν ζ χ gradibus. 20. punctis. 54. δ ζ η gradibus. 24. punctis 12. π ρ σ gradibus. 29. punctis. 55. τ υ ϕ gradibus. 34. χ ψ ω gradibus. 35. punctis. 36. λ μ ν gradibus. 34. punctis 47. hoc clima perfecte Φ assignarunt romani Φ .

Quarti climatis latitudo a gradibus. 33. punctis. 49. vsqz ad gradus. 38. punctis. 46. Ortus signorum ad latitudinem graduum. 36. punctis. 6. Cuius dies maximus horarum. 14. ac semis. Oriuntur illic aries et pisces gradibus 19. punctis. 12. Taurus et aquarius gradibus. 22. punctis. 46. Gemini et capricornus gradibus. 29. punctis. 17. Cancer et sagittarius gradibus. 35. punctis. 54. Leo et scorpio gradibus. 37. punctis 3. Virgo et libra gradibus. 36. punctis. 27. Hoc clima iuxta perlas solis est. iuxta romanos iouis.

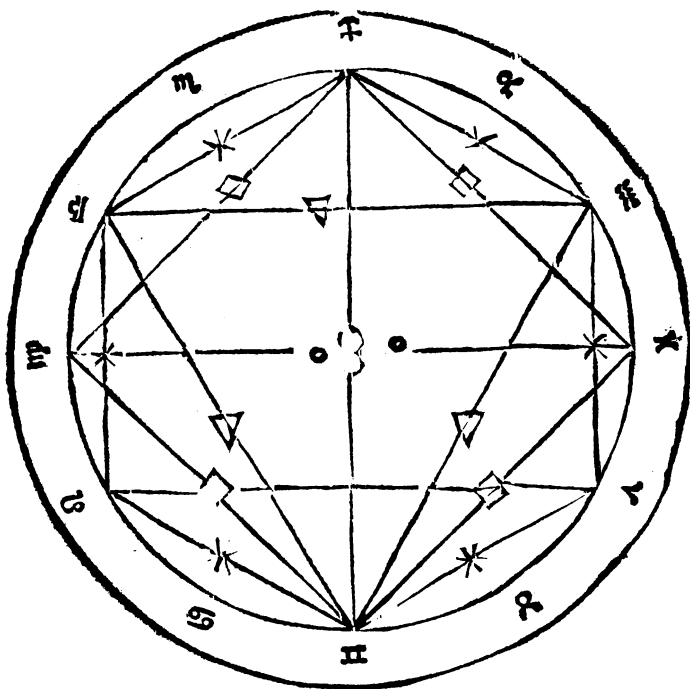
Quinti climatis dracones latitudo a gradibus. 38. punctis. 46. vsqz ad gradus. 42. punctis. 58. Ortus signorum ad latitudinem graduum. 40. punctis. 46. Cuius dies maximus horarum. 15. Oriuntur illic aries et pisces gradibus. 15. puncta. 32. Taurus et aquarius gradibus. 21. punctis. 19. Gemini et capricornus gradibus. 29. punctis. 37. Cancer et sagittarius gradibus. 35. punctis. 53. Leo et scorpius gradibus. 38. punctis. 6. Virgo et libra gradibus. 37. punctis. 41. Hoc clima vtrorumqz sententia veneris est.

Sexti climatis latitudo a gradibus. 42. punctis. 58. vsqz ad gradus. 47. ac puncta duo. Ortus signorum ad latitudinem gradibus. 45. et punctorum. 21. cuius maximus dies horarum. 15. et semis. Oriuntur illic aries et pisces gradibus. 15. punctis. 55. Taurus et aquarius gradibus. 19. punctis. 53. Gemini et capricornus gradibus. 27. punctis. 56. Cancer et sagittarius gradibus. 36. punctis. 37. Leo et scorpius gradibus. 39. punctis. 54. Virgo et libra gradibus. 39. punctis. 45. Huius climatis dominum per se mercurium putant: romani vero lunam estimant.

Septimi climatis latitudo a gradibus. 47. punctis duobus vsqz ad gradus. 63. Ortus autem signorum in eodem climate ad latitudinem graduum. 48. punctorum. 32. Cuius terrarum partis maximus horarum dies. 16. Oriuntur igitur ei terrarum parti aries et pisces gradibus. 14. punctis. 33. Taurus et aquarius gradibus. 18. punctis. 41. Gemini et capricornus gradibus. 27. punctis. 18. Cancer et sagittarius gradibus. 37. punctis. 15. Leo et scorpius gradibus. 41. punctis. 6. Virgo et libra gradibus. 41. punctis. 6. Climatis huius dominum per se lunam memorant: Romani marcem.

Habitis nunc per omnem signorum circulum respectus metire conuenit. Signorum quippe respectus vel geometrica sectione vel numerali graduum proportione adinuicem respondent. Secant autem geometrica sectione circulum corde: vel equales quida proportionalis qualis est numerorum proportio multiplex et super particularis armonicis nexibus congrua huiusmodi ergo consona proportionabilitate astrologi graduum respectus metiuntur. Idem triplici moderamine. Primo quidem ut graduum numerus circuli summam innueret. Secundo ut graduum numerus signorum consiciat numerum totum circulum metientem. Tertio ut graduum numerus cordam arcus metiatur totum circulum metientis supra quam figura quelibet circulo contenta laterum et angulorum sit equalium ipsi circulo proportionalis. Septes sunt igitur huiusmodi signorum respectus oppositio trigoni duo. Tetragoni duo: exagoni duo. Oppositio est per diametrum circuli. Trigonus trientem circulum

refecat. **Tetragonus** quadrantem: **exagonus** sextantem. In quibus omni-
 bus triplex illud moderamen inuenitur. Nam oppositionis gradus. 180. o
 circulum bis numerat. Item signorum numerum cōplent qui bis sumptus
 12. efficit. Idemq; 7 circulum per medium secāt vt vrinq; supra diametron
 figure semitius contēt. equalium aduicem sint 7 laterum 7 angulorum.
Trigonalis eorū arcus graduum. 120. circulo subtripus est. Idem 7 h. **A**
 gnorum quatuor que ter accepta. 12. cōplent supra corda trigonus equi-
 laterus 7 equi angulus circulo contētus. **Tetragonici** lateris portioni gra- **II**
 duum. 90. circulo quadruplus est. Eadem signorum trium quaternumera-
 tum: qui in se ductum tetragonum reddit circulo cōtētum. **Exagonice** cor- *****
 de arcus graduum. 60. sextus acceptus circulum metitur. Idem signorum
 duum his sexties. 12. faciunt supra corda. **Exagonus** circulo contētus equi
 angulus 7 equilateralis. Omnis igitur circulus ipse multipliciter est: ipsi enim
 arcus 7 corde inter se partim multiplicium partim super particularium
 proportionabilitatem obseruant vt. 180. se equaluer. 120. duplus. 90. tri-
 plus 60. atq; ad hunc modum angulis suis supra centram: siue supra circū
 ferentium est duplum trigonalis obtusum exagonalis acutum basium sua-
 rum: que eiusdem circuli corde sunt proportionabilitatem seruantes. **Adu-**
fici vero dimidium 7 uientem maiores numeros appellat: eo q; duplam
 7 sexquialteram proportionem reddant moderatissimas **dyapason** 7 **dy-**
apente consonantias. Hæc igitur de causa circulus primo per medium seca-
 ri debuit q; nihil alteri medicitati conuenit q; alteri non conueniat: cuius me-
 dietas tetragonum reddit. **Trius** exagonum qui duplicatus trigonū cir-
 culum uidelicet triente. n. conficit. ad medicatis proportionem præter hos.
Alij huiusmodi sectionum circuli rationes ex ipsa stellarum habitudine
 mutuatur asserentes: adeo per diametrum sectum quoniam in oppositio-
 ne solis stellarum lumen est: adeo quidem vt luna eosq; ad oppositionem
 lumine crescat hæc plena deinde decrescat. **Tetragonum** autem ex eo comen-
 sati sunt: q; stella queq; quatuor a sede sua nonagemis gradibus distat mo-
 tu variatur. **Trigonum** autem ex duabus stellis superioribus que quonies
 a sole circa. 120. gradus distant motu inter directum atq; reu. gradum mu-
 tantur. **Exagonum** autem latus dimidium dyametros erat quantum ve-
 neris domicilia a luminum domicilijs distat: his igitur de causis huius-
 modi. citonibus circulum partimur: vt quocunq; radu oriente quicunq;
 alius in qualibet eius linea fuerit in eius sic recepta ipsi proportionabilis
 vt oriente primo arictis gradu in exagone eius est primus geminorum: in
 tetragono primus cancri: in trigono primus leonis: primus libæ opposi-
 tus: siq; in parte altera in horum oppositione. Sicq; ergo hæc signa mutuo
 feruntur. Nam cetera aduersa dicuntur. Quoniam ergo in oppositione quæ *Aspecty inimicij*
 deinde contrarietas est **Tetragonus** vero dimidia oppositio hæc duo in par-
 tem inimicam rec. strunt. **Trigonus** autem quia semper in eiusdem nature
 signum incidit. **Exagonus** vero dimidij trigoni: hæc duo partim amice cō- *amicicia*

cesserunt. His obuiantes quidam obiciunt. Si circulus in eos numeros se-
catur qui ipsis numerantur cū 7 quincuns 7 occūs atq; decuns 7 deinceps
de eodem circulo nō secant. Quibus ita facile respondemus: quoniam nul-
li p̄cier ea que diximus triplex moderamen conuenit. Quapropter ceteris
repudiatis hec obtinuerunt.

¶ Capitulum quartum de signis amicis.

A hunc modum sectionibus circuli per ductis inter eas signorum suorum
habitudines quasdam perpen dimus: ut sunt alia quideꝫ ami-
ca: alia vero inimica. Tum alia directe oriētia alia indirecie.
Quod genus nihilominus aliquid consequi solet. Ac plu-
rimaq; huiusmodi amica sunt que sese inuicē trigano aut exa-
gono respiciunt. Quorum ea discretio q̄ exagonus quidem a affectione qua-
dam fauci. Trigonus vero cū summo studio succedit. Inimica sunt que se-
se oppositioe aut tetragono respiciunt. Atq; horū ea differentia q̄ tetrago-
nus tanq̄ inuidia quadaz detrahbit. Oppositio vero odio grauissimo ledit.
Directe orientia dicuntur que in rectum extenta oriuntur: suntq; a princi-
pio cancri vsq; ad finē sagittarij. Oblique orientia dicuntur que totie recur-
ua oriuntur suntq; recurua capricorni vsq; ad finē geminoꝝ: vñ illa qdē plus
30. gradibꝫ 7 plus horis duabꝫ hec minus oriunt. His accedit q̄ ea q̄ obliq̄
oriuntur obediunt quo dāmodo proportionalibus sibi directe orientibus
distaxat amico respectu fruuntur: vt gemini libeꝫ 7 leoni thaurus cancro 7
virgini ac deinceps in hunc modum.

Amicij

Inimicij

*Directe orientia
obliq;*

De signis natura congruis atq; distantia virtute 7 via.

D inde suntq; alie que signorum cognatiōes tri-
nario distince. ¶ Prima quideꝫ
est equa signorum vtrūq; a medio celi circulo quem circula
signorum dicunt distantia. Pariterq; ortus equalitas vt ab-
ter vtriusq; finis alterius principio mediūq; medio equali-
ter oriatur qualis est arietis cognatio cum piscibus thauri cū
aquario sicq; per ordinem a punctis equocticibus. ¶ Se-
cunda est pars binorum virtus que per se almukaurat. Ea vero sunt quo-
ruꝫ inter alterutrius finis alterius principio mediūq; medio equalis. Qua-
lis est cognatio geminoꝝ cum cancro thauri cum leone sicq; per ordines
a punctis solstit. libus. Tertia est signorum cum eodem dño societas qua-
lis est arietis 7 scorpiōnis tauri 7 libeꝫ cancri 7 leonis atq; in hunc modū.

¶ De signis oppositioe 7 exagono conuenientibus tetragono.

E his accidit: vt licet interdū ortus occasione quadam opponantur queda in exagonum incidāt que nequaquā sese respiciunt nec tñ hec oppositio noccat & hic exagonus profit. Circa huiusmodi oppositionez sunt ex prima cognatione gemini capricornus cancer & sagittarius. Ex secunda aries & virgo libra & pisces. Ex tertia aries & scorpi⁹ thaurus & libra. Circa huiusmodi exagonū sunt ex prima cognatione aries & pisces virgo & libra. Ex secūda gemini & cancer capricornus & sagittari⁹. Ex tertia capricornus & ♄ & ♃. Hūc & illud abijciendum q̄ tetragonus qui in huiusmodi cognatione incidit minus noxius reperitur. In quo tetragono sunt ex prima cognatione thaurus & aquarius leo & scorpius. Ex secunda ♃ & ♄ & ♁. Ex tertia gemini & virgo ♃ & piscium.

De signorum annis mensibus diebus & horis.

Dinceps signorum annos menses dies horasq; ordi nabimus. Quoꝝ numerus duob⁹ modis reperitur. Primo quidem vt per singulos per orientia diuina singuli anni cōpurentur per quina puncta singuli menses atq; in hunc modum dies & hore. Secundo vt vnicuiq; signorum minores anni & menses eius dñi annumerentur. Dies autē & hore duobus modis reperiunt. Primo quidem vt minores anni eius dñi per 12. multiplicentur suntq; menses quibus duplicatis adijcietur numerus eorūdem annorū. Tota ergo summa per 10. diuisa quot colliguntur dies sunt si quid minus 10. superstes fuerit parsq; est diei. Hi sunt ergo dies & hore eius signi. Secūdo modo vt minoribus eius stelle annis in menses solutis in primis dimidiuz auferatur. Deinde reliquo numerus eorūdem annorum detrahatur Residū ergo per 24. diuisum dies reddit. Siquidē minus superfuerit hore sunt his itaq; modis signorum annimenses dies & hore inuenti per singula signa computantur.

Aries	15	37	12	103	100	20
Taurus	8	20	100	1	16	100
Gemini	20	1	100	4	100	15
Can	25	62	12	5	5	100
Leo	19	67	12	3	24	100
Virgo	20	50	100	103	100	15
Libra	8	20	100	101	16	100
Scorpius	15	37	12	3	100	20
Sagittarius	12	30	100	2	12	100
Capricornus	30	65	12	5	15	100
Aquarius	30	75	100	106	6	100
Pisces	12	30	100	102	12	100

Orbem terrarum geographi nostri bipartito
 ab ortu solis inter vtrūq; oceanum occidentem versus vsq;
 ad medi terraneum mare deducunt: hic europam ⁊ africanam
 ordiunt: europam equidem inter mare mediterraneum ⁊
 oceanum borealem sub occasu gaditanis insulis terminant
 australem sub occasu aethlantis monte includunt. ¶ Hæc partes generali di
 uisione. 15. numerantur: India: parthia: mesopotamia: syri: post hæc pen
 thapolis maior: egyptus: sores: bactera: sibia minor: hircania: albania: ar
 menia: vtrūq; capadocia: hibernia: postremo minor asia. Quarum specia
 les diuisiones: indie quidem pars orientalis ethiopia: parthie. 5. tigrie: ara
 tusia: assiria: media: persca: mesopotamie. 3. babilonia: chaldaea: arabicha.
 Cuius partes due nabathea ⁊ saban. Syrie tres comagena fenicea. Cuius
 partes due tiria ⁊ sindonia deinde palestina. Cuius partes. 4. iudea: sama
 rea: galilea: philistina. ¶ Minoris asie. 10. bitinia vel migdonia: galacia:
 frigia: licciconia: karialidia vel meonia. panfilia: bisanria: cilicia: licia. ¶ Eu
 rope partes generalis diuisionis. x. scythia maior. Sermania cum misia: tra
 cia: grecia: pannonia: histria: italia. gallia: hispania: harum sub diuio
 nes subie quidem. 11. alania: dacia: gothia: germanie due almania ⁊ theuto
 nica: tracie. 2. no: ica ⁊ rethica: grecie. 4. dalmacia: ciprus: illiria vel dardania
 anica: cuius partes due boethia ⁊ polopenis: deinde thessalia: cuius due par
 tes peria ⁊ archadia: deinde macedonia: achaia: lacedemonia: histrie tres
 partes maritima ⁊ montona: in medio patria nostra carinthia. Italie. 4.
 tuscia: eruria: apulia: campania. Gallia. 3. belgica: rethia: aquitania. ¶ Affri
 ce partes. 7. minor libia: pitacuum vel zengis: carthago: numidia: getulia:
 mauritania occidentalis ethiopia. Minoris libie tres partes: sirensis: pen
 tapolis ⁊ tripolis. Mauritanie due sinensis ⁊ tingertina. Inter has om
 nes circiter diu: rie alie nationes sparsim per orbem mansitat: vt sunt iccio
 fagi pangisi: barbari: trogodice: sehlai: vandali: scoti: britones: alieq; id
 genus: diuisa per medium loca vt insulas montana: palustria harenas: his
 q; similia habitantes: harum igitur omnium innumere alie sub diuisiones
 sunt suisq; nationibus determinare: ac lingue sue vocabulis discrete. Om
 nibus enim his per diuersas linguas diuersa sunt vocabula. Quapropter
 ex arabicis nominibus eas latinis appellationibus aptare impossibile est
 nisi determinatione primū cognitas. Maxime cum nec ordine aliquo sed
 sparsis quibusdam comentis hic demonstrat. Tunc enim vt Albumasar aut
 nullus alius nisi sparsim ⁊ nominatim tantum eas inter signorum domi
 nia distribuit. Quapropter nos hic premisimus: vt ex nominibus ⁊ situs
 atq; loca cognoscantur: ac si minus adaptare possumus studiosus quilibet
 ⁊ hæc amplectens perdiscendi viam habeat.

De signis ad motum ⁊ quietem ducentibus.

Estigitur arcticus de regio
nibus quidem
persea media philistia de culturis
vero prata pasqua fabrice furtu pri
stine iquillines terre edifici quoq;
lignis tecta.

Tauri mauritania atq; hemedat.

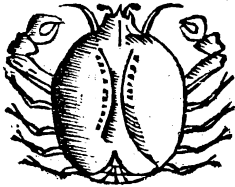

Deinde montane summarum spelunce. Post hec
campi parū humecti atq; ager pasuus colles hor
talicia nemoza atq; loca boum ⁊ elephantum.

Seminoruz armenia
maior comedia cuz hibe
ria: ⁊ albania capadocia
atq; ningen cum menchi
tia prouincia ac ciuitatis

barcha. deinde montes ⁊ deserta saltus quoq; ve
nationum ⁊ amphiteatra.

Cancri minor arme
dia atq; numedia comicat autem in aracusia ⁊ sy
thia sicq; i media atq; Albumasar ait beledene ba
lac: deinde lucus stagna paludes littoza ripe vir
gulta.

Leonis parthi parsq; mesopotamie deide valles
cuni ripis amnibus metallozumq; loca. Tuz re
gia palatia atq; opida inuicta coclee quoq; ⁊ sa
tum cum celsis ⁊ speluncis.

Virginis iudea ⁊ gal
licia cum cōnfinio eufra
tis atq; insula quadam
persie. Deinde omnia sa
sa genecea texicrnes cantozum numinoz ⁊ mu
sicozum mansiones.

sa genecea texicrnes cantozum numinoz ⁊ mu
sicozum mansiones.

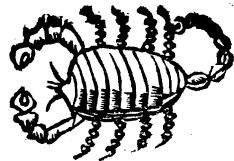

Libre roma cum gre
cia istria ⁊ italia. Indeq;
vsq; ad affricam ⁊ mesim: inde ⁊ barckan kere
men atq; balach deinde pedes montium culti lo
caq; pomifera foziscena locaq; venationum astur
corum ⁊ insidiarum.

♏ Scorpiōis assiria nobothea tingis deide vi
neta mozeta hisqz similia : post hec loca seti-
la carceres domus plancus ⁊ luctuuz cum cauer
nis scorpiōum.

♐ Sagittarij his
plen omnesqz agri
allumus : post hec
loca eliebaelhei be
ida ⁊ ramrania at
qz loca preteriti tempōis plene petre bouz lo
ca ⁊ curruum.

♑ Capricorni cibi
opia orientalis tin

gria cum media eius maris: mariaqz duo ad in-
diam ⁊ ethiopia cum orientabilibus italie ⁊ gre-
cie partibus: deinde castra cum portis atqz vbi
rigat portis aquam rigentibus: ⁊ lacunis aqua
recipientibus cum aqua naues applicant. Tum
loca canum vulpium ⁊ ferarum ⁊ serpentum:
tum hospitalia peregrinorum pauperum ⁊ seruorum ⁊ postremo lares ⁊
ignitabula.

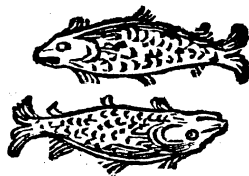

♒ Aquarij nigellozum turcozumqz regio ver-
sus montes ⁊ alkufam: egyptus cum ethiopia
occidentali. Deinde loca influa cum fluuijs ⁊ ca
nalibus purcis ⁊ pelago atqz salo loca altiliuz
vinee cum cupis merreis cistis ⁊ tabernis.

♓ Piscium India
⁊ mare rubrum in-
sule italie ⁊ grecie
versus syriam cum

alexandria deinde maritima lacus ⁊ stagna cu
suis littozibus atqz piscibus : tum angulozum
habitacula cum templis pulpitis ⁊ cenobijs.

Deinde signa que inter motum ⁊ quietem distin-
guenda: ad motum quippe ducunt
quociens dominos suos hospitantur V 8 II: ad quietem
vero 6 9 11 ⁊ quoties dominis occupantur sic 11 11 ⁊ ad
motum reliqua ad quietem.

De signis rationalibus.

Post hec et ea que ad hominum speciem ducunt. Sicut
 autem **II** **mp** **z** **z** p. am. que medietas **F**.
 Quorum eiusmodi ordo q̄ **II** summaibus **mp** z **z** cum me-
 dio **F** mediocribus; **z** vulgo. est autem et aliter hominum
 genus in eis signa discretum. p̄. imo q̄ namq̄ gradui preest
 igneus trigonus; secundo aerius z deinceps per ordinem.

De signorum dominij in partitione corporis.

Nincipium hominis corpus inter signorum domi-
 nia distinguendum habet z de corpore
 hominis. **U** caput cum facie atq̄ oculorum acie pariter
 z eorum accidentia cum accidentibus aurium z oculorum.
U collum z guttur cum suis accidentibus; cuius sunt
 glandule z fistule; docti gibbus oculorum dolor atq̄ poli-
 pus cuius ovis fetore. **II** sunt scapuli humeri cum brachijs z lacertis z ma-
 nibus eorumq̄ occasiones. **U** pectus palmo xiphagus splen cum col-
 lis oculorum macule z oblatine; ac quicq̄ pectora intrinsecus ledit. **U** **U**
 os stomachi superius quod nostri dicunt cor epar nerui lacerti ossa doctum
 eorumq̄ accidentia **U** **mp** venter cum intestinis z lien vsq̄ ad podicem eo-
 rumq̄ incommoditates. **U** **z** femora z ab umbilico deinceps vsq̄ ad cu-
 nem cum lumbis z renibus z renunculis eorumq̄ accidentibus. **U** **m** **cl**
 nis inque medulla spin. cum podice z v. fica simul z accidentia eorum vt
 fecculus difficultas; qualis est pleos renasmus stranguria tuz emorroyd. s.
 calculus apostema cancer z argenia. **U** **F** coxę; deinde macule membro-
 rumq̄ superfluitas tum' z ossium lesio. scio casus in preceps ferarum z ser-
 pentium morsus aut lesio que libet. **U** **o** genua cum suis neruis cum ocu-
 lozum lippitudo. **U** **z** crura vsq̄ ad talos; deinde venarum impedi-
 ta icterica quo q̄ ad melancholicum incommodit. s. **U** **X** pedes cum suis ner-
 uis tum neruorum impedimenta podogra z tumor.

**De signis ad forme dignitatem ad largitatez ducentibus ad coniunctio-
 nis complementum.**

Dinceps et ea distinguenda que taz animi q̄ corpo-
 ris q̄ et extrinsecus accidentia commoda
 atq̄ incommoda quidam designat. Sunt enim que ad for-
 me dignitatem z decorem ducunt. Quotiens autz ipsa na-
 scuntur; aut orientis dominum hospitantur siue
D vel almutez aleatale qui est dux principalis Sunt autem
II **mp** **z** **m** **F** z **X** eadem quę ad benivolentiam mansuetudinem et
 amplitudinem animi ducunt. Ea vero que conferant z complent **V** iri-
 gonus. Itaque signa consumptiva quotiens nascentibus in circulo ad-
 versè locata pariter z inforsunjs impediuntur prodigos z profusos pa-

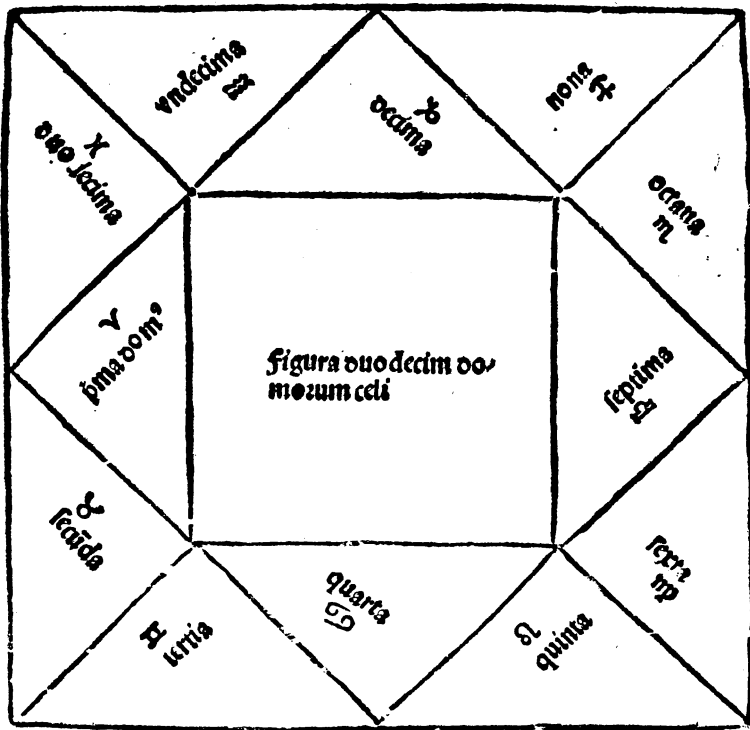
riunt: ac forsitan omni fortuna ꝛ questu prohibent. Que si familiariter con-
 stiterint fortunatis ad vite questus impediunt: ꝛ immoderatos sumptos ca-
 stigant. Ea vero que abundantia ministrat que ꝛ loci commoditate ꝛ for-
 tunatis beantur opum abundantiam ferunt: infortunjs cum loco aduerso
 corrupta opes noꝛc causas poiendunt. Nam ea que tollunt fortunam ac
 cumulant corrupta. Sunt alia que gule ꝛ luxus vicia minuuntur: vt ν δ
 Ω ꝛ β ꝛ χ . Nam Δ ꝛ Φ modice preter hec sunt ꝛ gradus p signa stellaru
 permixtionem inuenientes: que in genesis discernitur. Γ Alia mulieruz for-
 mam ꝛ habitum discriminant: ad forme quippe dignitateꝛ habitum qꝛ ho-
 nestum δ Ω m ꝛ ∞ . Contra η ν ζ Δ β biparita medium obtinent.
 Γ Alia multe prolis vt ζ m χ Φ qꝛ medietas. β vero ν ꝛ Δ plerunqꝛ
 gemellos gerunt nonnunqꝛ bifomes siue bicolores siue bicapites aut andro-
 genas. Pauce vero prolis ν δ Δ Φ ∞ proꝛsus sterilia π Ω η primu
 qꝛ δ . Γ Alia membris sectis multeqꝛ ꝛ acuminis. Sectis qdem membris
 ν δ Ω χ . Multe vero ire ꝛ acuminis ν Ω m . Γ Alia que vocum mo-
 deramina descriminant. Sunt enim alte vocis π η Δ . Mediocris ν δ
 Ω Φ Basse β ∞ . Sine voce ζ trigonus. In eis enim si ζ corruptus exi-
 terit nati vocem ꝛ auditum debilitat ac mutum ꝛ surduꝛ relinquit. Γ Alia
 ac corporis incommoditates ducunt apostemata: maculas: scabiem: ꝛ squalo-
 rem: simul ꝛ vocem atqꝛ auditum negantia. Sunt autem omnino quinqꝛ
 ν ζ m β χ quotiens nascentibus aut Δ gerunt aut partem fortune siue
 partem algaibꝛ. I. omnium intrinseci. Γ Sunt quedaz per signa determina-
 ta loca que oculorum vitia parant. Primus inter pliades in δ : secundus nu-
 bccule locus in ζ : duo iter stellas m : quintus sagitte locus in β : sextus ad
 spinam β : septimus apud ansam in sagino preter hec nonnunqꝛ ꝛ Ω cum
 Δ visui notius. Γ Locus in δ gradibus. 13. punctis. 36. vsqꝛ ad gradus
 14. puncta. 30. latitudine septentrionalia a. 3. gradibus vsqꝛ ad. 15. Γ Locus
 in ζ in gradu. 21. puncto. 8. latitudine septentrionali punctorum. 42. Γ In
 m alter in. 20. gradu alter in. 21. puncto. 10. latitudine septentrionali gradus
 6. Γ Locus in Φ in gradu. 15. puncto. 20. latitudine australi graduum. 6.
 punctorum. 20. Γ Locus in β in gradu. 22. latitudine septentrionali gra-
 duum. 39. punctorum. 15. Circa ansaz in ∞ stelle quatuor: gradibus. 20. pu-
 ctis. 10. vsqꝛ ad gradus. 24. puncta. 20. Sciendum igitur hos quidem gra-
 dus ꝛ puncta horum locorum exiisse in diebus Alburnaꝛar vt ipse asse-
 rit: idest alexandrini anno. M. 100. Hoc vero nostro tempore idest anno in
 carnationis domini. I 140. trinis gradibus minus senis punctis lege itineris
 sui p omoros preter hec sunt ꝛ alia per signa ꝛ gradus oculorum corrupti-
 ua que locis suis exponemus. Γ Alia ad animi vitia trahunt: quales sunt
 dolus: sunt dolantia: nequicia: atrocitas: violentia ad ferocitatem dolos ne-
 quitiam ypocrisum Ω Φ β χ ad anxiam m β : intus est η ꝛ Δ medio-
 cria: Γ Alia volatiliu quadrupedum ꝛ reptiliu genera discriminant.
 Nam η Δ Φ χ sunt volatilia secundi ac tertij decani de β . Illi enim est
 squilla cum cauda galline: quorum ea discretio qꝛ β volucres: χ altilia: ν

Y si secundeqz medietatis F: primeqz medietatis X quadrupedia: quo-
 rum ea discretio q̄ V z Y quadrupedia cū vngulis: si cum vnguibus: se-
 cunde medietatis F cum calce: ostēde si m. X reptilia: atqz de his m̄ ver-
 mes. Nam aquea signa aquaticis preiunt quorum G z m̄ cocleis atqz re-
 ptilibus. ¶ Alia arborum germinarumqz genera. Nam II si E z proce-
 res arbores: humiles z arbuta si m̄ p̄meqz X. Germina Y trigonus alit.
 Y quidem insitones: M̄ Sata: X olera. ¶ Alia aquas atqz res ignitas. G
 siquidem aque pluuiales. m̄ z z fluēta X stagna. Omnia ignita V z si
 m̄ z. ¶ Ducum signorum plagas discernere conuenit. Ignis quidem tri-
 gonus orientis: vnde V cor orientis: si ad sinistram: F ad dextram. Quāz
 obrem V subsolanus: si eurus: F vulturū. Terre trigonus meridianus:
 vnde X cor meridiei: Y ad sinistram: M̄ ad dextrā. Qua de causa X quidē
 austri Y notus: M̄ affricus australis. Aureolus occidentalē: vnde E cor oc-
 cidentis: II dextrum: z sinistrum. Quap̄ opter E fauanius: z cephirus.
 Seminozum choros. Aqueus septentrionalis: vnde G cor septentrionis:
 X dextrum: m̄ sinistrum: ergo G boreas: m̄ circinus: X aquilo.

¶ De signis ad morbos eorumqz occasiones ducentibus.

Doniam naturales signorum ducatus prout opus
 erat executi sumus: consequens est vt acci-
 dentales eorum ducatus deinceps iuestigemus. Ex quibus
 primum occurrit quaterni circuli partitio: tum duodena do-
 miciliozum series. Cum enim circulus supremus mundum
 ab oriente per occidentes perpetuo ambiat singulos dies re-
 liquos omnes infra contentos integro circuitu reducit. Unde singulis horis
 singula signa per diuersas terrarum partes oriri: simulqz occidere alijs celi
 alijs terre cardinem figere necesse est. Inter que circuli quadrantes designan-
 tur singuli trinis interstitijs domicilia nuncupatis sub diuisi: vt annus qua-
 dripartitus ipsaqz signa. 12. erant. Sunt itaqz duo a cardine terre quadran-
 tes vsqz ad. 10. masculi accedentes orientales: dextri duo reliqui femine rece-
 dentes sinistri occidentales: nonnullis visum superterraneum emisperiū dex-
 trum esse: subterraneum sinistrum: sicqz eosdem quadrates per quatuor mu-
 di partes ordinant. De his quadrantibus prime partes dicuntur cardines:
 secunde succedentes: tertie remote: p̄pterea q̄ prime rem firmant: secunde p̄-
 mittunt: tertie negant. Quo z nomina numeralia per ordinem sumpta. Pri-
 mum est oriens: quo d sequitur secundum: deinde tertium: sicqz per ordines
 vsqz ad. 12. Singula secundo loco a proprijs effectibus cognominata.

Proest igitur oriens vite corpori animo omniumque rerum
 origini et motui. Secundum est domicilium sub-
 stantie ad questus lucra possessiones mutua dandi et accipie-
 di officia ducens. ¶ Tertium ad fratres et suos: pro-
 pinquos et cognatos spectat filij legum iudicij prouersiarum et di-
 sputationum. vie quoque madorum et nunciozum somnio-
 rum et motuum particeps. ¶ Quartum sunt partes parentes genus radix aquositas
 capi ager ciuitates castra edificia: res quoque occulte et abscondite loca subter-
 ranea thesauri rerum finis. l. mortis motusque reliquarum ac serpentinum: et eorum
 que ingestione dicuntur: triplicisque administrationis princeps: ut sunt effossio co-
 bustio expoliatio: ceteraque id genus. ¶ Quintum domicilium proles cuius sunt
 preterea plene dona voluptates et delitie atque fructus honores amicitie et
 spei particeps. ¶ Sextum sunt egritudines eorumque occidens status et habitu-
 dines serui ancille neque in iustitia ipsumque motus localis princeps. ¶ Septi-
 mi sunt mulieres spualitia parantimphi atque prouersie participatioes oppo-

sitiones respectus atq; omne quod queritur vt fures fugiunt resq; perditæ
 locus et psona neq; iter instruitur. ¶ Octauū mortis mozem venena mo:ti-
 fera metus omneq; pdituz et irrecuperabile hereditates quoq; oia pigrūta
 desidiam fraudulētiam incrtiam vecordia desperatōne atq; iracūdia; desī
 gnans. ¶ Nonē sunt lōge vite exilia deinde honestas iustitia veritas tempe-
 rantia prudētia obseruātia religio leges tēpla cecremonte philosophia theo-
 logia ceteraq; sciētie diuinaones scripture inuicia vīsōes atq; res necessæ.
 ¶ Decimi sunt dignitates regna pncipatus omnia pates iudices eloquentia
 voces artificia opa matres puentus euz regibus. ¶ Undecimi fortune spes
 amicitia gratia facultates et amnicula regūq; clientela et reditus. ¶ Duo-
 decimi sunt inimici labor meror angustia pene iuidia detractio fraus dolus
 ypocrisis carceres captiui casus degradatio ignominia pditio: postremo iu-
 menta et bestie. Hec igit noia hasq; pprietates domicilioz artis scriptozes
 ex stellarum circulo et ordine natura et pprietatibus recte mutuari vidētur.
 ¶ Recte siqdem orienti rerum origo et vita comendat: ppter ea q; et tenebris
 in lucem prodiens. ¶ Primum oium h assimilat q; sumus oium similiter
 tanq; in lucem incipies vite nostre desup audientis primos cōceptus incipis
 tonus vite spacium expectās. Ut enim ea que gignūtur de abscondito erum-
 punt: sic oriens de inferiori in superius emisperuz emergit. ¶ In ordine se-
 cundus cuius vt gemine fortune qm sunt opes viteq; sustentatio: quoq; neces-
 sitas genituram pximo segtur loco: secūdam post oriens substantie domici-
 lium pstitutus est. ¶ Tertius prout h cognatione fratru et cognatoz
 ducatus obtinuerat iuxta ordinē et tertium vt eisdem pfectum erat fratrum
 domiciliū exiit. ¶ Quarto vero cum mēstruo coitu in) moze masculi in femi-
 nam agens actum generationū causa existat patris vicē gerit. Qm ergo ab
 oriente quartū ordinis lege eosdē ducatus exigebat domus parētuz oca est.
 ¶ Quinte autem in parte fortune post) proxima cūq; post vite necessaria que
) sunt proxima in mundo hominis fortuna sit voluptas coitus proles et
 gaudia huiuscemodi ducatus rerum obtinuerit: igit et quātum eiusde; du-
 catus esse ordo exigebat: ex qbus qm proles excellētius est seu q; ceteroium
 cōuentu editur domiciliū appellatum est. ¶ Sextus q; qm vt angustioris
 circuli ac o ppinquior: sepius retrogradat crebrius aduritur egritudinum
 imbecillitatis: idq; genus incōmodiatum ducatus soat: vt crebro itu et re-
 ditu laboris etiam et seruitutis officium gerat. Eodem igit vt ordo cogebat
 et sextum spectās egritudinis quod grauius erat nomē obtinuit. ¶ Septi-
 ma est) cum in coniunctione ex o moze femine cōcipiens: in oppositione
 tanq; maturos partus edat vxo: et oppositionis: idq; genus ducatum ex-
 cepit que cū et septimo series iniungeret vxoris nomine appellatur. ¶ Item
 iterato ordine ad h reditu facto quoniam natura eius mortifera quā mozs
 dolor angustie sequunt. Octauum autem in occasum tendens in idem offi-
 ciū. Ordo cogebat iure mortis nomē vēdicauit. ¶ Ad cū gemine sint oino
 fortune altera sez presentis altera consequentis multaq; latior: illa) etiam
 q; fortuna maior. q; quidem huius seculi illius) beatitudinez designa

re debet: que quoniam longinque vite est nec nisi lege prudentia iustitia for-
 titudine imperantia ac celestium speculatione consequenda ut **7** horum
 omnium sic **7** nonum dicitur obtinuit unde iure vocabulum duxit. ¶ De
 cumum regnis dicitur: catum est ad **8** redeundo cuius sunt vires militie po-
 etia
 etiam
 firmas bella cum necesse. ¶ Undecimum fortune ad summam mundi fortu-
 nam rediens. ¶ Duodecimum inimicorum quoniam ab oriente remouetur
 quidem oriens firmat inficiatur quod que **8** fortunam animi passiones conse-
 qui solent **8** rediens ad omnes quod quoniam ut orientis est genitura vita et me-
 tus: sic **8** et anima rationalis est a prima varij discursus. **8** in oriente gau-
 det nihil sui extra se querens. ¶ In tertio quod tertia via ¶ In viros. **8** in
 quinto ut utriusque **8** gaudet delicijs. **8** in sexto ut ambo passiones malit.
 ¶ In nono ut veritas que est veritas et diuinitatis contemplatio. **8** in vnde-
 cimo ut ambo fortunam gerunt. ¶ In duodecimo quorum extremi labo-
 resque pene.

Quaternaria est alia circuli quadrantium designatione
 quadam diuina. Orientalis eque quadrans
 ut et tenebris in lucem prodit animatus incorporeus est. Se-
 cundus cuius itinera iunt et mors inanimatus incorporeus.
 Tertius ut e luce in tenebras discedit corporeus inanimatus.
 Quartus secundo oppositus animatus corporeus.

e

Si et alie signorum nature quedam permixtio. Signorum
 enim series quatuor: elementorum naturas partiatur aqueum
 igneum acreum terreumue: solum oriens naturam nati sin-
 gulariter videt sed comunio plurium conficiat. Et cum **5** igne
 um nati fuerit oriens **8** acreum oppositum **8** terreum **8**
 aquaticum quatuor cardines obtinentia: nature complexiones conficiunt.

e

Si et color per circuli quadrantis discretio. Nam inter omnes
 ac terre cardinem color rubeus: hinc ad septimum niger: ide
 ad octimum viridis: quartus est albus. ¶ Preterea et inter
 ipsa domicilia colorum quedam est varietas. Est enim omnes
 ipsius coloris sub albi quem griseus dicunt. Semina extrin-
 secus viridis: tertium et undecimum glauci: cardines rubei:

quintum et nonum albi: sextum et octimum nigri: septimum obscuri.

e

Si et quantarum per circuli quadrantis cimenio. Nam ab
 oriente usque ad oppositum breuitatis a septem usque ad orientem
 longitudinis mensura sumitur. Preterea duo quadrantes ab
 imo per orientem usque ad summum ascendentes et augmen-
 tes duo reliqui contra.

Nunc exponendum videtur ut quaternarij
 numero quod plurimum re
 rum partitiones nature seriem sequunt. Quatuor sunt mo-
 di plage vento: um acies: anni tempora signorum circuli que
 partes omnes complexionis etates dici noctis que quadrantes.

E quibus prima oriens subsolanus cum vitro socio. Uer ab oriente ad 6
 ab oriente ad summum signis adolescentia primus diei noctisq; quadrans.
 Secunda meridies auster cum geminis complicibus. Estas a 9 ad 12 a
 summo ad occidentem colera iuuentus: secundus utriusq; quadrans. Tertia
 occidentem fauonius cum socijs. Autumnus a 12 ad 3 a septimo ad quartum
 melancholia utriusq; status: tertius utriusq; quadrans. Quarta septen-
 trio boreas cum fratribus hyems a 3 ad 6. A quarto ad orientem regina se-
 nium: quartus diei noctisq; quadrans.

De quadrantibus diei et horarum.

Divinum celestis conuersationis quadrantium et ho-
 rarum exponenda. Due sunt enim mundane
 lucis conuersiones nocturna atq; diurna quarum altera per
 alterius. Est autem et totius accidentia partibus accideret. Ut
 ergo quadripartitus est annus sic et diem sic et noctes totius
 mutatione quaternaria mundi natura discriminant. Singulas
 autem anni partitiones trina interualla subdistingunt principium medium
 finis: que quater sumpta duodecim anni menses consiciunt. Sic igitur diei
 noctisq; quadrantium ternaria spacia duodecim horas diei totidemq; noctis
 horas complent: suntq; simul omnes viginti quatuor: itaq; tam diei q; no-
 ctis: ut uer acutus nature sanguinee: secundus est iue nature: tertius autumna-
 lis: quartus frigidus et humidus.

Restat ut dierum atq; horarum dominos ordinem.
 Ut enim anni tempora quadrantium circu-
 li temporisq; duodecim subdiuisiones duodecim circuli par-
 tium crant: sic dies eorundem subdiuise partes quas horas do-
 minis stellarum dominij esse conueniebant. Unde ut septem
 crant stelle circulum percurrentes sic anni dierum numerus
 per earum ordinem reuertens per septimanas diuisus est. In gemino ergo
 stellarum atq; dierum ordine ut inter dies ab eo rectissime exordium sumi-
 tur: quem primum nascentis seculi diem indozim et perlarum memoran-
 titiquitas docet: sic inter stellas ab ea cuius auctoritati diei minus iniunctum
 erat rectissime exordium sumptum uidetur. Sic ergo septem diebus eb do-
 made inter septem stellas distributis que sui diei prime hore singulariter
 dominatur ceteris persequentium numerum imparticipant assumetes par-
 tes quotiens ad prime dominum reditur ordine: ut prima feria quam vul-
 gus dominicum uocant diem: primaq; eius hora singulariter est: secun-
 da primonio: tertia tertia: quarta quarta: sexta sexta: septima septima: octaua octaua: sicq;
 deinceps ut transfumeratis. 12. horis sequentem diem: tertium accipiat:
 atq; in hac prima diei hora ad ortum incepta noctis ad occasum. Quod
 romani intelligunt: singulos dies a dominis cognominauerunt: que nomi-
 na latina lingua per paucis commutatis hodie usq; seruat.

Incipit liber septimus

Septimi libri capitula nouē **C** Primum de proprietatibus stellarum et habitu substantiali. **C** Secundum de affectione earum a \odot . **C** Tertium demonstratus earum per quadrantes circuli ac domicilia pariter et quantitate corporum stellarum. **C** Quartum de constellationibus ac constructionibus qualitatum stellarum simul quod fortior quod debilior. **C** Quintum de respectuum stellarum applicatione et separatione ceteris scilicet id genus habitudinibus. **C** Sextum de fortuna stellarum fortitudine et debilitate atque infortunio eorum et corruptionibus. **C** Septimum in extrab-

bendis stellarum radijs iuxta ptolemeum. **C** Octauum de annis firdaried stellarum simul et damnis earum maioribus medijs et minoribus. **C** Nonum de naturis stellarum septem et proprietatibus ducatum per vniuersa rerum genera.

C De proprietatibus stellarum et habitu substantiali.

Uemadmodum inter initia sexti libri dispositum est cum ea particio vniuersales signorum ducatus continentur huius voluminis scries vniuersos stellarum ducatus ordine prosequet. Cum enim in predictis nature stellarum ac substantialium quantitatibus differentie exposite sint: prius erat diuersas earum habitudines ad diuersorum rerum habitus et accidentia ducetes investigari. Suntque itaque diuersae suae cuiusque proprietate ac substantialis habitudines ad ascensus in circulis suis vel descensus vel medius inter virumque cum motus ad luminis augmentum siue detrimentum aut medium inter virumque tum septentrionalis tum australis ascensus siue descensus. Deinde incrementum numero incrementum computo siue detrimentum aut medium inter virumque Tum latitudinis quantitas tum nulla postremo quibus vicissitudo inter diem et noctem sibi aut extra. **C** Ascensus stellarum in circulo centri est inter stellam et absidem eius circuli minus 90 gradibus idque et cursus et decrementum altissima atque tardissima in puncto absidis contra vero in oppositis nam medium in medio. **C** circa gradus nonagenos inter eadem ad eundem modum et luminis quantitatem inter augmentum et decrementum inuentis visum metit singulas inter circuloque sublimationes et depressiones pendens his accedit quantum et retro gradationis circuli per quadrates suos inter huiusmodi motus adiciunt: excepto quod non omnibus idem est motus. Nam superiorum stellarum lumen admodum lune quantum a sole recedit augmentant quantum accedunt diminuant. Incrementumque siue decrementum numero viget. Inter duos ordines numerus ad rectitudines stellarum perpendit quorum primus a 10 usque ad gradus 180 crescit. Secun-

dus a gradibus. 180. vsqz ad. 360. decrefcit. Incremento cōputo q̄ diu recti-
 tudo medio stelle additur decrementū q̄ diu detrahatur. Idē in operis fine
 medio vero q̄ diu nec addit quicq̄ nec detrahatur q̄ cum fupioribus stellis ac-
 cidit: dū pariter in viā solis fiunt. Erunt quidē aut in eodē puncto cum sole
 aut in oppofito. Inferioribus autē quotiens recto solis loco de medio vtri-
 usqz dempto aut 100. aut. 180. gradus relinquitur iungit siue rectitudine pari-
 ter in eodē cum sole puncto reperiunt. Notus autē augmentū inferioribus
 q̄dem stellis q̄ diu plus medijs suis inc. dunt decrementū q̄ diu minus me-
 dium est equaliter. Inferioribus autē q̄ diu plus sole currunt augmentum est
 q̄ diu minus decrementū: medium inter tum equaliter. ¶ Scie. iduz vero
 quotiens stella. s. bigzigit pefarum aut indoꝝ collocati in primo aut quar-
 to fui circuli quadrante rep. riuntur tarde dicunt. In tertio aut 7 secundo ce-
 leres quorum plus si alcdager meca scōm si alcdager albana tractatur que
 in translatione zigil alchvarebin sufficienter cyposuimus. Septentrionales
 sunt stelle a sui queqz draconis capite vsqz ad caudam a cauda vsqz ad ca-
 put australes. Quarum maxima latitudo medio inter caput 7 caudaz. Ad
 ipsum vero caput 7 caudam nulla habet stellarum. i. vicifitudo. Habiles
 est vt stelle mafcule die fuperius nocte inferius veniferiū obtinentes pari-
 ter 7 signa mafcula possideant. femine cōtra p̄eter mariem quem uox tem-
 perat. Est enim 7 hoc quoddā virtutis earum adminiculum.

De affectione eorum a sole.

Einde sunt q̄daz affectiōes stellarū ex sole accidētes
 singulis iuxta q̄ accedāt ad solē 7 recedunt.
 Un̄ est q̄ fupiores stelle a cōiunctionē solis vsqz ad oppositi-
 nē dextre dicunt. Inde adiunctionē siniftrę. Inferiores vero a
 cōiunctione solis retrograde vsqz ad primā stationem hinc
 ad coniunctionem directe dextre tamen ad alterā siniftrę. Lu-
 na vero a coniunctione vsqz ad oppositiōē dextera inde ad coniunctionem
 siniftra. Sunt itaqz fuperiorū stellarū affectiōes huiusmodi. 16. Prima est
 coniunctio cum sole quam zāmi dicunt in eodem puncto atqz altrinsecus in
 fra puncta. 16. quoniā quantitates circuli solaris punctoꝝ quidem ad mi-
 nus 32. ad maius. 33. quez infra terminum: qz stella in corde solis dicitur ea
 coniunctio fortunata est hunc terminum excedens ad secundam affectiōē
 migrat que est adustio. In saturno qz ioue vsqz ad decimum peruenies his
 gradibus a sole elongatus tertia passio fufcipit que est sub radijs tantum:
 vnde iam liberari incipiunt 7 vigorem recuperare: hic enim iam maiorum
 eis annoꝝ potentia redit 7 maioris duxturie q̄ in genēie tractatu expla-
 nauimus peruenit autem hec in Saturno quidem 7 ioue vsqz ad. 15. a sole
 gradus. In mare vsqz ad. 18. a quibus terminis in quartaz transēntes de
 incēps orientales sunt 7 fortes. Que quamdiu infra tres primas affectio-

nes morantur: perfica lingua kenezduria nuncupantur. Ab his itaq; termi-
 nis quaquā he stelle orientales sunt: non tamen videmus eas statim appa-
 rere. T. omnunq; enim vel ante per quedam climata plerūq; vero longe post
 diuersas terrarum partes apparent. Sed hinc dicimus eas orientales esse vt
 exūis iam solaris corporis viribus sole pcedente relictas: ab his igitur vt
 pcedimus terminis in quarta iam affectione cor: 7 anima orientis dicūtur
 app. renas libere 7 fortis: idq; vsq; ad. 60. a sole gradus quotta est exago-
 ni quantitas. Ab hinc vero in quintam migrantes orientales debiles dicū-
 tur vsq; ad. 90. a sole gradus: quotta est tetragoni quantitas his peragratis
 non iam orientales dicuntur. Deinceps etenim ex quo sol oritur he in qua-
 drantem occidentalem decedunt que sexta affectio est post orientalem di-
 cta vsq; ad primam stationem pueniēs que quotta fuerit tota est. 7. affectio.
 Unde ad oppositionem. 8. T. ona est oppositio perfica lingua keu: cum ka
 bala: aqua ad secundam stationem. 10. que. 11. est. 12. est directio. Secundus
 tetragonus 13. que ad occidentem declinans dicitur. Ex quo namq; sol occi-
 dit he a medio celi occidentem versus decedunt. Secundus exagonus. 14.
 inde. 15. qua primum saturnus quidē 7 iupiter a sole gradibus. 22. accedūt
 Mars vero. 18. sub radijs tantum meliori tantum a. 7. que in gradibus oc-
 cidentis dicitur vsq; ad. 15. a sole gradus perueniens: vnde. 16. sub radijs
 tantum meliori iam fortuna destituta: iam enim vix minores annos tribuit
 7 duxturiam. In saturno quidem 7 ioue vsq; ad. 6. a sole gradus. In mar-
 te vero ad. 10. Postrema est adustio vsq; ad coniunctionem que due perfi-
 ca lingua ker: rici tagib nuncupantur ¶ Inferioribus. 16. Prima est camini
 ni quantitas pcedite: deinde vsq; ad. 7. a sole gradus. Secunda orientem
 versus a sole retrogradando: que adustio est nisi latitudo intercedat. Vene-
 ri siquidem nonnunq; pterer alias accidit: vt ex eodem cum sole gradu vi-
 deatur: latitudine faciente: que tota quidem graduum. 8. puncto: um. 56. iu-
 xta q; Ptholomeo visum est. S. c. itaq; nequaquam adusta dici potest ve-
 nus imino apparēs: dum a sole plus. 7. gradibus distet licet longitudine q;
 in eodem sunt gradu. Tertia vero est sub radijs tantuz a. 7. gradibus vsq;
 ad. 12. a sole qua iam vigorem recuperantes: 7 maiorum annorum sunt 7
 maioris duxturie: hinc orientales in quarta vsq; ad secundam stationē: que
 quinta est. Sexta est discreto vsque ad. 21. a sole gradus octaua est adustio
 vsq; coniunctionem que nona est. Decima est adustio occidentalis vsq; ad
 gradus. 7. Undecima sub radijs tantum vsq; ad gradus a sole. 15. Duode-
 cima est directio. Decimatertia prima statio. Decimaquarta retro gradatio
 vsq; ad. 15. a sole gradus. Decimaquinta sub radijs tantuz vt ante. Decima
 sexta adustio vsq; ad primam. ¶ Has itaq; stellas a cōiunctione solis oriē-
 talis retro gradat Post retrogradationem vtre vsq; ad. 12. a sole gradus.
 Inde vsq; ultra solem. 15. gradibus. Inde ad coniunctionem. ¶ Luna quo-
 q; 16. a sole mutatur aff. ctiones. Prima est camini altrinscicus infra. 16.
 puncta cum sole. Secunda adustio vsq; ad gradus. 6 infra quem terminuz
 nullatenus videri potest. Transactio vero statim nonnunq; in recto circulo.

Tertia sub radijs istum vsq; ad gradus. 12. In quarta vsq; ad robedan q; est ad gradus a sole. 45. In quinta vsq; ad primum tetragonum. In sexta vsq; amphiarion q; est ad gradus a sole centumtrigintaquinq;. Hinc vsq; prope ad oppositionem. 12. gradibus. 7. Unde. 8. vsq; ad oppositionem. Nona est oppositio. Decima ab oppositione vsq; ad gradus. 12. hinc. 11. vsq; ad secundū luminis quadratē: vnde duodecima vsq; ad secundum tetragonum: a quo. 13. vsq; ad secundum luminis quadrantem vsq; inde ad 12. a sole gradus. 14. vnde. 15. sub radijs tantum vsq; ad. 6. gradus postrema est adustio vsq; ad primam. Harum igitur affectionum diuersi sunt ductus quos in locis suis exequemur.

¶ Demonstratus eorum ex quadrantibus circuli ac domicilia pariter et quantitate.

Nanc etiam quid ex quadrantibus circuli stellis accidat exponi conuenit. Quod quadripartitus reperitur locus in cardine locus in ascendente locus in remoto locus in aduerso. Omnis autē stella in quocunq; fuerit circuli loco certa alitrisecus quantitate corporis sui virtutem pretendit. Est itaq; solaris corporis virtus inter virāq; partem ante et retro quindenoꝝ graduum: lunaris duodenoꝝ: saturni et iouialis nouenozum: Martis corpus inter vtrāq; partem octenis gradibus veneris et mercurij alitrisecus. 7. et cetera.

¶ De constellationibus ac constructionibus qualitatum stellarum.

Conuentus stellarum quas constellationes dicunt pluribus ac diuersis modis sunt. Conueniunt enim planete tum bini tum plures nunc corpore nunc radijs at cum in eisdem signis tum in eisdem signozum partibus. Eozūdem nunc singuli plures fixarū etiam quibusq; iunguntur: iungunt etiam capitibus et caudis oraconum taluozum q; alienozum iunguntur etiam partibus per circulum. Coniunctio nis quidem terminus infra gradus. 15. firmioris ductus infra virtutē stellarum corporum graduum numeros vtralibet parte. Cum enim conuenientium altera infra virtutē alterius corporis extiterit nec illa in huius minus firmum vt saturnus cum luna in vno signo infra gradus. 12. nec dum infra 9. Cū igitur vtrāq; intra alterius corporis virtutem si pariter in eodē nunc termino fuerint ductus oratio firmitus quanto conueniunt firmitus quanto separantur debilitus quousq; de eodem signo exeat. Nam si in diuersis signis vltra eosdē terminos consistant: nō tantum coniuncte dicuntur propter signozum diuersitatē: sed altera infra alterius virtutē tenuē coniunctim ductus signa. fixis autē signis nulla per se corporum est virtus nisi quāta planetarum est eis conuenientium alteram alterius naturā ac propriam cuiusq; virtutem inficere et corrūpere: vt coniunctis tertius quidam affectus extraneus perducatur. Idq; copiosa similitudine approbant quē admodum limpha vno permixta: vt ipsum infrigidet naturā eius inficiens corrūpit sicq; con-

uerso multaq; his similia. Nos autē q̄ licet id q̄ ita sit: vt vtrūq; alterius at-
temperet: non tamen suam cuiusq; naturam prozsus interire vini calorem:
aqueie humorem: licet nō integrum nec adeo calidum sicq; in ceteris confe-
ctionibus. ¶ Est et aliud q̄ hec inferiora corpa liquida permixtione quidē
vbi alterū alteri inseritur sese nimirum inuicem inficiunt et corrumpunt. Ce-
lestia vero corpora cum iungunt: q; longe abinfcem distant nequaquā se ita
corrumpunt: sed in natura sua ac virtute propria virtutes suas vicino coici-
unt se inuicem miscent. vnde motu cōmuni ac permixtione tertium quēdaz
affectum vtriusq; nature cognatum gigni necesse est. signi natura lociq; cir-
cularis affectione pariter et stellarum affectu cooperante quos effectus anti-
quitas per diuersos tractatus exequitur. ¶ Sunt itaq; stellis coeūibus ge-
mine habitūdines prima qualitātū permixtio: secunda alterius supra alte-
ram potentia. Qualitates sunt calor frigor humor siccitas. Qualitātū per-
mixtio quinq; partita. Prima in proprietate nature. Secunda in ascensu: et
descensu per circū ex centro. Tertia in natura loci. Quarta in affectione ex
sole. Quinta in accidenti ex quadrātibus circuli que in quarto libro expo-
suimus. ¶ Alterius autē super alteram potentia triplex que nāq; absidi sue
propior qui septentrionalis ascendēs. Cuiq; septentrionalis latitudo maior
ipsa obtinet atq; hic in coniunctione stellarū tm speculari conuenit. Cetera
nāq; q̄ absidū q̄ digressiōnū circulis caret. Cūsum ergo est eis q̄ ratiōabili
speculatione celestiu effectus indagantur. Saturni quidem et martis cōuen-
tus qualitates eorum contrarie coeuntes temperiem consciunt vtriusq; siqui-
dem gemine qualitates quarum altera immobilis altera facile mutabilis: vt
Saturnus frigidus siccus interdū tamen frigidus humidus: mars calidus
siccus interdum calidus humidus: vt in quarto libro expositum est Si ergo
conuentus eorū in signo igneo fuerit calor martis exuperat interreo frigus
Saturni vtrunq; siccitas valida. In aqueis et aereis siccitatem humor exu-
perat alteraq; martis calor alteraq; saturni frigus moderatur. ¶ Ad eun-
dem modum affectiones eorum a sole ordinantur. Nāq; ex quo a sole sepa-
rantur vsq; ad primāz stationem aeream nullam contrahunt vim vsq; ad
oppositionem solis igneam: vnde vsq; ad stationem terream. Aqua vsq;
ad solem aqueam hunc ordinem et quadrantes circuli quantum in ipsis est
mutantur. Quotiens igitur ita iunguntur vbi vtraq; qualitas temperetur
cōiunctionis ducatus ad finem beatuz spectat. Cum vero vt altera tantum
minus. ¶ Triplex est igit vtriusq; qualitatis permixtio. Primo vt sit mars
calidus humidus Saturnus frigidus siccus. Secundo vt mars calidus sic-
cus Saturnus frigidus humidus. Tertio vt mars calidus humidus Sa-
turnus frigidus humidus. Cuiuslibet igitur harum trium speciei cōmixtio
fortunata: licet enim et ambo fuerint humidi humor tamen martis calor est
q̄ Saturni frigus temperat: simplex autē alterius tantum vt mars calidus
siccus: saturnus frigidus siccus q̄ cum accidit imtemperata siccitas alterius
calorem alterius frigus imoderate exasperat vt parē temperata coniunctio
minus etiam fortunata sit. Omnem inde huius coniunctionis fortunā huc

In exordijs negociorum seu genezia aut annalibus noxia eorum natura cō
 taminat: vt nec sine labore 7 pena multaq; corporis difficultate crebris: 7
 grauibus animi passionibus seruare queat 7 de cetero plerūq; grauior pe-
 na cōsequat. Oportet autē 7 in hoc 7 in omni cōuentu vt ducatur certior fi-
 at prepotentem qua ratione dictum est dinoscere inter omnes vere hos qui
 apud solem sit conuentus singulari quod dā priuilegio exceptus est. Om-
 nem etenim stellam sibi coniunctā p̄ter zami adurens 7 corumpit 7 debi-
 litat. Ac stelle quas plurimum adustio ledit sunt luna venus. vt enim ex fri-
 gido humore teneram p̄traxere naturam sicco solis seruoze nature sue proz
 sus inimico citius vel grauius leduntur: leuius autē saturnus 7 iupiter: le-
 uissime vero mars 7 mercurius dū directus sit qui fere solaris nature sunt:
 vnde in eo conuentu alias quidem fortiores leuius: alias minus fortes gra-
 uius corumpi constans est. Sic ergo cum mars aut saturnus soli iungun-
 tur vterq; alteri grauis excepto q̄ illis adustio grauior quā illi coruptio.
 Magis autem saturno: post enim cū saturno vtraq; qualitate misceri cum
 marte vero alteri tantum. Cū igitur vtraq; qualitate sol saturno miscetur: 7
 sol saturnum leuiter adurit 7 saturnus solem leuiter corumpit: altera tantū
 grauius excepto q̄ sol semper fortior est hoc si saturno 7 loci natura semper
 iucōmoda fuerit qualis est casus locusue circuli versus etiaz multo grauius
 corumpitur: mars autem soli grauior. Discetur nāq; sol marte vel altera:
 tantum qualitate vel nulla. Inter omnes autem mercurio vt consueto ac fa-
 militari solis adustio minus grauis minime dum directus sit qui dum sub-
 radijs est 7 infortunatus sic paxillum solem ledit 7 fortunatus parum be-
 at. Vtraq; siquidem fortunam aliunde assumens ad solem transfert. Cum
 autem iupiter aut venus siue luna soli iungitur solem quidem beant ipsos
 tamen adustio ledit magis minus fortes p̄ter zami lanam quoq; Satur-
 nus 7 mars coniunctione corumpunt ea tamen discretione q̄ mars in pri-
 ma lunationis medietate. Saturnus in secunda grauius leuius. Item dum
 ipsa grauius dum illi. Cum autem Saturnus 7 Jupiter cōueniunt qui for-
 tior fuerit obtinet. Sicq; inter Martem 7 Venerem 7 ceterarum conuen-
 tus. Nam quotiens 7 plures conueniunt fortissima obtinebit. Sunt tamē
 qui asserunt quotiens Saturnus vtriq; in natura sua fortis conueniunt cō-
 uentum aduersum. Ad quod multā similitudinem adducentes aiunt quo-
 tiens due res: etiam due res iunguntur nō medium aliquod temperari: sed
 eandem naturam augeri: vt flamma flamme limphe iuncta multaq; his si-
 milia. Sic igitur aiunt he due stelle cum vtraq; infortunata sit coniuncte:
 potius infortunium adaugent. Dicimus igitur q̄ corporum que apud re-
 periuntur alia sunt solida alia liquida vtrozumq; habitudines: prima est
 compositio: secunda confectio: tertia coniunctio: quarta commixtio.

C Solidorum igitur vt alia spaciose quantitatis sunt alia diminute. Ex
 spaciofis compositio tertiam edidit figuram: vt ex lignis edi ex diminu-
 tis vero confectio aliam quandam naturam vtriusq; cognatam gnignit: vt
 ex diuersis seminum generibus medium quoddam: liquidorum autem est

alia natura permixtio alia insatiabilis affectus. In his quidem coniunctio: vt ex aqua ⁊ adipe in illis comixtio vt ex aqua ⁊ vino medium quoddam gignitur. Quotiens igitur diuersis generibus coadunatis q̄ inuicem interfecta alterum alterius naturam insicit ⁊ interficit ea comixtio siue conuinctio: terium quoddam producens ex eisdem enim generibus neq; comixtio neq; conuinctio medium aliquod gignens. Verum adiunctio siue aggregatio augmentans: vt aqua aquis flamma flammis coeuntes: vt semina seminibus: radices radicibus sui generis hisq; similia. Quorum quoniaz nihil in supernis accidit neq; enim sese contingunt nec inuicem interferuntur: vt ad aliquid agerent verum ex legitimo coitu cum contrarie qualitates miscantur ex alterius frigore alterius calore sicq; p̄uerso temperari necesse est.

¶ De applicatione respectuum stellarum ⁊ separatione ceterisq; id genus habitudinibus.

Stellarum habitudines alij specialiter ordinantes numero variant sic enim Albumasar cū alibi. 25. scribat hic. 17. nos autem tullij nostri memoꝛes nō posito genere in eadem partitiōe speciem numerare cōsueuimus cas. 18. generali complexione enumerauimus specialiter: vt mos est ordine sub diuidētes respectus applicatio separatio: paritas: solitudo: alienatio: translatio: collatio: prohibitio: collectio: reditio: cōtradictio: impeditio: euasio: interceptio: compassio: remuneratio: receptio. **¶** Respectus stellarum est inter domicilia sup̄positis figuris discerninata bipartitus. Sinister quidem ad tertium quartū quinquum. Dexter ad. 10. 9. 8. Sextus per diametrum opponit respectus quidem est de signo ad signum validissimus tamē de gradu ad gradum per gradus equales figurales proportionaliū artium cōtinentes. **¶** Applicatio est leuis ad grauem dum grauis plurium sit graduuz. Est autem primo loco bipartita co:poꝛe videlicet respectu: co:poꝛe quidem in eodē signo quam coniunctionem vel conuentū dicimus cuius virtus seorsum tractari debuit. Applicationis respectiue quedā sunt species quas: vt de ipsa generaliter tractatū fuerit loco suo exequimur. Quotiens. n. ex domicilijs sese respiciētib; leuis ad graue accedit non coeque est cōiunctio: sed nature quedam comixtio coniunctione debilioꝛ. In viro libet igitur genere q̄ diu leuis ad grauez a terminis constitutis applicatio est ex quo transierit separatio. vis equidē applicationis cōiunctiue a. 15. gradibus respectiue a. 12. debilis tamen quousq; applicans in eundem terminū perueniat aut infra dimidiū vtriusq; co:poꝛis virtutem. **¶** Quod genus ligon dicit a qua dum separatur in eius virtute est q̄ diu non applicatur alij in eodem signo magisq; infra dimidiaz eius co:poꝛis virtutem: licet enim vel ad plures vna que libet accedat cui propior est ei accedat dicitur. Nā ligon si in fine signi fuerit dimidiū eius virtutis sequētis signi est. Nec aliter in principio signi excepto q̄ ea virtus non adeo valida propter signozum diuersitatem. Quotiens vero duobus in eodem pun.

to consistentibus tertius vñ delibet applicat ei primum ligari dicitur in cu-
 ius pluribus extiterit dignitatibus deinde secundū. Sic etiam quoties due
 ex eodem puncto vñ applicant ea primum ligatur que plurimum testimoni-
 um affert. Cum secundus in hoc genere dñs termini precedit contingit non
 nunq̄ vt solitarie alicuius in fine signi corporis virtus in sequenti signo ra-
 dijs alterius excipitur sitq̄ mixtio debilis nō tamen applicatio quousq̄
 in respectu transitus fiat. Omnia que dicta sunt in coniunctione quidem fir-
 miora sunt: magis autem dum naturalis fiat commixtio in vtroq̄ genere.
¶ Utriusq̄ ergo generis gemine sunt species in longum ⁊ latū. In longum
 quidem nunc directe nunc retrograde in modum quo exposuimus. Latitu-
 dinis triplex est subdiuisio prima quidem: vt sit coniunctio in eodem gra-
 du eadem latitudine eadē parte q̄ genus alterius eclypsim parat necesse est.
 Secunda est oppositio vt altera ad septentrionem ascendente altera ad septen-
 trionem descendente aut ecōuerso eadem vtrunq̄ latitudine sitq̄ in austro.
 Tertia est sexquupartita inter binos exagonos tetragonos trigonos altera
 ad septentrionem ascendente altera ad austrum descendente aut ecōuerso. Ea
 discretione adhibita ne extrema applicantis latitudinorū sit presente alte-
 rius latitudine. Ad quam cū peruenit ligatio est ex quo transierit separa-
 tio. Excepto q̄ non statim virtutē illius exiit q̄ diu scilicet in eadem parte
 fuerit quousq̄ altera ascendente altera descendente incipiat vel conuerso.
¶ Est ⁊ aliud generis artificium vt respicientiū videlicet stellarum septen-
 trionali latitudine loco suo adiecta latitudine vero australi loco suo de-
 tracta inter reperta loca duo longitudo colligatur. Que si fuerit graduum aut
 60. aut. 90. aut. 120. exordio numeri a leuiori sumpto ligatio est. Si minus
 applicatio si magis separatio: pōt etiam vna quelibet pariter alteri logo al-
 teri lato applicari. Unde diximus de fugiuiuo si luna inquit Joui longitu-
 dine: marti latitudine ligata reperit q̄ marti consequendū iudicat: q̄ Joui
 non ledendū: firmitus vero vni vtraq̄ applicatione ligari: magis ex aliqua
 recipientis dignitate: vnde applicatio nis respectui quatuor sunt species do-
 num: nature donum: virtutis donum: gemine nature donum: consilij donū:
 nature est applicatio ex aliqua recipientis dignitate. Donū virtutis est ap-
 plicatio ex aliqua applicantis dignitate. Donum gemine nature est applica-
 tio pariter ex vtriusq̄ dignitate. Donum consilij quelibet alia firmior: ami-
 ce figure natureq̄ commixtione firmissima cū receptione. **¶** Paritas ligatio-
 nis vim imitatur naturali quadā adæquatione non respectu qua doctissimi
 astrologi in secretis rerum vsi reperiuntur. Vulgares vero nihil huiusmo-
 di intelligentes nec aduertisse videntur. Est autem bipartita intra gradus si-
 gnorum equaliter orientium signorūq̄ equalium dierum qua ratione com-
 pos ⁊ consors inuenit stella in primo V gradu stelle in vltimo X quarū
 altera ei que in fine MP altera eius in principio ☉: sic ea que in. 20. V ei que
 in. 20. X: sicq̄ ei in. 20. MP: similiter ea q̄ in fine V ei que in principio X: sicq̄
 ei que in principio MP: sicq̄ deinceps ad hūc modum. **¶** Solitudo est quo

tiens stella post separationez nulli in toto signo applicat. ¶ Alienatio est cum per totum signum omni respectu caret quod sepius accidit cunque accidat ducenda est stella per terminos & dominos more applicationis tanquam ligata cuius in cuiusque termino fuerit: sicque per ordinem. Quod artificium & in solitudine nonnunquam adhibendum est videlicet non satis comixtis separata longius dimisse vires exiit necdum alij applicans. ¶ Translatio ab vna ad aliam cuius due partes. Altera vt eadem stella inter duas ab altera separata alteri applicet altera: vt cum leuis graui applicat grauis alteri applicet. ¶ Collectionis due sunt species quarum altera collectionem: altera translationem imitatur. Illa siquidem vt sint due auerse ab inuicem vnam respicietes vel ei applicantes. Illa vero quelibet circuli locum respiciat cui conferat. Nec autem vt inter orizontis negocij quod dominos ab inuicem auersos aut separatos quelibet alio ex vno alium respiciens vel applicans conferat. ¶ Prohibitio bipartita altera vt sint tres vel plures in eodem signo per diuersos gradus grauis in pluribus. Nec ergo que media est altera prohibet ne graui applicet quousque eam transeat. Altera vero ex parte respectus vt cum de duabus stellis in eodem signo altera applicet alteri: sic eidez pariter eminus alia respectu applicans que si in paucioribus vel equalibus fuerit gradibus eam corpore accedens prohibet quousque graduum numero superet. ¶ Reditio quoque ex duobus sumit locis. Altero vt cum stelle sub radijs existenti applicatur. altero cum retrograde vtrunque siquidem applicantis consilium reicit. Est igitur huiusmodi reditio tum salubrum tum aduersa: ac salubris quidem triplici modo perpenditur. Primo quidem vt sit applicationis receptio. Secundo vt vtraque in cardine aut post cardinem applicansque directa. Tertio vt licet recipiens remotus applicans solum in cardine sit: aut post cardinem: hic itaque recipiens quidem quod corruptus est & remotus. Rem quippe quantum in ipso est inficit. sed quia reddit ipsi quod conferebat. Ille vero liber & fortis cripiens rem ad effectum producit. ¶ Aduersa vero duplici modo. Altero vt sit duplicans remotus. Alter autem in cardine aut post cardinem. Hic ergo quoadocumque confertur redditur. Ille vero debilis rem quidem alter parat: alter deinde inficit: altero vt sint ambo remoti vel adusti siue retro gradi. quod cum acciderit res omnino negatur. ¶ Contradictio est vt cum stella stelle applicans antequam perueniat retrograda sit. Id enim est firmata negare. ¶ Impeditio est vt inter tres stellas quarum grauior in quolibet gradibus: leuio: in pluribus: leuissima in paucioribus: que dum graui applicare parat: anterior illa retrogradatio grauem transeat. Hic ergo applicantem impediri necesse est. ¶ Euasio est cum stella stelle applicat que antequam perueniat illa insequens signum transiens alias vicinior: respectu inficit. Id enim est prius consilium annullari. Interceptio tripartita est primo quidem: vt sit stella parans applicare stelle A qua in secundo signo stella que retrogradando antequam illa perueniat huic iungatur sicque applicans lumine intercipit. Secundo vt sit leuis graui applicans: illa vero grauiori antequam transeat &

teus ad ipsam perueniat. Signum ergo est in re quesita aliud puenire. Ter-
tio autem applicet stella stelle equali negotij domino : aut ipsi equalis illi.
C Compassio est cum stelle in casu suo: aut precipito posite stella amica de
aliqua dignitate eius applicat: aut ipsi illi q̄ sit psequenter in proximo ad
eundem modum conuersio fiat idem q̄ remunerationē dicimus. **C** Recep-
tio est cum stella stelle applicat vt vel applicans in recipientis sit dignitati-
bus: aut recipiens in applicantis: firma quidem de domicilio aut principa-
tu de ceteris debilis: nisi pluribus simul: de quo genere est receptio ex respe-
ctu siue applicatione aut ex amica figura aut ex prima ⁊ secunda signorum
cognitione quas superius tractauimus: Sic etiam fortunata sese inuicem re-
spiciunt: sic infortunia duo coniunctione tantum aut amica figura. Est itaq̄
receptio quedam alia fortis: alia debilis: alia mediocris. Fortis quidem in
ter ☉ ⁊ ☽ omni ex loco preter oppositionem: que cum ex dignitatibus for-
tissima est: eiusdem generis est receptio apud ♁ ex ♀. Mediocris vero ex
singulis dignitatibus de primis duobus generibus: de ceteris vero debilis
nisi pluribus simul vt dictum est: ex horuz oppositionis remuneratio sumit.

C De fortuna stellaruz fortitudine ⁊ debilitate atq̄ infortunio.

E his habitudinib⁹ quaterna stellaruz affectio pcedit:
fortuna: infortuniū: fortitudo: debilitas. **T**ū ⁊ ☽
ipedimenta. fortuna stellaruz est: vt sint fortunatis p̄iuncte
aut amica figura respecte infortunijs auersis aut inter fortu-
nas similiter medie aut zani aut in amico ☉ respectu siue
In felicis motus atq̄ lumine crescētis: aut vt sint in dignitati-
bus suis aut gradibus lucidis recepte: aut saltim subarthe: vt mascule in si-
gnis ac gradibus masculinis die super terrā: femine contra aut sint in digni-
tatibus fortunarum. Nam ⁊ fortunarum fortuna est esse in dignitatibus lu-
minum itaq̄ fortuna stellaruz tripartita multiplex plenaria diminuta: mul-
tiplex quotiens ex huiusmodi comoditatibus plures conueniunt: vt ♁ in
♀ dupla qui si pariter ⁊ in termino suo fuerit tripla: sicque simul in oriente
quadrupla. Plenaria in domicilijs melioris figure: vt ♄ in aq̄rio: ♃ in ♁
♁ in m ♀ in ♄ : ♁ in ♀: diminuta in alteris. **C** Fortitudo stellarum est
ascensus ad septentrionem: aut esse in septentrione. Ascensus in circulo ex
tento motus augmentum: tum vt sint in statione secunda: tum extra adu-
sionem directe: tum vt cardine aut post cardinem. Superiorum quoq̄
stellarum: vt sint orientales ⁊ in orientalibus circuli quadrantibus. ☉ ibi
dem pariter: ⁊ in signis masculinis preter ♄. Inferiorum autem vt sint oc-
cidentales: ⁊ in occidentalibus circuli quadrantibus. **C** Debilitas stella-
rum est casus exitium exilium magisque cum solitudine applicatio ad re-
trogradam aut corruptam: prima statio retrogradatio sub radijs: tum
vt sint in gradibus obscuris nature recepte: aut in oppositis Darzebe

descendente ad austrū aut esse in austro descendere in circulo excentri motus decrementum remotio 7 auersio. **T**uz via pusta a 20. vsq; ad 10. m. Superiorum quoq; trium vt sint occidentales 7 in occidentalibus circuli quadrantibus ibidem ☉ p̄ter nonum sed in signis semineis. Inferiorum autem vt orientales 7 in quadrantibus circuli orientalibus. ¶ Infortunium stellarum est vt sint infortunij coniuncte aut oppositione eorum sine tetragono aut trigono vel exagono: aut sint termini infortuniorum seu domicilijs aut superemineant infortunia vt ex. 10. aut. 11. a stelle loco eiusq; nec recepit infortunio. Tum vt coniuncte ☉ aut in tetragono eius siue oppositione peiusq; infra. 4. gradus. Tum vt capitibus draconum suorum aut caudis iungant aut capitū draconis: aut caude idq; infra. 12. gradus. Sunt qui caput de natura augmentatiua iudicent: cōuenientibus itaq; fortunatis fortune addit: infortunij iunctis infortunio. Cauda vero natura diminutiua: minuit itaq; tam de fortuna q̄ infortunio vtrolibet genere iuncto. ¶ Postremum est obsessio infortunium. Est autem bipartita. Pr̄mo quidem vt sit stella in quolibet signo vtrūq; vero in eodem signo infortunij aut corpus aut radij aut ab infortunio separata infortunio applicet. Secundo vt sit stella in signo quolibet pariterq; infortuniorum alterum in secundo alterum in. 12. quod genus signi potius est. Si enim nec insit stella fueritq; vel oriens vel aliud quodlibet hoc modo affectū obfessa dicitur. Vtrolibet igitur in genere si vel ☉ vel fortunate respectus p̄opius. 7. gradibus interuenit eripit magis p̄opriuz domicilium huiusmodi quasi obfessio si infortunata fuerit summe fortunata. ¶ Impedimenta.) seu corruptiones singulares vnde sunt. Pr̄ma est eclipsis validissima in signo radicali seu in trigono eius aut tetragono eius. Secunda sub radij. Tertia inter ipsam 7 oppositionem ☉ minus. 12. gradibus. Quarta cum est obfessa inter duos malos. Quinta vt sit cursu vacua. Sexta quando est cum cauda draconis. Septima cū est in australibus signis magisq; descendēs. Octaua in via pusta. Nona in fine signorum. Decima cum minus medio suo motu cedit. Undecima in nono ab oriente.

¶ In extrahendis stellarum radijs iuxta Ptholomeum.

Mextrahendis stellarum radijs multa diuersitas per diuersos tractatus inuenitur q̄ albi. Nam hic Ptholomeū elegimus cuius ipsa hec verba. Quotiens inquit trahendi sunt stellarum radij discernendum pr̄mū est locus stelle inter circuli quadrantes qui si inter celi cardinem 7 oriens reperitur obseruatus assumetur: locus stelle ex circulo recto pariter 7 medium celi ex eodem circulo quo facto diminuetur is medij celi gradus de eo stelle gradu quodq; remanserit diuidetur per partes hore gradus stelle vnde hore stellarumq; puncta colliguntur eaq; est distantia stelle a medio celi. Quod si stella sit inter oriens 7 terre cardinem: summum recti circuli detrahatur de stelle gradu eiusdem circuli reliquoq; seruato assumptæ partes hore gradus stelle per senarium multipli-

cabuntur: producta q̄ summa de reseruato reliquo diminuetur: quod q̄ remanērit diuiditur per partes hoze oppositi gradus stelle: quor̄q̄ colliguntur hoze sunt hozarum puncta ea est distantia stelle ab oriente. Si autem inter quar. um 7 septimum assumes terre cardinis circulus diminuetur de loco stelle ex eodem circulo residuum q̄ diuidetur per partes hoze gradus opposite stel. e: ea q̄ est distantia stelle a cardine terre. Si enim inter septimum 7 reliq̄ sit cardinem vnum recti circuli detrahunt de loco stelle eiusdeꝝ circuli reliquo notato partes hoze oppositi gradus stelle senarius multiplicabit unde: producta summa de notato residuo dempta reliquū per partes hoze gradus stelle diuidetur: ea q̄ est distantia stelle ab occidentis cardine. Ad hunc modum stelle a cardinibus distantia deprehensa cū extrahendi fuerit radij stelle cuiuslibet figure in sinistram quidem ad exagonuz. 60. tetragonū. 90. ad trigonum. 120. gradus adijciuntur. in dextra vero detrahentur. Cū hec ita q̄ numero introitu facto in circulum rectum quot gradus equales in signo suo designauerit assumuntur deinde loco stelle per ortuz climatis vt ante sinistram. Item ad exagonum quidem. 60. ad tetragonū. 90. ad trigonuz 120. gradus addentur in dexteram vero diminuentur. Cū quo numero in tabula climatis introitu facto quot gradus equales in signo suo demonstrauerit assumuntur. Si ergo vtrūq̄ assumptus equalium graduz numerus in eundem gradum incidit cum gradu eius stelleradij fuerunt. Si vero in diuersos collecta inter numeros differentia per senariū diuiditur: quā tum q̄ diuisio dederit multiplicabitur per horas distantie stelle a cardine: producta q̄ summa duorum locoruz loco stelle per gradus equales in sinistra propinquoꝝ. in dextra vero longinquoꝝ. adijciuntur. Quo ergo numerus peruenerit eousq̄ radij stelle pertungunt. Oppositionis deniq̄ radij per diametrum oppositum significat.

C De annis firdariech stellarum simul 7 de annis earum maioribus medijs 7 minoribus.

Anni stellarum quinq̄ partitio reperiunt. Alij q̄dez sunt firdariech stellarū. Alij sancti magni stellarum anni. Alij maiores: medij: minores. Alij quidem in iudicia seculi. Alij in vitam humanā. Alij in rerum 7 tpum numeros tuz ex virtute cozpoz stellarum: tuz ex varijs per circulos suos metis tuz ex terminis cuiusq̄ aliq̄ atq̄ alijs per circulum proprietatibus certis dimensionibus assumpti quozum ratio plenius alibi tractatur. Nunc autem singuli in hunc ordinem numerantur.

Anni	☉	♀	♁	☾	♃	♄	♅	♆	♇
firdarie	10	8	13	9	11	12	7	3	2
Maximi	1460	260	480	520	465	428	264		

	al 115					
Matores	120	82	76	108	57	79
	al 72					al 66
Medij	39	72	48	66	72	40
	al 69	72				
			al 39	72		
Minores	19	8	20	29	30	12
						15

De naturis stellarum septem et proprietatibus ducatum per vniuersa rerum genera.

Postremo est vniuersi stellarum ducatus per diuersos rerum motus expositio quos in nullo singulari corpore simul omnes reperiri impossibile est: sed partim in hoc partim in illo: sparsim omnes complentur. Consequenter autem singulas tum ex naturali cuiusque virtute: tum ex varijs locorum affectionibus diuersos eorum motus comitantium.

Et quidem natura frigidus siccus nonnunquam accidentaliter humidus obscurus asper grauis fetidus vorax tenax: multe cogitationis firmus memores sibi magni: alijs parui: eius est agricultura: habitatio: terrarum et aquarum rerum dimensio et pondus: fundi partitio: multaque interdum possessio: tum et manu altius pars artificiorum ut cementarij fossiles carpentarij atque id genus tuum summa et egestas nauigia longa via et difficilis longum exilium: etiam prouisus difficultatum et periculorum incurtus: tum fraudes nequitia doli proditio noxia facinorosa abominatio solitudo deliberatio quoque et intellectus: sermo certus et amicitia stabilis: longa prouidentia: tum et regum consules: omnesque malitia iniquitas et violentia captiuitas: cathene compedes carceres damnatio instantia pertinacia perfidia difficilis ira: nec tamen effrenis omnesque boni odium et inuidia. Tum metus angustia dolor penitentia passionis dubitatio. Erroz in volucrum labor: pena lesio funera luctusque funebrii orphani vidui et orbi: hereditates resque antike. Tum senex patres aui proauit eiusque partitio parentes. Tum serui mancipia mercenarij eunuchi vulgus atque hominum genus infame steriles ignauium detractum: corporis partes auris dextra et splen omnesque melancolie genus. Tum malefici fures fossilesque monumentorum et spoliatores: omnesque magice omnesque malefici studium postremo

longa cogitatio: rarus sermo: altus secretorum intellectus: occulta profundo
rum atq; inexhausta sapientia.

♄ Natura calidus humidus dulcis temperat⁹
equus est eius virtus naturalis ac nutritiua corpo-
ra an: mantium sobolifq; progenies magnates et
plati: corporis partes auris sinistra et epar: forme
dignitas: animi nobilitas: sana sapientia et intelle-
lectus: visonum interpretatio: certitudo et veritas
Tum iura leges templa cerimonie religio honestas
fortitudo temperantia iudicia pacifcentia: gratia
vera fides humilitas et obedientia. Accidenter ali-
quando post deliberationem inconsultus rruū ag-
gressus: ac difficultatum incurfus. Tum patientia
deinde vindicta et victoria in omni contentione magnificentiā dignitates re-
gna principatus. Tum spes gaudiū munditiā cōtinentia paritas beniuo-
lentia amicitia liberalitas: animi ingenuitas. Tuz facultates et suffragia: ho-
minum societates: cohabitatio contubernium sermones quoq; dignitates
promissio stabilitas: depositio fidelis hilaris iocundus placidus indulgens
veneri officio et sibi et suis vtilis malum fugiens et bonum appetens prou-
do consilio: graui sermone: et priuatis publicis reb⁹ salubris ac fructuosus.

♃ Mars: natura calidus siccus acutus vehe-
mens atrox: eius est adolescentia vires epar cū
♄ nares cum ♀ corporisq; passiones calide:
tum igni tabula exustio cunctiq; repentini pro-
uentus: reges violenti: inimici inhumani: per-
uersi iudices: iudicia castra regum: clientela ini-
quitas scelera peditio pugna cedes effrenis au-
dacia: stulta securitas: elatio magna tumiditas
iactantia: forme et glorie amor: dissensiones liti-
gia seditiones controuersie p̄dationes oppres-
siones insidia latrocinia: grauis ira: facilis offen-
sa plage vulnera captiuitas discretio: fugiēdi difficultas: timor ac tremor: im-
prouisa festinatio perfidia contradictio turpiloquia: incautus amor: mani-
festa amicitia: promissus impensus piurus dolosus respōsione: et aggressus
promptus atq; ingeniosus fallax inconstans exlex maledicus maleficus:
malignus temporis incompōsitus omnia contaminans: varie cogitationis
in rebz cogitandis: in rerum cōmuratione cōsultra reditur: multi murmuris
et pene desormis inuerecundus incestus spurcus ingratus: p̄gnanti grauis
parturienti inimicus: partui periculosus nō nunq; abortus: causa eiusdem:
et mediocre hominū genus. Tum et p̄cedum custodia iumento: iūq; causa
et procuratio. Tum et vulnerū et lesionū causa plurimūq; chirurgia omneq;

ferarium omne cruentum artificiumq; mortiferuz. Nam eiusdē mortis acerbum duo reliquum magis D & paricipe.

Sol natura igneus temperatus: eius est omnis eorum nitor & claritas vniuersalis vita caput animantis cum animali spiritu atq; oculo dextro. Opinio quoq; & ratio tum mediū zone habitabilis: reges & primates: concilia & cetera hominum: fortitudo: victoria: vindicta: honestas: magnificencia: habitu bona existimatio: ambitio: multaq; auri cupiditas perspicuitas iudicia graue eloquium vicinis noxiuz remotis cōtra sicq; inter hec nunc cōmodus eiusq; hic sublimatio illic degradatio habet leges: iudicia: magistratus intelligentias tum patres & fratres nihil roganti negans. Postrema sunt valida malozū vltio regimen imperiale summe diuinitatis contemplatio.

Venus frigida & humida temperata eius est mulierum genus minoresq; sorores. Tum vestimenta omnisq; cultus ac redimicula euz aureisq; & argenteis ornamentis: tum frequens balneum & ablutio forme quoq; aptitudo gratiosa cū multa facetia amor misce gaudia loci omnisq; instrumentalis melodia cum ipsis ē instrumentis atq; motibus adaptis. Tum sp̄onse cum sp̄salibus: ac thalamis cum triplici iure coniugij simul: eiaz odoza dulcia ac suaui queq; ludi incesseris atq; aleis oia p̄ter studia: amor: lasciuia: dulces que rele: effeminatio: indignatio: fallacta: frequens mendacium ac periuria. Tum vina mella potusque inebriabilis ipsaque ebuctas: luxuria: fornicatio omneq; id genus tum naturalis vltus q̄ cōtra naturam in vitolibet sexu tamq; legitimi q̄ illiciti euz ipsis omnium aucto ribus funulq; omni p̄ole illegali. Tum dilectio nati mutua hominum charitas pietas facilis crudelitas voluntaria receptio valitudo corporis animi debilitas multa carnositas pinguedo cum adipe omnis voluptas diuicie: & oblectamenta eozūq; studioia inquisitio. Tum subtilia mirandaq; artificia: vt egregie picture atq; future cū suis artificibus tum fora & tentoria odorumq; mercature. Postremo scientiarum int̄ctio. Templa deinde legis obseruatio ius equabile.

Mercurius promiscuus ad omnem commu-
 rionis assensum facilis eius pueritia cum maio-
 ribus fratribus multo q̄ pucroz amorē. Tuz
 diuinitatis fides propheticē p̄mone discipline do-
 ctiores cum discipulis ingenium : ratio: eloquen-
 tia: precepta eozumq̄ obseruatio: plena sapiētia:
 sana doctrina : salubris exhortatio arguta dece-
 ptio: probabiles idutiones necessarij sylogismi:
 philosophie ac poctrie studium: plurimumq̄ in
 mathematica: arismetrica : geometrie: ⁊ astro-
 nomie nec sine metrica ⁊ richmica. Tum diuinatio
 num sortilege quo q̄ cum augurijs ⁊ auspicijs preterea grata ⁊ fructuosa fa-
 cundia. Tum libri comēta scribe eozumq̄ officij acuta ⁊ p̄pterea officia dili-
 gens oium sciarū vsus ⁊ exercitatio cū eleganti nouitatis iuentione ac secre-
 toꝝ intellectui soli diuinitati patentij rarū gaudiū rare delicie tenuis volu-
 ptas tum p̄uouidū consiliū: fama: rumores: ambitio magis glorie cāe deinde
 q̄ōnes: tributaria aerea: apporetice questus cū multo sumptu ac falsitate.
 Mercature partines negociationes furta: fraudulentia: maliuolentia: igna-
 uia: inimicitie: timor: seruitus: dubij atq̄ inuoluti affectus obediētia cū sum-
 ma itentiōe ac mitti in alienos dolores cū passione fratruz amorē p̄pulsio le-
 gis obseruatio verax causata ingrata vocis modulario aptitudo in omne
 artificij cunctozūq̄ p̄fectio cōfidenti oium p̄fessio. Postremo suendi: radē
 di: p̄tendi: adapta manus cū suis instris ⁊ artificibus. Nam ⁊ fontium sca-
 turigines amniuz: ocursus aquarum deriuationes.

Frida accēta triterdiū cala ad lunē lucens
 leuis ad oia faciens negocia: formā: gaudiū: fa-
 mā affectās: ei⁹ sunt negocioꝝ inicia: reges ⁊ p̄n-
 cipatus s̄ba euz victualib⁹ affectū p̄secutio itētio
 in scias leges altoꝝq̄ p̄tēplatioez tuz ⁊ carmi-
 nuz vires varij mor⁹ animi studioꝝq̄ in terra-
 rū atq̄ aq̄ruz cōputo ac dimēsiōe debilis tñ sen-
 sus tenuis memoria p̄terea matrone piugra gra-
 uide nutritura ⁊ nutrites m̄fēs auie maioresq̄
 sorozes nū cū mādata fugiūū mēda cū delatio
 assentatio oib⁹ monb⁹ accomoda ⁊ accepta ni-
 hilominus laus cozporum saluti studiosa. multum edax parum venerea.
H ergo stellarum ducatus vt nunquaz omnes simul in vno corpore in-
 ueniuntur sic nec ex vllō loco simplicie stelle habitu per diuersa tempo-
 ra colliguntur.

Liber octauus. 8. habet capitula. **P**rimū de causa p̄tium. **S**e-
 cundū de diuisione. **T**ertium de partibus stellaruz. **Q**uartū de part-
 bus signozum. **Q**uintum de partibus. **S**extum de conuentu p̄tium
Sepimū de duabus p̄tium. **O**ctauum de eozum iuicem intentione.

Dones stellarum ac sydere virtutis rationem totius tractatus series continet postreme partitionis est alius quidem celestis potentie ducatus ac secundaria virtus non in ipsis quidem stellarum aut siderum corporibus sed principalibus ducibus consequenti necessitate sumptis. Quis enim antiquitas in his tribus ducibus concutit primo stellis: secundo ignis: tertio utroque partibus per circulum ordinatis: quorum primi duo animi et corporis vice prima tractant consilia. Tertius more accidentis porum in ascensum succedit quod nonnulli veterum primis omisissis tertij tantum auctoritatem per omnia negocia sequantur. Hermes tamen cunctisque sequaces eius perfarum babilonie atque grecorum astrologi in omni negotio primo stellam naturaliter ad id ducentem cum loco suo. Secundo domiciliuz eius negotij eiusque dominum. Tertio partem negotio attinentum cum loco atque domino suo consulunt eque ut de ceteris conuentum eius cum stellis et respectum ducumque ac transitum metientes. Unde manifesta videtur partis causa si quibus stellaris ducatus ratio constans est idque duobus modis. Primo quidem quoniam stellarum distantie quantitatem ducatus earum inequalitas sequitur ut proprius inter stellas eiusdem ducatus pars. Quod admodum inter solem et saturnum quorum vel ducatus ad status ducatus patrum necessaria visa est ducum distantie dimensio ad perpendicularitas eorum vires omni tempore in omni negotio que prima partium causa existit. Secundo vero quoniam rerum modus quo sydera ducunt non simpliciter aliquo ducatu perpendicularium verum permixtionem duorum aut plurium idem designatum quidem genus frequenter in volucrum atque erorum consequitur ne facile princeps eligi possit quod pre ceteris sequamur aut cum dominorum alter sit diurnus alter nocturnusque sicque alter masculus alter femina hisque similia nec multo alter altero fortior: hic itaque negotij partem educi necessarium est que cum alter virtus testimonia accesserit facile assequendum ducem eligat quoniam ergo hec distantia collecta in quemlibet circuli locum incidat necesse est ex tribus eas principibus oriri constans est quorum duo naturalia firma tertium mutabile ac prima quidem duo sunt inter que sumuntur eorumque primum a quo tertium a quo numerus collectus incipit: verbi gratia ab hac ad illam collectus graduum numerus atque in initio ab orientis gradu aut alium de sumpto per trigenos gradus educias ut steterit partis locus fugit. Quod autem hic numerus ab oriente distat concipitur. Secundo vero quoniam orientis rerum initium preest iure sepius ab ipso iniciandum videtur. Nam quidem interdum aliunde vel ab alio videlicet domicilio aut loco stelle causa est quod ei negotio affinius attinet quapropter ut dictum est: tertium hoc principium mutabile est. Quoniam vero stellarum omnium circuitus zodiaci axe ambit sicque oriens quidem per zodiaci gradus computatur. dicimus enim ut stellam sic oriens in hoc vel in illo huius vel illius signi gradum deducetur non vero per orientium gradus sunt enim de circulo vel recto vel ver-

ticali quorum poli a zodiaci polis alterutra ex parte distant vt est recti circulo distantia sicut Ptholomeo placet graduum. 23. puncto 2. 51.

¶ De diuisione.

Caplm. 2.

His itaq; positis he partes iter principia tractatus z numero z nominibus distinguende videntur. Omnes etenim quas per sarum babilonie z egyptij auctoritas firmavit in libris eorum. 97. inueniuntur trina serie discrete. Ex prima serie sunt partes stellarum. Ex secunda signozum partes. Ex tertia diuerse ab vtriusq; necessarie tazlin quibusdam genecie atq; annalium locis necno z questionibus plurisq; ali quozumq; ngociozum incijs. ¶ Primi generis partes. 7. sunt numero singule singularum stellarum quarum z nominibus appellantur. ¶ Secundi generis partes. 80. numerabuntur. Orientis tres prima vite secunda sustentationis tertia sensus z rationis. ¶ Secundi. iij. prima opum secunda mutandi tertia inueniendi. ¶ Tertij. iij. prima fratrum : secunda numeri fratrum : tertia mortis fratrum. ¶ Quarti. 8. prima patrum : secunda mortis patrum : tertia auozum : quarta generis : quinta fundi iuxta Hermetez. 6. iuxta ceteros perlas. 7. agriculture. 8. finis. ¶ Quinti. 5. prima prolis : secunda hoze z numeratozum : tertia prolis maxime : quarta femine. Quinta discretiois vtrum ne masculus sit an femina. ¶ Sexti. 4. prima egritudinis iuxta Hermetez : secunda iuxta Velitem : tertia seruozum : quarta captiuorum. ¶ Septimi. 16. prima coniugiozum virozum iuxta Hermetem : secunda iuxta Velitem : tertia qua viri feminas aliciunt : quarta euentus maris cum femina. quinta adulterij : sexta desponsationis femine iuxta Hermetez septima iuxta Velitem : octaua qua femine viros aliciunt : nona conuentus femine cum viro : decima adulterij femine : vndecima castitatis : duodecima coniugij vtriusq; sexus : decimatercia horum desponsationis : decima quarta pacti z modi nupriarum : decima quinta agnatozum : decima sexta contra ueriarum z aduersariozum. ¶ Octaui. 5. prima mortis : secunda stelle necessitatis : tertia anni timendi : quarta loci periculosi : quinta doloris z angustie. ¶ Noni. 7. prima itineris : secunda nauigij : tertia religionis : quarta ingenij z providentie : quinta scientiarum z sapientie sexta memorie placitandi z fabularum : septima rumozum vtrum ne veri sint an falsi. ¶ Decimi 12. prima potestatis nati : secunda patrisq; discretiois : tertia consiliarium principum z regum : quarta victorie regis z facultates : quinta subite exaltationis : sexta nobilitatis : septima sequacium regis z militie : octaua regis officij nati : nona opis manualis : decima mercature : vndecima operis debiti : duodecima matru. ¶ Undecimi. 11. prima diuitiaru : secunda amabilitatis. tertia notitie inter hoies z prectij : quarta deliberationis : quinta deliciaru : sexta spei : septima amicozum : octaua penurie : nona abundantie : decima ingenuitatis animi : vndecima gratie ac bone existimationis. ¶ Duodeci-

mi. 3. prima inimicorum iuxta Hermetem: secunda iuxta alios: tertia laboris
 et pene. Tertij generis partes. 10. sunt numero prima est pars halgiphel. secu-
 da victiosi corporis: tertia strenuitatis et audacie. quarta feritatis et angustie
 in pugna: quinta fraudis et doli: sexta loci negotij: septima impedimenti re-
 rum iuxta egyptios: octava iuxta perlas: nona retributio: decima vcracis
 effectus. ¶ Sicut igitur omnes ut predictimus. 97. partium stellarum per se-
 prem domiciliorum: prem absolute: ad rerum naturam assumptæ.

¶ De partibus stellarum.

Caplum. 3.

Dinceps atque in primis primū genctā sequemur:
 generaliter omnis negotij partes inter geminos eiusdem du-
 ces firmi. Cum igitur stelle due equaliter in naturali eiusdem
 rei ducatu conveniunt fueritque altera ut solet interdum ut a
 fortioris hanc a fortiori incipiendum erit ut sol et saturnus
 cum equaverit ad patris ducatum ducunt suntque eiusdem hanc ambo vi-
 delicet diurni: quia sol die fortior est die ab ipso fit initium. Quod si equali-
 ter in ducatu conveniant suntque alter diurnus alter nocturnus die a diurno
 nocte a nocturno inchoabimus utpote sol et luna cum equaliter ifortune du-
 catu conveniant die tamen a sole nocte a luna summitur recte initium ut ille
 diurna ille nocturna fortuna est. Cum vero die nocturne alteri altero fortio-
 ris fuerit ducatus ab ipso inchoabit. Quoties vero ducatus signi est eiusque
 domini sepius a domino fit initium: ¶ Est enim omnis signi ducatus eius
 domini non vero convertitur quod tamen si fortius ad rem duxerit interdum
 et ab ipso fit initium: deinde in comunione assumitur oriens: aut alia vel
 circuli vel stellarum loca. Sic enim collectio inter primos duces numero adij-
 ciuntur gradus vel stelle aut loci cuiuslibet in signo sitque totius initium a prin-
 cipio signi vndeque per gradus equales. Accidit interdum ut dum stella ad do-
 micilium assumetur alterius sit eiusdem rei domicilium alterum computo:
 verbi gratia. Oriente cancro in quarto climate: leo quem numero semper
 opum domicilium est. Cancrī vero computo nonnunquam quod cum accidit pro eo
 negotio sumetur: a luna usque ad sequentem in cancro quo oriens illic simul
 et secundo domina est non tamen usque ad solem dominum leonis. ¶ Pri-
 ma est pars lune inter solem et lunam sumenda recte quidem cum sol cunctis
 celestibus clario: diurnum lumen generali mundi fortuna vniuersali vite
 atque domine rerum magnitudini et splendori atque summis dignitatibus gra-
 dibus presit: luna vero lumen nocturnum proxima est post solem claritate et
 fortuna corporibus eorumque alimentis atque incrementis generatque rerum
 nature ac necessitati ducatum prebens. Que cum ita sint convenienter equidem
 die a sole ad lunam: nocte a luna ad solem sumitur collectoque numero gra-
 duum orientis totumque a principio orientis inceptum ac per gradus equa-
 les deductum partis locum signi: ut si quando ambo lunam in eodem pun-
 cto reperiuntur pars etiam in ipso orientis puncto persistat que quoniam lune
 est cuius quotidiana necessitas et usus eadem et pars fortune appellatur. Se-

quitur aut secundaria vice omnino luminum virtutem ac propretatem ad
 animam ⁊ corpus multa virtutem: formam: fortunam: dignitates: opes: sa-
 pientia: intellectus: cogitationes negocia: opera: rerumq; initia ducens. Ob-
 tinuit ergo pro tanta virtutis elegatia vt ⁊ pars lune sit ⁊ oriens lune nec si-
 ne causa. Quotiens enim trasacto hore diei per partes hore ipsius diei mul-
 tiplicabatur. Totaq; summa a loco lune deducatur aut in ipsum partis for-
 tune locum aut certe in proximuz; necesse est peruenire recta solis imitacione
 a cuius loco ea summa per locum climatis deducta ad orientis graduz; per-
 uenit. Igitur vt luna prima ⁊ vniuersaliter in omni negocio consulitur ita
 pars eius pre ceteris omnibus omni negocio accipitur. ¶ Pars solis inter
 solem ⁊ lunam sumitur. Cum enim nulla stellarum inequalitas quantum
 in ipsis est appareat solumq; lune huiusmodi altero manifeste pateat ad hoc
 nec vlla aliarum in rerum effectu ⁊ generationibus pars lunaris virtuti po-
 tente merito pars solis tanq; vniuersalis rerum patris die a coniuge luna ad
 solem: nocte a sole ad lunam summi debuit summeq; orientis gradibus ad-
 ditis a principio orientis deductus numerus locum signi: hec est itaq; pars
 q; solis est cuius animi felicitas ⁊ amalgrab vocat partem celati q; est in-
 trinseci bonum. Imitatur autem partem fortune per omnia magis tantum
 intrinsecus spectans quemadmodum ⁊ illa plus extrinsecum amplectitur.
 Erat enim conueniens: vt que admodum pars lune copozis accidentia de-
 signaret sic pars solis anime proprietates moderaretur vtraq; in ore parē-
 tum vtrūq; comunicans ea se ratione habentes: vt die quidem pars fortu-
 ne ducatur virtute precedat nocte boni ad animam ⁊ corpus ad compagi-
 nem vtriusq; ad nature secreta rerum altitudinem vniq; absconditam: lon-
 geq; remotam cum summa diuinitatis speculatione ac legum obseruatiōe.
 Cum ad honores ⁊ gloriā atq; aurarum temperiem ducens has non nul-
 li comutant: ita vt eam que lune est soli attribuunt que solis lune: sed ratio
 que exposita est obtinuit. ¶ Pars saturni pars more sumitur die a gradu
 saturni ad gradum partis lune: nocte econuerso adieciq; orientis gradib;
 a principio incipit ducit igitur mutationem saturni ad alteram rerum pro-
 uidentiam ⁊ memoriam ad segnitiam ⁊ desidiam ⁊ tenacitatem ad perdi-
 tam decessa degradata laborem: inopiam: agriculturam: edificia: nauigia: ma-
 lesicia: carceres: catenas: metum: senectam: morumq; mortis. ¶ Pars iouis
 pars mortalitatis sumitur die a parte solis ad locum iouis nocte conuerso
 adieciq; orientis gradibus a principio inchoat ducit itaq; more iouis ad
 morum compositionem gratiam ⁊ honestatem: iustitiam: leges: honorem:
 dignitates: prudentiam: temperantiam: societates: amicitiam: liberalitatem re-
 rumq; finem. ¶ Pars martis pars strenuitatis sumitur die a parte par-
 tem lune nocte conuerso assumptisq; orientis gradibus a principio instituit
 ducit ergo lege. Martis ad animositatē: maliciam: acumen: securitates: vio-
 lentiam: iniquitatem: flagitia: crudelitatem: controuersias: pugnam: cedem:
 oēq; genus mortis. acerbe. ¶ Pars veneris pars amoris sumitur die aper-

te fortune ad partem celate de nocte conuerso adiectisqꝫ orientis gradibus a principio incipit ducit etiaz moꝛueneris ad voluptates:delicias:iocos:can-tilenas:amicitiam:gratiam aptitudinem:ad omnem iocū suauē dulce: omneqꝫ uenerij officij genus. ¶ Pars mercurij pars ingenij ⁊ memorie sumitur die aperte boni ad partem fortune nocte conuerso adiectisqꝫ orientis gradibus a principio incipit ducitqꝫ moꝛe mercurij ad solertiam: intellectum: eloquentiam:de inceptions mercaturam uaria ingenia: omneqꝫ studium ⁊ artificium ad hunc moduz. Partes stellarum hermes inueniendas tradidit quarum hi sunt generales ducatus singulares naqꝫ prout incidunt iudiciorum tractatibus reliquimus hic vniuersaliter de omnibus adijcetes: vt sint stellarum ducatus pro locis ac diuersis actionibus omni tempore uariantur sic ⁊ partium ducatus locorumqꝫ mutationes in ducatus discretionem magno pere seruari conuenit.

De partibus signorum. Capitulū quartum.

Sequitur ut deinceps ptes ordinemus: dicemus igitur sumendi singulas diuersorumqꝫ differentiam in sumendo tum quid rectius sit postremo generales signoz ducatus premissis tum paucis que antea necessaria sunt. Sunt enim nōnulli qui cum plures domiciliij vnius partes inueniunt imperitie necessitate quadam insumentum discordent. Quapropter id ex animandi causa exponendum erat. Cū ergo plures in hoc artificio minus perspicaces inueniatur nos hermetem ⁊ perlas plurimum sequamur que singulas ex huius ducibus in eodem naturaliter ducatu consentientibus sumunt qui cū singula domicilia diuersis rebus varijsqꝫ modis alios atqꝫ alios ducatus prebere vident nullā vnāz partem tante rerum diuersitati designande sufficere posse intellexerūt. Quapropter ⁊ singulis prout opus erat plures adinuenerūt partes diuersa domiciliorum parcientes officia. Que cum generaliter qdem in ipsius domicilium designatione comunicent: habent tamen speciales suas ⁊ proprietates: verbi gratia. Adors quidem genus: species vero naturalis acerba in natura expectata repentina hūsqꝫ similia: vnde mortis domicilio quandoque erant necessaria genere quidem comunicantes: specierum vero distantia distantes: nec tamen singulis omniū domiciliorum officijs sue cuiqꝫ tribuntur partes vt quantum cum specialis sit numerum: ⁊ inciozum nulla tamē seorsum mīm pars nulla inciozum tradita reperitur seu qꝫ hic huiusmodi inter ea determinarunt coma vellent seu qꝫ speciali certitudine non inuenta generali officio relinquere mallent. Cū igitur has partes indagemus: singulariter quidem dare rationem longum esset: vtrum partim data partim studio ingenij relinquimus.

Rientis partium prima pars vite sumitur inter ♄
 ⁊ ♃: ♃ enim ⁊ ♄ supremi stellarū ac gra-
 uissimi vt rerum statum firmanz ⁊ producant: humane qui-
 dem vite spacio magis accōmodi reperiunt: aſump- to orie-
 te particeps q̄ vite preest: die quidem a ♄ ad ♃ nocte cōuer-
 ſo. Ducit igitur ad vitam corporisq̄ statum ⁊ anime: ac ſal-
 ua quidem ad vite impendium corporis ſalutem anime gaudia ſpectat: cor-
 rupta contra.

¶ **Secunda** pars ſuſtentationis atq̄ firmani: quomodo
 omne firmamentum ac ſtabilitas meliori fortioꝝq̄ fortuna perficitur: nulla
 vero pars ☉ ⁊ ☽ fortuna eque in anima corpoꝝq̄ natura potens quozū
 amica atq̄ firma cōpages vite firmamentum eſt ſtabilitas: die quidē a par-
 te ☽ ad partem ☉ nocte conuerſo ſumpta ab oriente incipit ⁊ pari cogni-
 ta. Ducit autem ad nati formam ⁊ ſimilitudinem partuſq̄ modum: ſalua q̄
 dem forme decorem corporis integritatem ⁊ validitatem ſtatuz decentem
 habitudinem gratioſaz: ceteraq̄ id genus comoda p̄ſcit itineribus quoq̄
 ſalubris ⁊ utilis: corrupta contra: que ſi duci paterna acilius reperitur for-
 mam nati ad patris eiſue generis ſimilitudinē effingit: ſi materne ad ma-
 tris eiſue cognationis exemplar. Quotiens itaq̄ diſcernendum fuerit fir-
 mumue maneat quo dlibet an mutabile accepto primum oriēte aut nati aut
 anni ſue queſtionis eam partē amplectemur: que ſi fuerit in reſpectu domi-
 ni ſui aut cum orientis domino alioꝝumue cardinū pariter ⁊ accedens rez
 imperpetuum firmat remota contra. Sin autem vt accedens pariter inſortia
 nata: firmat quidem ſed detrimento ⁊ noxe: ſi fortunata fortune ⁊ gaudio.
 Sin autem vt remota ſimul ⁊ fortunata: mutabile quidem ſed deinde for-
 tunam conſecutam infortunium ſi infortunata. ¶ **Tertia** ſenſus ⁊ rationis
 quoniam ♃ ſunt ingenium memoria diſcretio eloquentia ſapientia. ♄ vero
 acumen vigilantia leuitas: die quidem a ♃ ad ♄: nocte econuerſo ſumpta
 ab oriente incipit. Ducit igitur vterq̄ mutatione ad ſenſum diſcretio nē elo-
 quentiam ⁊ ſapientiam ſiq̄ vel ipſa vel dominus eius cum orientis domi-
 no fuerit pariter cum aliquo loci teſtimonio. ♃ forti reſpecta copioſe ratio-
 nis ſumiq̄ ingenij promiſſum eſt: ſi ♄ multi acuminis ⁊ perſpicacitatis.

Secundi partium prima opum exopum ducibus ſumit
 tur: die noctuq̄ a dño ſcōi ad gra. ſecundi inci-
 pitq̄ ab oriente. Ducit autē ad queſtus neceſſaria ⁊ virtualia:
 ſalua quidem fructuoſa: corrupta cōtra. Non enim vſq̄ ad di-
 uitiarum copias aſpirat que primoꝝ ducum ſunt. ¶ **Secunda**
 pars cambiendi die noctuq̄ a ♃ ad ♄ ſumpta ab oriente incipit: hec itaq̄
 ſi ⁊ ipſa ⁊ dñs eius ad opum ducatum acceſſerint ſimul corrupti plurima
 cambiendo diſperdunt: ſalui contra. ¶ **Tertia** inueniēdi die a ♄ ad ♃: no-
 cte conuerſo ſumpta ab oriente inchoat: ducit ad caſuales inuentiones eoꝝ-
 rum que decidunt ſue obmiſcuntur qui quam in via aliquoue id genus
 ſuum loco. Si ergo potens fuerit ſimul cum ſolem vel lunam aut in eorum

amico respectu par'ter in cardine querenti rem casu vel obliuione perditaz
 inueniendam tribuit. Nam id quoq; hoc modo statuta multarum inuētio
 num promissum.

Tertii partium pars prima fratrum: quoniam H et F pri
 mi stellarum: et continui atq; H virtus retentiu.
 F generatiua que duo primordia sunt omnis genturie. In
 omni vero generatione primi et cōtinui sunt fratres. Herme
 ti quidem eiusq; sequacibus die nocteq; a H ad F lumen
 dauisa: sicq; ab oriente incipere: alijs nāq; potius a F ad H
 sed hermetis sententia grauior. Recte quidem cum eoz vsq; a deo concepta
 sit fraterna societas: vt apud veteres licet interdum F H filius: nōnunq; ta
 men et fratres memorentur ambo celi parte geniti. Ducum igitur euz do mi
 cilij sui domino ad status fraterni societates et amicitias negotia et amicitia
 que sunt dño suo signa multe prolis occuparit: multos pmitit fratres: pau
 ce pauca. Sic itaq; fratrum numero deprehendendo sumetur quantū inter
 est a parte vsq; ad domicilij dñm vel puerſo per singula signa singulos nu
 merando bipartito si interfuerit duplicato: quotq; interfluunt stelle per sin
 gula singulis anumeratis. ¶ Secunda numerz fratrum die noctuq; a F ad
 H ab oriente incipit hec itaq; cum premissa dñis suis inter signa multe pau
 ceue prolis fratrum numerum discernunt. Numerus aut per signa et stellas
 vel vsq; ad annos stellarum applicans: minores vel medios vel etiā maio
 res quibus etiam respicientes iuxta annorum suorum numeros adq̄ciunt.
 ¶ Tertia mortis fratru et sorozū die a \odot ad gradū. 10. nocte conuerso sum
 pta ab oriente. Hec igitur vt mortem fratrum inuuit: cum vel signoz circui
 tum vel per gradum dictum quozum prima a d uara s̄m tecti uocant vsq;
 fratris ducē vel sorozis peruenit vel cōuerso hoc ad illum periculosum est.

Quarti partium prima pars partis: qm̄ H antiquitas:
 ac masculina natura vnde patris ducatu sortis:
 similiter qm̄ omnis nati uite cā pater est. \odot autē vniuersalis
 animantium uite auctor: vnde ipse in patris ducatu concessit.
 Die a \odot ad H nocte cōuerso sumpta ab oriente incipit. Et si
 H sub radjs exiterit vice eius succedit F . Sunt qui euz id
 accidit eam inter F et F colligūt: sed hermetis auctoritas grauior: quoniam
 nec \odot id ducatu prohibet et F patris grauitati F cognatio. Hec itaq;
 cum hospicij sui dño ad patris statu fortunam et comoda spectat. Nā cum
 dño suo salua ac p̄spera patris honorem et fortunas accumulāt in cōītra
 sicq; fortunati vitā producunt correpti decurtant. Hec etiā cum dño suo ipsi
 nato quoq; regni et potētie dux est. ¶ Secūda die mortis a H ad F nocte
 puerſo sumpta ab oriente incipit: ducit ad causas et occasiōes mortis patri
 Timenda qdem quotiens vel ipsam vel dñm eius anni patris cōsequetur
 aut eius ducem alteruter. ¶ Tertia auoz die a dño \odot ad H nocte cōuerso

ab oriente inchoat. **Q** si \odot interim Ω graditur sumitur a primo Ω ad H : si alterutrum H domiciliorum a \odot ad H nec interest vtrūlibet. H interim sub radis fuerit aut extra. Nec ergo cum domino suo quotiens infortunia cōsequitur auorum noxam minatur cū fortunatis salubris et vtilis. ¶ Quarta pars genealogie sumitur die a H ad Z nocte conuerso: adiectisq; Z de signo suo gradibus a principio inchoat. Nec itaq; si cardinem tenet domino suo respecta aut \odot saltem medietate celi domino ceterumue cardinum domini amica figura natum celsa nobilitate clarisq; natalibus p̄dicat: quantumq; infra substituerit tantū degeneret. ¶ Quinta hereditatum hermetis die noctuq; a H ad M sumpta ab oriente incipit. Nec cum domino suo salua et prospera amplitudine agri frugumq; abundantiam promittit: aduersa contra. ¶ Sexta hereditatum persarum die a Z ad Z nocte conuerso ab oriente inchoans eiusdem iudicij. ¶ Septima agriculture die noctuq; a Z ad H sumpta ab oriente inchoat. prospera itaq; et ipsa et om̄is eius sementi atque insitionibus fructus multiplicat aduersa contra. ¶ Octaua pars finis rerū sumitur die noctuq; a H ad dominum coniunctionis vel oppositionis initiumq; ab oriente sumit que si cum domino suo in signo directi ortus incidit vitam actuosq; nati ad beatū finem producit aduersi atq; in signis obliquis cōtra. Si autem variatur vt hoc in hoc signorum genere ille in illo ad eundem ducatum et modū variant: vt tñ locus partis postremū obtineat.

Quarta partiu prima ps prolis sumit vt hermeti placet die a Z ad H nocte conuerso: sicq; ab oriente deducta: quā hehil qdē die noctuq; a Z ad H sumit. Obtinuit hermes q; die parti vite: nocte pti fratru cognata aptior sit. Nec itaq; distinctim vtrū ne habiturus prolem sit quispiā sterilis futurus. Si enim pariter cuz domino suo in signa fecunda incidit prolē promittit: in sterilibus negat. Sic et numerum filiorū discriminat inter signa multe pauceue prolis hac discretione habita salua q; eadem datam prolem saluat: corrupta negat: ducit etiam ad statū prolis q; apud parentes obtinet gratiam. Sumptō deinde quantum interest a parte vsq; ad eius om̄m aut conuerso q; interfuerunt signa tot partus narrabimus bipartitis tñ duplicatis singulisq; per singulas stellas si que interfuerūt annumeratis. ¶ Secunda pars hore nati numerumq; natozum: vt sexus discretio: quoniā Z humor temperatus. Z vero calor voluptarius: om̄nisq; generationis causa voluptas calor ē humor temperans: die noctuq; a Z ad Z sumpta ab oriente deducitur. Nec itaq; post premissa discretionem numerum natozum meretur. Quotiens enim deinde Z liber et fortis hanc partem vel corpore vel radis consequitur: partem restaurat que si in signum masculinum incidit plures masculos edit: in femineo plures feminas. Si ergo ad secundam prolem ducit: et om̄m eius consulemus: proq; loci comoditate narrabimus: deinde partis annos minores vel medios vel etiam minores pariter et cum respicientium additamētis. ¶ Ter-

tia pars proles masculae que quoniam **I**nfantia **¶** proles mascula sumi-
tur: die noctuq; ad **D** ad **¶** incipitq; ab oriente: hanc herkil a **D** ad **H** su-
mit. Obtinuit hermes prout **¶** geniture q; **H** promptus est que cum do-
mino suo prospera nato honores **z** diuitias parat aduersa cōtra. ¶ Quar-
ta pars proles femine die noctuq; a **D** ad **¶** cum proles femina ab oriente
inchoans: hanc herkil nocte conuertit: obtinuit hermes prout vtraq; no-
cturna **D** q; die noctuq; in ducatu fortior: que prospera natura adonās ho-
nesta cōnubia ditat: aduersa cōtra: he due partes pro habitudine sua in fra-
trem **z** sororem vt alteri preferatur discernit. ¶ Quinta pars sexum discer-
nit aut nati aut nascituri aut cuiuslibet quesit. Sumpta namq; die a domi-
no **D** ad **D** nocte conuerso in signo masculino masculum: in femineo femi-
nam iudicat.

Sexti partium prima incommoditatis corpore atq; passio-
num: hermetis: quoniam omnis dolor superabun-
dantium qualitatum est merito ab infortunijs inquiritur die
a **H** ad **¶** nocte conuerso ab oriente incipiens. Corrupta ergo
z dominus eius multe passionis grauiumq; morborum
causa est: salua salutis. ¶ Secunda pars cgritudinis aliorum
die noctuq; a **¶** ad **¶** ad eadem: omnia ducens preter cronicas. ¶ Tertia
pars seruum: quoniam omnis cursus ac seruitia **z** subiectiones infirma-
rum stellarum sunt hermeti placent: vt die noctuq; a **¶** ad **D** sumatur sicq;
ab oriente incipiat: ita vt cum dño suo prospera seruitijs copiosus questus
consequendos promittit: aduerso labore inutilem **z** penam parte prospera
dñs aduersus questus quidem: sed deinde penam: conuerso cōtra: hoc in si-
gno multe proles multam subiectionem **z** seruitutem intendit in sterili rara
hanc herkil nocte conuertit **z** zedamfroch die a **¶** ad partem fortune no-
cte cōuerso: legem hermes obtinuit. ¶ Quarta captiuitatis die a domo **○**
ad **○** nocte a domino **D** ad lunam sumpta ab oriente inchoat: hec libera for-
tunatis iuncta: familiariter consistens captiuitatē omnemq; huiusmodi an-
gustiam vitat: corrupta penis **z** cruciatibus inuoluit.

Septimi partium prima desponsationis viri: quonia
h primatia ac natura mascula: **¶** feminea.
Masculus vero prior femina. Hermes die nocte iug; a **H** ad
¶ sumens ab oriente deducens. Hec itaq; cum dño suo viri
coniugia tractat. Salua quidem honestis **z** egregijs thala-
mis ditans: corrupta contra: quoniam **¶** fortis aut radios
consequitur desponsationem constituit. ¶ Secunda vilitis die noctuq; a
○ ad **¶** sumpta ab oriente incipit. Harum duarum prima pars qua viri fe-
minas alliciunt. ¶ Tertia pars coitus viri similis. ¶ Huic similis est quar-
ta pars adulterij atq; fornicationis viri. Omnium igitur simplex hec via.

Libere siquidē z prospere suis queqz officijs vtilēs ac salubres: aduerse cō-
 tra quinta z sexta que in cōnubio femine sumitur. Hermes primam que vi-
 ri cōnubio data est conuertens recte eiusdem etiam iudicia in huius sexum
 transfert. ¶ Septima euidē rei vvelitis die noctuqz a ☽ ad ☿ lumen ab
 oriente instituit quam ceteri per se nocte puerunt. ¶ Octaua z nona vve-
 lis harum duarum prima pars qua femine viros alliciunt. Secunda pars
 coitus femine similitis eiusdem. ¶ Decima est pars adulterij atqz fornicatio-
 nis f. mine: similiter z harum omnium simplex consilium. Nam salue quidez
 suis queqz officijs comode: aduerse contra. ¶ Undecima pars castitatis fe-
 mine die noctuqz a ☽ ad ♀ sumpta ab oriente inchoat que signo firmo re-
 peritur domino suo respecta: aut saltim fortunatus castam ac modestam pa-
 rit bipartito fortunata respecta ♀ quidem indulget incestam inde cohibet.
 In tropico fortunatis visa effreni ardore damnat: nisi quantum fortunata ca-
 stigan. Nam si pariter infortunis eiusdem alienis incōtinentem edit: ac for-
 san inuerecundam storum. ¶ Duo decima pars cōiugij vtriusqz sexus su-
 mitur die noctuqz a ♀ ad gradū cardinis occidentis: incipitqz ab oriente
 que si infortunis iuncta reperitur z respecta in fausti federis omnium cuius
 dño aduerse locato si pariter ♀ h corrupta: aut sub radijs nunq̄ iungunt.
 ¶ Tredecima pars hore coniungendi die noctuqz a ☉ ad ☽ sumpta ab
 oriente inchoat: quā cum ♀ fortis corpore aut sub radijs consequitur cōi-
 ugi dies instituitur eis dico quibus natale fundamentum cōsistit. ¶ Quar-
 ta decima pars ingenij atqz studij componendi cōiugium: die noctuqz a ☉
 ad ☽ sumpta a ♀ deducit que prospera id studium ad optatum finem per-
 ducit: aduerse contra. ¶ Quintadecima pars natorum die noctuqz a ♀ ad
 ♀ sumpta ab oriente incipit que cum dño suo fortunata honestis clarisqz
 natis adornat: infelix cōtra. ¶ Sextadecima pars controuersie die a ☿ ad
 ♀ nocte conuerso sumpta ab oriente incipit. Que si in oriente aut cū domi-
 no eius reperitur: aut in aliquo cardine natum litigiosum portendum: sicqz
 pariter corrupta litigijis damna z supplicia minatur. Si vero cum domino
 in oriente oratio officio dignitates consequitur.

Octauum partium primam partem mortis: quoniam Deco-
 porum cōditionem ducit: octaua mortem: h ve-
 ro interitus: dolor angustia z lucus Hermes ex his tribus
 eliciens die noctuqz a ☽ ad gradū octauū sumptā adiectisqz
 h gradibus a principijs eius signi instituit. Decimaqz si z ip-
 sa z dñs eius corrupti sunt beniuolarū respectu mortez acc-
 bām minant: liberi vō mitez: hāc alij inter ☿ z ♀ legūt Hermes obtinuit.
 ¶ Scōda pars stelle necātis: qm̄ orientis dñs animā ducit: Deco-
 pages vita est solutio interitus: die a dño orientis ad ☽ nocte puerio ab ori-
 ente inchoat: huius dñm si ☽ sola respiciens signum sctorum mēbrozū oc-

cupat pariter corrupta necat: libera de memoria truncat. ¶ Tertia pars anni metuendi die noctuq; a h ad dominum coniunctionis aut oppositiōis sumpta ab oriente inchoat. Hec itaq; atq; dominus eius cum domino orientis corrupti natos frequentes morbos corporis lesiones opum damnaminantur quā cum annus nati consequitur aut illa ad orientem eius domini vel signorum circuitum vel per gradum ductum peruenit minaz effectum instaurat. ¶ Quarta pars loci metuendi die a h ad d nocte conuerso sumpta a ♀ signo incipit. Hec cū orientis domino infelix in eo signo ductus sui officium tractat. Itaq; cum vel annus nati ab oriente ad eam partem applicat: aut conuerso pars ad orientem eius domini utrolibet applicationis genere peruenit crebris difficultatibus: hominē grauib; usq; impedimentis inuoluit: huc si infortuna accedunt decrementi passionē: atq; simplicij mina ei p̄ferim loco cum eius signi ducatus p̄est. ¶ Quinta pars angustie die a h ad ♀ nocte conuerso sumpta ab oriente inchoat. Hec cum dño suo infelix: quotiens anno nati deprehenditur aut ipsa illum grauitera ducit: nisi fortunata intercedant que si fortes fuerint deinde liberant. Hec si in natali cum orientis domino reperitur omnem vitaz infaustam deducit.

Noni partuz prima pars itineris die noctuq; a domino noni ad gradum noni sumpta ab oriente inchoas nati itinera metitur itinerumq; negocia. ¶ Secūda pars negocij die a h ad .15. gradum ☿ nocte conuerso sumpta ab oriente inchoat. Hec cum insignis aqueis nauigij scūdōs parat questus: corrupta metu et periculis damnat in eo gradu cum h reperitur ipse est orientis gradu vicem suscipit. ¶ Tertia pars religionis die a ♀ ad ♀ nocte conuerso sumpta ab oriente incipit. Hec cū domino suo orientis domino iuncta dumtaxat libero vitam nati religionem et honestatem ornat: corrupta p̄tra. ¶ Quarta pars prouidentie die a h ad ♀ nocte conuerso sumpta ab oriente inchoat. Ducit autem assensum memoriam discretionem prouidentiam proprie h orientali super terram sua recepta aut ♀ potenti amice respecta. ¶ Quinta pars scientiarum: quoniam h firmamentum et memoria ¶ prudentia et intellectus. ¶ Mercurij ingenium scripture et eloquentie recte ex his tribus sumitur die a saturno ad iouē nocte conuerso: atq; a mercurij signo deducta ad alteram sapiētiam artificia variasq; scientias ducit magisque salua ducibus: his fortibus amice recepta. ¶ Sexta fame et hystoziarum die a sole ad iouem nocte conuersa sumpta ab .o. inchoat que in cardine mercurio aut ueneri aut orientis domino respecta: hystoziarum atq; rumorum capacitatē acuit memoriam firmat prouocationem expedit. ¶ Septima rumorum inter verum et falsum discretionis die noctuque a mercurio ad lunam ab .o. inchoans que cum in cardine aut signo firmo seu directi ortus reperitur veruz indicat minus aliter.

Decimi partū prima p̄ncipatus ⁊ potētiā nati quoniam sol lumen diurnuz nati vite honori atq; potentie prestat: luna vero nocturnum: secunda virtute solem sequens. Et his atq; p̄ncipatibus eorum summitur die qui dem a sole ad p̄ncipatum nocte a luna ad eius p̄ncipatū sicq; ad orientem deducitur: hec ergo si in summo aut cū stellis fortibus familiariter consistentibus reperitur nato p̄ncipatus graueq; potentiam p̄mittit. **¶** Si die sol nocte luna p̄ncipatus sui gradum occupauerit cum gradu oriente ducatum obtineret simul itaq; si familiariter cōstituerint sui q; officij participes honoz ⁊ potentie p̄missum. **¶** Secunda regis die a marte ad lunam nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat hec cū domino salus orientis atq; decimi domini permixta aut regem magnum parat aut virum reginee auctoritatis ⁊ reuerentie. **¶** Tercia consiliū regis atq; p̄matum curie: quoniam mercurius in dando ⁊ accipiēdo scripturis eloquentie ⁊ consilij preest. Martis autē vis mine iniurie terror atq; tormenta die a mercurio ad martem nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat prospera igitur ⁊ dominus eius ⁊ ipsa cum orientis domino nato eiusmodi officia atq; dignitates offerunt. **¶** Quarta regis ⁊ facultatuz atq; victorie eius die a sole ad saturnum nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat. **¶** Scilicet sub radijs sic iupiter vices suscipit hec quoq; nato regis honoz ⁊ dux est magisq; duci domino permixta atq; orientis in eius signo si pariter orientis domino testimonium fuerit cuncta optata demuz consequenda p̄mittit. **¶** Quinta subite exaltationis die a saturno ad partem fortune nocte conuerso ab. o. inchoat que si taz orienti q̄ fortunatis accōmoda existerit natum subito eleuat. **¶** Sexta auctoritatis magniq; nominis die noctuq; a mercurio ad solem ab. o. inchoans graui auctoritate ⁊ amplitudine natum p̄dicat. **¶** Si cum stella. 10. particepe reperitur diuitias amplamq; potentiam machinat. **¶** Septima curie regis ⁊ militie die a marte ad saturnum nocte p̄uerso sumpta ab. o. incipit si cum domino suo orientis domino miscetur natum curie regis inserit. **¶** Octaua regis atq; operis nati quoniam saturni labor lune officia die noctuq; a saturno ad lunam sumpta ab. o. incipit que p̄spera cuz domino suo regnum ⁊ potentiaz parat sicq; pariter in geminis aut virgine egregia opera cellaq; artificia. **¶** Nonā mercature aut manualis operis die a mercurio ad venerem nocte conuerso ab. o. inchoat ducit igitur cum domino suo ad artificium officia pulchrior natiq; operis vt sunt artificia ⁊ id genus cum lanifica p̄ctiosa vestiumq; ⁊ ornamentozum apparata his sumilia. Tum etiā gemmarum ⁊ specierum diuersorumq; genera mercatura. **¶** Cum domino suo orientis dño permixta subtili manuū aptitudini questus ⁊ honozes p̄mittit. **¶** Decima mercature iuxta alios p̄rlas aperte solis ad partem lune nocte conuerso ab. o. inchoat hec cuz p̄missa in respectu mercurij cum receptione natum mercature officio additum sicq; pariter p̄spere mercaturis copiosos questus aduersē cōtra. **¶** Undecimi inuitabilis operis die a sole ad Jovē nocte ab. o. inchoat que orientis domino per

mixta nato necessitati operando imponit atq; in patientem oçj animi. Sic igitur prospera questus aduersa damna parat.

Vadecimi partium. ¶ Prima pars iudiciarum potestatis 7 quoniam partes luminum orientis sue ratioi ceteris omnibus virtute preeminet recte die a parte fortune ad partes boni nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat: hec cum fortunatis in loco suo recepta magisq; in Io. aut. II. infortunijs auersis nato perpetue fortune diuiciarum 7 honoris fundamentuz. ¶ Secunda gratie atq; honoris recte ut primaz atq; ex eisdem luminum partibus sumpta si cum fortunatis aut in earū domicilijs seu principatu siue trigeno reperitur natum amabilem 7 dilectuz multa replet gratum infortunijs vero eisdem ex partibus odiosuz. ¶ Tertia reuerentię 7 auctoritatis die aperte fortune ad solem nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat que si soli atq; ioui recepta aut ceteris fortunatis pariter 7 domino orientis amice respicientijs natum summa reuerentia 7 auctoritate tam coram principibus q̄ pro populo predicat de quibus quantuz defuerit tantum infra subsistet. ¶ Quarta deliberationis die a parte fortune ad iouem nocte conuerso sumpta ab. o. inchoat que cum orientis domino aut in eius respectu salua natam rationabili deliberatione in rerum dispositione ad summam auctoritatem 7 honorem effert potiusq; fortunatis respectat infortunijs vero sine orientis domino contra. ¶ Quinta voluptatum 7 deliciarum die a parte fortune ad partem futurorum nec pueris ab oriente incipit quam si locus saluus tenet consecuturum desideria 7 separaturum sed aduersos subcubiturum tradit. ¶ Sexta spei die a saturno ad venetiam nocte cōuerso sumpta ab oriente inchoat heccum domino suo felix in loco suo prospero omnem spem producit aduersa contra. ¶ Septima amicitie quoniam omne frequens officij presertim lune 7 mercurij q̄ inter amicos plurimum variatur die noctuz a luna ad mercurij sumpta ab. o. inchoat hec cum domino suo 7 re 7 loco salua pariter in signis tropicis q̄ plurimos sociat amicos. Siq; pariter 7 ipsa 7 dominus eius felices his amicitijs non solum honestatem verum amplissimas etiam vtilitates pollicetur siq; deinde simul 7 recepti eas amicitias 7 societates internis perpetuis beniuolentie vinculis. ¶ Octaua necessitatis die noctuz a parte celati ad mercurij ab. o. inchoans ducit ad mutuam amicorum ac ociorum beniuolentiam ac charitatem huius atq; orientis domini alter in alierum exitio aut casu siue in signis inimicis nato grauem penuriam ac difficilem egestatem minuat. ¶ Nona habitudinis die noctuz a luna ad mercurij ab. o. inchoans hec cum domino suo partim fortune orientisq; domino permixta natum opuz abundantia ac deliciarum affluentia beat. ¶ Decima ingenuitas animi 7 libertatis die a mercurio ad solem nocte conuerso ab. o. inchoans que si fortunatis iuncta aut respecta maximeq; ioui aut soli amice ligata reperitur 7 ipsa 7 dominus eius insignis ingenius egregium natuz ingenio nobili ani

mo celsa amplaq; ingenuitate pedit: infortunjs impedita cōtra. ¶ Unde
 cima gratie ⁊ familiaritatis die a ioue ad vencrem nocte conuerso ab .o. in-
 choans hec cum domino suo fortunatis maximeq; ioui cuncta vel respecta
 natū amabilem ⁊ in omni officio gratiosuz reddi: infortunjs retenta. p̄tra.

Dodecimi partium. Prima pars inimicorum iu-
 xta quosdam die noctuq; a saturno ad
 martem sumpta ab .o. inchoat. Secunda pars inimicorum
 fm̄ hermetem die noctuq; a domino domus inimicorum
 in gradum domus inimicorum ab oriente inchoans hec due
 in tetragono aut oppositione dominorum suorum aut do-
 mini orientis nato plurimos irritant inimicos. Tertia laboris ⁊ pene die no-
 ctuq; a parte celati ad partem fortunę natum grauib; ⁊ inutilibus dam-
 nat laboribus.

Nancea que extra stellarum atq; domicilioꝝ ordi-
 nem seorsum necessitate, quadam adhibite tra-
 ctantur exequi ordo postulat. E quibus prima pars halbi-
 leg cuius inuentioni primum discriminari conuenit vtrum
 coniunctionem an oppositionem natus consequatur. Quo
 facto vtralibet precesserit ab eius gradu atq; puncto vsq; ad
 gradum ⁊ punctum lune sumpta adiectis orientis gradibus a principio in-
 choabit hec igitur ⁊ ipsa halbaileg per gradum ductum ⁊ per signozum cir-
 cuitum producet. Sicq; vt ad vtralibet stellaruz applicant ex natura ⁊
 effectu afficitur apud infortunia quide; difficultatibus atq; icommodis vn-
 de nonnullis ex eis que artificio operam dabant cum hac ignozata diuersoꝝ
 inuita per diuersos terminos casuum ideo plerūq; constaret: nec tamen cete-
 ris circumspectis singloꝝ causam reprehenderent: hanc tandem aduerte-
 runt sicq; per ordinem perducentes vsitatis ceterarū experimentis huic pro-
 ximā post halbaileg per motus ac spei loca ⁊ tempora auctoritatem incilexe-
 runt. ¶ Secunda corrupti ac morbidi corporis die a parte fortunę ad mar-
 tem nocte conuerso sumpta ab oz̄ incipit hec cum orientis domino si alhibe-
 tu aut in signo humido natum grosse habitudinis ac morbidum edit. Si
 vero preter orientis dominum cum marie aut mercurio tenere habitudinis:
 nec minus corumpitur. ¶ Tertia militie die a saturno ad lunam nocte cō-
 uerso sumpta ab .o. inchoat quod parti regis partiꝝ operis nati ac sensus
 ⁊ prouidentie conueniens esset hec in exagono maris aut iouis aut infor-
 tunioꝝ ⁊ omicilijs foꝝibus recepta natum feritate graui belli causam in-
 dicat. ¶ Quarta audacie in die a domino ascendens in nocte conuerso
 ab oriente inchoat: hec si in aspectu ♂ vel ♃ fuerit animositatem audaciāq;
 tribuet. ¶ Quinta fraudis doli astutie omniumq; id genus mercurialium
 virtutum que quoniam anime sunt parsq; celati p̄ ceteris ad animam faci-
 ens sumitur die a mercurio ad partem celati nocte cōuerso sicq; ab .o. incho-
 at hec orientis domino permixta natus eiusmodi virtutibus instituit. Itaq;

prospera quidem comoda, aduersa contra. ¶ Sexta loci negotij quoniam in omni negotio plurimum infortunata meriuntur. Mercurio autem in domini negotio participatio ex his tribus sumitur die noctuq; a saturno ad maricem sicq; a mercurio inchoat. Que si die marte nocte saturno libera reperitur negotij prouentum indicat et effectum contra corrupta. Adhibetur principaliter atq; singulariter eis negotijs quorum genus indiscretum nomenq; ignotum ut sit in tacitis questionibus: nam incertis suis eiusq; ducibus participat. ¶ Septima necessitatis et obstaculi iuxta egyptios die noctuq; a marte ad gradum partis fratrum ab. o. inchoans. ¶ Octaua iuxta persas die noctuq; a parte amoris ad mercuriuz he due cum infortunijs proprie cum saturno pariterq; vel ipso vel domino eius orientis domino permixto natus in negotijs suis inuoluerit atq; impediunt grauibsq; passionibus vacuo labore damnosisq; decrementis afficiunt. ¶ Nona remunerationis die a marte ad soles nocte conuerso ab. o. incipiens hec in cardine aut accedenti cum orientis domino natum dapsilem multoq; remunerationis predicat aliter in gratum. ¶ Decima veracis operis die a mercurio ad martem nocte conuerso sumpta ab. o. inchoalis hec accedens et prospera natus in omni actu suo fidelem rectum veracem ipsiq; omnia recte prouentura iudicat accedens autem et aduersa recte prouentura sed damnose. remota vero vel in signo mobili necetiam explicatarum aliquid omni igitur sua eiusq; officia et ducatus per diuersos tractatus in genera annalibus questionibus operum atq; negotiorum institutionibus prout inuident diuersi auctores exequentur: nec enim vniuersos ducatus omnium vnum aliquid volumen continet. Quapropter et nos generales tantum hic. Nam singulas locorum et constellationum varietas indicat nec intantum vsq; a ratione theozice digredi fas erat excepto quantum restat quod ut locus exigit expeditum. Non longe ab hinc tractatus finem concludet. Dic Albumasar ut pluriq; faciunt seu multitudinis causa seu ut minus diligentibus satis faciat omnium partium numerum a primordio reiterans omnium inuentiones ternamq; originem denuo instaurat. Quod ne nimia beniuolentia nimiam pararet prolixitatem. Nos tam q; nil faciens transcendendum duximus: cum nil quippe aliud nec aliter q; dictum est oportet. Nam si minus iudicatur exemplari in singula sua lecto industrie concessuz oppinoz. Quapp ad sequentia traſeamus.

¶ De conuentu partium.

His itaq; dispositis de conuentu partium exponendum aliquod videtur duobus enim modis accidit plerasq; in eisdem conuenire locis: aut ex eo q; eodem modo atq; ex eisdem principijs summuntur: aut q; licet diuersa habeant principia eiusdem tamen numeri atq; termini in eadem inuidentur loca atq; he quidem locis comunicent proprios tamen non relinquunt ducatus. Verbi gratia: pars veneris parsq; vite

In idem punctum incidunt: huic si venus testatur in parte vite ad membrorum perfectionem corporis salutes ⁊ fortunā in propriaue parte ad amores delicias ⁊ voluptatem spectat atq; in hunc modum.

¶ De ducibus partium.

Nunc duces partium generales sequemur. Nam species pro quarumcuq; dignitatū quibus incidunt officio in eis libris quibus artificium instituitur alius indagatur. Primum itaq; signo partis circuliq; loco notato consequenter pspiciendū est singulariue ducatu fruatur an plurali habere nāq; potest duces post vnū duos vel tres nō plures vnū qdem vt pars itineris cū domicilio itineris incidit ipsūmen eius signi dñm sicq; per cetera duos cum alibi altez. s. itineris dominiū altez signi cui incidit: habet aut ⁊ alter duos cuz inter duos sumpta in alterutrius domicilium incidit quoz prior dñs eius. Nam extra utriusq; domicilia vsq; ad tres peruenit duos scilicet inter quos sumitur tertiumq; dñm eius partis igitur virtus integra est cū eamus vnum sequitur duce ipsius respectu iuuat. Ea vero que duos aut vtriusq; aut eius saltem cuius domicilium possidet. Nam ea quetres aut omniū aut saltem plurimū ⁊ fortiorū. Non tamen eque virtutis vt vtrq; vel omnibus respecta sed pximi. Qui bus quantuz defuerit tante debilitio: qđ vt respiciūt si aut in casu suo fuerint aut retro gradi: hisq; similibus impediti partis ducatu debilitant infecūq; relinquunt. Respectus itaq; si amicus est optata libere spondet. Inimicus vero rei dono passiones miscet accedunt ⁊ stelle naturaliter ad partium ducatus spectantes: vt parti operum, si dñi sui respectus defuerit accedet iupiter parti despōsationis venus: seruitij mercurius: sicq; per cetera. Quod si respiciunt dñta fat fortunati ⁊ recepti atq; in cardine partis effectum parant licet nec dum integre neq; id si nō alienū amminiculo hominis quidem nondū in aliqua sua dignitate sint: ignoti vero si extra. Si vero aut infelices aut incoerupti sint aut nō recepti aut remoti rez quidem simulant nec tamē perficiunt. Igitur impediens si saturnus est ideoq; retrogradus inimicos impedimēto ptendit: mars pro ueritas: mercurius infelix mercatura aut scripta: luna alii quos rumores: venus mulierum genus: sol iura principij: iupiter iudicij vel legem: caput vō de magnatibus aliqđ: cauda de vulgo.

¶ De eorum inuicem inuentione.

Postremo inter hos oēs hos duces alioruz ex alijs loca deprehendēda. Est. n. oīno quaternarium pñm substatiū post est dux a quo numeri sumit initij: secundus ad quem: tertius est locus a quo: quartus est in que incidit: Sunt igitur oēs hū ea ad inuicē cōstituti virtutibus determinatis duoq; ducibus. Si forte oriētis gradus signoratur sumet quātum autem est a tertio ad quartū a secundo duce contrario

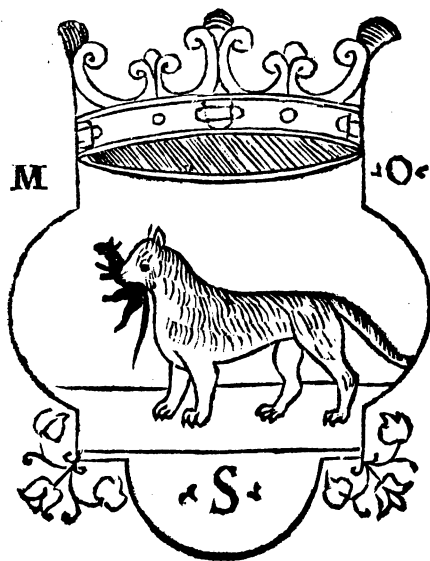
deducetur. Unde ad primi locum puenire necesse est. Cuz aut ex tribus alijs
 scdm inseqmur sumet item quatum interest a tertio duce ad quartum dedu
 ctumqz a primo p ordinē ad secūdi gradū puenit. Exēpli causa: sole primo
 duce. 18. gradus arietis tenēte luna. Scōo. 20. leonis. Tertio geminis orien
 tis gradu. 15. Quarto ptis fortuneloco in. 18. libe gradu. Ita qz si ex reliqs
 oriētis gradū inuestigamus sumimus a sole ad lunaz suntqz. 123. gradus.
 Totum igit a gradu ptis ptra signoz ordinē deducimus: vnde in. 15. gemi
 noz puenire necesse sit. Si vō ex reliqs solē legim⁹ ab' oriētis gradu ad ptis
 locum suntqz. 123. gradus qd a gradu lune ptra ordinēz deducti ad. 17. arie
 tis gradum pueniunt. Nam si lunā ex reliqs indagamus sumimus item ab
 oriētis gradu ad partis locū suntqz. 123. gradus. Totuz igit a gradu solis
 per ordinem deductum ad. 20. leonis gradum peruenit.

¶ Opus itroductorij i astronomiā Albumasarī abalachi explici felici.
 Venetijs: mandato ⁊ expensis Melchionis Sessa: Per Jacobum pentium
 Leucensez. Anno dñi. 1506. Die. 5. Septembz. Regnante indyto domino
 Leonardo Lauredano Venetiarum Principe.

¶ Registrum.

a b c d e f g h

Omnes sunt quaterni.

Anzahl der in die Welt gesetzten Abbitte

!

